

ปัจจัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ: กรณีศึกษาผู้ต้องขังชาย
ในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม
คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

**FACTORS OF OFFENCES RELATED TO SEXUALITY: A CASE STUDY OF
MALE PRISONERS IN PHETCHABUN PROVINCIAL PRISON**

BY

PHUWAREE HORASAD

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR

THE DEGREE OF MASTER OF ARTS IN

CRIMINOLOGY AND JUSTICE ADMINISTRATION

FACULTY OF CRIMINOLOGY AND JUSTICE ADMINISTRATION

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2024

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ปัจจัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ: กรณีศึกษาผู้ต้องขังชาย
ในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

โดย

ภูวารี หรสาตร์

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2567

ศ.ดร.ศักดิ์ชัย เลิศพานิชพันธุ์
ประธานกรรมการสอบ

รศ.ดร.ธรรมวิทย์ เทอดอุดมธรรม
กรรมการ

ผศ.ดร.อารณีย์ วิวัฒนาภรณ์
กรรมการ

ผศ.ดร.นวกัทร ณรงค์ศักดิ์
กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ศ.ดร.สื่่อจิตต์ เพ็ชรประสาน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

23 พฤษภาคม 2568

Thesis entitled

**FACTORS OF OFFENCES RELATED TO SEXUALITY: A CASE STUDY OF
MALE PRISONERS IN PHETCHABUN PROVINCIAL PRISON**

by

PHUWAREE HORASAD

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Arts in Criminology and Justice Administration

Rangsit University
Academic Year 2024

Prof.Sakchai Lertpanichpun, Ph.D.
Examination Committee Chairperson

Assoc.Prof.Thamavit Terdudomtham, Ph.D.
Member

Asst.Prof.Araneer Vivatthanaporn, Ph.D.
Member

Asst.Prof.Navapat Narongsak, Ph.D.
Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Prof.Suejit Pechprasarn, Ph.D.)

Dean of Graduate School

May 23, 2025

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงต่อทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

ก่อนอื่น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่ง ได้แก่ ผศ.ดร.นวกัทร ณรงค์ศักดิ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ องค์กรความรู้ และการตรวจสอบงานวิจัยอย่างละเอียด รวมถึงการให้กำลังใจในการดำเนินงานวิจัยจนแล้วเสร็จอย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่า ซึ่งช่วยให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์และน่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ที่เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลที่สำคัญ อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการทำความเข้าใจหัวข้อวิจัยนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ครอบครัวและเพื่อนร่วมงาน ที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในทุกขั้นตอนของการทำงาน

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณต่อ หน่วยงานและสถาบันการศึกษา ที่ได้ให้โอกาสและการสนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดกระบวนการวิจัย หากปราศจากความช่วยเหลือจากทุกฝ่าย งานวิจัยฉบับนี้คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้

หากผลการศึกษานี้มีข้อบกพร่องประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้เพื่อปรับปรุง แก้ไขในการศึกษาครั้งต่อไป

ภูวารี ทรศาสตร์

ผู้วิจัย

6305348 : ภูวารี หรสาตร์
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปัจจัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ: กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
 หลักสูตร : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.นวกัทร ฌรงค์ศักดิ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยในการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์” เป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสาเหตุในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ (2) ศึกษารูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ (3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal การกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งเป็นผู้ต้องขังชายสูงอายุในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และถูกศาลพิพากษาจำคุกถึงที่สุดแล้ว จำนวน 10 ราย ผลการศึกษาว่า สาเหตุหรือแรงจูงใจ ในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ เกิดจากความใกล้ชิดระหว่างผู้ต้องขังกับเหยื่อมากที่สุด ประกอบกับผู้ต้องขังได้ดื่มสุร่าก่อนที่จะลงมือกระทำความผิด ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่มีบุคลิกภาพเก็บกด ชอบอยู่คนเดียว สำหรับรูปแบบพฤติกรรมการกระทำความผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุชาย พบว่าช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เกิดขึ้นทั้งกลางวัน และกลางคืนในบริเวณที่เปลี่ยว ที่ลับตาคน ส่วนใหญ่เกิดเหตุในขณะที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง และผู้กระทำ มีโอกาสใกล้ชิดเหยื่อ การเกิดเหตุมี 2 ลักษณะ คือ เกิดเหตุโดยบังเอิญและจากการเตรียมการของผู้ต้องขัง ด้วยการใช้เงินและสิ่งของในการล่อลวง ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคriminal คือ ไม่ให้ผู้สูงอายุชายอยู่ใกล้เด็กและสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญาเพื่อป้องกันอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น ไม่ควรข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากการดื่มสุร่า ส่งผลต่อการควบคุมตนเอง อีกทั้งควรมีการเพิ่มมาตรการทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดทางเพศให้รุนแรงขึ้น สร้างความเข้มแข็งภายในสถาบันครอบครัว ส่งเสริมบทบาทของสถาบันศาสนา และให้ความรู้ด้านป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศให้เด็กและเยาวชน

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 150 หน้า)

คำสำคัญ: ความผิดทางเพศ, ผู้ต้องขังสูงอายุ, เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ลายมือชื่อนักศึกษา ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

6305348 : Phuwaree Horasad
 Thesis Title : Factors of offences related to Sexuality: A Case Study of Male Prisoners
 in Phetchabun Provincial Prison
 Program : Master of Arts in Criminology and Justice Administration
 Thesis Advisor : Assoc.Prof.Navaphat Narongsak, Ph.D.

Abstract

The study of “Factors of offences related to Sexuality: A Case Study of Male Prisoners in Phetchabun Provincial Prison” aims (1) to study the reasons for sexual offenses of elderly prisoners, (2) to study pattern and behaviors in sexual offenses of elderly prisoners and (3) to find ways of prevention and solve problems of sexual offenses among elderly prisoners. This study is a qualitative study collecting data from the target population consisting of elderly prisoners in the Phetchabun Provincial Prison. A total of 10 cases were examined.

The results of the study revealed that the cause or motivation for sexual misconduct by elderly prisoners was due to the closeness between the prisoner and the victim, along with alcohol consumption before committing the crime. Most elderly prisoners repressed personalities and preferred to be alone. As for the behavioral patterns of sexual misconduct by elderly male prisoners, it was found that the incidents occurred both during the day and at night in secluded areas, out of sight. Most incidents occurred while the victim was alone, and the perpetrator had the opportunity to be close to the victim. There are two types of incidents: accidental occurrences and preparation by the prisoner, using money and objects to lure victims. Recommendations for prevention and resolution to the problems are as follows: elderly male prisoners should be restricted from being near children and women with intellectual disabilities to prevent potential crimes. They should not be involved with drugs and alcoholic beverages because drinking alcohol affects self-control. In addition, there should be additional legal measures to punish sexual offenders more severely, create strength within the family institution, to promote the role of religious institutions, and to provide knowledge on self-protection from sexual crimes to children and youth.

(Total 150 pages)

Keywords: Sexual Offending, Elderly Prisoners, Phetchabun Provincial Prison

Student’s Signature ..... Thesis Advisor’s Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.3 คำถามการวิจัย	8
1.4 ขอบเขตงานวิจัย	8
1.5 นิยามศัพท์	9
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
1.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา	11
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	13
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ	31
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศ	39
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ	54
2.5 กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ	60
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	62

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	ระเบียบวิธีการวิจัย	74
	3.1 วิธีการศึกษา	74
	3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	74
	3.3 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	75
	3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
	3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	78
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	79
	3.7 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล	79
	3.8 จริยธรรมในการวิจัย	80
บทที่ 4	ผลการวิจัย	82
	4.1 ผลการศึกษา	82
	4.2 อภิปรายผลการศึกษา	111
บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	120
	5.1 สรุปผลการวิจัย	120
	5.2 ข้อเสนอแนะ	125
บรรณานุกรม		131
ภาคผนวก		137
	ภาคผนวก ก ประมวลกฎหมายอาญา	138
	ภาคผนวก ข เอกสารรับรองโครงการวิจัย	147
ประวัติผู้วิจัย		150

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.1	สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์การข่มขืน - อนาคต 2563 - 2566	2
1.2	สถิติการรับแจ้ง-จับกุม คดีข่มขืนกระทำชำเราที่ราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 2563-2566	3
1.3	จำนวนนักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด	4
1.4	จำนวนและร้อยละผู้ต้องขังสูงอายุ จำแนกตามเพศ ปี 2564-2567 (คน)	5
1.5	จำนวนผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ จำแนกตามประเภทกลุ่ม ปี พ.ศ.2560-2563	6
1.6	สถิติการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์	7
2.1	ประชากรไทย ปี พ.ศ.2493-2593	14

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	11
2.1	ทฤษฎีหลายสาเหตุของแมนไฮน์	41
2.2	ทฤษฎีกลไกการควบคุม	44
2.3	พีรามิดแสดงลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์	50
2.4	ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม	52

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมไทย อาชญากรรมที่มีความรุนแรงและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องคือ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิและเสรีภาพของเหยื่อ ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่อร่างกายเท่านั้น แต่ยังเป็นการบังคับจิตใจและยิดอิสรภาพของผู้ถูกกระทำ การกระทำความผิดดังกล่าวยังถือเป็นการทำลายศักดิ์ศรีของบุคคลและสร้างผลกระทบทางจิตใจอย่างรุนแรง ทั้งนี้ ผู้กระทำผิดอาจลงมือเพียงลำพังหรือร่วมมือกันก่อเหตุได้ โดยมีเป้าหมายเป็นทั้งชาย หญิง หรือเด็กที่ไม่ยินยอมต่อการกระทำความผิดดังกล่าว การข่มขืนถือเป็นรูปแบบหนึ่งของความรุนแรงที่ผู้กระทำใช้กำลังหรือบีบบังคับให้เหยื่อต้องมีเพศสัมพันธ์โดยไม่เต็มใจ ซึ่งเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานและถือเป็นหนึ่งในอาชญากรรมที่ร้ายแรงที่สุด เหยื่อที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยปราศจากความยินยอมมักต้องแบกรับผลกระทบทางจิตใจไปตลอดชีวิต ไม่เพียงต้องเผชิญกับบาดแผลทางอารมณ์และความทรงจำอันเลวร้าย แต่ยังอาจเผชิญแรงกดดันจากสังคมซึ่งอาจนำไปสู่ภาวะซึมเศร้าหรือไม่อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป อาชญากรรมลักษณะนี้จึงไม่ใช่เพียงปัญหาของปัจเจกบุคคล แต่เป็นปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง และต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง (คชาพัฒน์ บุญเงิน และอัจฉริยา ชุตินันท์, 2560, น.2)

อาชญากรรมทางเพศ เป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่เหยื่อในหลากหลายมิติ ไม่เพียงแต่สร้างความบอบช้ำทางร่างกายและจิตใจเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อสังคม อารมณ์ และบางกรณีอาจกระทบถึงทรัพย์สิน หรือร้ายแรงจนถึงขั้นเสียชีวิต ผลกระทบเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการเยียวยา ซึ่งในบางกรณีอาจทิ้งร่องรอยความเจ็บปวดในจิตใจของเหยื่อตลอดชีวิต ปัญหานี้ทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทุกปี ดังที่รายงานของกระทรวงสาธารณสุขระบุว่า เด็กและผู้หญิงถูกทำร้ายเฉลี่ยทุก ๆ 15 นาที หรือราว 4 คนต่อชั่วโมง (ไทยรัฐออนไลน์, 2557) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าปัญหานี้ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ไม่เพียงแต่การดำเนินคดีทางกฎหมาย แต่ยังต้องมีมาตรการเชิงป้องกันที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่อาชญากรรมทางเพศจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะช่วยให้สังคมมีความรู้และตระหนักถึงแนวทางป้องกันปัญหาได้ดียิ่งขึ้น อันจะช่วยลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ร้ายแรง และปกป้องบุคคลจากการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมที่ส่งผลเสียอย่างใหญ่หลวงต่อชีวิตและจิตใจของผู้ถูกระทำ (สุขมา อรุณจิตและวุฒิพล มั่นเหมาะ, 2559, น.25)

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีเปิดเผยสถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของมูลนิธิตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 – 27 ธันวาคม 2566 พบผู้ร้องเรียนปัญหาครอบครัว ปี 2566 สูงถึง 1,339 ราย ขณะที่จำนวนผู้ร้องเรียนกรณีข่มขืน/อนาจารสูงถึง 1,038 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2565 ร้อยละ 8.4 นอกจากนี้ กัยอันตรายจากไซเบอร์และการล่วงละเมิดทางเพศ ยังเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย (The Active Thai PBS, 2023) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังได้ระบุอีกว่าอาชญากรรมทางเพศยังมีเหตุการณ์ที่ไม่ได้มีการรายงานไว้เป็นจำนวนมาก (Under report) (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองแผนงานอาชญากรรม, 2566) เนื่องจากเหยื่อไม่กล้าแจ้งความ มีผลทำให้ปัญหาอาชญากรรมทางเพศยังคงมีความรุนแรงต่อไป (สุขมา อรุณจิต, 2564, น.159) ดังจะเห็นได้จากสถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์การข่มขืน-อนาจาร ปี 2563 – 2566 ในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 สถิติการรับเรื่องราวร้องทุกข์การข่มขืน-อนาจาร

ปี พ.ศ.	จำนวน (คดี)
2563	871
2564	781
2565	957
2566	1,038
รวม	3,647

ที่มา : The Active THAI PBS, 2023

จากข้อมูลสถิติตามตารางที่ 1.1 จะเห็นได้ว่า การก่ออาชญากรรมที่เป็นคดีความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และทุกครั้งที่มีการก่ออาชญากรรมเกี่ยวกับเพศ ประชาชนในสังคมมักจะเรียกร้องเสนอให้ลงโทษผู้ก่ออาชญากรรมทางเพศอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นการประหาร การจำคุกตลอดชีวิต และมีข้อเรียกร้องต่าง ๆ ที่แสดงออกทางสื่อออนไลน์ เมื่อเกิดคดีสะเทือนขวัญในลักษณะนี้ขึ้น คนในสังคมก็จะเกิดความตื่นตัว พยายามประท้วง ผลักดันให้ภาครัฐแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายหรือการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดในคดีดังกล่าวให้ซัดเซกับ

ผู้เสียหาย จนเกิดวลี “ข่มขืน = ประหาร” มีการขับเคลื่อนผ่านองค์กร บุคคลที่มีชื่อเสียงทางสังคม นั้นน่าจะเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าแม้การก่อคดีข่มขืน-อนาจาร ในปัจจุบันจะลดน้อยลง แต่ประชาชนยังมีความรู้สึกสวนทางกัน ยังคงรู้สึกกลัว ไม่ปลอดภัย โกรธ เคียดแค้นผู้กระทำ ความผิด มีความรู้สึกในเชิงลบ ต่อต้าน ไม่เห็นด้วยทุกครั้งที่มีการลดโทษ อภัยโทษ หรือปล่อยตัว ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ และสถิติเกี่ยวกับคดีข่มขืนกระทำชำเราทั่วประเทศไทยจะ เห็นได้จากสถิติในตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 สถิติการรับแจ้ง-จับกุม คดีข่มขืนกระทำชำเราทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 2563-2566

ปี พ.ศ.	แจ้ง	จับ	ผลปฏิบัติ (%)
2563	1,764	1,655	93.82
2564	1,341	1,210	90.19
2565	1,577	1,495	94.80
2566	1,855	1,760	90.50
รวมทั้งสิ้น	6,537	6,120	93.62

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2566

จากสถิติการรับแจ้ง-จับ ผู้ก่อคดีความผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราทั่วราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 2563-2566 ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะเห็นได้ว่ามีจำนวนคดีที่รับแจ้งทั้งหมด 6,537 คดี สามารถดำเนินคดีได้ 6,120 คดี ซึ่งหมายความว่า ผู้กระทำผิดอีก 417 คดี ไม่ได้รับการจับกุมมาดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งก็อาจเกิดจากสาเหตุที่ผู้ก่อคดีมีสถานะเหนือกว่าผู้เสียหายในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือมีเงื่อนไขในเรื่องของความสัมพันธ์ ผู้เสียหายเกิดความเกรงกลัว มีความอับอาย ไม่กล้าดำเนินคดีจนถึงที่สุด ขาดวิญญูติในการป้องกันตนเอง หลักฐานต่าง ๆ ไม่เพียงพอในการส่งฟ้องดำเนินคดี ฯลฯ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ย่อมส่งผลให้ผู้กระทำผิดบางส่วนเกิดความเหิมเกริม กระทำผิดซ้ำกับเหยื่อรายอื่น ๆ อย่างไม่เกรงกลัวกฎหมาย จะเห็นได้ว่าในช่วงปีที่ผ่านมา ผู้กระทำผิดเกี่ยวกับเพศที่เป็นคดีสะเทือนขวัญนั้น มักจะเคยต้องโทษหรือพ้นโทษออกจากเรือนจำหรือเคยกระทำความผิดลักษณะดังกล่าวมาแล้วและมาก่อคดีในลักษณะเดิมอีก เช่น กรณีของสมคิด พุ่มพวง ฆาตกรฆ่าต่อเนื่อง ไอ้แหบฆ่าข่มขืนเด็กวัย 8 ขวบ หรือ ไอ้หนูยหรือตั้งต่างฆ่าข่มขืนน้องการ์ตูน เป็นต้น

อาชญากรรมทางเพศที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ล้วนมีความซับซ้อน มีรูปแบบ มีสาเหตุในการกระทำผิดที่แตกต่างกัน บ้างก็กระทำผิดเพราะการเลี้ยงดู ประสบการณ์ในวัยเด็ก หรือจากประสบการณ์การเรียนรู้จากกระทำในครั้งก่อน ๆ ความคาดหวังทางการรับรู้ สิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อม ความเชื่อ และการแฉ่งความในคดีล่วงละเมิดเป็นคดีที่มีความละเอียดอ่อน ผู้เสียหายผู้ถูกกระทำหลายคน ไม่กล้าที่จะแฉ่งความเพราะอับอาย กลัวเสื่อมเสียชื่อเสียง ถูกข่มขู่ บ้างถูกกระทำมาเป็นระยะเวลาาน ยากที่จะเก็บวัตถุพยาน หลักฐานในการจับกุมผู้กระทำผิด บ้างจี้ต่าง ๆ เหล่านี้ ยิ่งทำให้ผู้ก่ออาชญากรรมทางเพศลอยนวล กระทำความผิดอย่างต่อเนื่องด้วยความชะล่าใจ ปัญหาดังกล่าวจึงเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญที่คนทุกเพศทุกวัยควรตระหนักและเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเอง พร้อมรับมือเมื่อต้องเผชิญหน้ากับอาชญากรรมดังกล่าว จำนวนนักโทษเด็ดขาดของกรมราชทัณฑ์ในปี พ.ศ. 2568 จะพบดังตารางที่ 1.3

ตารางที่ 1.3 จำนวนนักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด

แยกตามลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	20,765	6,141	26,906	13.09
พรบ. ยาเสพติด/สารระเหย	133,932	17,402	151,334	73.64
ความผิดต่อชีวิต	12,543	402	12,945	6.30
ความผิดต่อร่างกาย	1,543	61	1,604	0.78
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	5,926	241	6,167	3.00
ภัยอันตรายต่อประชาชน	100	6	106	0.05
อื่น ๆ (เช่น พรบ.ป่าไม้, การพนัน, อาวุธปืน, พรบ.คนเข้าเมือง, ลหุโทษ)	5,525	905	6,430	3.13
รวมทั้งสิ้น	180,334	25,158	205,492	100.00

ที่มา : กรมราชทัณฑ์, 2568

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568 ผู้ต้องขังในกรมราชทัณฑ์มีทั้งสิ้น 180,334 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือก่ออาชญากรรมทางเพศ จำนวน 6,167 คน เป็นชาย 5,926 คน หญิง 241 คน คิดเป็นร้อยละ 3 ของผู้ต้องขังทั่วประเทศ (กรมราชทัณฑ์, 2568) ซึ่งจากการให้สัมภาษณ์ของผู้กระทำความผิดทางเพศในแต่ละครั้งผ่านสื่อออนไลน์ พบว่าผู้กระทำความผิดมีสาเหตุที่แตกต่างกันไป บ้างเกิดจากการเมาสุรา บ้างเกิดจากอาการทางจิต บ้างเกิดจากความคึกคะนอง บ้างก็แฝงตัวมาในรูปแบบเพื่อนร่วมงาน คนรู้จัก บางคนบุคลิกดี พุดจน่าเชื่อถือ เป็นผู้ใหญ่ที่มีทั้งวุฒิ

คุณวุฒิ ฯลฯ หลายต่อหลายครั้งที่เหื่อพลาดท่า เสียที เพราะความเชื่อใจ เด็กและเยาวชนจำนวนมาก ไม่น้อยต้องถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลที่ไม่คาดคิด คดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่เกิดขึ้น ผู้ก่ออาชญากรรมทางเพศนั้นส่วนใหญ่เป็นเพศชายเกือบทั้งสิ้น และที่น่าสนใจคือ ผู้กระทำความผิดคดีเกี่ยวกับเพศ มีผู้สูงอายุชายเป็นผู้กระทำความผิดด้วย ทั้งที่ตามความคาดหวังของสังคมนั้น ผู้ที่อยู่ในช่วงวัยดังกล่าว ผ่านร้อน ผ่านหนาว มีประสบการณ์ชีวิต ผ่านการเรียนรู้ ลองผิดลองถูก มีความพร้อมในการดำรงชีวิต มีครอบครัว มีลูกหลาน เป็นช่วงวัยที่ควรเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ให้คนรุ่นหลัง ได้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต แต่กลับมีผู้สูงอายุบางส่วนเลือกเดินทางผิดด้วยการข่มขืน กระทำชำเรา อนาคต ฯลฯ จนทำให้ต้องเข้ามาอยู่ในกำแพงสี่เหลี่ยม และใช้ชีวิตบั้นปลายที่เหลืออยู่ในโลกที่ปิดตาย และเหื่อที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศโดยผู้สูงอายุส่วนใหญ่มักเป็นเด็กหรือเยาวชน “การกระทำความผิดทางเพศที่กระทำโดยผู้สูงอายุ” จึงควรเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน มิให้เกิดตราบาปต่อเด็กและเยาวชนที่ตกเป็นเหื่อ ผู้ซึ่งเป็นอนาคตของชาติต้องทนทรมาน บอบช้ำทางร่างกาย จิตใจ ไปตลอดชีวิต เป็นความทรงจำที่ยากจะลืมเลือนสำหรับผู้ถูกระทำ มีผู้ที่เป็นเหื่อจำนวนมากไม่น้อยที่ยังคงนอนหวาดผวาทุกครั้ง เมื่อนึกถึงภาพที่เคยถูกข่มเหง คุณความจากอาชญากรรมเหล่านั้น บางรายกลายเป็น โรคซึมเศร้า บางรายมีอาการทางจิตเวช บางรายไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตประจำวันอย่างปกติได้

จากการสำรวจข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ ปี พ.ศ.2564-2567 พบว่า จำนวนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น และเป็นผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ดังแสดงในตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 จำนวนและร้อยละผู้ต้องขังสูงอายุ จำแนกตามเพศ ปี 2564 - 2567 (คน)

พ.ศ.	ผู้ต้องขังสูงอายุ (เพศ)	จำนวน	ร้อยละ
2564	ชาย	3,494	85
	หญิง	635	15
	รวม	4,129	100
2565	ชาย	3,459	83
	หญิง	705	17
	รวม	4,164	100
2566	ชาย	4,278	84
	หญิง	834	16
	รวม	5,112	100

ตารางที่ 1.4 จำนวนและร้อยละผู้ต้องขังสูงอายุ จำแนกตามเพศ ปี 2564 - 2567 (คน) (ต่อ)

พ.ศ.	ผู้ต้องขังสูงอายุ (เพศ)	จำนวน	ร้อยละ
2567	ชาย	1,885	79
	หญิง	511	21
	รวม	2,396	100

ที่มา : กรมราชทัณฑ์, 2568

จากตัวเลขสถิติตารางที่ 1.4 ผู้ต้องขังสูงอายุที่ถูกคุมขังในเรือนจำหรือทัณฑสถานในปี พ.ศ.2564 -2566 มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงในปี 2567 เนื่องจากมีพระราชทานอภัยโทษในปีดังกล่าว ดังนั้นแนวโน้มของจำนวนผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับผู้ต้องขังประเภทอื่น ๆ จำนวนผู้ต้องขังสูงอายุมีสัดส่วนที่สูงกว่าผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษอื่น ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1.5

ตารางที่ 1.5 จำนวนผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ จำแนกตามประเภทกลุ่ม ปี พ.ศ.2560-2563

กลุ่มผู้ต้องขัง	2560		2561		2562		2563	
	เด็ก	ตั้งครรภ	เด็ก	ตั้งครรภ	เด็ก	ตั้งครรภ	เด็ก	ตั้งครรภ
ผู้ต้องขังหญิง ตั้งครรภ และ เด็กติด	272	297	245	232	235	233	206	222
ผู้ต้องขัง ผู้ต้องขัง สูงอายุ	6,762		5,502		3,822		7,406	
ผู้ต้องขังพิการ	2,956		2,871		2,672		4,380	

ที่มา : กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม (ข้อมูล ณ เดือนพฤษภาคม 2563) อ้างถึงใน ทัศนิตา ธิติธรรมพฤษย์ และธนศ เกษมศิลป์, 2564, น.6

สำหรับเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องขังสูงอายุ จากตารางที่ 1.6 ดังนี้

ตารางที่ 1.6 สถิติการกระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ปี พ.ศ.	ผู้ต้องขังความผิดเกี่ยวกับเพศทั้งหมด	ผู้สูงอายุ (ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป)	ร้อยละ
2564	58	11	19
2565	44	7	15
2566	62	8	13
2567	48	11	23
รวม	212	37	17

ที่มา : เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์, 2568ค

จากตารางที่ 1.6 พบว่า เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ มีผู้สูงอายุที่กระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564-2567 จำนวน 212 ราย มีผู้สูงอายุที่กระทำคามผิด 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 17 ของผู้ต้องขังที่กระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนไม่น้อย อีกทั้งจากสถิติในการกระทำคามผิดลักษณะดังกล่าวก็ยังไม่มีความโน้มที่จะลดลง ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจในการศึกษาสาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุ กรณีศึกษาเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยเป็นการศึกษารูปแบบหรือพฤติกรรมในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุ เพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้ผู้สูงอายุถูกจับกุมเข้ามาในฐานะผู้ต้องขังในกระบวนการยุติธรรม สามารถทำหน้าที่ทางสังคมได้อย่างเหมาะสมกับวัยวุฒิ เป็นแบบอย่างที่ดีของสังคม อีกทั้งยังช่วยให้เหยื่อหรือผู้ถูกกระทำได้เรียนรู้การป้องกันตนเอง ไม่ให้ตกอยู่ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาสาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ
- 1.2.2 เพื่อศึกษารูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ
- 1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

1.3 คำถามการวิจัย

- 1.3.1 อะไรคือสาเหตุการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ
- 1.3.2 ผู้ต้องขังอายุ มีรูปแบบ/พฤติกรรมการกระทำคามผิดทางเพศอย่างไร
- 1.3.3 แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุควรเป็นอย่างไร

1.4 ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ มุ่งศึกษาผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศ และ มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมุ่งศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุ รูปแบบการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุ พร้อมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขการกระทำคามผิดทางเพศของผู้สูงอายุ

1.4.2 ขอบเขตผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Criterion Based Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะเป็น Information Rich Case คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ รวมทั้งสิ้น 20 ราย โดยกระบวนการในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

- 1) ศึกษาข้อมูลจากผู้ต้องขังสูงอายุ ที่กระทำคามผิดทางเพศในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 10 ราย
- 2) ศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ในเรือนจำส่วนต่าง ๆ ดังนี้
  - 2.1 สถานพยาบาล ได้แก่ นักจิตวิทยา พยาบาล จำนวน 2 ราย

2.2 ฝ่ายควบคุม ได้แก่ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ และเจ้าหน้าที่ทำ
ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน 6 ราย

โดยเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำดังกล่าว มีหน้าที่โดยตรงในการดูแล
ควบคุม ให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างใกล้ชิด

2.3 ศึกษาข้อมูลจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ปฏิบัติงานใน
กรมราชทัณฑ์ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาล
เพชรบูรณ์ ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สูงอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ราย

1.4.3 ขอบเขตพื้นที่

เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

1.4.4 ขอบเขตเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 1 ปี

1.5 นิยามศัพท์

ผู้ต้องขังสูงอายุ หมายถึง ผู้ต้องขังที่ต้องโทษอยู่ในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และกระทำความ
ผิดทางเพศตอนอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

การกระทำผิดทางเพศ หมายถึง การข่มขืนกระทำชำเรา การกระทำอนาจาร
การโทรมหญิง การล่วงละเมิดเพื่อสำเร็จความใคร่ การเป็นธุระจัดหาให้ผู้อื่นสำเร็จความใคร่ เป็นธุระ
จัดหาเพื่อการอนาจาร การค้าประเวณี

การข่มขืน หมายถึง ข่มขืน ซึ่งหญิงนั้นมิได้ยินยอมหรือสมัครใจ การข่มขืนอาจกระทำ
โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่า
ตนเป็นคนอื่น

กระทำชำเรา หมายถึง การที่ชายมีการร่วมประเวณีกับหญิง โดยที่อวัยวะเพศของชายต้องล่วงล้ำเข้าสู่ช่องคลอดหรืออวัยวะเพศของหญิง ซึ่งไม่ว่าการล่วงล้ำจะลึกหรือไม่มากเพียงใด ก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จแล้ว ส่วนการที่ชายจะสำเร็จความใคร่หรือไม่นั้น ไม่ได้มีผลต่อการพิจารณาความผิด หากอวัยวะเพศของชายเพียงแต่สัมผัสหรือจรดกับช่องคลอดของหญิง โดยไม่สามารถล่วงล้ำเข้าไปได้ ไม่ว่าจะด้วยสาเหตุใด เช่น ขนาดอวัยวะสืบพันธุ์ของชายไม่เหมาะสมกับของหญิง หรือชายสำเร็จความใคร่ก่อน กรณีดังกล่าวจะถือว่าเป็นการกระทำที่เข้าข่ายความผิดฐานพยายามกระทำชำเรา.

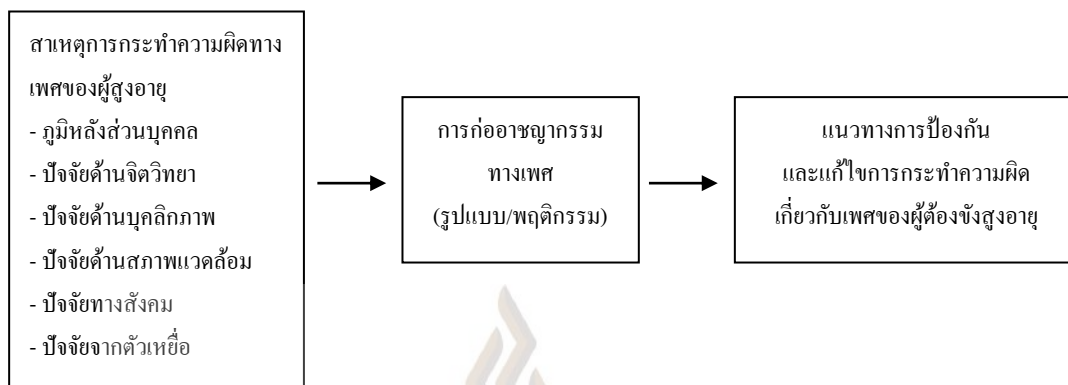
การข่มขืนกระทำชำเรา หมายถึง การพยายามร่วมเพศโดยฝ่ายหญิงไม่ยินยอม อันถือเป็นการทำร้ายทางเพศอย่างหนึ่ง ในทางกฎหมายการข่มขืนกระทำชำเรา รวมถึงการที่หญิงยินยอมให้มีการร่วมเพศเพราะความกลัวเพราะถูกบังคับ เพราะถูกล่อลวงหรือเพราะปัญญาอ่อน การร่วมเพศในสถานะที่หญิงไม่อาจขัดขืนได้ หมายความว่า การกระทำที่ไม่สมควรในทางประเพณีนิยมตามกาลเทศะ หรือการกระทำใดๆ ไม่สมควรในทางเพศ การกระทำให้อับอายขายหน้าในทางเพศ เช่น กอดจูบ จับต้องของสงวน จุดแขนหญิงโดยหญิงไม่ยินยอมในที่สาธารณะ เปิดกระโปรงของหญิง ซึ่งต้องเป็นการกระทำโดยเจตนา มีความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ในมาตรา 278 และ 279

อนาจาร หมายถึง การกระทำที่ไม่สมควรในทางเพศ หรือการทำให้ผู้อื่นเสื่อมเสียชื่อเสียงในเรื่องเพศ โดยการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการสัมผัสเนื้อตัวร่างกาย หรือการกระทำที่ขัดกับศีลธรรมอันดี ถือเป็นการกระทำที่ทำให้ผู้อื่นสูญเสียเกียรติยศและศักดิ์ศรี การกระทำความผิดดังกล่าวไม่ได้จำกัดเพียงแต่ความปรารถนาทางเพศหรือการค้าประเวณี แต่ยังรวมถึงการทำให้ผู้อื่นรู้สึกอับอายทางเพศ ซึ่งอาจจะไม่เกี่ยวข้องกับเจตนาในการกระตุ้นความต้องการทางเพศแต่อย่างใด

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 ทราบสาเหตุการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ
- 1.6.2 ทราบรูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ
- 1.6.3 นำเสนอเพื่อเป็นข้อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดทางเพศของผู้สูงอายุต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1.7 กรอบแนวคิดในการศึกษา

รูปที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง / ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัจจัยในการกระทำความคิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าสำรวจข้อมูลเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเรื่องนี้ โดยมีประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

2.1.2 การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

2.1.3 ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ

2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.1.5 ผู้ต้องขังสูงอายุ

2.1.6 ลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย

2.1.7 ความรู้เกี่ยวกับภาวะสมองเสื่อม และบุคลิกภาพแปรปรวนของ

ผู้สูงอายุ

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ

2.2.1 ความหมายอาชญากรรมทางเพศ

2.2.2 ลักษณะของอาชญากรรมทางเพศ

2.2.3 ปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศ

2.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Analysis)

2.3.2 ทฤษฎีหลายสาเหตุของแมนไฮม์

2.3.3 ทฤษฎีกลไกการควบคุม

2.3.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

2.3.5 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Maslow)

2.3.6 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ

2.5 กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

2.1.1 ความหมายของผู้สูงอายุ

ความหมายของผู้สูงอายุนั้น มีหลากหลายและมีความแปรเปลี่ยนไปตามอายุเฉลี่ยของการทำงานหรือสภาพร่างกายรวมทั้งสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ซึ่งในหลาย ๆ ประเทศได้ใช้เกณฑ์ต่าง ๆ เหล่านี้ในการพิจารณาและการกำหนดการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) ไม่ได้มีการกำหนดเกณฑ์อายุเริ่มต้นที่เป็นมาตรฐาน เพียงยอมรับโดยทั่วไปว่า หมายถึง บุคคลหรือกลุ่มประชากรที่มีอายุตามปีปฏิทิน (Calendar Age, Chronological Age) ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่องค์การอนามัยโลกใช้ในการระบุช่วงอายุของผู้สูงอายุในประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยส่วนใหญ่จะกำหนดอายุผู้สูงอายุที่ 65 ปีขึ้นไป ขณะที่ในประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศไทย จะมีการกำหนดอายุผู้สูงอายุเริ่มต้นที่ 60 ปี สำหรับบางประเทศ เช่น กลุ่มประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ถูกเสนอให้ใช้ที่เกณฑ์อายุของบุคคลตั้งแต่ 50 ปี หรือ 55 ปีขึ้นไป เนื่องจากยังมีอายุไม่ยืนยาวเท่ากับภูมิภาคอื่น ๆ (รศรินทร์ เกรย์, อุมารณณ์ ภัทรวานิชย์, เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ เรวดี สุวรรณนพ, 2556) สำหรับประเทศไทย “ผู้สูงอายุ” ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 หมายถึง บุคคล ซึ่งมีอายุเกินกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย องค์การสหประชาชาติได้จัดแบ่งสังคมผู้สูงอายุออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับเริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Ageing Society หรือ Aging Society) ระดับสังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ (Aged Society) และระดับสังคมผู้สูงอายุในขั้นสูงสุด (Super-aged Society) โดยการนิยามแต่ละระดับได้รับการยอมรับในประเทศไทยและทั่วโลกโดยใช้ความหมายเดียวกันในทุก ระดับของสังคมผู้สูงอายุ (รติมา คชนันท์, 2561, น.32)

จากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรอันเนื่องมาจากการลดลงของอัตราตายและอัตราเกิดอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการเพิ่มของอัตราตายวัยแรงงานจากการระบาดของโรค HIV/AIDS ในช่วงต้นศตวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้สัดส่วนประชากรสูงอายุไทยเพิ่มจากร้อยละ 7.4 ในปี พ.ศ. 2533 เป็น

ร้อยละ 10.7 ในปี พ.ศ.2550 และคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่าในปี พ.ศ.2568 เป็นร้อยละ 20 หรือ จำนวนประมาณ 14.9 ล้านคน ซึ่งในปี พ.ศ.2573 คนไทยเกือบ 1 ใน 4 จะเป็นผู้สูงอายุ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) สำนักงานสถิติแห่งชาติได้ ระบุว่า ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด และคาดการณ์ว่าประเทศไทยจะกลายเป็น สังคมผู้สูงอายุ โดยสมบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2564 และจะเข้าสู่ สังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด ภายในปี พ.ศ. 2578 นอกจากนี้ ตามรายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย ปี พ.ศ. 2559 จากมูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนา ผู้สูงอายุไทย (2560) พบว่า ผู้สูงอายุเพศหญิงมีสัดส่วนสูงกว่าผู้สูงอายุเพศชายเล็กน้อย ขณะที่ รายงานเดียวกันระบุว่า ในปี พ.ศ. 2559 ประเทศไทยมีประชากรทั้งหมด 65.9 ล้านคน โดยจำนวน ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปอยู่ที่ 11 ล้านคน หรือคิดเป็น 16.5% ของประชากรทั้งประเทศ สำหรับ พื้นที่ที่มีจำนวนผู้สูงอายุสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กรุงเทพมหานครที่มีผู้สูงอายุ 936,865 คน คิด เป็น 16.47% นครราชสีมาผู้สูงอายุ 400,496 คน คิดเป็น 15.22% เชียงใหม่มีผู้สูงอายุ 284,497 คน คิดเป็น 16.39% ขอนแก่นมีผู้สูงอายุ 276,209 คน คิดเป็น 15.32% และนครศรีธรรมราชมีผู้สูงอายุ 240,522 คน คิดเป็น 15.47% ทั้งนี้ สถิติประชากรผู้สูงอายุยังคงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งบ่งชี้ถึง ความจำเป็นในการพัฒนานโยบายเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุในอนาคต (Sanyasayan, 2018) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ประชากรไทย ปี พ.ศ.2493-2593

ปี พ.ศ.	2493	2503	2513	2523	2533	2543	2553	2563	2573	2583	2593
จำนวนประชากร รวม (ล้านคน)	20.6	27.7	37.2	46.8	54.3	60.7	65.1	68	69.2	68.9	67.4
ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป (จำนวน (ล้านคน)	1	1.4	2	2.7	4.2	6.1	8.5	12.6	16.6	19.1	20.1
ร้อยละ	5	5.1	5.4	5.8	7.8	10.1	13	18.5	24	27.6	29.8
ประชากรอายุ 80 ปีขึ้นไป จำนวน (ล้านคน)	0.08	0.09	0.14	0.22	0.34	0.6	1.1	1.6	2.3	3.7	4.7
ร้อยละ	0.4	0.3	0.4	0.5	0.6	1	1.6	2.4	3.3	5.3	7

ที่มา : สัมฤทธิ์ ศรีธีรวงศ์ และกนิษฐา บุญธรรมเจริญ, 2553

ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลที่มีอายุมากขึ้นจนถึงช่วงวัยบั้นปลายชีวิต โดยทั่วไปหมายถึง บุคคลที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปตามหลักเกณฑ์ของสหประชาชาติหรือ 65 ปี ขึ้นไปตามเกณฑ์ของบาง ประเทศ เช่น สหรัฐฯ และยุโรป และมีความเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม

2.1.2 การเปลี่ยนแปลงเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ

การเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของสูงอายุเกิดขึ้นกับอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย ทั้งที่เห็นได้ ด้วยตา และจากการสังเกตกิริยาอาการ เช่น ผิวหนังที่เหี่ยวยุ่น และมีลักษณะหยาบกร้านมากขึ้น ผมบนศีรษะบางและยาวช้าลง กล้ามเนื้อฝ่อลีบมีแรงหดตัวน้อยลง ไม่สามารถทำงานออกแรงหรือ เคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว ฟันโยกคลอนและหัก กระดูกเปราะบางและหักได้ง่าย ชิพจรเต้นช้าลง เป็นลมง่าย เมื่อลุกขึ้นยืน หรือเปลี่ยนอิริยาบถเร็ว ๆ ขนาดของสมองฝ่อเหี่ยวลง ทำให้มีปัญหาด้านความจำและการตัดสินใจ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโดยทั่วไปแยกเป็น 3 ด้าน คือ

1) การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย (Biological Change)

เมื่ออายุเพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงของอวัยวะต่าง ๆ ก็มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วย การทำหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ เพิ่มขึ้น จนกระทั่งอายุ 30 ปีขึ้นไป พบว่า การทำหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ เริ่มลดน้อยลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงของเนื้อเยื่อต่าง ๆ ในแต่ละบุคคล เมื่อบุคคลเข้าสู่ วัยสูงอายุ จะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ซึ่งเกิดจากการเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ ทุกกระบวน (กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ, 2544)

2) การเปลี่ยนแปลงด้านจิตใจและอารมณ์ (Psychological Change)

การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจและอารมณ์ จะมีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เนื่องจากความเสื่อมของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย การสูญเสียบุคคลใกล้ชิด การแยกไปของสมาชิกในครอบครัว และการหยุดงานจากงานที่ทำอยู่เป็นประจำ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ ทำให้จิตใจหดหู่ วิตกกังวล ซึมเศร้า และขาดความกระตือรือร้น เป็นอุปสรรคต่อการติดต่อกับบุคคล การปรับตัวให้เข้ากับ สภาพแวดล้อมต่าง ๆ

3) การเปลี่ยนแปลงด้านสังคม (Social Change)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนั้น เป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุต้องประสบ ภาระหน้าที่ และบทบาทของผู้สูงอายุจะลดลง มีข้อจำกัดทางร่างกาย ทำให้ความคล่องตัวในการคิด การกระทำการสื่อสาร สัมพันธภาพทางสังคมมีขอบเขตจำกัด ความห่างเหินจากสังคมมีมากขึ้น ความมีเหตุผล

และการคิดเป็นไปในทางลบ เพราะสังคมมักจะประเมินว่าความสามารถในการปฏิบัติลดลง ถึงแม้ว่าจะมีผู้สูงอายุบางคนแสดงให้เห็นว่าความมีอายุมิได้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินบทบาท และหน้าที่ทางสังคมก็ตาม

2.1.3 ปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุ

มนุษย์มีการพัฒนาสมบูรณ์สูงสุดเมื่ออายุ 20-25 ปี จากนั้นประสิทธิภาพการทำงานของร่างกายและอวัยวะจะเริ่มถดถอยลง ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนเมื่อถึงวัยสูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุจะมีปัญหาสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และโรคต่าง ๆ ซึ่งพบได้บ่อยกว่าในวัยอื่น ๆ ปัญหาที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ (กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ, 2561) ได้แก่

1) ปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย: ผู้สูงอายุมักประสบปัญหาสุขภาพที่เสื่อมลง มีโรคต่าง ๆ เข้ามารบกวนทั้งทางร่างกายและจิตใจ เช่น โรคสมองเสื่อม โรคหลงลืม หรือโรคซึมเศร้า ซึ่งเกิดขึ้นโดยเฉพาะในผู้ที่มีอายุมากกว่า 65 ปี

2) ปัญหาทางเศรษฐกิจ: ผู้สูงอายุที่ฐานะยากจนหรือไม่มีลูกหลานคอยดูแลมักประสบปัญหาการขาดแคลนรายได้ ซึ่งอาจไม่เพียงพอสำหรับการดำรงชีวิต หรือแม้แต่ไม่มีที่อยู่อาศัย ส่งผลให้เกิดความยากลำบากในการใช้ชีวิตประจำวัน

3) ปัญหาด้านการเรียนรู้: ผู้สูงอายุหลายคนไม่ได้รับโอกาสในการเรียนรู้หรือพัฒนาทักษะที่เหมาะสมกับวัย ทำให้พวกเขาประสบความยากลำบากในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการพัฒนาของสังคม

4) ปัญหาด้านสังคม: ผู้สูงอายุอาจไม่ได้รับความเคารพหรือการยอมรับจากสังคมเหมือนในอดีต โดยเฉพาะผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญหรือมีหน้าที่การงานที่สูง เมื่อเกษียณแล้ว พวกเขาอาจรู้สึกสูญเสียตำแหน่งและอำนาจที่เคยมี

5) ปัญหาด้านจิตใจ: การขาดการเอาใจใส่จากลูกหลานอาจทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกโดดเดี่ยวและวิตกกังวลเกี่ยวกับการถูกทิ้งขว้างหรือการเสียชีวิต ทำให้พวกเขามีอารมณ์แปรปรวน เช่น รู้สึกเศร้าหมองหรืออาจเป็นคนที่เอาแต่ใจ

6) ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว การเปลี่ยนแปลงในด้านสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลให้ครอบครัวในปัจจุบันส่วนใหญ่กลายเป็นครอบครัวเดี่ยว โดยเฉพาะในเขตเมืองที่ลูกหลานต้องไปทำงานต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ ส่งผลให้ผู้สูงอายุจำเป็นต้องอยู่ลำพังในบ้าน โดยขาดการดูแลจากครอบครัวเหมือนในอดีต

7) ปัญหาค่านิยมที่เปลี่ยนแปลง ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้เยาวชนในปัจจุบันขาดความกตัญญูต่อผู้สูงอายุ ส่งผลให้หลายคนต้องพึ่งพาสถานสงเคราะห์ เนื่องจากไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวอย่างเหมาะสม

ดังนั้นในอนาคตอาจเห็นสังคมไทยกลายเป็นสังคมที่ไม่มีความเอื้ออาทรต่อกัน และผู้สูงอายุอาจต้องเผชิญกับการถูกทอดทิ้งมากขึ้น แม้ว่าควรได้รับการดูแลจากสังคมอย่างเหมาะสม ดังนั้น สังคมควรตระหนักถึงความสำคัญและความต้องการของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสถานะทางสังคมตามธรรมชาติ โดยสามารถแบ่งกลุ่มความต้องการของผู้สูงอายุได้ดังนี้ (กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ, 2561)

1) ความต้องการทางด้านร่างกายของผู้สูงอายุ ต้องการให้ร่างกายแข็งแรงและสมบูรณ์ รวมถึงต้องการการดูแลจากผู้ช่วยที่ใส่ใจและดูแลอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังต้องการที่อยู่อาศัยที่สะอาด มีอากาศดี และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ต้องการอาหารที่มีคุณค่าสำหรับวัยและตรงกับความต้องการทางโภชนาการ นอกจากนี้เมื่อเกิดอาการเจ็บป่วยผู้สูงอายุยังต้องการการดูแลทางการแพทย์ที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายจากรัฐ นอกจากนี้ยังต้องการการพักผ่อนที่เพียงพอ การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่ดี และการมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุ

2) ความต้องการทางด้านจิตใจของผู้สูงอายุ ในวัยนี้ผู้สูงอายุจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงต้องการการยอมรับจากผู้อื่น การแสดงความเคารพจากคนรอบข้าง และการได้รับการยกย่องจากทั้งครอบครัวและสังคม เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกมีคุณค่าและสำคัญในชีวิต

3) ความต้องการทางด้านสังคมและเศรษฐกิจของผู้สูงอายุ ต้องการได้รับความสนใจจากผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว สังคมและหมู่คณะ ต้องการช่วยเหลือสังคม และมีบทบาทในสังคมตามความถนัด ต้องการการสนับสนุนช่วยเหลือจากครอบครัวและสังคม ทั้งทางด้านความเป็นอยู่ รายได้บริการจากรัฐ ต้องการมีชีวิตร่วมในชุมชน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนและสังคม ต้องการลดการพึ่งพาคนอื่นให้น้อยลง ไม่ต้องการความเมตตาสงสาร (ที่แสดงออกโดยตรง) ต้องการการประกันรายได้ และประกันความชราภาพ

2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

ทฤษฎีเกี่ยวกับการสูงอายุเป็นการอธิบายการเกิดการสูงอายุของนักทฤษฎี ซึ่งแต่ละท่านก็มีสมมติฐานแตกต่างกันออกไป นั่นแสดงว่า การสูงอายุมีความซับซ้อน ซึ่งยากที่จะอธิบายด้วยทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งได้ ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสาเหตุของการสูงอายุสรุปได้ดังนี้ (จารี ศรีปาน, 2554 ; วิลาวลัย บริรักษ์ และอรวรรณ ลอยฟู, 2555)

2.1.4.1 ทฤษฎีความสูงอายุเชิงชีวภาพ

(1) ทฤษฎีความสูงอายุที่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม (Genetic Theory) พบได้หลายทฤษฎี ได้แก่

(1.1) ทฤษฎีพันธุกรรมทั่วไป (General Genetic Theory) เชื่อว่าอายุขัยของแต่ละสิ่งมีชีวิตถูกกำหนดโดยรหัสพันธุกรรม ซึ่งส่งผลให้ผู้หญิงมีอายุเฉลี่ยยืนกว่าผู้ชายประมาณ 8 ปี หากครอบครัวมีบรรพบุรุษที่อายุยืน สมาชิกในครอบครัวนั้นก็มักจะมีอายุยืนเช่นกัน อย่างไรก็ตาม หากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงจนส่งผลกระทบต่อพันธุกรรม อายุขัยก็อาจเปลี่ยนแปลงได้

(1.2) ทฤษฎีการผ่าเหล่า (Somatic Mutation Theory) เชื่อว่าการได้รับรังสีอาจเร่งให้ร่างกายเสื่อมสภาพเร็วขึ้น เนื่องจากรังสีสามารถทำให้โครโมโซมเกิดความผิดปกติและเพิ่มจำนวนผิดปกติได้ จากการทดลองพบว่าหนูที่ได้รับรังสีมีอายุขัยสั้นกว่าหนูที่ไม่ได้รับรังสี เนื่องจากรังสีทำให้เซลล์ที่สามารถแบ่งตัวเกิดการเปลี่ยนแปลงผิดปกติ เมื่อการเปลี่ยนแปลงสะสมมากขึ้นจนส่งผลกระทบต่อยีนและโครโมโซม ร่างกายจะไม่สามารถสร้างโปรตีนได้ตามปกติ ทำให้เซลล์เสื่อมสภาพและตายในที่สุด

(1.3) ทฤษฎีวิวัฒนาการ (Evolution Theory) มนุษย์และสิ่งมีชีวิตมีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยไม่สามารถย้อนกลับได้ ตามแนวคิดของ ลามาร์ก ซึ่งเสนอไว้สองข้อ คือ อวัยวะที่ถูกใช้งานบ่อยจะมีการพัฒนาและแข็งแรงขึ้น ส่วนอวัยวะที่ไม่ได้ใช้จะเสื่อมและอาจหายไป ลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมสามารถถ่ายทอดไปยังลูกหลานได้

(1.4) ทฤษฎีนาฬิกาชีวภาพ (Watch Spring Theory) เชื่อกันว่ากระบวนการชราเป็นสิ่งที่ถูกควบคุมโดยยีน ซึ่งทำให้เซลล์ในร่างกายค่อย ๆ เสื่อมสภาพตามช่วงเวลาโดยธรรมชาติ สำหรับมนุษย์ที่อาศัยในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพดี จะมีอายุขัยเฉลี่ยอยู่ที่

ประมาณ 85-90 ปี กระบวนการชราแบ่งออกเป็นสามช่วงสำคัญ ได้แก่ การเจริญเติบโต การพัฒนา และการเสื่อมสภาพ ซึ่งท้ายที่สุดจะนำไปสู่การเสียชีวิต

(2) ทฤษฎีความสูงอายุที่ไม่เกี่ยวข้องกับพันธุกรรม (Non-genetic Cellular Theory) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของเซลล์ตามธรรมชาติที่เปลี่ยนไป โดยไม่ได้เกี่ยวข้องกับพันธุกรรมแต่อย่างใด ดังนี้

(2.1) ทฤษฎีความเสื่อมโทรม (Wear and Tear Theory) เชื่อว่า ความชราถูกกำหนดไว้ภายใน โดยเซลล์จะเสื่อมลงตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ สำหรับมนุษย์ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี มีอายุขัยเฉลี่ย 85-90 ปี กระบวนการชราประกอบด้วย 3 ช่วงหลัก ได้แก่ การเจริญเติบโต, การพัฒนา และการเสื่อมถอย จนกระทั่งเสียชีวิต

(2.2) ทฤษฎีการสะสม (Accumulative Theory) เชื่อว่า เซลล์ในร่างกายเสื่อมลงจากการสะสมของเสียที่เกิดขึ้นเป็นเวลานาน ของเสียเหล่านี้ส่งผลให้โครงสร้างเซลล์เปลี่ยนไป ทำให้ปฏิกิริยาทางเคมีภายในเซลล์ผิดปกติ และอาจนำไปสู่การตายของเซลล์

(2.3) ทฤษฎีอนุมูลอิสระ (Free Radical Theory) เชื่อว่า อนุมูลอิสระที่เกิดจากกระบวนการเผาผลาญของร่างกาย เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เซลล์เสื่อมสภาพ โดยเฉพาะเซลล์ที่เกี่ยวข้องกับผิวหนัง เมื่ออนุมูลอิสระสะสมมากขึ้น จะทำให้คอลลาเจนและอีลาสตินเสียความยืดหยุ่น ส่งผลให้ผิวหนังเหี่ยวย่น

(2.4) ทฤษฎีการเชื่อมตามขวาง (Cross-linking Theory) เชื่อว่า ความชราเกิดจากการเชื่อมโยงกันของโมเลกุลโปรตีนในร่างกาย โดยเฉพาะในอีลาสตินและคอลลาเจน ซึ่งเป็นส่วนประกอบของผิวหนัง, กระจก, หลอดเลือด และกล้ามเนื้อ เมื่ออายุมากขึ้น การเชื่อมโยงนี้จะเพิ่มขึ้น ทำให้เนื้อเยื่อแข็งและสูญเสียความยืดหยุ่น กระบวนการนี้เกิดขึ้นเร็วในช่วงอายุ 30-50 ปี

(2.5) ทฤษฎีเกี่ยวกับความเครียดและการปรับตัว (Stress and Adaptation Theory) เชื่อว่า ความเครียดที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน มีผลทำให้เซลล์ตาย และหากเผชิญกับภาวะเครียดบ่อย ๆ ก็จะทำให้เข้าสู่วัยชราได้เร็วขึ้น

กล่าวโดยสรุปทฤษฎีนี้ใช้อธิบายความเป็นผู้สูงอายุของผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเป็นผลมาจากปัจจัยทางกายภาพและชีวภาพที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด

2.1.4.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยา (Psychological Theory)

ทฤษฎีทางจิตวิทยาเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและพฤติกรรมของผู้สูงอายุ นั้น เป็นการปรับตัวเกี่ยวกับความนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจ แรงจูงใจ การเปลี่ยนแปลงไปของอวัยวะรับสัมผัสทั้งหลาย ตลอดจนสังคมที่ผู้สูงอายุนั้น ๆ อาศัยอยู่ ได้แก่ (พรเพ็ญ ใจกว้าง, 2542, น.28-29)

(1) ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Personality Theory) ทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า ผู้สูงอายุจะมีความสุขหรือความทุกข์นั้น ขึ้นอยู่กับภูมิลัทธิและสภาพจิตใจของผู้นั้น หากผู้สูงอายุเติบโตมาในสภาพแวดล้อมที่ดี มีความอบอุ่น มีความรักความเห็นใจผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ก็มักจะเป็นผู้สูงอายุที่มีความสุข ตรงกันข้ามกับผู้สูงอายุที่เติบโตมาในลักษณะที่เข้ากับใครไม่ได้ ไม่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ผู้สูงอายุนั้นมักจะไม่ค่อยมีความสุข

(2) ทฤษฎีความปราดเปรื่อง (Intelligence Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ผู้สูงอายุที่ยังคงสามารถรักษาความฉลาดและความเป็นปราชญ์ได้ จะต้องเป็นบุคคลที่มีความสนใจในการค้นคว้าและมุ่งมั่นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ การมีลักษณะเช่นนี้ต้องอาศัยปัจจัยสนับสนุนจากสุขภาพที่ดีและฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง

(3) ทฤษฎีของเพค (Peck's Theory) โรเบิร์ต เพค (Peck, 1968) แบ่งผู้สูงอายุออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุในช่วงต้นระหว่างอายุ 56-75 ปี และกลุ่มผู้สูงอายุในช่วงปลายอายุ 75 ปีขึ้นไป ซึ่งทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกายและจิตสังคม ซึ่งส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตสังคมของผู้สูงอายุใน 3 ลักษณะดังนี้

(3.1) Ego differentiation and work-role preoccupation เป็นความรู้สึกที่เกี่ยวกับการทำงานอยู่ โดยจะรู้สึกว่าตนยังมีคุณค่าอยู่ต่อเมื่อบทบาทลดลงหรือเปลี่ยนแปลงไป จึงพอใจที่จะหาสิ่งอื่น ๆ มาทำทดแทน

(3.2) Body transcendence and body preoccupation เป็นความรู้สึกที่ผู้สูงอายุยอมรับว่าสภาพร่างกายของตนถดถอยลง และชีวิตจะมีสุขถ้าสามารถยอมรับและปรับความรู้สึกนี้ได้

(3.3) Ego transcendence and body preoccupation เป็นความรู้สึกที่ยอมรับกฎเกณฑ์และการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และยอมรับความตายได้โดยไม่รู้สึกราววิตก

กล่าวโดยสรุปทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้อธิบายสาเหตุในการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเน้นที่เรื่องของบุคลิกภาพของบุคคลเป็นสำคัญ

2.1.4.3 ทฤษฎีทางสังคมวิทยา

ทฤษฎีทางสังคมวิทยาเกี่ยวกับผู้สูงอายุเป็นทฤษฎีที่เน้นการศึกษาบทบาท, ความสัมพันธ์ และการปรับตัวของผู้สูงอายุในสังคม โดยจะมุ่งเน้นการวิเคราะห์ปัจจัยหรือสาเหตุที่ทำให้ผู้สูงอายุต้องเปลี่ยนแปลงสถานะทางสังคมไป และวิธีการที่สามารถช่วยให้ผู้สูงอายุมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข แนวคิดที่น่าสนใจในทฤษฎีนี้ ได้แก่ (ภาณุ อดกถัน, 2556)

ทฤษฎีกิจกรรม (Activity Theory) พัฒนาขึ้นโดย Havighurst (1960 อ้างถึงในภาณุ อดกถัน, 2556) แนวคิดนี้มุ่งเน้นการอธิบายสถานภาพทางสังคมของผู้สูงอายุ โดยเน้นความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับระดับความพึงพอใจในชีวิตของพวกเขา กล่าวคือ เมื่ออายุมากขึ้น สถานภาพและบทบาทในสังคมอาจลดลง แต่ผู้สูงอายุยังคงต้องการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเช่นเดียวกับวัยกลางคน ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมจะช่วยส่งเสริมความสุขและคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ โดยพวกเขาสามารถเลือกทำกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจของตน ซึ่งจะช่วยให้รู้สึกถึงคุณค่าในตนเองและความเป็นประโยชน์ต่อสังคม กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีนี้ชี้ให้เห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมของผู้สูงอายุส่งผลเชิงบวกต่อความพึงพอใจในชีวิตของพวกเขา ดังนั้น การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี

ซึ่งทฤษฎีดังกล่าวสามารถนำมาใช้ในการอธิบายสภาวะพฤติกรรมและการแสดงออกของผู้สูงอายุ ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้อธิบายมูลเหตุใจให้กระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุนั้นเอง

2.1.5 ผู้ต้องขังสูงอายุ

ผู้ต้องขังสูงอายุที่อยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถานต่างๆ เป็นกลุ่มบุคคลที่มีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ต้องขังทั่วไปซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่อยู่ในวัยหนุ่มหรือวัยฉกรรจ์ เช่น ในประเทศสวีเดน แคนาดา และอินเดียมีผู้ต้องขังที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไปเพียงร้อยละ 1 ของผู้ต้องขัง

ทั้งหมด ซึ่งไม่แตกต่างจากสถิติของผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย ที่ได้มีการจำแนกอายุของผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาด โดยใช้เกณฑ์อายุ 50 ปีขึ้นไป และปรากฏว่ามีผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าวอยู่เพียงร้อยละ 3.84 ของผู้ต้องขังประเภทเด็ดขาดทั้งหมดเท่านั้น (กรมราชทัณฑ์, 2565)

Bowker (n.d. อ้างถึงใน พรทิพย์ รัตนชัยฤทธิ์, 2539, น.37) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศต่างๆ พบว่าในประเทศสหรัฐอเมริกา มีรายงานการศึกษาเรื่องผู้ต้องขังสูงอายุที่ใช้เกณฑ์การแบ่งอายุ ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ซึ่งปรากฏว่ามีกลุ่มผู้ต้องขังสูงอายุดังกล่าวอยู่ร้อยละ 16 จากจำนวนผู้ต้องขังทั้งหมด และในจำนวนนี้เป็นผู้ต้องขังที่รับเข้าใหม่ร้อยละ 11 จากตัวเลขวัดดังกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่า มีผู้ต้องขังสูงอายุจำนวนหนึ่งเข้ามาต้องโทษจำคุกตั้งแต่อายุไม่ถึง 50 ปี และถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำจนกระทั่งได้ผ่านเลยวัย 50 ปีขึ้นไป

นอกจากนั้น ได้มีรายงานการศึกษาเกี่ยวกับผู้ต้องขังสูงอายุในมลรัฐฟลอริดา พบว่าผู้ต้องขังอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 211 คน ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีอายุ 61-65 ปี โดยบุคคลเหล่านี้ได้กระทำความผิดฐานฆ่าคนตายและทำร้ายร่างกายถึงร้อยละ 53 กระทำความผิดฐานร่วมกันข่มขืนกระทำชำเรา ร้อยละ 7 และกระทำความผิดฐานลามกอนาจาร ร้อยละ 7 ฯลฯ ซึ่งในเรื่องนี้คนส่วนใหญ่มักจะคิดว่าผู้ต้องขังสูงอายุได้ก่ออาชญากรรมที่รุนแรงต่างๆ ขึ้น ในขณะที่พวกเขายังมีอายุไม่มากนัก แต่ผลจากการที่ต้องรับโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำได้ทำให้บุคคลเหล่านี้กลายเป็นผู้ต้องขังสูงอายุไปในที่สุด อย่างไรก็ตาม ได้มีผลการศึกษาวิจัยที่คัดค้านความคิดดังกล่าว โดยพบว่าใน New York นั้น ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่ได้ถูกพิพากษาให้ต้องโทษจำคุกในขณะที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และมีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่ได้รับโทษจำคุกมากกว่า 25 ปีขึ้นไป นั่นย่อมจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลเหล่านี้ได้ก่ออาชญากรรมขึ้นในขณะที่พวกเขาอยู่ในวัยสูงอายุแล้ว

สำหรับด้านการดำเนินชีวิตในเรือนจำนั้น Bowker (n.d.) ได้ศึกษาพบว่าผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่จะพยายามประพฤติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ของเรือนจำอย่างเคร่งครัด และมักจะอยู่ฝ่ายเดียวกับเจ้าหน้าที่เรือนจำมากกว่าฝ่ายผู้ต้องขังด้วยกัน เนื่องจากผู้ต้องขังสูงอายุเหล่านี้จะได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าวหลายประการ เช่น ประโยชน์ในด้านความมั่นคงปลอดภัยจากการตกเป็นเหยื่อของผู้ต้องขังที่อายุน้อยกว่า การมีสถานภาพสูงขึ้น และการได้อยู่ห่างไกลจากผู้ที่มีอายุน้อยกว่า เป็นต้น นอกจากนี้นักผู้ต้องขังสูงอายุบางคนก็ได้อาศัยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ เพื่อที่จะได้รับความไว้วางใจและสามารถลักลอบนำสุราเข้าไปในเรือนจำได้ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ต้องขังสูงอายุพยายามหลีกเลี่ยงหนีจากผู้ต้องขังอื่นดังกล่าวมาข้างต้นนี้ย่อมหมายถึงการที่

บุคคลเหล่านี้จะไม่ได้รับประโยชน์จากสวัสดิการและการบันเทิงต่างๆ เท่าที่จะหาได้จากในเรือนจำด้วย

Bowker (n.d.) ยังได้ศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่รู้สึกว่าคุณค่าที่ได้รับผลกระทบจากการต้องโทษจำคุกในเรือนจำ คือ การสูญเสียความแข็งแรงและความกระฉับกระเฉง ซึ่งแท้ที่จริงแล้วอาจจะเป็นผลมาจากการต้องโทษจำคุกเป็นระยะเวลายาวนาน หรือผลจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายที่เข้าสู่วัยชราก็เป็นได้ แต่อย่างไรก็ตามผู้ต้องขังสูงอายุส่วนใหญ่จะมีสุขภาพดีกว่าคนสูงอายุทั่วไปที่อยู่ตามสถานพยาบาลต่างๆ ทั้งนี้เนื่องมาจากเงื่อนไขที่แตกต่างกันของสถานพยาบาลกับเรือนจำ และนอกจากนั้น ผลการศึกษายังปรากฏอีกด้วยว่าสถานภาพทางสังคมการต้องหย่าร้างกับคู่สมรส ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ต้องขังสูงอายุแต่อย่างใด

Shover (n.d. อ้างถึงใน พรทิพย์ รัตนชัยฤทธิ์, 2539, น.38) ได้ทำการศึกษาผู้กระทำผิดซึ่งอยู่ในวัยกลางคนขึ้นไป เกี่ยวกับเรื่องวิถีชีวิตอาชญากร รวมทั้งประสบการณ์และความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติซึ่งพวกเขาได้รับภายใต้กระบวนการยุติธรรม โดย Shover ได้จำแนกความรู้สึกร่วมของกลุ่มบุคคลเหล่านี้ออกเป็น 3 ลักษณะคือ

- 1) ผู้ที่ตกอยู่ในสภาพท้อแท้สิ้นหวัง (The Despairing)
- 2) ผู้ที่ได้รับความพึงพอใจ (The Satisfied)
- 3) ผู้ที่มีจิตใจสองฝักสองฝ่าย (The Ambivalent)

ผู้ต้องขังสูงอายุทั้งสามกลุ่มดังกล่าวมานี้ ต่างก็มีลักษณะปัญหาเฉพาะของแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันไป ดังนั้นวิธีการปฏิบัติต่อบุคคลเหล่านี้จึงควรจะมีการมีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมด้วย

อย่างไรก็ตาม การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุโดยทั่วไปนั้น Alloen and Simonsen (n.d.) เห็นว่าควรจะให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องสภาพปัญหาและความต้องการอันเป็นลักษณะเฉพาะของผู้ต้องขังสูงอายุ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพร่างกายที่ทรุดโทรมเสื่อมถอยโรคประจำตัวที่มีมาแต่เดิม และความบกพร่องเกี่ยวกับสรีระ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้ผู้ต้องขังสูงอายุต้องการการเอาใจใส่ดูแลเป็นพิเศษในด้านบริการรักษาพยาบาล และนอกจากนั้น เรื่องที่ผู้ต้องขังสูงอายุควรจะได้รับดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษยังได้แก่ ความต้องการด้านอาหาร ซึ่งควรจะมีอาหารสำหรับผู้ต้องขังสูงอายุที่แตกต่างจากผู้ต้องขังอื่น การเอาใจใส่ดูแลอย่างจริงจังในเรื่องที่อยู่อาศัย

หลับนอน ความปลอดภัยในสถานพยาบาลของเรือนจำ ความปลอดภัยจากผู้ต้องขังอื่นรวมทั้งการปฏิบัติอย่างมีมนุษยธรรมในด้านอื่นๆ นอกจากนั้น Allen and Simonsen (n.d.) ยังได้ให้ความเห็นว่าการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุเป็นเรื่องที่นักบริหารงานราชทัณฑ์ควรจะทำความเข้าใจในปัญหาและเตรียมวางแผนการที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า เพราะจำนวนของผู้ต้องขังสูงอายุมีแนวโน้มที่จะสูงเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังจะมีกลุ่มผู้ต้องโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำเป็นระยะเวลายาวนาน โดยไม่ได้รับพักการลงโทษ ซึ่งบุคคลเหล่านี้จะกลายเป็นผู้ต้องขังสูงอายุที่มีสุขภาพไม่ดีในอนาคตต่อไปอีกด้วย ซึ่ง Bowker (n.d.) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุที่สอดคล้องกันว่า การปฏิบัติที่เหมาะสมนั้นจะต้องคำนึงถึงบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของผู้ต้องขังสูงอายุ โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษในเรื่องสุขภาพร่างกาย ความอ่อนแอทางร่างกายที่จะทำให้ตกเป็นเหยื่อของผู้ต้องขังอื่น ความไม่รู้หนังสือ และการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎระเบียบด้านการรักษาพยาบาล นอกจากนั้น Bowker (n.d.) ยังได้ให้ข้อสังเกตว่า ผู้ต้องขังสูงอายุมักจะไม่ได้ได้รับความสนใจในแง่ของโอกาสที่จะกลับเข้ามาสู่สังคมอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งนักบริหารงานราชทัณฑ์ควรที่จะคำนึงถึงเรื่องดังกล่าว และจัดเตรียมให้ผู้ต้องขังสูงอายุเหล่านี้สามารถกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างปกติสุขต่อไปด้วย

2.1.6 ลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุในประเทศไทย

จากการศึกษางานวิจัยเรื่อง การกระทำผิดของผู้ต้องขังหญิงสูงอายุ (นัทธี จิตสว่าง, 2559) พบว่า ในปัจจุบัน ผู้สูงอายุจำนวนมากตกเป็นผู้กระทำความผิดในคดีเกี่ยวกับยาเสพติด โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ต้องขังหญิงสูงอายุ ซึ่งมีสัดส่วนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดสูงถึง ร้อยละ 90 ปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับในประเทศไทยคือไปร์ โดยที่แรงผลักดันหลักมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำทำให้ผู้สูงอายุหลายคนต้องเผชิญกับปัญหาการขาดรายได้และภาระหนี้สิน จึงหันไปพึ่งพาการค้าขายยาเสพติดเป็นทางออก แม้ว่าการกระทำผิดของกลุ่มนี้มักเกิดจากความไม่ตั้งใจและขาดการวางแผนล่วงหน้า แต่ก็ยังเป็นสัญญาณของการขาดทักษะในอาชญากรรมอย่างชัดเจน ผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่เป็นกรณีแรกและไม่พบพฤติกรรมอาชญากรรมที่ต่อเนื่องหรือเป็นอาชญากรรมมืออาชีพ ทั้งนี้หลายคนมักมีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัวที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น ลูกหลานที่ค้ายาเสพติดอยู่แล้ว ทำให้ผู้สูงอายุเหล่านี้ต้องมาเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ไม่ว่าจะเป็นการเฝ้าดูแลของ หรือช่วยขายในชุมชน สำหรับผู้ต้องขังหญิงสูงอายุที่กระทำความผิดในคดีอื่น ๆ เช่น คดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย ส่วนใหญ่มักมีสาเหตุมาจากการที่พวกเขาถูกทำร้ายจากคนใกล้ชิด เช่น สามีหรือคนในครอบครัว ในกรณีที่พวกเขากระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน มักเกิดจากการ

ร่วมมือกับกลุ่มเพื่อนหรือบุคคลในสังคมเดียวกัน เช่น การทำธุรกิจร่วมกัน การเล่นแชร์ การเล่นเกม หรือการเป็นหนี้ร่วมกัน ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การกระทำความคิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงหรือลักทรัพย์

ผู้ต้องขังหญิงสูงอายุในเรือนจำและทัณฑสถานในประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็นสองกลุ่มหลัก คือ ผู้ที่กระทำความคิดเมื่ออายุมากแล้ว และผู้ที่ถูกตัดสินโทษจำคุกเป็นเวลานานจนกลายเป็นผู้ต้องขังสูงอายุ เนื่องจากระบบการลงโทษที่มีระยะยาว ทำให้ผู้ต้องขังบางรายต้องใช้ชีวิตในเรือนจำจนเข้าสู่วัยชรา และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ (จิตฐิตา ธิติธรรมพฤษ และ ธเนศ เกษมศิลป์, 2564, น.6) เช่น ในเกาหลีใต้ การเพิ่มขึ้นของผู้ต้องขังสูงอายุสะท้อนถึงการเพิ่มขึ้นของอายุขัยมนุษย์ แต่ในขณะเดียวกัน การขาดรายได้ทำให้บางคนต้องหันกลับไปกระทำความคิดเพื่อความอยู่รอด ส่วนในสหรัฐอเมริกา การเพิ่มขึ้นของผู้ต้องขังสูงอายุเกิดจากการใช้บทลงโทษที่มีระยะยาวและรุนแรง ซึ่งเริ่มใช้มาตั้งแต่ปี 1980 ขณะที่ในญี่ปุ่น งานวิจัยพบว่า ผู้ต้องขังสูงอายุบางรายกลับมาก่อความคิดซ้ำเพราะเห็นว่าเรือนจำเป็นทางลัดหนีจากความยากจนและการแยกตัวออกจากสังคม (สุนนทิพย์ จิตสว่าง และนัทธี จิตสว่าง, 2559, น.100)

2.1.7 ความรู้เกี่ยวกับภาวะสมองเสื่อม และบุคลิกภาพแปรปรวนของผู้สูงอายุ

สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมทางเพศ ของผู้สูงวัย ที่อาจจะมีความเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการกระทำผิดทางเพศ นั่นคือ ภาวะสมองเสื่อม และบุคลิกภาพแปรปรวน

1) ภาวะสมองเสื่อม

ภาวะสมองเสื่อมเป็นกลุ่มอาการที่มีสาเหตุจากความผิดปกติของการทำงานของสมองด้านการรู้คิดและสติปัญญา โดยมีการเสื่อมของความจำเป็นอาการเด่น ไม่มีความผิดปกติของระดับความรู้สึกตัว แต่มีความผิดปกติด้านความคิด การตัดสินใจ การเคลื่อนไหว ร่วมกับมีการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรม บุคลิกภาพและ อารมณ์ มีความสามารถในการคิดเชิงซ้อนลดลง ความผิดปกตินี้รบกวนการดำรงชีวิตก่อให้เกิดผลเสียต่อหน้าที่การงาน ชีวิตสังคม และความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น (Elipoulos, 2013) จึงเป็นปัญหาที่ทำให้ผู้สูงอายุสูญเสียความสามารถในการดูแลตนเอง สูญเสียสถานภาพทางสังคม และยังก่อให้เกิดภาวะต่อครอบครัวจากการดูแลตนเอง

ไม่ได้อีกด้วย และอาจมีอาการผิดปกติ ที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือรบกวนผู้อื่นได้ นอกจากนี้ครอบครัวและประเทศชาติต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้สูงอายุเป็นปริมาณมหาศาล

ภาวะสมองเสื่อมมักจะมีอาการเปลี่ยนแปลง และมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเป็นระยะ ระยะการดำเนินโรคของภาวะสมองเสื่อมจะมีการเสื่อมแบบค่อยเป็นค่อยไป มักมีลักษณะของบุคลิกภาพและพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่แย่ลงอย่างต่อเนื่อง การดำเนินของโรคในผู้ป่วยแต่ละรายช้าเร็วต่างกันแต่โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 4-10 ปี โดยสามารถจำแนกระยะ ระดับและความรุนแรงของอาการสมองเสื่อมเป็น 3 ระดับ คือ (ศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล และคณะ, 2562, น.8-10)

1) ระยะแรก อยู่ในช่วง 1-3 ปี ระดับไม่รุนแรงหรือระยะเริ่มแรกของอาการผู้สูงอายุ จะเริ่มมีความบกพร่องในด้านการปฏิบัติหน้าที่ที่ทำงานและด้านสังคมอย่างเด่นชัด แต่ยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ดูแลรักษาสุขภาพอนามัยของตนเองได้ และสามารถตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้ด้วยตนเอง แต่อาจมีข้อบกพร่องบ้างในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวันมีอาการหลงลืมไม่มาก สูญเสียความจำระยะสั้น (Short Term Memory) ลืมเหตุการณ์ที่เพิ่งเกิดขึ้นไม่นานแต่จำเหตุการณ์เก่าได้ การรับรู้และสมาธิเสื่อมลง มักจะตั้งคำถามซ้ำซากจนผิดสังเกต เริ่มมีปัญหาในการใช้ภาษา เช่นมักจะเลือกคำที่ใช้ในการพูดไม่ถูก เรียกชื่อสิ่งของไม่ถูกต้อง สับสนทิศทางโดยเฉพาะในที่ที่ไม่คุ้นเคย ความสามารถด้านการถ่ายทอดสิ่งที่เห็นออกมาเป็นร่างเริ่มทำไม่ได้ แต่ยังสามารถดูแลตนเองเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันง่ายๆ ได้ตามปกติ แต่กิจวัตรประจำวันที่สลับซับซ้อน เช่น การคิดบัญชีรายรับ/รายจ่าย การช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ในบ้านเริ่มบกพร่อง มักกล่าวโทษผู้อื่น อารมณ์หงุดหงิดง่าย วิตกกังวล มักบ่นถึงการเจ็บป่วยทางกาย ในระยะนี้จะรู้สึกว่าตนเองความจำไม่ดี ไม่มีคุณค่า จะวิตกกังวลสูง ลืมนัดบ่อยๆ เล่าเรื่องเก่าซ้ำๆ ถามคำถามเดิม ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้าและแยกตัวออกจากสังคม

2) ระยะที่ 2 อยู่ในช่วง 2-10 ระดับปานกลางหรือระยะกลางของโรคความจำเสื่อมมากขึ้นผู้สูงอายุจะช่วยเหลือตนเองได้น้อยลง ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม ความจำเสียอย่างเห็นได้ชัด สับสนเกี่ยวกับเวลา สถานที่ ไม่สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ ถ้าหากปล่อยให้ผู้สูงอายุอยู่คนเดียวตามลำพังหรือตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ด้วยตนเองอาจจะเกิดอันตรายได้ จึงจำเป็นจะต้องมีผู้ที่คอยช่วยเหลือดูแลใกล้ชิด เริ่มจำสิ่งที่ทำไปแล้วไม่ได้ เช่นการรับประทานอาหาร การขับถ่าย อาจจะจำญาติห่างๆ ไม่ได้ความจำเรื่องเก่าๆ จะค่อยๆ เสียย้อนหลังลงไป มักจะวางของผิดที่ผิดทาง การพูดจะลำบากขึ้น พูดซ้ำๆ ในเรื่องเดิมๆ เริ่มมีปัญหาด้านการสื่อสารระยะนี้จะช่วยตนเองได้น้อยและไม่สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันประจำวันที่เคยปฏิบัติได้ เช่น อาบน้ำ แต่งตัว การจัดการด้านการเงิน การใช้โทรศัพท์ประกอบอาหารไม่ได้ หลงทิศทาง บุคลิกภาพและสติปัญญาเปลี่ยนแปลง อารมณ์แปรปรวนมากขึ้น ผู้ป่วยอาจเห็นภาพหลอน และหูแว่ว มีอาการสับสนมากขึ้นในเวลาเย็น

(Sundown Syndrome) เนื่องจากเผชิญสิ่งสับสนมากในเวลากลางวัน การปรับตัวต่อความเครียดลดลง กรสับกระส่าย เดินหลงทาง

3) ระยะที่ 3 อยู่ในช่วง 3-12 ปี ระดับรุนแรงหรือระยะสุดท้ายของโรค มีอาการสมองเสื่อมรุนแรงมากจนไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ไม่สามารถดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง สูญเสียความจำอย่างมากทั้งในอดีตและปัจจุบัน จำคนใกล้ชิดไม่ได้จนในที่สุดอาจไม่รู้จักตนเอง พูดสั้นรวบไม่เป็นภาษาจนไม่สามารถพูดได้ กลืนอาหารลำบาก อาจล้มว่ำรับประทานอาหารแล้ว สับสน เงียบแยกตัว เริ่มมีปัญหาการกลืนปัสสาวะและอุจจาระไม่ได้ไม่สามารถดูแลตนเองได้ การเคลื่อนไหวผิดปกติ อาจนอนติดเตียง แขนขาเกร็งงอ ต้องให้การดูแลทุกอย่าง ส่วนใหญ่มักเสียชีวิตจากโรคแทรกซ้อน เช่น ปอดบวม แผลกดทับ ติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะหรือหลอดเลือดในสมองอุดตัน

ปัญหาพฤติกรรม อารมณ์ จิตใจในผู้สูงอายุสมองเสื่อม (ศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล และคณะ , 2562, น.10-11)

1) บุคลิกภาพเปลี่ยนแปลง ที่พบบ่อยที่สุดถึงร้อยละ 70 ของผู้ป่วยสมองเสื่อม ซึ่งจะพบว่าลักษณะไม่กระตือรือร้นที่จะทำอะไรชอบอยู่กับที่และมักจะคิดและพูดแต่เรื่องตนเอง โดยเฉพาะเรื่องในอดีตจะพูดซ้ำๆ จนบางครั้งคนในครอบครัว คิดว่าความจำยังดี แต่ที่จริงผู้ป่วยสมองเสื่อมจะเริ่มสูญเสียความจำใหม่ๆ ก่อน ถ้าอาการมากแล้วจึงจะสูญเสียความจำในอดีต

2) ภาวะหลงผิด พบร้อยละ 30-50 ของผู้ป่วยสมองเสื่อมที่พบบ่อยเช่น เชื่อว่ามีคนในบ้านมาขโมยเงินทอง หรือข้าวของของตนเอง ซึ่งปัญหาเกิดจากมีปัญหาความจำระยะสั้น อาจพบหลงผิดว่าคู่สมรสมีชู้คิดว่ามีคนประสงค์ร้ายหรือทำร้ายเมื่อเกิดภาวะหลงผิดจะทำให้ความสามารถในการจำที่เสียอยู่แล้วสูญเสียมากขึ้น ดังนั้นคนในครอบครัวต้องไม่โกรธฟงอย่างอดทนให้ผู้ป่วยอธิบายว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้นพยายามให้ผู้ป่วยรู้สึกว่ามีคนตั้งใจฟังอย่างจริงใจ หรือเปลี่ยนหัวข้อสนทนาเปลี่ยนไปพูดเรื่องอื่น เพื่อให้ผู้ป่วยลืมเรื่องเก่าไปได้

3) ภาวะประสาทหลอน พบได้ร้อยละ 10-30 ของผู้ป่วยสมองเสื่อม เช่น บอกลูกหลานว่า เห็นคนบุกรุกเข้ามาในบ้านหรือเห็นเด็ก สัตว์ที่ไม่เคยมีในบ้านมาอยู่ในบ้าน บางครั้งอาจบอกว่าเห็นคนที่รู้จักในอดีต เช่น พ่อแม่พี่น้องของผู้ป่วยที่ตายไปแล้วมาหาหรือประสาทหลอนแบบหูแว่วได้ยินเสียงคนมาคุยด้วยเสียงคนงูจะมาทำร้าย เป็นต้น

4) อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย เช่น มีอารมณ์โกรธอย่างฉับพลันพบได้ถึงร้อยละ 50 ของผู้ป่วยสมองเสื่อมซึ่งภาวะสมองที่ไม่ดีจะทำให้การควบคุมอารมณ์เสียไปและอารมณ์ที่พบ

บ่อย คือ อารมณ์ซึมเศร้าพบได้ร้อยละ 20-40 ซึ่งถ้ามีอารมณ์ซึมเศร้ามากอาจมีความคิดทำร้ายตนเอง ได้ส่วนอารมณ์ดีผิดปกติพบได้ประมาณร้อยละ 20 ของผู้ป่วยสมองเสื่อมทั้งหมด

5) พฤติกรรมอื่นๆ ได้แก่เดินไปแบบไม่มีจุดหมายการเก็บสะสมของเก่าหรือของใช้ที่เสียแล้ว จะไม่ยอมทิ้งถ้าถูกหลานนำไปทิ้งก็จะโกรธมากการมีพฤติกรรมลวนลามทางเพศกับเพศตรงข้าม ทำแค่ลวนลามแต่จะไม่มีการทำร้ายเพื่อมีเพศสัมพันธ์เป็นพฤติกรรมที่มักทำให้ลูกหลานอับอายขาดการเคารพนับถือและไม่ยอมดูแลผู้ป่วยส่วนใหญ่พบในเพศชาย พบได้ร้อยละ 20 ของผู้ป่วยสมองเสื่อม

6) การสับสนเรื่องวัน เวลา สถานที่การสูญเสียความสามารถต่างๆ เช่นการดูแลตนเองในเรื่องสุขอนามัยส่วนตัว การลืม (ลืมของ ลืมกินยา ลืมมื้ออาหารที่รับประทาน)

2) บุคลิกภาพแปรปรวน

ความหมายของบุคลิกภาพแปรปรวนตามระบบการจำแนกโรคขององค์การอนามัยโลก ครั้งที่ 10 (International Classification of Disease and Related Health Problems-10 Edition (ICD-10) (สถาบันสุขภาพจิต, 2537) หมายถึง ลักษณะพฤติกรรมที่ฝืนแน่วและเบี่ยงเบนไปอย่างมากหรือสุดโต่ง จากสังคมวัฒนธรรมของบุคคลในสังคมเดียวกัน ทั้งด้านการรับรู้ ความคิด ความรู้สึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์กับคนอื่นๆ ซึ่งแบบพฤติกรรมนี้ครอบคลุมประกอบหลายด้าน มักก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อบุคคลนั้นๆ ในระดับต่างๆ รวมถึงบทบาทหน้าที่ทางสังคม

ความหมายของบุคลิกภาพแปรปรวน ตามระบบจำแนกโรคของสมาคมจิตแพทย์อเมริกัน ครั้งที่ 4 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders IV Edition : DSM-IV (American Psychiatric Association [APA], 1994) หมายถึง รูปแบบของประสบการณ์ภายในและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนอย่างชัดเจน จากพฤติกรรมปกติในสังคมวัฒนธรรมของบุคคลนั้นๆ พฤติกรรมมีลักษณะไม่ยืดหยุ่น และมีการปรับตัวไม่เหมาะสมทำให้เกิดความบกพร่องในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ทั้งด้านการงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น จะเริ่มปรากฏอาการในวัยรุ่นหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แนวคิดของสมาคมจิตแพทย์อเมริกันที่ให้ความหมายของบุคลิกภาพแปรปรวนว่าหมายถึง รูปแบบของประสบการณ์ภายในและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปอย่างมากจากสังคมและวัฒนธรรมของคนนั้นๆ โดยพฤติกรรมมีลักษณะขาดความยืดหยุ่น มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสม ทำให้เกิดความบกพร่องในการทำหน้าที่ต่างๆ ทั้งด้านการงานและความสัมพันธ์กับผู้อื่นเริ่มปรากฏอาการในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1) ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน

ลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่มีบุคลิกภาพแปรปรวน คือ จะไม่เห็นว่าพฤติกรรมของคนนั้นมีความผิดปกติ ไม่รู้สึกเดือดร้อนกับพฤติกรรมของตนและต้องการให้ผู้อื่นปรับเข้าหาตน ส่วนใหญ่จะพบว่าบุคคลมีบุคลิกภาพผิดปกติ หรือมีอาการแสดงความแปรปรวนของบุคลิกภาพตั้งแต่ในผู้ใหญ่ตอนต้น (APA, 1994) ซึ่งสามารถประมวลลักษณะสำคัญของผู้มีบุคลิกภาพแปรปรวน ได้ 3 ประการดังนี้ (อุบล นิวัติชัย, 2544, น.25-27)

1.1) มีบุคลิกภาพผิดปกติรุนแรงจนถูกจัดให้เป็นโรคทางจิตเวช

1.2) บุคลิกภาพแปรปรวนแสดงความผิดปกติให้ปรากฏ เช่น เกิดปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเกิดการเสียน้ำที่ทางสังคมของบุคคล ทำให้เกิดความรุนแรงเกี่ยวข้องกับกฎหมายและการแพทย์

1.3) บุคลิกภาพแปรปรวนประกอบด้วยลักษณะผิดปกติ ได้แก่

1.3.1) ขาดการคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นอย่างมาก ศูนย์กลางความสนใจอยู่เฉพาะแต่ตนเอง

1.3.2) จะใช้วิธีการทุกรูปแบบ ตั้งแต่การชี้แจง ขอโทษ โทษ หลอกลวง เพื่อให้ได้ความสงสาร ความเห็นใจจากผู้อื่น

1.3.3) มักจะโทษผู้อื่นในเรื่องที่ตัวเองเป็นผู้ก่อ

1.3.4) ขาดความรับผิดชอบในกฎระเบียบ กติกา มารยาทสังคม

1.3.5) มักจะประพฤติดังแบบไม่ยั้งคิด ชอบความตื่นเต้น โดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา

1.3.6) อารมณ์ไม่มั่นคง พฤติกรรมรุนแรงอย่างกะทันหัน

1.3.7) มีพฤติกรรมรุนแรงและก้าวร้าวได้ง่ายเนื่องจากขาดความอดทนอดกลั้น

3) ประเภทของบุคลิกภาพแปรปรวน

ในการจำแนกประเภทบุคลิกภาพแปรปรวนที่นิยมใช้ในปัจจุบันนี้มี 2 ระบบ คือ ตามระบบ ICD-10 และระบบ DSM-IV ซึ่งแบ่งประเภทย่อย ๆ พร้อมทั้งอธิบายลักษณะเฉพาะของแต่ละประเภทดังนี้

3.1) ประเภทของบุคลิกภาพแปรปรวน ตามระบบ ICD-10 แบ่งเป็น 8 ประเภท ดังนี้ (สถาบันสุขภาพจิต, 2545)

3.1.1) บุคลิกภาพประเภทหวาดระแวง (Paranoid Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะหวุ่นไปทางง่าย มีแนวโน้มจะตีความว่าผู้อื่นมีเจตนาจะหมิ่นเกียรติ ไม่ให้ความสำคัญ ไม่ยุติธรรมไม่ยอมรับ เต็มไปด้วยความระแวงสงสัย ถูกผู้ที่ด้อยกว่าและไม่เป็นมิตร การแสดงออกจะยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง หรือเห็นความสำคัญของตนเองมากเกินไป ขาดเหตุผลที่เหมาะสม

3.1.2) บุคลิกภาพประเภทแยกตัว (Schizoid Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะอารมณ์เย็นชา ห่างเหิน ไม่ยินดียินร้ายต่อการยกย่องสรรเสริญ มีข้อจำกัดในเรื่องการแสดงความรู้สึก อ่อนแอ อ่อนโยน หรือ โกรธต่อผู้อื่น มักสนใจกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยไม่เปลี่ยนแปลงมีเพียงกิจกรรมบางชนิดเท่านั้นที่สร้างความพึงพอใจได้ หมกมุ่นอยู่กับความเพ้อฝันและตัวเองมากเกินไป มีความสนใจทางเพศน้อย ขาดเพื่อสนิทหรือความสัมพันธ์ที่จริงใจ

3.1.3) บุคลิกภาพประเภทไม่สนใจสังคม (Dissocial Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะอยู่ที่ความไม่สนใจบรรทัดฐานและกฎระเบียบทางสังคม ไม่สนใจความรู้สึกของผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบ ปลดปล่อยความโกรธออกมาได้ง่าย มีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่มีความรู้สึกผิดบาป ชอบที่จะตำหนิผู้อื่นหรืออ้างเหตุผลอย่างเกลี้ยกล่อมในการอธิบายถึงพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับสังคม มีอารมณ์หงุดหงิดฉุนเฉียวเป็นประจำ รวมทั้งไม่สามารถมีความสัมพันธ์ที่ยั่งยืนกับผู้อื่นได้

3.1.4) บุคลิกภาพประเภทแสดงออกทางอารมณ์ไม่คงที่ (Emotional Unstable Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีแนวโน้มในการกระทำที่รุนแรงโดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมาพร้อมกับมีอารมณ์ที่ไม่คงที่ ความสามารถในการวางแผนล่วงหน้าต่ำและสามารถแสดงความโกรธได้อย่างรุนแรงหรือนำไปสู่พฤติกรรมที่รุนแรงเมื่อถูกผู้อื่นกระตุ้นหรือขัดขวาง ซึ่งบุคลิกภาพประเภทนี้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ ชนิดขาดการควบคุม (Impulsive Type) มักพบพฤติกรรมรุนแรงหรือข่มขู่ และชนิดคาบเส้น (Borderline Type) มีอารมณ์ไม่มั่นคงหลาย

อย่าง มีความไม่ชัดเจนและความผิดปกติในภาพพจน์แห่งตน เป้าหมายและความชอบภายใน จากความสัมพันธ์ที่ไม่มั่นคงอาจนำไปสู่ภาวะวิกฤติทางอารมณ์หรือพยายามอย่างยิ่ง เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกทอดทิ้ง

3.1.5) บุคลิกภาพประเภทแสดงละคร (Histrionic Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะที่แสดงออกเกินจริง เหมือนการแสดงละคร แสดงอารมณ์มากเกินไป พยายามชักจูงให้ผู้อื่นคล้อยตาม อารมณ์หวนไหวง่าย พยายามแสวงหาสิ่งที่ทำให้ตนเอง ตื่นเต้นเสมอ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ชอบที่จะเป็นจุดสนใจและให้ผู้อื่นชื่นชม มีพฤติกรรม การแสดงออกที่เข้าวนทางเพศ และให้ความสำคัญกับความงามแห่งเรือนร่างมากเกินไป

3.1.6) บุคลิกภาพประเภทสงสัย (Anankastic Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะสงสัยและระมัดระวัง หกมุ่นอยู่กับรายละเอียดเล็ก ๆ น้อยๆ มากเกินไปต้องการความสมบูรณ์แบบจนกระทั่งเป็นอุปสรรคกับความสำเร็จ เกรงใน ศิลกรรมและห้วงผลงานมากจนมีผลต่อมนุษยสัมพันธ์ ไม่ยืดหยุ่น ยืนยันให้ผู้อื่นทำตามความคิด ของตนอย่างไร้เหตุผล

3.1.7) บุคลิกภาพประเภทวิตกกังวล หรือหลีกเลี่ยง (Anxious or Avoidant Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้มีลักษณะเครียดและหวาดวิตกอย่างมากอยู่ เสมอ เชื่อว่าตนเองไม่เก่งและด้อยกว่าคนอื่น กลัวการถูกตำหนิหรือการปฏิเสธจากสังคม พยายาม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับคนอื่นจนกว่าจะแน่ใจว่าเป็นที่ชื่นชอบหลีกเลี่ยงกิจกรรมทางสังคมที่ต้องติดต่อกับคน อื่นด้วยเหตุที่กลัวการวิพากษ์วิจารณ์หรือปฏิเสธ

3.1.8) บุคลิกภาพประเภทพึ่งพา (Dependent Personality Disorder) บุคลิกภาพประเภทนี้เรียกร้องอมให้ผู้อื่นตัดสินใจแทนในเรื่องที่สำคัญของชีวิตตนเอง ขอมละความต้องการของตนเอง เพื่อคล้อยตามผู้ที่ต้องพึ่งพาอย่างไม่มีเหตุผล ไม่พยายามเรียกร้อง สิ่งต่างๆ จะรู้สึกอึดอัดหรือช่วยตนเองไม่ได้เมื่อต้องอยู่ตามลำพัง เพราะความกลัวมากเกินไป หวั่น วิตกกังวลว่าจะถูกทอดทิ้งและปล่อยให้ตนเองขาดความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องประจำวัน โดยไม่มีใคร

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ

อาชญากรรมทางเพศเป็นปัญหาอาชญากรรมที่มีระดับความร้ายแรงแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับ พฤติกรรมการกระทำผิด ในทางทฤษฎี อาชญากรรมทางเพศหรือการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศ

หมายถึง พฤติกรรมทางเพศ (Sexual Behavior) ซึ่งถือว่าการขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม เช่น การที่กระทำชำเราต่อผู้ที่ไม่สมควรใจต่อเด็กและผู้เยาว์ ต่อบุคคล ต่อพี่น้อง ต่อสัตว์ และในทางกฎหมาย ถือว่ากระทำผิดใด ๆ ก็ตามที่แฝงหรือกระตุ้นด้านพฤติกรรมทางเพศ ก็ถือว่าการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศทั้งสิ้น เช่น การล่อลวงเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น ย่อมจัดเข้าอยู่ในความผิดประเภทนี้

2.2.1 ความหมายอาชญากรรมทางเพศ

ความผิดเกี่ยวกับเพศ หรืออาชญากรรมทางเพศ หมายถึง การกระทำผิดกฎหมายที่ผู้กระทำผิดกระทำทางเพศต่อผู้อื่น โดยผู้กระทำผิดอาจกระทำตามลำพัง หรือรวมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ กระทำผิดต่อชายหรือหญิงก็ตาม โดยผู้ถูกกระทำนั้นไม่ได้เต็มใจ ได้แก่ ข่มขืนกระทำชำเราหรือลักษณะโทรมหญิง กระทำชำเราเด็กหญิง กระทำอนาจาร เป็นธุระจัดหาเด็กหญิงหรือหญิง เพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น พาหญิงไปเพื่ออนาจาร ดำรงชีพจากรายได้ของหญิงซึ่งค้าประเวณี และค้าหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งของลามก

พวงเพ็ญ ใจกว้าง (2542, น.16) สรุปว่า ในทางกฎหมายถือว่าการกระทำความผิดใด ๆ ก็ตามที่แฝงหรือกระตุ้นพฤติกรรมทางเพศ ถือว่าเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศทั้งสิ้น เช่น การล่อลวงเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่นยอมจัดเข้าอยู่ในความผิดประเภทนี้

จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย (2550, น.31) อาชญากรรมทางเพศ (Sex Crime) หมายถึง การกระทำผิดกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งพฤติกรรมที่กระทำมีลักษณะฝ่าฝืนต่อจารีตประเพณีและกฎหมายโดยผู้ตกเป็นเหยื่อมิได้ยินยอมพร้อมใจ หรือกระทำด้วยการใช้กำลังอำนาจบังคับข่มขืนใจ เรียกว่า เป็นการข่มขืน (Rape)

ดวงกมล จักกระโทก (2561, น.26) อาชญากรรมทางเพศเป็นพฤติกรรมทางเพศที่ขัดต่อขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีของสังคม และเป็นความผิดตามกฎหมายด้วย ตัวอย่างพฤติกรรม เช่น การข่มขืนกระทำชำเราบุคคลอื่น โดยปราศจากความยินยอม การล่วงละเมิดทางเพศเด็ก ข่มขืนบุคคลในครอบครัว การรุมโทรม การนำผู้หญิงและเด็กไปแสวงหาประโยชน์ทางเพศ เป็นต้น

ในที่นี้ผู้ศึกษาได้นิยามคำว่า อาชญากรรมทางเพศ ว่าหมายถึง กระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับเพศ ซึ่งผู้ตกเป็นเหยื่อไม่ยินยอม ได้แก่ การข่มขืนกระทำชำเราหรือลักษณะโทรมหญิง กระทำชำเราเด็กหญิง กระทำอนาจาร เป็นธุระจัดหาเด็กหญิงเพื่อให้สำเร็จความใคร่ของผู้อื่น พาหญิงไปเพื่ออนาจาร ดำรงชีพจากรายได้ของหญิง ซึ่งค้าประเวณีหรือทำให้แพร่หลายซึ่งวัตถุหรือสิ่งของลามก

2.2.2 ลักษณะของอาชญากรรมทางเพศ

ลักษณะของการกระทำความผิดทางเพศ หรืออาชญากรรมทางเพศ แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ การข่มขืนกระทำชำเรา และการล่วงละเมิดทางเพศหรือการอนาจาร ซึ่งทั้งสองอย่างนี้อาจเรียกรวม ๆ กันอย่างไม่เป็นทางการว่าการล่วงละเมิดทางเพศ ลักษณะของอาชญากรรมทางเพศมีแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านได้เสนอไว้ ดังนี้

สุชีลา ตันชัยนันท์ (2535, น.13) ได้แบ่งลักษณะของการข่มขืนออกเป็นข้อๆ ดังนี้

- 1) การข่มขืนตัวต่อตัว (Single Rape) อาจเป็นการข่มขืนผู้หญิง โดยคนที่คุ้นเคยกันมาก่อนหรือไม่เคยรู้จักกันมาก่อน
- 2) การโทรมหญิง (Multiple Rape) เป็นการข่มขืนที่เกิดขึ้นโดยมีผู้ชายมากกว่าสองคนขึ้นไป มีการวางแผนและเตรียมการล่วงหน้า
- 3) การข่มขืนแล้วฆ่า (Felony Rape) มักเกิดขึ้นในลักษณะการข่มขืนตัวต่อตัว เหตุผลที่ฆ่า เพราะต้องการฆ่าปิดปาก อีกประเภทหนึ่งคือ ฆ่าแล้วข่มขืน ซึ่งมักเกิดจากผู้หญิงต่อสู้ขัดขืน
- 4) การข่มขืนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority Rape) เกิดขึ้นแก่ผู้สืบสันดานศิษย์ ซึ่งอยู่ในความดูแล อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการหรือผู้อยู่ในปกครอง
- 5) การข่มขืนในสถานการณ์สงคราม (Rape During Wartime) เป็นการข่มขืนที่เกิดขึ้นในช่วงที่มีสงคราม โดยส่วนมากจะเป็นการข่มขืนโดยทหารฝ่ายที่มีอำนาจมากกว่า เช่น ในสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ทหารญี่ปุ่นข่มขืนหญิงชาวจีน
- 6) การข่มขืนในกลุ่มสมรส เกิดขึ้นระหว่างกลุ่มสมรส (Incest) โดยมักเกิดขึ้นจากภรรยาปฏิบัติเสขร่วมเพศกับสามี
- 7) การข่มขืนภายในครอบครัว (Rape Within Marriage) เกิดขึ้นในหมู่สมาชิกในครอบครัว เช่น พ่อข่มขืนลูกสาว ลูกข่มขืนหลานสาว เป็นต้น

8) การข่มขืนโดยกลุ่มชน (Mass Rape) เช่น ประเทศอินเดีย การข่มขืนเป็นการแสดงอำนาจในการปกครองของผู้ชายต่อผู้หญิง ในสังคมที่เพศชายเป็นเพศที่เหนือกว่าหรือชายเป็นใหญ่

เอกภพ อินทรวีวัฒน์ (2542, น.18) กล่าวว่า รูปแบบการข่มขืนขึ้นอยู่กับสภาพสังคม และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม รูปแบบการข่มขืนนี้มีความเชื่อมโยงกับการกดขี่ครอบงำผู้หญิงในสังคม รูปแบบการข่มขืนสามารถแบ่งได้ 3 รูปแบบ คือ

1) การข่มขืนตัวต่อตัว (Single Rape) อาจเป็นการข่มขืนที่ผู้หญิงไม่รู้เห็นเป็นใจด้วย หรืออาจมีส่วนรู้เห็นเป็นใจด้วย หรือเป็นคนที่คุ้นเคยกันมาก่อน หรือไม่รู้จักกันมาก่อนก็ได้เช่นกัน กรณีที่ผู้หญิงไม่ส่วนรู้เห็นเป็นใจด้วย การข่มขืนจะรุนแรง ยิ่งเป็นคนรู้จักกัน ผู้หญิงมักจะรู้สึกแค้นที่และจะได้รับความอันตราย

2) การโหมข่มขืน (Multiple Rape) คือ ผู้ชายตั้งแต่สองคนหรือมากกว่านั้นร่วมกันข่มขืน มักจะมีการฉุดหัวด้วย โดยอาจแบ่งเป็นการข่มขืนเป็นคู่ หรือการข่มขืนหมู่

3) การข่มขืนแล้วฆ่า (Felony Rape) มักเกิดขึ้นในลักษณะการข่มขืนตัวต่อตัว เหตุผลที่ฆ่า เพราะต้องการฆ่าปิดปาก มีน้อยรายที่จะกระทำเกินกว่าเหตุโดยไม่ตั้งใจ และมีอีกพวกหนึ่งคือ ฆ่าแล้วข่มขืน ซึ่งมักเกิดจากผู้หญิงขัดขืน

นักสังคมจิตวิทยา ได้แบ่งแยกประเภทของการกระทำผิดทางเพศไว้ทางจิตวิทยาสามารถสรุปได้ดังนี้ (จวัญไชย สันติภราภพ, 2547, น.14-16)

1) การสมสู่ระหว่างบุคคลร่วมสายโลหิตเดียวกัน (Incest)
2) การข่มขืนกระทำชำเรา (Rape) การกระทำต่อหญิงที่ไม่สมัครใจหรือใช้กำลังข่มขืนโดยที่อวัยวะเพศของฝ่ายชายล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศของฝ่ายหญิง ไม่ว่าจะสำเร็จความใคร่หรือไม่ก็ตาม

3) การรักร่วมเพศ (Homosexuality) หมายถึง การแสดงความต้องการทางกามารมณ์ต่อบุคคลที่เป็นเพศเดียวกัน

4) กามวิตถาร (Paraphilia's) ซึ่งมีหลายประเภท เช่น การมีพฤติกรรมทางเพศที่รุนแรง การชอบแสดงออกทางเพศในที่สาธารณะ เป็นต้น

5) การแสดงพฤติกรรมทางกามารมณ์ต่อเด็ก (Pedophilia) หมายถึง การกระทำลามกต่าง ๆ ต่อเด็ก หรือบางทีถึงขั้นพยายามข่มขืนกระทำชำเรา

6) การนำอวัยวะสืบพันธุ์แสดงออกในที่สาธารณะอย่างเปิดเผย (Exhibitionism) การกระทำโดยการนำอวัยวะสืบพันธุ์ของตนเอง แสดงออกในที่สาธารณะด้วยความจงใจ ซึ่งส่วนใหญ่ผู้กระทำผิดลักษณะนี้จะเป็นผู้ชาย

7) การชอบแอบดูของสงวนของผู้อื่น (Voyeurism) เช่น แอบดูผู้หญิงอาบน้ำ หรือเปลื้องเสื้อผ้า แล้วเกิดอารมณ์ทางเพศ เป็นต้น

8) การกระทำโดยเป็นอนาจาร โดยฝ่ายชายใช้มือล่วงจับของสงวนของฝ่ายหญิง (Indecent Assault)

จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย (2550, น.27-28) กล่าวถึง การล่วงเกินทางเพศ (Sexual Harassment) คือ การสร้างสภาพแวดล้อมหรือสถานการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาสำหรับเหยื่อ หรือกล่าวสั้น ๆ ว่า หยิกแกมหยอก โดยอาศัยเงื่อนไขที่เป็นปัจจัยแวดล้อมภายนอก ซึ่งเกิดขึ้นได้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1) การล่วงเกินทางเพศทางวาจา (Verbal Harassment) เช่น การพูดจาเกี่ยวกับรูปร่างหรือการแต่งตัวในเชิงอนาจาร การนำเรื่องเพศมาพูดในที่สาธารณะ การเล่าเรื่องลามก หรือแม้แต่การเผยแพร่ข่าวลือเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของบุคคลอื่น

2) การล่วงเกินทางเพศโดยการแสดงกิริยา (Nonverbal Harassment) เช่น การจ้องมองด้วยสายตาที่แสดงถึงความไม่เหมาะสม การแสดงท่าทางต่อไปในเชิงขู่สาว การส่งข้อความ รูปภาพ หรือสิ่งของที่มีเนื้อหาทางเพศ รวมถึงการกระทำที่ก่อให้เกิดความอึดอัดทางจิตใจแก่ผู้ถูกรบกวน

3) การล่วงเกินทางเพศโดยการสัมผัส (Physical Harassment) เช่น การแตะต้องตัวโดยไม่มีเจตนา การสัมผัสเสื้อผ้า ผม หรืออวัยวะอื่น ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาต การกอด จับ หรือกระทำใด ๆ ที่ละเมิดพื้นที่ส่วนตัวของผู้อื่น

ดังนั้น จากแนวคิดทั้งหมดผู้ศึกษาจึงได้แบ่งรูปแบบของอาชญากรรมทางเพศที่ใช้ในงานศึกษาครั้งนี้ตามความหมาย และลักษณะของอาชญากรรมทางเพศที่ได้ประมวลมาจากแนวคิดต่าง ๆ ว่า อาชญากรรมทางเพศ คือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศทั้งตามประมวลกฎหมายอาญา และการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในทางศีลธรรม โดยแบ่งรูปแบบของอาชญากรรมทางเพศที่ใช้ในงานวิจัยเป็น 3 รูปแบบ คือ การกระทำความผิดทางเพศทั้งทางวาจา กิริยา และการสัมผัสร่างกาย อันเป็นการกระทำของชายกระทำกับหญิง

2.2.3 ปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ

โดยทั่วไปแล้วปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศ คือ 1) ปัจจัยภายในของผู้ต้องขัง คดีข่มขืนกระทำชำเรา 2) ปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของการก่อและกระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา 3) ลักษณะสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่กระทำผิดและพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่นำไปสู่การตัดสินใจ โดยทุกปัจจัยล้วนมีความเชื่อมโยงในด้านกระบวนการและเป้าหมายคือ การป้องกันบุคคลทั่วไปให้ไม่ตกเป็นเหยื่อการข่มขืนกระทำชำเราในทุกด้าน เพื่อป้องกันความเลื่องชื่อนั่น

อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจจะมีความเกี่ยวข้องกับการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้อีก ดังต่อไปนี้ (เอกภพ อินทวิวัฒน์, 2542, น.47-49)

1) ความบกพร่องของสถาบันครอบครัวในปัจจุบัน โดยที่รูปแบบของครอบครัวไทยปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก สาเหตุหนึ่งอาจเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้ทั้งบิดามารดาต้องทำงานเพื่อสะสมรายได้ เพื่อให้เพียงพอต่อครอบครัว จึงไม่มีเวลาดูแลบุตรธิดาของตนได้อย่างเต็มที่

2) ความเสื่อมโทรมทางสังคม ได้แก่ ความเสื่อมทั้งทางวัฒนธรรมและศีลธรรมจรรยา ซึ่งมีผลทำให้จิตใจทรามลง คิดถึงส่วนรวมน้อยลง เห็นแก่ตัวมากขึ้น อันเกิดมาจากการรับอารยธรรมตะวันตกโดยมิได้แยกแยะ โดยเฉพาะในเรื่องเพศเกิดความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเกิดการเลียนแบบหรืออยากลอง โดยเฉพาะวัยรุ่น เช่น เกิดการสำส่อนทางเพศของวัยรุ่นตามสถานที่ต่าง ๆ จังหวัดบุรีรัมย์ที่เร่ร่อนหรือมักจะมีการเสียดสีอวัยวะเพศกันเป็นประจำ เป็นการปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศได้ง่าย ซึ่งหาทางระบายในลักษณะที่ถูกต้องไม่ได้ ก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศได้ถ้ามีโอกาส โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศระบายอารมณ์โดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือเพียงอารมณ์ชั่ววูบ

3) สื่อมวลชนต่าง ๆ ในภาวะปัจจุบันสื่อมวลชนมีบทบาทอย่างมากในการสื่อสารต่าง ๆ เป็นแหล่งแสดงความคิดเห็น แหล่งความรู้ ในขณะที่เดียวกันก็มีสื่อมวลชนบางกลุ่มไม่ได้ทำหน้าที่ตามที่ถูกที่ควร แต่กลับอาศัยความมีอิทธิพลของสื่อมวลชนเป็นแหล่งค้นหาเงินในกรณีต่าง ๆ เช่น หนังสือประเภทขั้วอารมณ์ทางเพศหรือที่เรียกว่าหนังสือปกขาว ภาพยนตร์ลามกประเภท 8 มม. หรือภาพยนตร์ X หรือหนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวในรูปแบบต่าง ๆ ที่อาจให้ผู้อ่านรู้สึกอยากลองหรือการตอบปัญหาโดยไม่ถูกต้องตามหลักวิชา แต่เป็นการช่วยอารมณ์มากกว่าสื่อต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่สามารถทำให้เห็นว่าเรื่องเพศเป็นสิ่งสำคัญในชีวิตที่ขาดเสียไม่ได้ มีการเสนอทัศนคติต่าง ๆ อันล้วนแต่เป็นภัยเด็กเยาวชนและผู้หญิงทั่วไป

4) แหล่งเสื่อมโทรม ในสังคมไทยเฉพาะกรุงเทพมหานครจะเห็นแหล่งเสื่อมโทรมโดยทั่วไป บางท่านอาจเรียกว่าสลัมหรือบางท่านอาจเรียกชื่ออย่างไร้สาระว่า ชุมชนแออัด แต่อย่างไรก็ตามแหล่งเสื่อมโทรมดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากมีสภาพแวดล้อมที่กำหนดเพราะมีสภาพที่คนจำนวนมาก ๆ อยู่ที่แออัดรวมกัน โดยเฉพาะเป็นย่านที่อยู่อาศัยของชาวชนบทที่อพยพมาหางานทำในเมืองเป็นจำนวนมาก แต่ก็ประสบปัญหาการว่างงานและอาศัยอยู่ร่วมกันไปวันหนึ่ง ๆ จนเป็นแหล่งที่รวมของอบายมุขต่าง ๆ ตั้งแต่ยาเสพติด การพนัน โสเภณี อีกประการหนึ่งสภาพพื้นที่ที่แออัดทำให้พ่อแม่ต้องอยู่ร่วมกัน รวมทั้งลูก ๆ ด้วย เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กได้เห็นพฤติกรรมทางเพศของพ่อแม่ อาจขาดความเข้าใจผิด การอยากรู้ อยากลองหรือเกิดความเข้าใจผิด ทำให้รับรู้ประสบการณ์ทางเพศที่ไม่ถูกต้อง เมื่อเติบโตอาจฝังใจไปจนโต และประกอบกับสภาพแวดล้อมที่มีแต่สถานเรียงรมย์ บาร์ อาบอบนวด อยู่เกลื่อนกลาดไปทั่ว อาจก่อให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้ เมื่อไม่สามารถมีเงินเข้าสถานที่ดังกล่าวก็อาจก่ออาชญากรรมทางเพศ อีกประการหนึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวง่ายต่อการกระตุ้นด้วยสุรา ยาเสพติดต่าง ๆ ซึ่งอาจชักนำไปสู่ปัญหาได้ง่ายขึ้น

5) ปัจจัยทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังความรู้เรื่องเพศศึกษา ปัจจุบันทางครอบครัวและการอบรมเลี้ยงดูปลูกฝังความรู้เรื่องเพศศึกษามีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะค่านิยมต่าง ๆ ทางเรื่องเพศทำให้ขาดความรู้ความเข้าใจ และไม่สามารถป้องกันหรือควบคุมตนเองได้ โดยเฉพาะลูกผู้หญิงส่วนมากจะถูกเลี้ยงดูมาให้เรียบร้อยอยู่ในกรอบประเพณี โดยเคร่งครัด ทั้งนี้แนวคิดเดิมมีความคิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องสกปรกเฉพาะสองคน จึงควบคุมปกปิดถึงเวลาก็รู้เอง ไม่จำเป็นต้องไปสั่งสอนอะไร จึงทำให้ไม่เข้าใจเรื่องเพศอย่างแท้จริง และยังเป็นการสะสมปัญหาต่าง ๆ ที่อยากรู้ (แต่ไม่มีใครอธิบายได้) เพราะการไม่เข้าใจเรื่องเพศศึกษาอันเป็นปกติ จึงทำให้ขาดความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับธรรมชาติของกามารมณ์ ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าความประพฤติทางเพศแบบใดที่เรียกปกติหรือไม่ปกติ และจะหาทางป้องกันได้อย่างไร เมื่อไม่ทราบก็ไม่สามารถตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากความผิดปกติกามารมณ์ได้ว่าจะมีอันตรายแก่ตน และครอบครัวอย่างไร หรือเมื่อมีการชักชวนหรือล่อลวงให้ประพฤติกามารมณ์ที่ไม่สามารถรู้และป้องกันตนเองได้ เช่น อาจถูกหลอกไปข่มขืนหรือถูกหลอกให้ลองอยากกระตุ้นทางเพศต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นอันตรายได้

6) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัญหาความตึงเครียดของสถานะเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน สร้างภาระอย่างหนักแก่ประชาชนทั่วไป ราคาสินค้าและค่าครองชีพสูงขึ้น ระบบเศรษฐกิจปัจจุบันมีช่องว่างมาก ระหว่างคนรวยกับคนจน ปัจจัยทางเศรษฐกิจดังกล่าวผลักดันให้ผู้หญิงต้องออกทำงานนอกบ้านมากขึ้น เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและอาจทำงานพิเศษต้องกลับบ้านดึก

คืน อันอาจเป็นการสร้างโอกาสให้อาชญากรรมทางเพศที่หาเหยื่ออยู่ได้ประกอบอาชญากรรม โดยเฉพาะหากบ้านอยู่บริเวณที่เปลี่ยว หรือต้องผ่านทางเปลี่ยวและอาจไม่มีไฟส่องสว่าง เป็นต้น

7) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้หญิงเองและโอกาสของอาชญากร สำหรับอาชญากรรมทางเพศ รูปแบบของการข่มขืนนั้น มีบุคคลจำนวนไม่น้อยที่มีความเห็นว่าปัจจัยที่ตัวผู้หญิงก็เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหา โดยเกิดจากการที่ผู้หญิงแต่งกายไม่ระมัดระวัง นำไปในลักษณะยั่วชวน เป็นที่สะดุดตาแก่ผู้พบเห็น แต่ก็มีผู้มีความเห็นแย้งว่าหากพิจารณากันอย่างลึกซึ้งแล้วจะเห็นว่า การแต่งกายเป็นเพียงภาวะภายนอกที่มีผลต่อความคิดของอาชญากร เรื่องโอกาสก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การก่ออาชญากรรมนั้นบรรลุผล ซึ่งหมายถึงเวลาและสถานที่ที่อำนวยความสะดวกให้อาชญากรรมทางเพศได้ เช่น สถานที่เปลี่ยนตามตรอก ซอย เวลายามวิกาล ซึ่งอาชญากรรมทางเพศจะใช้โอกาสเหล่านี้ในการกระทำผิด แต่ในขณะเดียวกันก็ยังพบว่า อาชญากรรมทางเพศเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ เช่น ห้องน้ำ โรงภาพยนตร์ ตามถนนเปลี่ยว การลวนลามบนรถประจำทางในลิฟต์ เป็นต้น

8) ปัญหากฎหมายและกระบวนการยุติธรรม กฎหมายจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ก็ต่อเมื่อมีเหตุคดีเกิดขึ้น ประชาชนก็ขอพึ่งรัฐเป็นอันดับแรก และผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงก็คือ ตำรวจ ซึ่งเป็นผู้รักษากฎหมาย แต่ในขณะเดียวกันประชาชนทั่วไปมักเกิดความรู้สึกว่า กลไกต่าง ๆ ของรัฐบั่นทอนกำลังใจผู้ที่ประสบเคราะห์กรรม และเปิดช่องโอกาสให้อาชญากรรมรอดตัวไป ปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่ติดตามคดี อีกทั้งการติดตามจับกุมอาชญากรรมมาลงโทษก็ขึ้นอยู่กับทางราชการจะเอาใจใส่ต่อปัญหามากน้อยเพียงไร เพียงพอหรือไม่ พอคนเสียหายให้ความสนใจต่อปัญหาด้วยสายตาที่ไม่เป็นธรรมแฝงไว้ด้วยการดูหมิ่น ไม่เข้าใจถึงผลกระทบต่อจิตใจและร่างกายของผู้เสียหายทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการข่มขืนก็ครอบคลุมเฉพาะร่างกาย มิได้คำนึงถึงสภาพจิตใจ ตลอดจนการพิจารณาการเปิดช่องว่างให้อาชญากร และตัวบทแห่งกฎหมายก็อนุญาตให้มีการขอมความกันได้ เช่น เรื่องพยานรู้เห็นที่เกิดเหตุ การซักถามในคดีความที่มีลักษณะเหมือนกับการประจานให้เสียหายมากขึ้นให้อับอายมากขึ้น ทำให้ญาติพี่น้องไม่ให้ความร่วมมือในการที่จะรายงานให้ตำรวจได้รับรู้ เพราะเกรงว่าผู้เสียหายจะได้รับเคราะห์กรรมมากขึ้น จากความอับอายทั้งทางฝ่ายแพทย์และศาลก็ยังไม่ประสานงานกันทำที่ควร โดยเฉพาะในกรณีที่มีปัญหายุ่งยากในการชี้ชัดลงไปว่าอาชญากรเป็นผู้ป่วยทางจิตหรือไม่ ในทางศาลเองก็ยังขาดวิธีการพิจารณาที่เหมาะสม ทำให้ผู้เคราะห์ร้ายไม่อาจพึ่งกฎหมาย และรัฐได้ทำให้อาชญากรรมทางเพศลอยนวลอยู่ได้ โดยเฉพาะในคาบของผู้ร้ายผู้ดี ซึ่งมีอยู่มากในสังคมปัจจุบัน

9) ความกดดันทางอารมณ์ ในปัจจุบันปัญหาด้านจิตใจและอารมณ์ได้ปรากฏชัดเจนขึ้น จากรายงานของแพทย์ตามโรงพยาบาลต่าง ๆ และพบความจริงไม่น้อยที่อาชญากรรม

ทางเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาพจิตใจ และความกดดันทางอารมณ์ ในขณะที่กระทำผิดและอาจเป็นปัจจัยนำไปสู่ความรุนแรงของพฤติกรรมจนถึงแก่ชีวิต โดยเกิดจากความบีบคั้นทางจิตใจตั้งแต่เยาว์วัย ที่ขาดความเข้าใจเรื่องเพศศึกษา หรือมีประสบการณ์ในทางลบเกี่ยวกับทางเพศ ทำให้เที่ยวผู้หญิงและทำลายผู้หญิงทุกคน หรือเป็นสภาวะทางจิตที่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ หรืออาจได้รับการกระตุ้นทางเพศจากที่อื่น ๆ เช่น จากสุรา ยาเสพติด และโอกาสอำนวย ก็เลยก่ออาชญากรรมทางเพศหรืออาจเกิดจากความผิดปกติทางจิตหรือความแค้นจากอารมณ์ชั่ววูบ การต่อต้านหรือเตลิดเปิดเปิง เด็กในวัยนี้ไม่น้อยที่หนีออกจากบ้าน และจำนวนไม่น้อยที่ก่ออาชญากรรมหรือปัญหาต่าง ๆ ให้กับครอบครัว สังคม ประเทศชาติ ยังเห็นได้ว่าช่วงนี้เป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต

2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศ

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำผิดทางเพศมีอยู่หลายทฤษฎี ดังจะยกตัวอย่างมาอธิบายดังต่อไปนี้

2.3.1 ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Analysis)

แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎีจิตวิเคราะห์มีอยู่ 2 แนวทางดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2552, น.23-29)

1) สัญชาตญาณ (Instinct) คือ สิ่งที่เกิดมาพร้อมกับมนุษย์ มีอยู่ทุกตัวตนมีทั้งสัญชาตญาณดีและสัญชาตญาณดิบ ความรักชีวิต ความต้องการในเรื่องเพศเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองไม่มีใครสอน ฟรอยด์เชื่อว่า มนุษย์มีแรงขับทางเพศและความก้าวร้าว (Sexuality and Aggressive) สัญชาตญาณแห่งความก้าวร้าวและเพศตามธรรมชาติของมนุษย์ไม่เพียงพอแต่ต้องการความช่วยเหลือจากมนุษย์รอบข้างเท่านั้น หากต้องการระบายความก้าวร้าวของมนุษย์ด้วยกันเอง หากมนุษย์ระบายความก้าวร้าวออกมาคงเป็นอันตรายดังนั้นธรรมชาติของมนุษย์จึงมีความรู้สึกผิดจึงหันมาก้าวร้าวกับตนเอง แต่เมื่ออารยธรรมมากขึ้นมีการแสดงจนเกิดสื่อมวลชน ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับสัญชาตญาณทั้งหลายที่กล่าวมา เช่น วัฒนธรรมของมนุษย์จะเป็น โอกาสให้มนุษย์ได้มีภูทางระบายสัญชาตญาณต่าง ๆ ออกมา เช่น เรื่องตลกและอารมณ์ขัน อันเป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อเราได้หัวเราะความโง่ความเขลาหรือร้ายของผู้อื่นอย่างสะใจ และหากเราวิเคราะห์เนื้อหาของสื่อมวลชนมักจะปรากฏว่าอ้างในเรื่องของความก้าวร้าวและเรื่องเพศเป็นเรื่องหลัก

สังคมปัจจุบันมักนำสัญชาตญาณของมนุษย์มาทำในเชิงพาณิชย์ ธุรกิจความบันเทิงต่าง ๆ เพราะสิ่งเหล่านี้สอดคล้องกับสัญชาตญาณของมนุษย์ ซึ่งไม่ผิดแต่ประการใด หากธุรกิจเหล่านั้นอยู่บนพื้นฐานการศึกษาของบ้านเมืองและศีลธรรม แต่กลุ่มคนบางกลุ่มที่ใช้สัญชาตญาณเพื่อแสวงหาผลประโยชน์เข้าตนเอง โดยไม่คำนึงถึงชีวิตของผู้คน และสังคมที่อาจถูกทำลายโดยไม่รู้ตัว เช่น เด็กและเยาวชนหรือเด็ก การผลิตสื่อลามกอนาจารต่าง ๆ เช่น สื่อมัลติมีเดียที่เน้นเรื่องเพศ เป็นต้น

2) Id/Ego/Superego เป็นสมมติฐานที่สร้างขึ้นมาอธิบายกระบวนการทำงานทางจิตของมนุษย์ โดยมนุษย์เราเกิดมาพร้อม id อันประกอบด้วยแรงขับเคลื่อนของสัญชาตญาณต่าง ๆ แต่มนุษย์ก็ไม่สามารถแสดงความต้องการทุกอย่างได้ จึงทำให้มีการกล่อมเกลายู่ในกรอบมากขึ้น ซึ่ง id จะเป็นตัวทำงานหลักเอาแต่ใจตัวเอง ซึ่งต่อมามี Ego ที่มาทำงานตามหลักการ หลักแห่งความเป็นจริง และพร้อมกันนั้นสังคมได้สร้างตัวแทนมาในรูปแบบ Superego ที่เป็นไปตามหลักศีลธรรมขึ้นมาในระบบจิตใญ่มนุษย์ การทำงานของจิตเป็นการประคอง Ego ที่ต้องเกิดความขัดแย้งคือ แรงขับเคลื่อนจาก Id และ Superego ที่เรียกร้อยอย่าง ไม่สมจริงด้วยกันทั้งคู่ หากวิเคราะห์ดูโครงสร้างของละคร เพลง นวนิยาย ภาพยนตร์ ฯลฯ ตัวเอกของเรื่องล้วนแต่ต้องต่อสู้ระหว่างความต้องการของตนและความรู้สึกผิดชอบชั่วดี

ระบบจิตมนุษย์ทั้ง 3 ระดับนี้ ในการทำงานตามหน้าที่ย่อมจะต้องมีการต่อสู้ มีการยอมรับ มีการปรับตัวกัน มีความขัดแย้งกัน เป็นสิ่งที่ เป็นธรรมชาติ ถ้าส่วนของจิตที่เป็น Id Ego Super Ego ส่วนใดเป็นฝ่ายชนะ บุคลิกภาพของบุคคลก็จะแสดงพฤติกรรมออกไปตามแนวของจิตฝ่ายที่ชนะ จิตทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ชนิดไหนมีอำนาจเหนือกว่า บุคคลนั้นๆ ก็มักจะแสดงพฤติกรรมหนักไปทางจิตส่วนนั้น และจิตไร้สำนึกจะมีอิทธิพล ต่อพฤติกรรมมากกว่าจิตส่วนอื่น ส่วนจะแสดงพฤติกรรมออกไปในลักษณะใด มักขึ้นกับโครงสร้างของจิต ซึ่งมี 3 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ อิด (Id) อีโก้ (Ego) และซูเปอร์อีโก้ (Super Ego) คำว่า “อิด” เป็นพื้นฐานดั้งเดิมของบุคคล เช่น ความอยาก ตัณหา ความต้องการ ความป่าเถื่อน อันถือเป็นธรรมชาติแท้ๆ ยังไม่ได้ขัดเกล่า “อีโก้” เป็นพลังส่วนที่จะพยายาม หาทางตอบสนอง ความต้องการของอิด แล “ซูเปอร์อีโก้” เป็นพลังที่คอยควบคุม อีโก้ ให้อีโก้ หาหนทางที่เหมาะสมที่สุดในการสนองความต้องการของ อิด โดยเหนียวรั้ง ให้อะไรอยู่ในกรอบประเพณี ถูกเหตุถูกผลให้คำนึงถึงความผิดชอบชั่วดี คุณธรรม และสังคมที่แวดล้อม

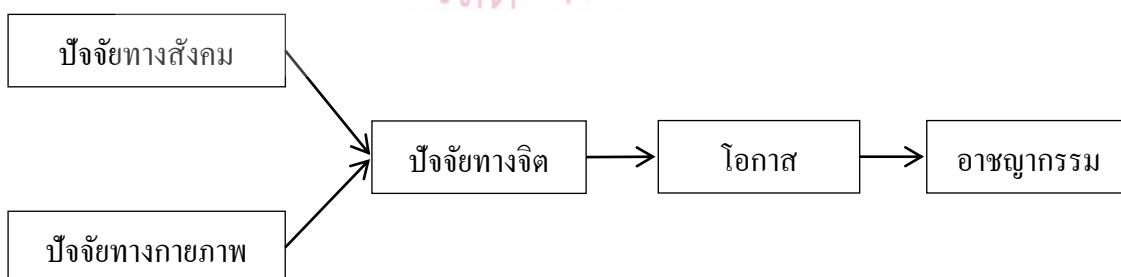
การใช้หลักจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์สามารถอธิบายในงานศึกษารั้วนี้ได้ว่า ถ้าคนเราพบกับเหตุการณ์สภาพแวดล้อมหรือเมื่อมีสิ่งเร้าต่างๆ มากกระตุ้นให้เกิดความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่ง

สุดแล้วแต่กรณีจิตใจจะเกิดความขัดแย้งสองอย่างคือ การกระทำที่ถูก และการกระทำในสิ่งที่ผิด ถ้าบุคคลใดมีภาวะจิตใจก่อนไปในทาง Super Ego สูงกว่า Id และ Ego บุคคลนั้นก็จะไม่กระทำความผิดสามารถเอาชนะในตัวเองไม่โน้มตัวไปในทางที่ไม่ถูก

ทฤษฎีจิตวิเคราะห์เป็นการอธิบายกระบวนการทำงานของจิตที่มี 3 ลักษณะคือ Id, Ego และ Superego ซึ่งมนุษย์เราแต่ละคนมีพฤติกรรมที่แตกต่างกันก็เพราะแรงขับเคลื่อนจากปัจจัย 3 ประการ ซึ่งสามารถนำมาอธิบายเกี่ยวกับสาเหตุของการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุได้

2.3.2 ทฤษฎีหลายสาเหตุของแมนไฮม์

การกระทำความผิดของบุคคลสามารถเกิดขึ้นได้จากปัจจัยหลายด้าน ซึ่งหลัก ๆ มีสามประการ ได้แก่ ปัจจัยทางกายภาพ ปัจจัยทางสังคม และปัจจัยทางจิตใจ โดยปัจจัยทางกายภาพและสังคมเป็นตัวกระตุ้นที่สำคัญที่ทำให้บุคคลมีแนวโน้มไปในทางอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยทางจิตใจ หรือความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ถือเป็นตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญในการควบคุมการกระทำผิด หากสภาพจิตใจของบุคคลอ่อนแอลง ปัจจัยภายนอกที่กระตุ้นอาจทำให้การกระทำผิดเกิดขึ้นได้ง่ายกว่าเดิม ถึงแม้ว่าปัจจัยทางกายภาพและสังคมจะเป็นตัวเสริมในบางครั้ง แต่หากมีปัจจัยทางจิตใจที่ไม่มั่นคงร่วมด้วย อาชญากรรมก็สามารถเกิดขึ้นได้อย่างไม่น่าแปลกใจ (นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2545, น.116)

รูปที่ 2.1 ทฤษฎีหลายสาเหตุของ

ที่มา : นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, 2545, น.116

จากภาพอธิบายได้ว่า

1) ปัจจัยทางกายภาพ (Physics Factors) หมายถึง สาเหตุของอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมรอบตัวมนุษย์ ซึ่งรวมถึงสุขวิทยาที่มีผลกระทบต่อความประพฤติและความเป็นอยู่ของมนุษย์ เช่น จะพบว่าในย่านที่มีชุมชนหนาแน่นและมีอัตราการเพิ่มของประชากรสูง จะมีการเพิ่มอาชญากรรมสูงไปด้วย ตัวอย่างของปัจจัยทางภูมิอากาศที่นำไปสู่การประกอบอาชญากรรม ได้แก่ สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ภูมิอากาศ และยาเสพติด

2) ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมไม่น้อยกว่าสิ่งแวดล้อมทางด้านอื่น ๆ ปัจจัยทางสังคม เช่น ภาวะเศรษฐกิจยากไร้ ความไม่เท่าเทียมกันในสังคม การว่างงานกลุ่มเพื่อน และโดยเฉพาะสื่อมวลชน ซึ่งในปัจจุบันนี้ สื่อมวลชนและการโฆษณาชวนเชื่อเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมเป็นตัวหนุนนำทัศนคติที่มีอยู่แล้ว ทั้งที่ทัศนคตินั้นจะนำไปสู่การกระทำความผิด กฎหมายสื่อมวลชนที่เผยแพร่หรือสื่อให้เห็นพฤติกรรมที่ยั่วให้เกิดการประกอบอาชญากรรมหรือมีรูปภาพมีข้อความไม่เหมาะสม ถือเป็น การไม่รับผิดชอบในการเสนอข้อมูลข่าวสาร ก่อให้เกิดอันตรายในการมองสิ่งต่าง ๆ ค่านิยมผิด ๆ หรือสื่อพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมไม่ควรแก่สาธารณชน อาทิ ข้อมูลข่าวสารหรือสื่อบันเทิงที่ถ่ายทอดให้เห็นว่าอาชญากร หรือผู้ละเมิดกฎหมาย เป็นผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้กล้า

3) ปัจจัยทางจิต (Mental Factors) เนื่องจากพฤติกรรมของมนุษย์หรือการปฏิบัติต่อมนุษย์ด้วยกันของแต่ละบุคคล จะสามารถเข้าใจด้วยการทราบประวัติความเป็นมาและการเลี้ยงดูในอดีต เนื่องจากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมที่มนุษย์ได้รับ จะสร้างให้อารมณ์และลักษณะนิสัย อารมณ์ และความประพฤติที่แตกต่างกันไป ซึ่งการประกอบอาชญากรรมส่วนใหญ่มาจากความผิดปกติทางจิตหรือความไม่เหมาะสมทางบุคลิกภาพตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud (1917 อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทัศนชัยกุล, 2545) กล่าวว่า การประกอบอาชญากรรม เป็นการแสดงออกของสัญชาตญาณที่ปราศจากการควบคุม

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีนี้เป็นการอธิบายเกี่ยวกับกระบวนการและความสัมพันธ์ของสาเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้เกิดการกระทำความผิดประกอบด้วยปัจจัยทางกายภาพหรือปัจจัยทางด้านสังคมและปัจจัยทางจิตใจ ปัจจัยทั้งสองจะต้องสัมพันธ์และมีการผลักดันกันให้เกิดการกระทำความผิด กล่าวคือปัจจัยทางกายภาพหรือปัจจัยทางสังคมเพียงประการเดียวไม่ใช่สาเหตุในการก่อเกิดการกระทำความผิดเสมอไป จะต้องมีการผลักดันหรือได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางจิตใจด้วย เช่น บุคคลที่บกพร่องทางร่างกาย มีปัญหาด้านครอบครัว สภาพแวดล้อมไม่ดี ฐานะยากจน เป็นต้น บุคคล

เหล่านี้มิใช่ว่าจะต้องก่อเกิดการกระทำความผิดหรืออาชญากรรมเสมอไป จะต้องได้การผลักดันหรืออิทธิพลจากปัจจัยทางด้านจิตใจทำให้เกิดขบวนการเปลี่ยนแปลงสภาพจิต คือ ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี สติยับยั้งของบุคคลว่าจะเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด ถ้ามีมากก็จะไม่ก่อเกิดการกระทำความผิดแต่ถ้ามีน้อยหรือมีไม่เพียงพอก็จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น (ประเทือง ธานีผล, 2556, น.72)

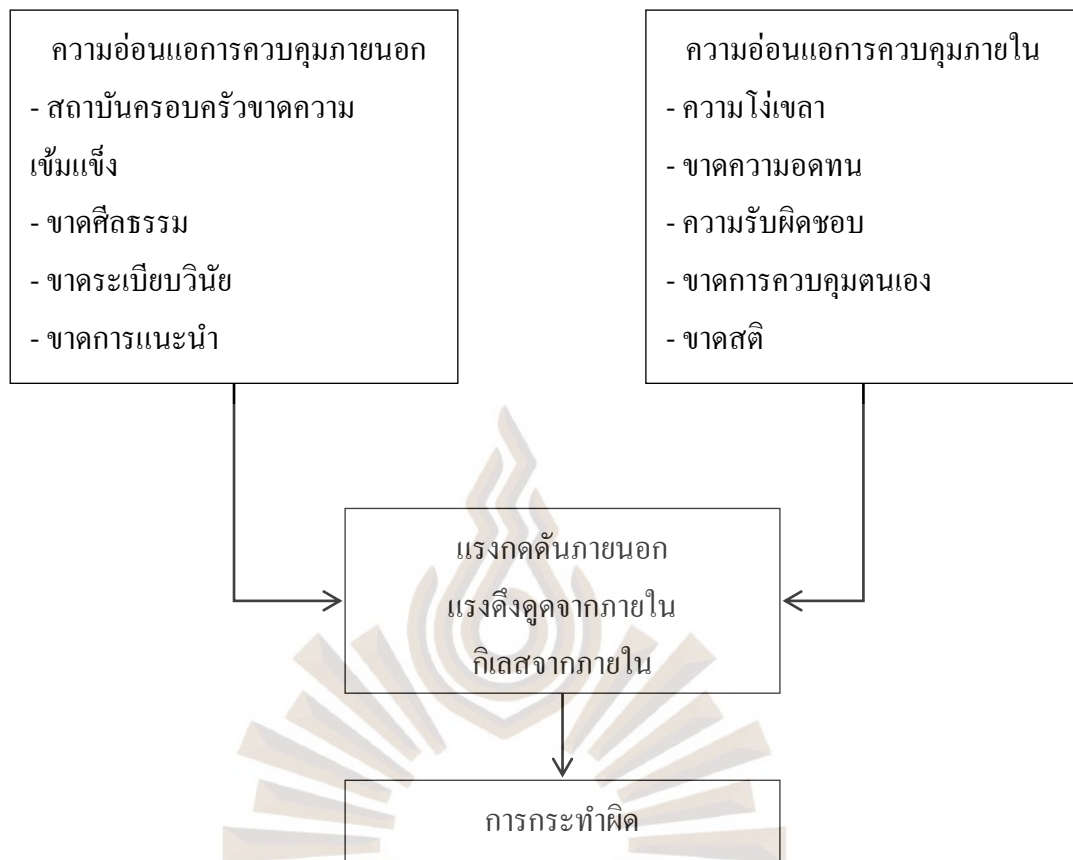
ซึ่งสามารถจะนำมาใช้อธิบายเกี่ยวกับแรงจูงใจในการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุได้พอสมควร

2.3.3 ทฤษฎีกลไกการควบคุม

Reckless (1973 อ้างถึงใน กรรณิการ์ มณเฑียร, 2544, น.11) ได้กล่าวว่า การควบคุมพฤติกรรมทั้งที่ถูกกฎหมายและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากความถูกต้องจะถูกควบคุมโดยสองระบบหลัก ได้แก่ ระบบการควบคุมภายนอกและระบบการควบคุมภายใน หากมีแรงดึงดูจากปัจจัยภายนอกหรือความอยากได้จากภายในตัวบุคคล หากระบบการควบคุมภายในนั้นแข็งแกร่งพอ บุคคลนั้นก็จะสามารถหลีกเลี่ยงจากการกระทำอาชญากรรมได้

ซึ่งระบบดังกล่าวประกอบด้วย

- 1) ระบบการควบคุมภายในจะเป็นกลไกที่มาจากองค์ประกอบที่เป็นตัวของตัวเอง คือ การควบคุมตัวเองได้ มีความอดทนอดกลั้น มีสติสัมปชัญญะ มีความคิดจุดมุ่งหมายปลายทาง เป็นต้น
- 2) ระบบการควบคุมภายนอก คือ กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ จารีต ประเพณี วินัยที่มีประสิทธิภาพ สภาพสังคมที่มีความมุ่งหวัง

รูปที่ 2.2 ทฤษฎีกลไกการควบคุม

ที่มา : วรรณิการ์ มณเฑียร, 2544, น.11

เมื่อระบบการควบคุมภายในเกิดปัญหา และแรงกระตุ้นจากสิ่งภายนอกเพิ่มมากขึ้น เช่นเดียวกับสถานการณ์ในปัจจุบัน การตัดสินใจที่ขับเคลื่อนด้วยแรงของความต้องการพื้นฐานและอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมภายนอกมักทำให้บุคคลตัดสินใจทำในสิ่งที่ผิดพลาด การเข้าถึงสื่อต่างๆ ก็เป็นปัจจัยที่กระตุ้นความต้องการภายในมากขึ้น ยิ่งไปกว่านั้นในปัจจุบัน การอบรมสั่งสอนจากครอบครัวลดน้อยลงและสถาบันสังคมก็มีความอ่อนแอ ทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมา นอกจากนี้ ระบบการควบคุมภายนอกที่สำคัญที่สุดคือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมสื่อ แต่กลับไม่ค่อยมีประสิทธิภาพอย่างที่ควรจะเป็น โดยบทลงโทษไม่เข้มงวดพอ และการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารก็มากขึ้น เมื่อการควบคุมภายนอกอ่อนแอลง จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผลักดันให้เกิดการกระทำผิดได้

โดยสรุปทฤษฎีของ Reckless (1973) ให้ความสำคัญทั้งปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะปัจจัยทางสังคม และปัจจัยภายในคือ สภาพของจิตใจ เป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเบี่ยงเบนในสังคม โดยจะต้องพยายามปรับปรุงสถาบันทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวให้มีเข้มแข็ง พร้อมๆ กับการฝึกฝนระเบียบวินัยหรือความมีสติสัมปชัญญะให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในตัวบุคคล และทฤษฎีนี้ยังได้กล่าวถึงเรื่องกระบวนการทางสังคมและโครงสร้างทางสังคมพร้อมๆ กันไป เรื่องกระบวนการทางสังคมก็คือสิ่งที่ทำให้คนเรียนรู้แล้วหลงผิด ส่วนเรื่องโครงสร้างทางสังคมก็ได้แก่สถาบันต่างๆ ในสังคมซึ่งไม่อาจจะควบคุมพฤติกรรมของคนไว้ได้ดีพอ เนื่องจากสถาบันเหล่านี้ไม่สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2550, น.55)

กล่าวโดยสรุป ทฤษฎีกลไกการควบคุม (Containment Theory) ของ Reckless (1973) นี้ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า พฤติกรรมของบุคคลที่เบี่ยงเบนปกบรทัดฐานทางสังคมมีอยู่ในตัวของทุกคน ดังนั้นเยาวชนทุกคนจึงมีโอกาเป็นผู้กระทำผิด โดยมีปัจจัยที่เป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมเบี่ยงเบนดังกล่าวเกิดจาก 2 ปัจจัย อันได้แก่ การควบคุมภายใน เกิดจากตัวตนของบุคคล หรือจิตใจสำนึกภายในของบุคคล บุคคลจะสามารถปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่คาดไว้ผ่านการควบคุมตนเอง และการควบคุมภายนอก เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก อันได้แก่บรรทัดฐานทางสังคม กฎเกณฑ์ บทบาทหน้าที่ สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นตัวหล่อหลอมพฤติกรรมของแต่ละบุคคล จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า แต่ละทฤษฎีมีการพิจารณาถึงค่านิยม ความเชื่อ ที่มีบทบาทที่ทำให้ผู้สูงอายุกระทำผิด จนนำมาสู่การมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน

ซึ่งสาระสำคัญของทฤษฎีนี้ผู้ศึกษาจะนำทฤษฎีนี้มาใช้ในงานศึกษาครั้งนี้ เพื่อตรวจสอบว่าผู้ต้องขังสูงอายุที่ได้กระทำผิดทางเพศ เกิดจากสาเหตุใดมาจากปัจจัยภายในหรือภายนอก

2.3.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

Feist (1998 อ้างถึงใน จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2550, น.56) ได้พูดถึงบุคลิกภาพโดยแยกเป็นกลุ่มลักษณะให้เห็นชัดเจน คือ กลุ่มลักษณะนิสัยถาวร กลุ่มอารมณ์ และลักษณะนิสัยประจำตัวของบุคคล ซึ่ง Allport (1937) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะนิสัย ซึ่งเป็นตัวกำหนดหรือเป็นแรงจูงใจสำคัญในการจะกระทำกรอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งพบ 5 ลักษณะ คือ ชอบความสะอาด ไม่ชอบพูด ลักษณะนิสัยก้าวร้าว ลักษณะนิสัยกลัว และลักษณะนิสัยหมกมุ่นทางเพศ

จากลักษณะที่ Allport (1937) ได้กล่าวไว้ ลักษณะของผู้กระทำความผิดทางเพศน่าจะมีนิสัยหมกมุ่นทางเพศ กลุ่มลักษณะนี้ ได้แก่ ชอบเที่ยวโสเภณี ชอบแอบดูผู้หญิงอาบน้ำ ไปสถานบริการอาบอบนวด ชอบผู้หญิงแต่งตัวยั่วชวน ชอบอ่านหนังสือ คอลัมน์ทางเพศ คูภาพยนตร์ วิดีโอ ลามกอนาจาร การอ่านหนังสือพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งจะกระตุ้นความรู้สึกทางเพศจึงทำให้มีความต้องการทางเพศตามมา จะเห็นได้ว่า คนโดยปกติทั่วไปจะชอบไปเที่ยวสถานบริการ ชอบดูผู้หญิงแต่งตัว แต่ถ้าหากผู้ที่สนใจเรื่องเพศ โดยหมกมุ่นกับหนังสือที่เกี่ยวกับเพศ วิดีโอไป อ่านหนังสือเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ แล้วน่าจะมีส่วนที่จะไปกระตุ้นอารมณ์และความต้องการที่มีอยู่ ถ้าหากไม่สามารถควบคุมได้ อาจทำให้เขากระทำความผิดทางเพศได้ (กัญญ์จिता ศรีภา และวารการ ทรัพย์วีระปรกรณ์, 2562, น.4)

ในทางจิตวิทยา “บุคลิกภาพ” เป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่างๆ ทั้งส่วนที่อยู่ภายในไม่สามารถมองเห็นได้ เช่น สติปัญญา ค่านิยม ความสนใจ หรือวิถีคิดของบุคคล ฯลฯ และส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น พฤติกรรมต่างๆ ที่บุคคลแสดงออกมา ดังนั้น นอกจากการศึกษารูปแบบการคิดของอาชญากรแล้ว การทำความเข้าใจบุคลิกภาพของอาชญากร จะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมอาชญากรรมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจากการศึกษาของนักวิชาการบางท่านเกี่ยวกับบุคลิกภาพของอาชญากร ได้แบ่งประเภทบุคลิกลักษณะของอาชญากรไว้ดังนี้ (กัญญ์จिता ศรีภา และวารการ ทรัพย์วีระปรกรณ์, 2562, น.4)

1) ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentricity) โดยอาชญากรมักมีความเชื่อว่าสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวเขานั้นเขามีสิทธิที่จะครอบครอง ครอบครองโลกนี้เป็นของเขา เช่น คิดว่าทรัพย์สินของผู้อื่น หรือตำแหน่งหน้าที่การงาน ควรจะเป็นของเขา หรือเขามีสิทธิที่จะครอบครองผู้หญิงที่เขาต้องการ เป็นต้น

2) หุนหันพลันแล่น (Impulsivity) เป็นการกระทำที่ขาดการยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ทำให้แสดงพฤติกรรมโดยขาดการยั้งคิด ไม่ตระหนักถึงผลที่จะตามมา และผลกระทบที่เกิดจากการกระทำของเขา

3) สั่งสมความคับข้องใจ (Frustration) เกิดจากการไม่ได้ในสิ่งที่พึงปรารถนา หรือไม่บรรลุสิ่งที่คาดหวังไว้ นำมาซึ่งความคับข้องใจ โดยพบว่า พฤติกรรมอาชญากรรมที่เกิดจากความคับข้องใจนี้ เกิดจากความรู้สึกว่าตนเองพ่ายแพ้ สิ้นหวัง สูญเสียอำนาจ จนอาจนำไปสู่ความรู้สึกถึงเกียรติตนเอง ซึ่งความคับข้องใจและความรู้สึกถึงเกียรติตนเองเช่นนี้ อาจแปรเปลี่ยนไปเป็นความโกรธ และกล่าวโทษผู้อื่น อาชญากรจึงมักมีความคิดฝังอยู่ในสมองว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพราะความผิดของคนอื่น ไม่ใช่ของเขา และที่เขาต้องทำเช่นนั้นเพราะมันเป็นเรื่องที่สมควรจะทำ

4) หลงตัวเอง (Narcissism) โดยมักยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง โอ้อวดตนเอง เชื่อว่าตนเองนั้นเหนือ ผู้อื่น มีสิทธิต่างๆ เหนือคนอื่นๆ ต้องการการยกย่องเชิดชู ขาดความเห็นอกเห็นใจ ชอบกล่าวโทษหรือตำหนิคนอื่น และทนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์ของคนอื่นที่มีต่อตนเองได้ ซึ่งลักษณะอาการหลงตัวเองเช่นนี้ พบได้ในอาชญากรหลายๆ คน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความรู้สึกว่าตนเอง ไม่ได้รับการยกย่องและเคารพนับถือจากผู้อื่น นำมาซึ่งความโกรธเคืองและแสดงความก้าวร้าวออกมา

5) ย้ำคิดย้ำทำ (Obsessive-Compulsiveness) อาชญากรบางรายตอบสนองความคับข้องใจ ความกระวนกระวายใจที่เกิดขึ้นภายในใจ โดยการคิดและกระทำพฤติกรรมซ้ำๆ เพื่อจัดการความคับข้องใจและความวิตกกังวลออกไป ซึ่งจะแสดงออกในลักษณะกลับไปกลับมาระหว่างการพยายามควบคุมและการไม่สามารถยับยั้งใจหรือควบคุมได้ ซึ่งไม่อยู่ในสภาวะที่สมดุลกัน อาชญากรที่มีลักษณะเช่นนี้ จึงมักมีอาการแปรปรวนเปลี่ยนแปลงง่าย มักจะควบคุมตนเองไม่ค่อยได้ ขาดความยืดหยุ่น ไม่ผ่อนปรน มักปฏิบัติต่อผู้อื่น โดยปราศจากการยับยั้งใจโดยปราศจากเหตุผล ซึ่งจะพบว่า พฤติกรรมที่เกิดจากการย้ำคิดแบบซ้ำๆ และจำกัดในเรื่องเดิม ๆ จะพบในมาตรต่อเนื่องบางรายที่มีการวางแผนการฆ่าเป็นอย่างดี (Organized Serial Killers)

6) มีภาวะหวาดระแวง (Paranoia) ซึ่งมีลักษณะที่คล้ายกันกับลักษณะของการย้ำคิดย้ำทำ ตรงที่มีมุมมองความคิดที่ค่อนข้างจำกัดอยู่ในสิ่งเดิม ๆ หรือทิศทางเดิม ๆ ถือเป็นความผิดปกติทางความคิด โดยอาชญากรที่มีความคิดหวาดระแวง มักเคลือบแคลงสงสัยหรือระแวงผู้อื่นอย่างไม่มีเหตุผล ไม่ไว้วางใจใคร มักคิดว่าคนอื่นๆ คอยจับผิดตนเองอยู่ พวกเขาจึงมักปกป้องตนเองโดยใช้กลไกป้องกันทางจิตใจลักษณะกล่าวโทษหรือโยนความผิดให้กับคนอื่น (Projection) เพื่อปกปิดการกระทำผิดของตนเอง และแสดงออกในลักษณะพฤติกรรมก้าวร้าว และประพฤติดนไม่เป็นมิตรกับคนรอบข้าง

7) ซาดิสม์ (Sadism) อาชญากรที่มีลักษณะเช่นนี้ จะรู้สึกว่าความรุนแรงเป็นพลังอำนาจ พวกเขาจะมีความพึงพอใจในความเจ็บปวดและความทุกข์ของผู้อื่น มักกระทำการโดยใช้ความรุนแรงจนเกินเหตุ แม้จะบรรลุเป้าหมายของตนเองแล้วก็ตาม เช่น คนร้ายที่นอกจากจะปล้นได้ของมีค่าที่ตนต้องการแล้ว ยังข่มขืนและฆ่าเหยื่ออีกด้วย เป็นต้น การกระทำในลักษณะซาดิสม์นี้ ทำให้พวกเขายังรู้สึกถึงอำนาจของตนเอง ซึ่งการกระหายอำนาจเช่นนี้ ในอาชญากรหลายๆ ราย เกิดจากความต้องการที่จะต่อสู้กับความรู้สึกคับข้องใจและประสบการณ์ที่ขมขื่นที่ติดค้างอยู่ในใจ และลักษณะเช่นนี้ยังเป็นตัวการหนึ่งที่ทำให้อาชญากรบางคนก่ออาชญากรรมต่อเนื่องต่อไปเรื่อย ๆ

8) ก้าวร้าว (Aggressive) เป็นลักษณะสำคัญหลักๆ ที่อาชญากรส่วนใหญ่มักจะมียูในตัว โดยพวกเขาจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวเพื่อให้ได้มาหรือแย่งชิงสิ่งที่ตนเองต้องการ ลักษณะก้าวร้าวนี้รวมไปถึง การใช้คำพูดที่พยายามครอบงำหรือข่มขู่ให้ผู้อื่นยอมตามด้วย

9) มีความรู้สึกขัดแย้ง สองฝักสองฝ่าย (Ambivalence) เป็นลักษณะของความรู้สึกที่ไม่แน่นอนในความสัมพันธ์กับผู้อื่น กล่าวคือ มีความรู้สึกขัดแย้งระหว่างความรู้สึกรักกับความรู้สึกเกลียดต่อผู้อื่น เกิดจากการขาดความรู้สึกมั่นคงในตัวตนของตนเอง ส่งผลให้ไม่สามารถที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงกับคนอื่นได้ลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะสำคัญของผู้ที่บุคลิกภาพแปรปรวน (Borderline Personality) โดยเฉพาะหากมีลักษณะหวาดระแวง และไม่ไว้วางใจผู้คนรอบข้างร่วมด้วย จะยิ่งทำให้ลักษณะเช่นนี้เด่นชัดหรือรุนแรงขึ้น

การศึกษาถึงบุคลิกลักษณะ และวิธีคิดแบบอาชญากรตามที่ได้กล่าวมาแล้วทั้งหมดนั้นช่วยให้เราเข้าใจและประเมินพฤติกรรมอาชญากรได้ชัดเจนขึ้น โดยจะพบว่า อาชญากรหลายๆรายมีลักษณะและวิธีคิดหลายๆแบบผสมผสานกันไป หรือลักษณะบางอย่างอาจมีอยู่ในอาชญากรประเภทหนึ่ง แต่กลับไม่พบในอาชญากรอีกบางประเภท โดยจะเห็นว่าวิธีคิดหรือบุคลิกภาพต่างๆที่เกิดขึ้นนั้นล้วนมีที่มาหรือมีเหตุกระตุ้นให้เกิดขึ้น ซึ่งในบทความนี้ จะประยุกต์แนวคิดทฤษฎีทางจิตวิทยาเพื่ออธิบายพฤติกรรมอาชญากรมา โดยเลือกแนวคิดที่หลากหลายแง่มุม เพื่อที่จะขุดค้นรากเหง้าของพฤติกรรมอาชญากร และสืบสาวไปถึงก้นบึ้งของจิตใจมนุษย์ที่ก่ออาชญากรรม โดยใช้ทฤษฎีเป็นเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจ

กล่าวโดยสรุป ในการนำเอาบุคลิกภาพมาใช้ในการตอบคำถามถึงการมีพฤติกรรมต่างๆของอาชญากร แต่ไม่ใช่การนำมาตอบคำถามโดยตรง แต่นำมาเพื่อใช้ร่วมกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์เพื่อใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมมากกว่าการลงโทษ โดยมีความเชื่อว่า อาชญากรมีบุคลิกภาพที่ผิดปกติแตกต่างจากบุคคลธรรมดาซึ่งอาจมีสาเหตุจกพันธุกรรมก็ได้และเชื่อว่าพฤติกรรมอาชญากรเป็นการแสดงออกของบุคลิกภาพที่แตกต่างจากบุคคลปกติ เช่น การขาดความสามารถในการระงับอารมณ์ ความก้าวร้าว การชอบหาเรื่องใส่ตนเอง การชอบเป็นศัตรูกับผู้อื่น การมองโลกในแง่ร้าย การไม่ยอมรับกฎเกณฑ์ของสังคม โดยบุคคลที่เป็นอาชญากรจะมีความแตกต่างจากบุคลิกภาพของคนปกติทั่วไป

สำหรับงานศึกษาครั้งนี้ จะได้นำทฤษฎีบุคลิกภาพดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์และสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาต่อไป

2.3.5 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Abraham Maslow)

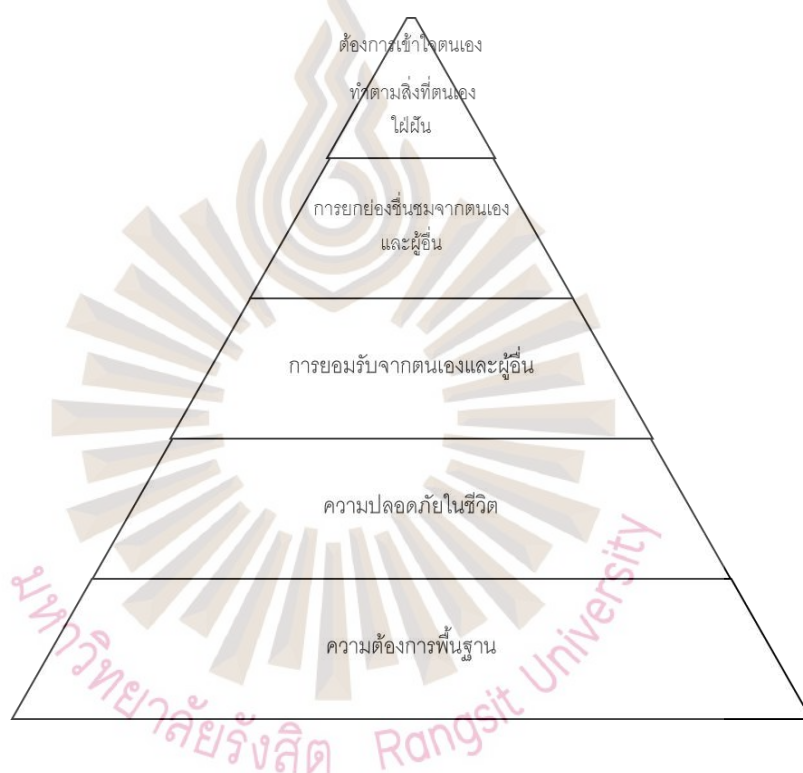
ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1943) กล่าวถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยเสนอว่า มนุษย์มีความต้องการที่ต้องได้รับการตอบสนองอยู่เสมอ และเมื่อความต้องการหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว จะมีความต้องการใหม่เข้ามาแทนที่ ความต้องการที่ได้รับการตอบสนอง จะไม่เป็นสิ่งจูงใจอีกต่อไป แต่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะกลายเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำ ความต้องการพื้นฐานของมนุษย์แบ่งออกเป็น 5 ลำดับดังนี้ 1) ความต้องการด้านร่างกายหรือสรีระ (Physiological Needs) ความต้องการพื้นฐาน เช่น อาหาร น้ำ และการพักผ่อน 2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety Needs) ความปลอดภัยทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจ 3) ความต้องการทางสังคม (Social or Belonging Needs) – ความต้องการความรัก ความสัมพันธ์ และการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม 4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียงหรือฐานะทางสังคม (Esteem or Status Needs) ความต้องการได้รับการยอมรับและมีความเคารพจากผู้อื่น 5) ความต้องการที่จะได้รับความสมหวังในชีวิต (Self-actualization or Self-realization) – การบรรลุถึงศักยภาพสูงสุดของตนเอง เป็นระดับสูงสุดในกระบวนการพัฒนาของมนุษย์

ตามความคิดของ Maslow (1943) ซึ่งเป็นผู้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจและได้แบ่งความต้องการพื้นฐานออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (จุฑาทิพย์ วีระมโนกุล, 2557, น.15)

- 1) ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการพื้นฐานของร่างกาย เช่น ความหิว ความกระหาย เป็นความต้องการที่จำเป็นสำหรับการมีชีวิตอยู่
- 2) ความต้องการด้านความมั่นคง (Safety Needs) หมายถึง ความต้องการมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ เป็นอิสระจากความกลัว ขู่เข็ญ บังคับจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม
- 3) ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Love Belonging Needs) หมายถึง ความปรารถนาที่จะเป็นที่รักของผู้อื่น ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และยอมรับคนเป็นสมาชิก

4) ความต้องการที่จะรู้สูงกว่าตนเองมีค่า (Esteem Needs) หมายถึง ความต้องการที่จะประสบผลสำเร็จ มีความสามารถต้องการที่จะให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถและมีเกียรติยศ

5) ความต้องการรู้จักตนเองอย่างแท้จริงและพัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพของตน (Self-actualization) หมายถึง ความต้องการที่จะรู้จักตนเองตามสภาพที่แท้จริงของตนเอง รู้จักค่านิยมของตนเอง มีความจริงใจต่อตนเอง ปราศจากนาที่จะเป็นคนดีที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้ตลอดจนความต้องการสมหวังในชีวิต ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 พีระมิดแสดงลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์

ที่มา : จุฑาธิป วีระมโนกุล, 2557, น.16

ระดับความต้องการพื้นฐาน เป็นความต้องการขั้นต่ำสุดของคน เป็นการที่บำรุงสุขภาพของคนอยู่เรื่อยไป เช่น น้ำ อาหาร ความต้องการทางเพศ เป็นต้น ความต้องการเหล่านี้จะเป็นตัวกระตุ้นผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ได้สิ่งที่ตนต้องการ ฉะนั้นมนุษย์จึงหาทางออกในทางที่ถูกที่ควรไม่ผิดกฎหมาย หรือมนุษย์อาจหาทางออกด้วยการมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนกระทำผิดกฎหมายและที่เป็นปัญหาอย่างมากในปัจจุบันคือ การสนองความต้องการทางเพศ ทำให้เกิดการข่มขืนอย่างมาก เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน มนุษย์ต้องการที่จะระบาย

ความรู้สึกเหล่านี้ออกมาเมื่อหาทางออกไม่ได้ จึงเลือกทำในทางที่ผิด จึงเห็นได้ว่าการกระทำที่เกิดขึ้นเป็นการเกิดความต้องการพื้นฐานในชีวิตของมนุษย์ และจากการวิจัยพบว่า ผู้ที่กระทำ ความผิดจะเป็นหนุ่มฉกรรจ์และสถานภาพโสด เกิดความต้องการที่จะระบายอารมณ์ทางเพศ

ตามแนวคิดของ Maslow (1943) สังคมควรจะมีส่วนช่วยทำให้เกิดความเชื่อมั่นได้ว่า บุคคลทุกคนสามารถจะได้รับความพึงพอใจในความต้องการขั้นพื้นฐานทางด้านสรีระ แต่ควรจะให้เขาได้มีการพัฒนาความต้องการในลำดับความต้องการขั้นต่อไปอย่างเต็มที่ เพื่อเป็นการรักษา และควบคุมทางสังคมเหนือสัญชาตญาณของบุคคล มาสโลว์มีความรู้สึกที่ว่า สังคมจะต้องให้การ สนับสนุนส่งเสริมบุคคลที่มีความอ่อนแอ โดยการเพิ่มการจูงใจให้มากขึ้น การที่มนุษย์มีแต่การ กระทำความเลวก็เป็นสิ่งที่ไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้เนื่องจากเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่บุคคลถูก ขัดขวางในความต้องการขั้นพื้นฐาน ดังนั้นบุคคลก็ไม่สามารถทำหน้าที่ตามแรงขับที่เพิ่มขึ้นได้ บุคคลจะมีพฤติกรรมที่มีความเห็นแก่ตัวหรือกระทำการก่อเหตุร้ายแรง เนื่องจากบุคคลเหล่านั้น จะไม่เคยได้รับความต้องการตามลำดับขั้นในระดับขั้นที่ต่ำที่สุดเพราะว่าบุคคลเหล่านั้นมีความ ต้องการมากเกินไป ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เขาต้องกลับมาอยู่ในลำดับความต้องการขั้นต่ำที่สุด แต่ก็ ยังเปิดโอกาสให้เขามีแนวทางไปสู่ความสำเร็จสูงสุดในชีวิตได้

Maslow (1943) เชื่อว่าคนทุกคนมีความมุ่งหมายในชีวิตเพื่อบรรลุถึงความปรารถนาใน ระดับนี้ เพื่อเป็นคนโดยสมบูรณ์ ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ตามทฤษฎีนี้ สามารถแบ่งแยก ออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนแรกจัดอยู่ในระดับต่ำ คือ ความต้องการทางด้านร่างกายความต้องการความ ปลอดภัยและความต้องการทางสังคมส่วนที่จัดไว้ในระดับสูง คือความต้องการได้รับการยกย่องใน สังคมและความสมหวังในชีวิต กล่าวคือ ความต้องการในระดับสูงเป็นความรู้สึกพึงพอใจภายใน บุคลากรและสำหรับความต้องการในระดับต่ำ ซึ่งส่วนมากเป็นความรู้สึกพึงพอใจภายนอกที่ ประกอบด้วยปัจจัยที่เป็นสภาพแวดล้อม คือค่าจ้าง สวัสดิการ และสภาพของการทำงาน

ถ้าหากมนุษย์ไม่ได้รับการตอบสนองในความต้องการขั้นใดขั้นหนึ่ง อาจนำไปสู่การ ประกอบอาชญากรรม ดังนั้นการที่มนุษย์ประกอบอาชญากรรมนั้นก็เพื่อตอบสนองความต้องการ ขั้นต่างๆ นั่นเอง

จากแนวคิดทฤษฎีความต้องการของ Moslow ผู้ศึกษาจึงได้นำมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายสาเหตุหรือแรงจูงใจในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ซึ่งจะทำให้การวิเคราะห์มีความชัดเจนขึ้นนั่นเอง

2.3.6 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime Triangle Theory)

ทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้ในการอธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม ทั้งนี้ Clarke and Eck (2003 อ้างถึงใน ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล และชยพล นัทรชัยเดช, 2558, น.9-10) กล่าวถึงส่วนประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรม 3 ด้าน คือ

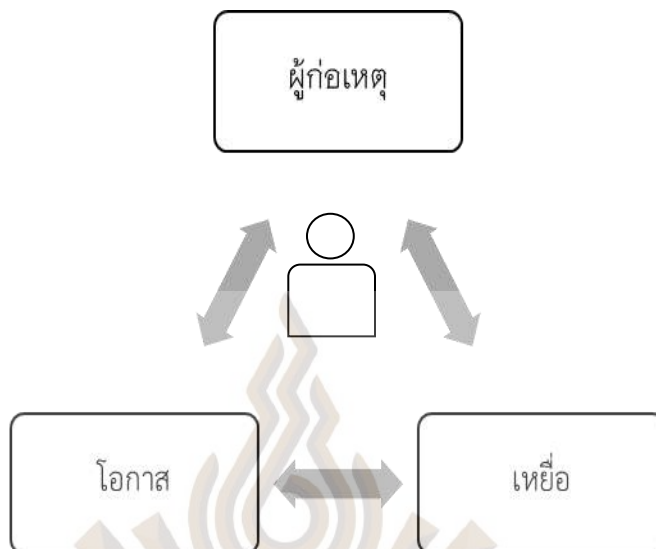
1) ผู้กระทำผิด/คนร้าย (Offender) คือ บุคคลที่มีความต้องการ (Desire) หรือความตั้งใจในการก่อเหตุ โดยมักมีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ การเสพยาเสพติด การได้รับสิ่งช่วยเหลือ หรือปัญหาครอบครัว บุคลิกภาพเฉพาะตัว เช่น การควบคุมตนเองต่ำ ขาดความมั่นใจ ซึมเศร้า หรือมีกลุ่มเพื่อนที่สนับสนุนการกระทำผิด

2) เหยื่อ (Victim) หรือเป้าหมาย (Target) คือ บุคคล สถานที่ หรือสิ่งของที่เป็นเป้าหมายของการกระทำผิด โดยเหยื่อมักจะเป็นคนที่อยู่ในภาวะเสี่ยง เช่น การเสพยาเสพติด ปัญหาครอบครัวหรือสถานะเศรษฐกิจที่ต่ำ รูปร่างหน้าตาดี หรือมีการแต่งกายที่ดึงดูดความสนใจ โดยมักจะเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นหรือวัยที่มีความเสี่ยงสูง

3) โอกาส (Opportunity) คือ สถานที่และเวลาที่เอื้ออำนวยให้ผู้กระทำผิดสามารถลงมือกระทำความผิดได้ง่าย โดยอาจเกิดจากความใกล้ชิดระหว่างผู้กระทำและเหยื่อ ซึ่งเกิดจากการสนิทสนมกัน หรือเกิดในสถานที่ที่เปลี่ยวและลับตาคน เช่น ในช่วงกลางคืนที่มีความเสี่ยงมากที่สุด

เมื่อทั้งสามองค์ประกอบนี้มาบรรจบกันในสถานการณ์เดียวกัน ก็จะทำให้เกิดอาชญากรรมได้ง่ายขึ้น ดังนั้น แนวทางในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมตามทฤษฎีนี้ คือ การลดหรือทำให้หนึ่งในสามองค์ประกอบหายไป เพื่อไม่ให้เกิดโอกาสในการกระทำผิดขึ้น ดังรูปที่ 2.4

องค์ประกอบ 3 ประการ ในการเกิดอาชญากรรม

รูปที่ 2.4 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม

ที่มา : ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล และชยพล ฉัตรชัยเดช, 2558, น.10

เมื่อผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม พบว่ามีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย ได้แก่ สถานะทางเศรษฐกิจที่ย่ำแย่ การเสพยาเสพติด การได้รับสิ่งช่วยเหลือ หรือปัญหาครอบครัวที่แตกแยก รวมถึงบุคลิกภาพที่ขาดการควบคุมตัวเอง

2) เหยื่อ (Victim) เป้าหมาย (Target) ได้แก่ เหยื่อที่มักอยู่ในภาวะมีนเมาหรือมีปัญหาครอบครัว รวมถึงมีลักษณะภายนอกที่ดึงดูดความสนใจ หรืออยู่ในช่วงวัยรุ่นและมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ

3) โอกาส (Opportunity) ได้แก่ ความไว้วางใจและความสนิทสนมระหว่างผู้กระทำและเหยื่อ สถานที่ที่เปลี่ยว หรือเวลาในช่วงกลางคืน

เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ง่าย ทฤษฎีดังกล่าวนี้มีการนำเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมหรือการป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมได้ โดยต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งหายไป ซึ่งจะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น

ทฤษฎีสามเหลี่ยมหาชญากรรมนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยใช้การวิเคราะห์สาเหตุหรือมูลเหตุจูงใจให้ผู้ต้องขังสูงอายุกระทำผิดทางเพศ

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ

“อาชญากรรมทางเพศ” (Sex Crime) หมายถึง การกระทำผิดกฎหมายที่ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับทางเพศ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่กระทำมีลักษณะที่ฝ่าฝืนจารีตประเพณีและกฎหมาย ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อไม่ได้ยินยอม หรือกระทำด้วยการใช้กำลังข่มขู่ หรืออำนาจบังคับขืนใจ เรียกว่าเป็นการข่มขืน (Rape) ซึ่งก็มีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไป ตามแต่เหยื่อที่ตกเป็นเป้าหมาย ได้แก่ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2544 ,น.21-23)

- 1) การข่มขืนกระทำชำเรา (Rape)
- 2) การล่วงเกินทางเพศต่อบุคคลในสายเลือดเดียว หรือการข่มขืนภายในครอบครัว (Incest)
- 3) การข่มขืนคู่สมรส (Marital Rape)
- 4) การข่มขืนโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority Rape)
- 5) การล่วงเกินทางเพศต่อเด็ก (Child Molestation)
- 6) การฆ่าข่มขืน (Felony Rape)

ซึ่งพฤติกรรมทั้งหมดนี้อาจจะกระทำตามลำพัง หรือกระทำรวมกันเป็นกลุ่มที่เรียกว่า

- 1) การข่มขืนแบบตัวต่อตัว (Single Rape)
- 2) การโหมหนุม (Group Rape)

ตามที่ Black Law Dictionary (Campbell, 1979) ได้มีการอธิบายเกี่ยวกับ “เหยื่ออาชญากรรม” (Crime Victim) หมายถึง ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำอาญาหรือละเมิด ในขณะที่ทางภาษากฎหมายเรียกเหยื่ออาชญากรรมว่า “ผู้เสียหาย” ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(4) ได้นิยามศัพท์คำว่า “ผู้เสียหาย” ไว้ว่า หมายความว่าบุคคลผู้ได้รับความเสียหาย เนื่องจากการกระทำผิดฐานใดฐานหนึ่ง รวมทั้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจจัดการแทนได้ ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 4,5 และ 6

ทั้งนี้ผู้วิจัย ได้นิยามคำว่า “เหยื่ออาชญากรรมทางเพศ” (Sex Crime Victim) ไว้ว่า หมายถึง บุคคลที่ได้รับความเสียหาย ทุกข์ทรมาน ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ โดยโชกกำลังข่มขู่ หรือใช้อำนาจ ในการบังคับขืนใจ ในการข่มขืนกระทำชำเรา ซึ่งอาชญากรรมทางเพศที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาใน ครั้งนี้ ศึกษาเกี่ยวกับการข่มขืนกระทำชำเรา โดยผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง

การเกิดอาชญากรรมทางเพศ มักมีความสัมพันธ์รู้จักสนิทสนมคุ้นเคยระหว่างอาชญากร และเหยื่อ กล่าวคือ เหยื่อกับผู้กระทำความผิดทางเพศส่วนใหญ่รู้จักกันมาก่อน และมีความสัมพันธ์กันในฐานะใดฐานะหนึ่ง ก็เป็นเพื่อน เพื่อนบ้าน หรือคนรู้จัก รวมทั้งเป็นคนรักแฟน ภรรยา ที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรส ตลอดจนบุตร บุตรติดภรรยา หลานและญาติ มากกว่าข่มขืนเหยื่อ ที่ไม่รู้จักกันมาก่อน

นอกจากนี้อาชญากรรมทางเพศส่วนใหญ่เกิดขึ้น โดยไม่ได้เตรียมการมาก่อน การข่มขืนเกิดขึ้นจากการตัดสินใจโดยฉับพลัน ประกอบกับช่อง โอกาสเอื้ออำนวย ช่วงเวลาที่เหมาะสม และสถานที่ที่เหมาะสมเป็นสำคัญ ดังนั้นเมื่อเหยื่อกับผู้กระทำความผิดทางเพศอยู่ในมิติ โอกาส เวลา และ สถานที่ที่ประจวบเหมาะ ทับซ้อนเป็นวงเดียวกัน จะมี “การตัดสินใจกระทำ” และ “ การยับยั้งชั่งใจ” เป็นตัวชี้ขาดว่าจะเกิดขึ้นหรือไม่ เป็นข้อเท็จจริงที่น่าประหลาดใจที่ทราบว่า อาชญากรรมทางเพศ ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ความรุนแรง (เหยื่อยินยอม) เนื่องจาก

- 1) เหยื่อมีความอ่อนแอทางชีวภาพ
- 2) เหยื่อเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่นในสังคมที่ผ่านมาว่าถ้าดิ้นรนต่อสู้ก็ มักเจ็บตัวเปล่า เพราะผู้กระทำความผิดทางเพศจะหันมาใช้กำลังรุนแรงในการควบคุมแทนด้วยวิธีการ ต่างๆ และได้ชัยชนะในที่สุด
- 3) ผู้กระทำความผิดทางเพศมีอำนาจอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมที่แสดงออกมา ได้แก่ อำนาจจากการเป็นผู้ปกครอง ผู้อุปการะ บิดา จำนวนคนที่มากกว่า (กรณีโทรมหญิง) มีอาวุธ มีพลังกำลังเหนือกว่า
- 4) เหยื่อบางรายอาจมีความประสงค์แอบแฝงในการ “ทำให้ตัวเองตกเป็นเหยื่อ การข่มขืนและแจ้งความดำเนินคดี เช่น เพื่อประสงค์ต่อทรัพย์ หรือเพื่อแก้แค้นการสลดรัก ฯลฯ
- 5) ผู้กระทำความผิดทางเพศรับสัญญาณที่ผิดพลาดจากเหยื่อ โดยทึกทักเอาเองว่า ปฏิกริยาการดิ้นรนหนีของเหยื่อคือการสมยอม ทั้งนี้ความผิดพลาดของสัญญาณอาจเกิดจากฤทธิ์ สุรา ยาเสพติด ผสมผสานกับการขาดสติสัมปชัญญะ

เหยื่ออาชญากรรมทางเพศคดีข่มขืน ส่วนใหญ่เป็นสาวแรกรุ่น อายุระหว่าง 11-15 ปี รองลงมาเป็นเด็กสาววัยรุ่น อายุระหว่าง 16-20 ปี อายุเฉลี่ย 16.79 ปี เด็กหญิงอายุน้อยที่สุดที่ถูกข่มขืน คือ เด็กหญิงอายุ 2 ปี และเหยื่อคดีข่มขืนที่อายุมากที่สุด คือ หญิงวัยกลางคนอายุ 43 ปี โดยระดับอายุของเหยื่ออาชญากรรมทางเพศคดีข่มขืนที่ได้รับความนิยมตกเป็นเหยื่อมากที่สุด คือ เด็กสาวอายุ 15 ปี ซึ่งนับว่าเป็นกลุ่มหญิงที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ โดยที่เหยื่อกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ยังเป็น โสด มีท่าทีสองลักษณะ คือ กลุ่มแรกเป็นคนเรียบร้อย โดยในวันเกิดเหตุแต่งกายใส่เสื้อกางเกงรัดกุม และรองลงมากลุ่มที่สอง มีลักษณะใจแตกชอบสนุก ใส่เสื้อผ้ารัดรูปหรือนุ่งสั้น ส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษา ขณะที่กลุ่มเสี่ยงจากการวิจัยเมื่อ 16 ปี แล้ว มีลักษณะแตกต่างกัน โดยสามารถนำมาเปรียบเทียบได้ ดังนี้

การเปรียบเทียบลักษณะของเหยื่ออาชญากรรมทางเพศคดีข่มขืนในบริบทสังคมไทย ในช่วงกาลเวลาที่แตกต่างกัน 16 ปี

ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ ปี พ.ศ.2528 อายุส่วนใหญ่ระหว่าง 16-20 ปี , รองลงมามีอายุระหว่าง 11-15 ปี ช่วงอายุที่พบว่าถูกข่มขืน คือต่ำกว่า 3 ปี และสูงกว่า 80 ปี อาชีพ : รับจ้างทั่วไป และเป็นนักร้อง นักแสดง ช่างเสริมสวยและพนักงานบริษัท

ลักษณะของเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ ปี พ.ศ.2544 อายุส่วนใหญ่ระหว่าง 11-15 ปี , รองลงมามีอายุระหว่าง 16-20 ปี ช่วงอายุที่พบว่าถูกข่มขืน คือ 2-43 ปี อาชีพ : นักเรียน นักศึกษา (ร้อยละ 48.4) รองลงมามีอาชีพ รับจ้างใช้แรงงาน

จากการเปรียบเทียบ พบข้อมูลที่แตกต่างกันซึ่งน่าสนใจ คือ กลุ่มอาชีพของเหยื่ออาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงจากกลุ่มหญิงสาว ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเป็นนักร้อง นักแสดง ช่างเสริมสวยและพนักงานบริษัท เมื่อ 16 ปีที่แล้ว เป็นนักเรียนนักศึกษา และรองลงมาคือกลุ่มอาชีพรับจ้างใช้แรงงาน ขณะที่ในปัจจุบันกลุ่มหญิงที่เป็นพนักงานเสิร์ฟ ร้านอาหาร ผับ บาร์ ที่ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ มีเพียงร้อยละ 5.6 เท่านั้น ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในกลุ่มอาชีพของเหยื่ออาชญากรรมในสังคมเดิมในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรม หลายประการ ดังนี้ (จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย, 2544, น. 26-28)

ประการแรก กลุ่มอายุของเหยื่อจากการถูกข่มขืนมีลักษณะผันผวนเปลี่ยนแปลงสลับกัน คือ เด็กหญิงที่ถูกข่มขืนมีอายุน้อยลง คือ เปลี่ยนแปลงจากกลุ่มสาววัยรุ่น ระหว่างอายุ 16-20 ปี (จากข้อมูลเมื่อ 16 ปีที่แล้ว) มาเป็นกลุ่มเด็กสาวแรกรุ่นอายุระหว่าง 11 - 15 ปี ในปี 2544 แทน แสดงว่ากลุ่มเด็กหญิงรุ่นในปัจจุบันเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศคดีข่มขืนมากกว่า เมื่อสมัย 16 ปีที่แล้ว

ประการที่สองแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงไทยอายุระหว่าง 11 - 15 ปี ในสมัยศตวรรษที่ 21 ตอนต้นนี้ มีการศึกษาเล่าเรียนมากขึ้น มีการออกนอกบ้านเพื่อศึกษาเล่าเรียนในระบบการศึกษาของรัฐอย่างแพร่หลายและคบหาสมาคมกับเพื่อนฝูง คนรู้จัก ตลอดจนคนรักที่เป็นเพื่อนต่างต่างเพศ อย่างอิสระเสรี ซึ่งกลุ่มดังกล่าวกลับกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศมากยิ่งขึ้น

ขณะที่แต่เดิมนั้นเด็กหญิงจะถูกปกป้องทะนุถนอมในการอบรมเลี้ยงดูมากกว่าปัจจุบัน ที่ต้องออกไปเผชิญสังคมโลกด้วยตนเองและเรียนรู้ที่จะแก้ปัญหาของผิดหลงถูกจากประสบการณ์ชีวิตจริงของตน เด็กสาวในสมัยก่อนจะรีบกลับบ้าน อยู่กับครอบครัวทันทีที่เลิกเรียน แต่สมัยนี้เด็กสาวมีอิสระเสรีที่จะไปไหนมาไหนในช่วงยามวิกาล และในสถานที่ไม่โคจรมากขึ้นทำให้เสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศมากขึ้น

ประการที่สาม ผู้กระทำผิดทางเพศมีการเปลี่ยนแปลงความสนใจในกลุ่มเป้าหมายจาก “กลุ่มอาชีพรับจ้างทั่วไป และเป็นนักร้องนักแสดง ช่างเสริมสวย และพนักงานบริษัท” ซึ่งเคยเป็นกลุ่มเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเมื่อครั้งอดีตมาเป็น “กลุ่มนักเรียนนักศึกษา” แทนซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มเด็กดี อ่อนเยาว์ต่อโลก และบริสุทธิ์สดใส ดังที่ผู้กระทำผิดทางเพศได้แสดงทัศนคติ ค่านิยมเรื่องเพศของตน ว่าการร่วมหลับนอนกับผู้หญิงดีๆ ช่วยให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ (ร้อยละ 85.4) และที่จริงแล้วผู้หญิงดีๆ เท่านั้น ที่ควรค่าแก่การหลับนอน (ร้อยละ 79.5) รวมทั้งค่านิยมที่ว่า การเปิดบริสุทธิ์เด็กสาวแรกรุ่นทำให้ดีต่อสุขภาพกายและจิต (ร้อยละ 28.2) ส่วนกลุ่มหญิงที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป และเป็นนักร้องนักแสดงช่างเสริมสวย และพนักงานบริษัทซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงเดิมนั้น สามารถเห็นได้ชัดเจนอยู่แล้วว่าเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางค่อนข้างต่ำ คลุกคลีอยู่กับวงการและอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสิ่งบันเทิงเริงรมย์ การที่จะตกเป็นเป้าหมายของการข่มขืนจึงเป็นเรื่องที่ไม่เกินความคาดหมายแต่อย่างใด

กล่าวโดยสรุปได้ว่ากลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศในคดีข่มขืนในสายตาของอาชญากรทางเพศ คือ กลุ่มเด็กหญิงแรกเริ่มอายุระหว่าง 11 - 15 ปีที่เป็นนักเรียนนักศึกษา ข้อมูลสำคัญประการหนึ่งที่พบบ่งชี้ว่าภาพลักษณ์ของเหยื่อในสายตาของผู้กระทำผิดทางเพศ ได้รับการจัดลำดับดังนี้ คือ

- 1) รูปร่างหน้าตา อันดับแรก โดยพิจารณาจาก หุ่นดี ขาวอวบ ขาสวย หน้าอกใหญ่ ตามลำดับ
- 2) การแต่งกาย เป็นอันดับสอง โดยพิจารณาจาก นุ่งสั้นรัดรูป เสื้อชุดบาง สายเดี่ยว เกะออก ตามดับ
- 3) การที่เหยื่อเปิดโอกาสให้ เป็นอันดับสาม โดยพิจารณาจากการที่ยอมติดตามไปด้วย ใกล้ชิดสนิทสนม เหยื่อมีอาการมึนเมา ผ่านมาในที่เปลี่ยวลำพังตามลำดับ
- 4) การป้องกันตนเองของเหยื่อ พบว่าเหยื่อที่ถูกข่มขืนมีลักษณะเช่นเดียวกับผู้หญิงส่วนใหญ่ในสังคมไทยที่ไม่เคยเตรียมการไว้สำหรับการป้องกันตนเองจากการถูกข่มขืน โดยเฉพาะเมื่ออยู่บ้านของตนเอง เช่น การเตรียมสเปรย์ไว้ใกล้มือ ที่สามารถหยิบใช้ได้ทันที เพื่อหยุดยั้งพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้คุกคาม ที่มีกำลังมากกว่าหรือแม้แต่เตรียมอาวุธบางอย่างเพื่อป้องกันตนเอง

อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศในคดีข่มขืนในสังคมไทยปัจจุบัน ในความเป็นจริงและโลกทัศน์ของอาชญากรทางเพศ คือ กลุ่มเด็กหญิงแรกเริ่มอายุระหว่าง 11 - 15 ปี ที่เป็นนักเรียน นักศึกษา ซึ่งอยู่บ้านเพื่อน คนรู้จัก ในช่วงเวลา 22.00 น. - 02.00 น. โดยผู้กระทำผิดทางเพศ สนใจเด็กผู้หญิงที่มีรูปร่างหน้าตาดี แต่งกายล่อแหลม และไม่ระมัดระวังตัว

สรุปปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้หญิงไทย (พ.ศ. 2544)

- 1) ร้อยละ 78.1 เหยื่อถูกข่มขืนที่บ้านผู้ชายหรือบ้านเพื่อน
- 2) ร้อยละ 48.4 เหยื่อเป็นนักเรียน นักศึกษา
- 3) ร้อยละ 44.4 เหยื่อเป็นสาวแรกเริ่มอายุ 11 - 15 ปี
- 4) ร้อยละ 43.0 เหยื่อถูกข่มขืนโดยคนรู้จักหรือคนรัก
- 5) ร้อยละ 34.5 เกิดเหตุระหว่าง 22.00 น. - 02.00 น.

ภาพพจน์เหยื่ออาชญากรรมในสายตาของอาชญากรทางเพศ

- 1) อันดับที่หนึ่ง รูปร่างหน้าตาดี (หุ่นดี 64%) (ขาวอวบ 58.8%) (ขาวสวย 53.2%) (หน้าอกใหญ่ 50%)
- 2) อันดับที่สอง การแต่งกาย (นุ่งสั้น 68%) (รัดรูป 67.8%) (เสื้อชุดบาง 65.3%) (สายเดี่ยว 57.9%)
- 3) อันดับที่สาม เปิดโอกาสให้ (ยอมติดตามไป 39.4%) (ใกล้ชิดสนิทสนม 36.7%) (เหยื่อมีเงินมา 34%) (ผ่านที่เปลี่ยตามลำพัง 30.9%)

สำหรับประเภทของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศมีข้อสรุปว่า แนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับผู้เสียหายนั้นมีนักคิดหลายท่านที่มุ่งทำการศึกษาและให้ความสำคัญกับการเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา โดยพยายามศึกษาถึงสาเหตุของการตกเป็นผู้เสียหาย ผู้เสียหายมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดหรือไม่ รูปแบบในการฟื้นฟูจิตใจผู้เสียหาย แนวทางในการป้องกันการตกเป็นผู้เสียหายและระบบงานยุติธรรมเพื่อกำหนดนโยบายในการชดเชยแก่ผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายในคดีอาญา เป็นต้น

สำหรับประเภทของผู้เสียหายนั้นมีนักวิชาการทั้งชาวต่างประเทศและประเทศไทยได้แบ่งประเภทของผู้เสียหายเอาไว้ดังต่อไปนี้

- 1) ผู้ได้รับความทุกข์อันเกิดจากการถูกทำร้าย หรือการกระทำอันเป็นปฏิบัติการ เช่น ผู้ได้รับความทุกข์จากเชื้อโรคหรือการกดขี่ข่มเหง
- 2) ผู้ถูกต่อลวง เช่น เหยื่อคนโกง
- 3) บุคคลหรือสัตว์ที่ถูกขายนุญ เช่น เหยื่อสงคราม
- 4) สัตว์ที่ถูกนำไปบูชาในพิธีกรรมทางศาสนา

สำหรับประเทศไทย มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้คำนิยามของผู้เสียหายไว้ เช่น วัชรินทร์ บึงเจกวิญญูสกุล ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง บุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับอันตรายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจ หรือได้รับความเสียหายต่อทรัพย์สิน ถูกทำให้เสื่อมเสียสิทธิจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการผิดกฎหมายอาญา รวมตลอดถึงการการใช้อำนาจโดยมิชอบ โดยผู้ได้รับผลร้ายนั้นต้องมีส่วนเป็นผู้กระทำความผิด กล่าวคือ ผู้ที่ตกเป็นผู้เสียหายนั้น หมายถึง ผู้ที่ตกอยู่ในความทุกข์ ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงได้รับความทุกข์ทรมานจากกระบวนการ

ยุติธรรม การที่ผู้เสียหายได้รับผลร้ายจากกระบวนการยุติธรรมเพราะรัฐล้มเหลวในการปฏิบัติตาม ข้อผูกมัดที่จะปกป้องประชาชนให้ปลอดภัยจากการกระทำของอาชญากร

ดังกล่าวจึงอาจสรุปได้ว่า ผู้เสียหายในความผิดเกี่ยวกับเพศในการศึกษาครั้งนี้ จึงหมายถึง บุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับความเสียหายในด้านชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือทรัพย์สินจากการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับเพศไว้ในลักษณะ 9 ตั้งแต่มาตรา 276 ถึงมาตรา 287 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งตามที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น

2.5 กฎหมายความผิดเกี่ยวกับเพศ

ความผิดเกี่ยวกับเพศ คือความผิดในลักษณะ 9 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีทั้ง ความผิดที่กระทำต่อเสรีภาพในทางเพศ กล่าวคือ เสรีภาพในการที่จะกำหนดความสัมพันธ์ในทาง ทางเพศด้วยตนเองของบุคคลและความผิดเกี่ยวกับการทุจริตในทางเพศ รวมตลอดถึงความผิด เกี่ยวกับความยอมรับรู้เกี่ยวกับเพศ (คณิต ฌ นคร, 2559, น.518)

การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นฐานความผิดที่บัญญัติในประมวลกฎหมายอาญา โดยประกอบไปด้วยความผิดดังต่อไปนี้

1) การข่มขืนกระทำชำเรา โดยการขู่เข็ญ ด้วยวิธีการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยการทำให้ผู้เสียหายไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้เสียหายเข้าใจผิดว่าผู้กระทำความผิด เป็นบุคคลบุคคลอื่นที่ผู้เสียหายรู้จัก ทั้งนี้ การข่มขืนกระทำชำเราอาจกระทำโดยทำให้ผู้เสียหาย เข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืน ระเบิด หรืออาจมีอาวุธหรือระเบิด หรือใช้อาวุธบังคับกระทำการข่มขืน ผู้เสียหาย หรือกระทำร่วมกันหลายคนโดยมีลักษณะรุนแรง โดยผู้กระทำความผิดหลายคน ทั้งนี้ ผู้ตกเป็นผู้เสียหายเป็นชายหรือหญิงก็ได้ และผู้กระทำความผิดอาจเป็นคู่สมรสก็ได้

2) การกระทำชำเรา หมายถึง การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำผิด โดยใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำความผิดทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้เสียหาย หรือใช้สิ่งอื่นใดทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้เสียหาย เช่น อวัยวะเพศเทียม แดงกวา ขวด โคลโลญจน์ นิ้วมือ หรือสิ่งของอื่นๆ ที่มีลักษณะยาวโดยใช้สิ่งเหล่านี้ล้วงเข้าไปในอวัยวะเพศหรือ ทวารหนักของผู้เสียหาย ทั้งนี้ การกระทำความผิดฐานกระทำชำเรานั้น ผู้กระทำความผิดและผู้เสียหายไม่จำเป็นต้องเป็นชายกระทำต่อหญิงเท่านั้น แต่เป็นไปได้ทั้งชายกระทำต่อชาย ชายกระทำต่อหญิง หญิงกระทำต่อชาย หรือหญิงกระทำต่อหญิง นอกจากนี้ กฎหมายยังได้กำหนดอัตราโทษ

แตกต่างกันไปตามลักษณะของผู้เสียหาย เช่น กรณีเป็นเด็กที่มีอายุไม่เกิน 13 ปี โทษที่ผู้กระทำ ได้รับจะหนักที่สุด กรณีเป็นเด็กที่มีอายุไม่เกิน 15 ปี โทษที่ผู้กระทำจะได้รับจะลดลงมา กรณีเป็น เด็กที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี โทษที่ผู้กระทำได้รับจะน้อยกว่าสองกรณีแรก ขณะเดียวกันหากผู้กระทำ ความผิดได้กระทำโดยทำให้ผู้เสียหายเข้าใจว่าผู้กระทำผิดมีอาวุธ หรือใช้อาวุธร่วมในการกระทำ ความผิดด้วย หรือทำให้ผู้เสียหายได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตายผู้กระทำต้องได้รับโทษ หนักขึ้น

3) การกระทำอนาจาร ถึงแม้มิได้มีการให้ความหมายอย่างชัดเจนไว้ใน กฎหมายว่า การกระทำอนาจารนั้นมีความหมายอย่างไร แต่จากการศึกษาพบได้ว่าการวางแนว ความหมายของการกระทำอนาจารไว้ในคำพิพากษา เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4024 / 2534 การกระทำอนาจาร คือ การกระทำทางเพศที่ไม่สมควร แม้ผู้กระทำความผิดได้กระทำเพียงแค่กอด จูบจูบคลำ หรือแตะเนื้อต้องตัว ในทางที่ไม่สมควร ก็เป็นความผิดสำเร็จ ส่วนคำพิพากษาอื่นก็ให้ ความหมายไปในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดอัตราโทษตามความหนักเบาของการ กระทำความผิด โดยคำนึงถึงอายุของผู้เสียหาย และหากการกระทำความผิดดังกล่าวทำให้ผู้เสียหายเข้าใจว่า มีอาวุธ หรือใช้อาวุธในการกระทำความผิดด้วย รวมถึงผลของการกระทำหากทำให้ผู้ถูกกระทำ ได้รับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย ผู้นั้นต้องระวางโทษหนักขึ้น

4) การบันทึกภาพหรือเสียงขณะกระทำความผิดฐานข่มขืน ฐานกระทำชำเรา หรือกระทำอนาจารเอาไว้เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับผู้กระทำความผิดเองหรือของ บุคคลอื่นหรือเผยแพร่หรือส่งต่อภาพหรือเสียงดังกล่าวให้แก่บุคคลอื่น

5) การเป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาผู้เสียหายไปเพื่อการตอบสนองความใคร่ ของผู้อื่นหรือเพื่อการอนาจาร ไม่ว่าผู้เสียหายจะเป็นชายหรือหญิงก็ตาม และไม่ว่าผู้เสียหายจะให้ การยินยอมหรือไม่ก็ตาม และผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น หากผู้เสียหายยังเป็นเด็กที่มีอายุไม่ เกิน 15 ปี นอกจากนี้ หากการกระทำความผิดดังกล่าวมาข้างต้น เป็นการจัดหา หรือล่อไปหรือพาไป เพื่อ จะทำอนาจาร ใช้อุบยาหลอกลวง ใช้อำนาจครอบงำอย่างผิดทำนองคลองธรรมหรือการข่มขืนใจ ลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ผู้กระทำต้องได้รับโทษหนักขึ้น

6) การกระทำในลักษณะอื่นใดดังต่อไปนี้ (1) ให้ความช่วยเหลือ ให้ความ สะดวก หรือคุ้มครองการค้าประเวณีของผู้อื่น (2) การรับผลประโยชน์ ไม่ว่าจะในรูปแบบใดๆ จาก การค้าประเวณีนั้น หรือจากผู้ซึ่งค้าประเวณี (3) การบังคับ ชูเชิญ หลอกลวง หรือใช้อำนาจครอบงำ บุคคลอื่น หรือรับบุคคลบุคคลอื่นเข้าทำงานค้าประเวณี (4) การจัดให้มีการค้าประเวณี ระหว่างผู้ ค้าประเวณีกับผู้ให้บริการ (5) การปกปิดหรืออำพรางทรัพย์สินที่ได้มาจากการค้าประเวณี (6) การ อยู่ร่วมกับผู้ค้าประเวณี หรือการคบค้าสมาคมกับผู้ที่มีพฤติกรรมค้าประเวณีอยู่เป็นอาจิม (7) การ

จัดวางการดำเนินงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแล ป้องกัน ควบคุม ช่วยเหลือหรือให้การศึกษ แก่ผู้ค้าประเวณี ผู้ซึ่งจะเข้าร่วมในการค้าประเวณี หรือผู้ซึ่งอาจได้รับอันตรายจากผู้ค้าประเวณี เป็นต้น

7) การค้าสื่อลามกอนาจาร ไม่ว่าจะเป็นการแจกจ่าย ทำ ผลิต มีไว้ หรือนำเข้าใน ประเทศ ส่งออกไปยังต่างประเทศ หรือทำให้แพร่หลายด้วยวิธีใดใด ทั้งนี้สื่อลามกอนาจารดังกล่าว อาจอยู่ในรูปแบบของเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนต์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดลามก

8) การครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็ก เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศของ ตนเองหรือผู้อื่น หรือการส่งต่อสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น

การศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้เข้าใจในความหมาย ลักษณะ พฤติการณ์ การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนกำหนดโทษ ความรุนแรงของโทษที่ผู้กระทำความผิดได้รับ ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจในเรื่องพฤติการณ์ การกระทำความผิดของผู้สูงอายุในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ความรุนแรงของกำหนดโทษตาม ลักษณะคดี ที่ผู้สูงอายุแต่ละรายถูกพิพากษาจำคุก ตลอดจนนำไปวิเคราะห์ว่าผู้สูงอายุที่กระทำ ความผิดเกี่ยวกับเพศมีความเข้าใจกฎหมาย บทลงโทษต่าง ๆ หรือไม่

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นการศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเรื่องแรงจูงใจในการกระทำความผิด การศึกษาทำความเข้าใจในเรื่องการ เปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย สังคม อารมณ์จิตใจ ของผู้กระทำความผิด ชีวประวัติ ภูมิหลัง ปัจจัยต่างๆ ที่ทำ ให้เกิดการกระทำความผิดทางเพศ ซึ่งได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย

สุขุมมา อรุณจิต (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรม ทางเพศด้วยวิธีการวิเคราะห์ตีความหมาย ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสาเหตุที่มีผลต่อการเกิด อาชญากรรมทางเพศประกอบไปด้วย 8 ปัจจัย ได้แก่ 1) การควบคุมตัวเองจากการดื่มสุรา เครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ และยาเสพติด 2) ผู้กระทำความผิดมีความคิดที่บิดเบือนว่าจะไม่ถูกจับกุมดำเนินคดี 3)

ผู้กระทำความผิดเคยมีประวัติกระทำความผิดทางเพศมาก่อนหรือการกระทำผิดซ้ำ 4) มายาคติทางเพศของสังคมไทย 5) กลุ่มเพื่อนชักชวนกันกระทำความผิด 6) สถานที่เปลี่ยว ลับตาคน 7) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดกับผู้ถูกกระทำเป็นคนรู้จัก คู่เนยใกล้ชิดกัน 8) โอกาสในช่วงเวลากลางคืน ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยในการป้องกันการเกิดอาชญากรรมทางเพศ ได้แก่ 1) เพิ่มความเข้มงวดของกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาเสพติด 2) การปรับเปลี่ยนมายาคติทางเพศของสังคมที่ไม่เป็นธรรมต่อเพศหญิง 3) ครอบครัวต้องเข้ามามีบทบาทในการเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวให้ดี 4) สื่อมวลชนควรคัดกรองสื่อที่สร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนความคิด ความเชื่อทัศนคติ เกี่ยวกับเรื่องเพศที่เหมาะสม 5) เจ้าหน้าที่และคนในชุมชนต้องร่วมมือกันเฝ้าระวังตรวจตราพื้นที่เสี่ยงต่าง ๆ 6) ประชาชนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีการป้องกันดูแลตนเอง 7) สร้างสภาพแวดล้อมเพื่อยกระดับพัฒนาจิตใจประชาชน 8) ผลักดันกระบวนการทางกฎหมายเกี่ยวกับความผิดทางเพศให้มีประสิทธิภาพ

พรรณนิภา ปราบปราม (2563) ได้ศึกษาเรื่อง มาตรการบังคับทางอาญาที่เหมาะสม : กรณีการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศ ผลการศึกษาพบว่า การข่มขืนกระทำชำเรา และอนาจาร เป็นความผิดทางเพศที่เกิดขึ้นบ่อยในประเทศไทยซึ่งบางส่วนมีสาเหตุมาจากความผิดปกติด้านจิตใจ เมื่อมีกระทำความผิดเกิดขึ้น มาตรการบังคับทางอาญาที่นำมาใช้กฎหมายกำหนดไว้ 3 มาตรการ คือ โทษ วิธีการเพื่อความปลอดภัย และมาตรการอื่นๆ ทางอาญา เช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดทางเพศทั่วไป จึงทำให้เมื่อพ้นโทษออกไปแล้ว ผู้กระทำความผิดทางเพศที่มีความผิดปกติด้านจิตใจหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก สาเหตุมาจากมาตรการที่ใช้อาญายังไม่เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด การกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศอันเกิดจากความผิดปกติด้านจิตใจ เกิดจากจิตใต้สำนึกที่ผู้กระทำความผิด ไม่สามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้ การใช้มาตรการบังคับโทษที่รุนแรง นอกจากจะไม่สามารถยับยั้งการกระทำความผิดได้แล้ว ยังจะทำให้ผู้กระทำความผิดกระทำการรุนแรง ในครั้งต่อไปเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นควรจะมีมาตรการบังคับทางอาญาที่เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด เพื่อที่จะป้องกันและยับยั้งไม่ให้ผู้กระทำความผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ในประเทศไทยผู้กระทำความผิดทางเพศที่มีความผิดปกติด้านจิตใจ จะได้รับการบำบัดรักษาก็ต่อเมื่อ ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นผู้ที่มีจิตบกพร่องโรคจิตหรือจิตฟั่นเฟือน และขณะกระทำความผิดไม่สามารถรู้ผิดชอบ หรือไม่สามารถบังคับตนเองได้เท่านั้น จึงทำให้ผู้ที่มีความผิดปกติด้านจิตใจแต่ในขณะกระทำความผิดรู้ผิดชอบถึงสิ่งที่กระทำ ไม่ได้รับการบำบัดรักษาแต่ต้องรับโทษจำคุกแทน จึงทำให้โทษที่ได้รับไม่เหมาะสมกับตัวผู้กระทำความผิด สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และประเทศญี่ปุ่น จะมีมาตรการทาง

กฎหมายที่บังคับใช้ในระหว่างการค้าคนคดี และยังมีมาตรการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดทางเพศที่มีความผิดปกติทางจิตโดยเฉพาะ ใช้ควบคู่กับมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ยังมีมาตรการบำบัดรักษาโดยการให้ยา และการขึ้นทะเบียนผู้กระทำความผิด มาใช้กับผู้กระทำความผิดซ้ำก่อนปล่อยตัวออกจากเรือนจำด้วย

สมาน คชกฤษ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ผลการศึกษา พบว่า (1) ผู้เสียหายในคดีอาญาทุกคนย่อมได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมาย และมีสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เพื่อการเรียกร้องความยุติธรรมให้แก่ตนเอง ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบันต่างมุ่งให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ต้องหา มากกว่าการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหาย (2) กฎหมายระหว่างประเทศที่คุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายได้แก่ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และปฏิญญาว่าด้วยหลักความยุติธรรมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เสียหายในคดีอาญาและการใช้อำนาจโดยมิชอบ ค.ศ.1985 และอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการใช้ความรุนแรงต่อสตรี และความรุนแรงในครอบครัว ส่วนกฎหมายในสหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐเกาหลีมีการตรากฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศขึ้นเป็นการเฉพาะ และกฎหมายไทยมีการคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายเป็นการทั่วไปในประมวลกฎหมายวิพิจารณาความอาญา ไม่มีการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นการเฉพาะ (3) ปัญหาที่พบ ได้แก่ ไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับระยะเวลาการเก็บหลักฐานในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ ไม่มีหลักเกณฑ์การแจ้งความกับหน้าของคดีแก่ผู้เสียหาย ไม่มีการรับรองสิทธิว่าเสียหายจะได้รับการปฏิบัติด้วยความเห็นอกเห็นใจ และได้รับการประกันในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่มีหลักเกณฑ์การคุ้มครองสิทธิของผู้เสียหายจากการเผยแพร่ข่าวของสื่อมวลชน (4) ข้อเสนอแนะทางแก้ไข คือ ควรมีการบัญญัติสิทธิของผู้เสียหายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศไว้ในประมวลกฎหมายวิพิจารณาความอาญา ได้แก่ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ กรณียังไม่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาลงโทษได้ไว้ 20 ปี หรือตามอายุความแล้วแต่ระยะเวลาใดจะสั้นกว่า ผู้เสียหายมีสิทธิได้รับแจ้งความกับหน้าของคดี ครั้งแรกเมื่อครบกำหนด 30 วัน นับแต่วันร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษ ครั้งที่สองเมื่อครบกำหนด 60 วัน นับแต่วันที่แจ้งครั้งแรก ครั้งที่สามเมื่อสรุปสำนวนส่งพนักงานอัยการ หรือมีการออกหมายจับหรือจับกุมผู้ต้องหา รับรองสิทธิของผู้เสียหายที่จะได้รับการปฏิบัติด้วยความเห็นอกเห็นใจ และรับรองสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองชื่อเสียง และความเป็นส่วนตัว โดยกำหนดห้ามพนักงานเจ้าหน้าที่ หัวหน้าสถาบันหรือองค์กรใดๆ หรือผู้ที่เคยทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับคดีเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เสียหายที่เป็นเด็กรวมถึงข้อมูลส่วนบุคคลใดๆ ที่อาจจะบ่งชี้ถึงเด็กได้

พุดมิงค์ พุททวงศ์, นิช วงศ์ต่อเจ้า และณรงค์ กุณินเทศ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการก่ออาชญากรรมทางเพศและพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการตัดสินคดีของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยในการก่ออาชญากรรมทางเพศประกอบด้วยหลายปัจจัยที่มีความเชื่อมโยงกันในกระบวนการกระทำผิด และเป้าหมายหลักคือการป้องกันไม่ให้บุคคลทั่วไปตกเป็นเหยื่อของการข่มขืนกระทำชำเรา ดังนี้ 1) ปัจจัยภายในของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา ปัจจัยนี้เกี่ยวข้องกับลักษณะภายในของผู้กระทำผิด เช่น ความต้องการทางเพศที่ไม่สามารถควบคุมได้ หรือการใช้สารเสพติดที่ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม 2) ปัจจัยหลักที่เป็นสาเหตุของการก่อและกระทำผิดคดีข่มขืนกระทำชำเรา ผู้กระทำผิดมักมีความต้องการทางเพศที่ไม่สามารถควบคุมได้ หรืออาจได้รับผลกระทบจากการใช้สารเสพติดซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจลงมือกระทำผิด 3) ลักษณะสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ที่เกิดการกระทำผิด พื้นที่ที่เกิดการข่มขืนมักเป็นสถานที่เปลี่ยวหรือมีความเสี่ยงที่ผู้กระทำผิดสามารถกระทำการโดยไม่มี การสอดส่องจากผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของผู้เสียหาย เช่น การแต่งกายที่เปิดเผยหรือ การเดินเล่น โทรศัพท์ขณะเดินทาง ซึ่งอาจเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้กระทำผิดตัดสินใจลงมือกระทำผิด และพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ เป็นพยานหลักฐานที่สำคัญที่สุดในการตัดสินคดีข่มขืนกระทำชำเราคืออาวุธที่ใช้ในการกระทำความผิด ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญในการพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำผิด รองลงมาคือลายนิ้วมือแฝงที่สามารถนำมาใช้ในการหาตัวผู้กระทำผิด

จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก และการค้ำมุนุชย์ที่เกิดจากสื่อลามกอนาจารเด็ก อันส่งผลต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและสื่อลามกอนาจารเด็กในสื่อสังคมออนไลน์ไทยมีเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ และรูปแบบของการกระทำผิดนั้น มักมีความเกี่ยวข้องกับสื่อสังคมออนไลน์ เช่น มีการเผยแพร่คลิปอนาจารเด็กผ่านทางเว็บไซต์ หรือมีการล่อลวงเด็กโดยใช้ไลน์หรือเฟสบุ๊ก เพื่อล่วงละเมิดทางเพศเด็กในโอกาสต่อมา สำหรับประชาชนทั่วไปรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก และการค้ำมุนุชย์ของเด็กที่มาจากสื่อสังคมออนไลน์ ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์และเพื่อนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์มากที่สุด รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์ส่วนการแก้ไขปัญหานั้น ประกอบไปด้วย 4 ส่วนด้วยกัน คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง การดูแลประสานกันของภาคประชาสังคม ภาครัฐต้องตั้งหน่วยงานเฉพาะที่ดูแลในเรื่องนี้ ร่วมกับการให้ความรู้และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในทุกระดับ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาล่วงละเมิดทางเพศเด็กและการค้ำมุนุชย์อันเกิดจากสื่อลามกอนาจารเด็ก สัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง

ดวงกมล จักรระโทก (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สาเหตุการข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 13 ปี ผลการศึกษาพบว่า การข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงมีสาเหตุปัจจัย 3 ส่วน คือ

1) สาเหตุปัจจัยจากตัวผู้กระทำผิดที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ไม่มีความผูกพันกับครอบครัว ผู้ให้กำเนิด ไม่ได้ได้รับการขัดเกลาทางสังคมอย่างเหมาะสม ทำให้เป็นคนที่มีการควบคุมตัวเองต่ำ มีบิดาหรือบิดาเลี้ยงเป็นต้นแบบในการดื่มสุรา ผู้กระทำผิดมีชีวิตที่ล้มเหลว ผิดหวังจากความรัก

2) เหตุที่เหมาะสม คือ เด็กหญิงมีความอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ ถูกหลอกได้ง่าย และรู้จักคุ้นเคยกับผู้กระทำผิดมาก่อน

3) โอกาส เวลา สถานที่ที่เหมาะสม คือ มีโอกาสอยู่เด็กหญิงเพียงลำพังในสถานที่มืดซิด เปลี่ยวมืด ปราศจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่รัฐ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว แบ่งได้ 3 แนวทาง คือ 1) การป้องกันจากตัวผู้กระทำผิด ความผิด โดยบิดามารดาต้องให้ความรักความอบอุ่น อบรมขัดเกลาทางสังคมต่อบุตรหลาน ให้เป็นคนที่รู้จักให้เกียรติผู้หญิง เป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติตัว หลีกเลี่ยงการดื่มสุรา เสพยาเสพติด และเสเพลลามก 2) การป้องกันจากตัวเด็กหญิง โดยการที่บิดามารดาคอยสอดส่องดูแล ไม่ปล่อยให้เด็กหญิงอยู่กับผู้ชายสองต่อสองในที่ลับตาคน รวมทั้งสอนให้เด็กหญิงมีความเข้าใจสิทธิในร่างกายของตัวเองว่าบุคคลอื่นจะมาล่วงละเมิดในร่างกายของตัวเขาไม่ได้ 3) การป้องกันจากสภาพแวดล้อมและตัดโอกาสในการกระทำผิด โดยการติดกล้องวงจรปิด การตรวจตราของสมาชิกในชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐ และลดพื้นที่เสี่ยงเปลี่ยวร้าง

ชชาวัฒน์ บุญเงิน (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมและโทษ : ศึกษากรณีความผิดเกี่ยวกับเพศตามมาตรา 276 วรรคแรก และมาตรา 277 วรรคแรก การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมและบทลงโทษในกรณีความผิดเกี่ยวกับเพศตามมาตรา 276 และมาตรา 277 พบว่า การกระทำความผิดทางเพศกับเด็กถือเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรงมากกว่าการกระทำความผิดที่เกิดกับผู้ใหญ่ ทั้งในแง่ของสภาพทางกายภาพและจิตใจของเด็กที่ยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่ ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ การศึกษา และการพัฒนาสติปัญญา ซึ่งยังไม่เพียงพอในการป้องกันตนเองจากการถูกทำร้าย จึงทำให้เด็กมีความเสี่ยงที่จะตกเป็นเหยื่อของการกระทำความผิดได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ นอกจากนี้ ผลกระทบที่เกิดจากการกระทำความผิดกับเด็กย่อมรุนแรงกว่าผู้ใหญ่ เพราะยังไม่สามารถฟื้นตัวจากความเสียหายทางจิตใจและร่างกายได้เต็มที่ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายทั้งสองมาตรานั้น กลับพบว่าโทษในทั้งสองกรณีเท่ากัน ซึ่งไม่สะท้อนถึงความแตกต่างในความรุนแรงของอาชญากรรมที่เกิดขึ้น

จากการเปรียบเทียบกับกฎหมายในประเทศอื่น เช่น ฝรั่งเศสและอังกฤษ พบว่า ทั้งสองประเทศมีการกำหนดโทษที่สูงขึ้นสำหรับอาชญากรรมทางเพศที่กระทำต่อเด็ก เนื่องจากเห็นว่าเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรงมากกว่าการกระทำความผิดต่อผู้ใหญ่ หากย้อนกลับไปในอดีตของกฎหมายอาญาไทย จะเห็นว่าเคยมีการกำหนดโทษตามความร้ายแรงของอาชญากรรมอย่างชัดเจน ดังนั้น ควรมีการปรับปรุงกฎหมายอาญาในเรื่องของอาชญากรรมทางเพศ โดยพิจารณาให้มีความเชื่อมโยงระหว่างระดับความร้ายแรงของอาชญากรรมและบทลงโทษที่เหมาะสม เพื่อการคุ้มครองสังคมและสิทธิส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การปรับปรุงนี้จะช่วยให้การกำหนดโทษมีความสมเหตุสมผล และมีบทลงโทษที่สามารถยับยั้งและป้องกันอาชญากรรมทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ศุริสา นิยมรัตน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ความผิดทางอาญา : กรณีการคุกคามทางเพศ จากการศึกษาพบว่า หลักการทางกฎหมายในการคุกคามของประเทศไทยนั้น ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการบัญญัติการคุกคามทางเพศซึ่งมีความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่ได้นำมาบัญญัติไว้ในภาค 3 ละหุโทษ (มาตรา 367-368) แห่งประมวลกฎหมายอาญา โดยความผิดในส่วนของ การคุกคามมาตรา 397 วรรคหนึ่งนี้อาจไม่รวมถึงการคุกคามในทางเพศ (Sexual Harassment) ซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาในการตีความด้วยบทกฎหมายเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศ ปัญหาในการกำหนดบทนิยามของกฎหมายเกี่ยวกับคุกคามทางเพศ และปัญหาในการกำหนดบทลงโทษของการคุกคามทางเพศ

ศรัณย์ธรณ์ เดชะทัตตานนท์ (2560) ได้ศึกษาเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการติดตามตรวจสอบผู้กระทำผิดทางเพศ ผลการศึกษาพบว่า มีมาตรการดังนี้ (1) มาตรการในการขึ้นทะเบียนผู้กระทำผิดทางเพศ (Sex Offender Registration) (2) มาตรการในการแจ้งข้อมูลของผู้กระทำผิดทางเพศ (Sex Offender Notification) (3) มาตรการในการเข้าถึงข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศ (Public access to Sex Offender Information) การแจ้งข้อมูลผู้กระทำผิดทางเพศต่อสาธารณะ (Community Notification) และ (4) มาตรการในการจำกัดเขตที่เขตที่อยู่อาศัยของผู้กระทำผิดทางเพศ (Sex Offender Residency Restrictions) โดยทำการศึกษามาตรการดังกล่าวในกฎหมายของต่างประเทศอันได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส อังกฤษ และสหรัฐอเมริกา เพื่อทราบถึงรูปแบบของมาตรการในประเทศต่างๆ และทำการเปรียบเทียบลักษณะสำคัญ ข้อดี ข้อเสียของแต่ละประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทย

วิวรรณ คำรงค์กุลนันท์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง ขอบเขตของการกระทำชำเรา การอนาจาร และการคุกคามทางเพศ ผลการศึกษา การศึกษาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายอาญา พบว่า มีการบัญญัติถึง “ความผิดฐานกระทำชำเรา,” “ความผิดฐานกระทำอนาจาร,” และ “ความผิดฐานคุกคามทางเพศ” พบว่าในส่วนของ ความผิดฐานกระทำชำเรา, ประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดขอบเขตแห่งการกระทำอย่างชัดเจนในมาตรา 276, 277 และมาตรา 366/1 ซึ่งระบุไว้ในวรรคสองของมาตราดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 6323/2557 ได้วินิจฉัยว่า “หญิง” ผู้กระทำไม่สามารถใช้อวัยวะเพศของตนในการกระทำชำเราผู้อื่นได้ ทั้งนี้ในปัจจุบันคำว่า “กระทำชำเรา” ที่บัญญัติในประมวลกฎหมายอาญามีการใช้คำว่า “ผู้กระทำ” กระทำกับ “ผู้อื่น” โดยไม่ได้ระบุว่าเป็น “ชาย” กระทำกับ “หญิง” เท่านั้น ในส่วนของ ความผิดฐานกระทำอนาจาร ถึงแม้ประมวลกฎหมายอาญาจะไม่ได้กำหนดขอบเขตการกระทำไว้ แต่ในทางปฏิบัติและจากการตีความทางวิชาการ การกระทำอนาจารหมายถึงการกระทำที่ไม่เหมาะสมในทางเพศ ซึ่งต้องเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับ “เนื้อตัวร่างกาย” ของผู้ถูกระทำเท่านั้น ศาลฎีกาในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 12983/2558 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1201/2559 ได้วินิจฉัยว่า การกระทำอนาจารไม่จำเป็นต้องมีการสัมผัสกับร่างกายของผู้ถูกระทำแต่อย่างใด ดังนั้น ถึงแม้กฎหมายไทยจะมีการบัญญัติความผิดทางเพศในหลายประเภท แต่ยังคงมีข้อจำกัดในขอบเขตการกระทำและการตีความ ซึ่งเป็นจุดที่ควรได้รับการปรับปรุงเพื่อให้มีความชัดเจนและครอบคลุมมากยิ่งขึ้นในการป้องกันและลงโทษการกระทำผิดทางเพศ

สุขมา อรุณจิต และวุฒิผล มั่นเหมาะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศ และแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ผลการศึกษาพบว่า อาชญากรรมทางเพศเป็นปัญหาสังคมที่ร้ายแรง การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศรวมถึงแนวทางการป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้วยวิธีการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยทั้งหมด 10 เรื่อง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศสามารถแบ่งได้ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย ได้แก่ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เศรษฐกิจตกต่ำ ได้รับสิ่งช่วยเหลือ ครอบครัวยุติธรรมหรือแตกแยก บุคลิกภาพเฉพาะ เช่น การควบคุมตนเองต่ำ ขาดความมั่นใจ ซึมเศร้า เก็บกด มีค่านิยมชายเป็นใหญ่ เป็นผู้ใช้ชีวิตที่เสี่ยงภัย และมีกลุ่มเพื่อนที่ชั่ว 2) ปัจจัยด้านเหยื่อ ได้แก่ อยู่ในภาวะเสพของมีนเมารูปร่างหน้าตาดี แต่งกายต่อแหลม ครอบครัวยุติธรรมแตกแยกห่างเหิน มีช่วงวัยอยู่ในช่วงวัยรุ่น และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 3) ปัจจัยด้านโอกาส ได้แก่ ความใกล้ชิดเนื่องจากเป็นคนรู้จักสนิทสนมกัน เหตุเกิดในเวลากลางคืน-ดึก และอยู่ในสภาพแวดล้อมเสี่ยง พื้นที่เปลี่ยว ลับตาคนส่วนข้อเสนอนี้ในการ

ป้องกันอาชญากรรมทางเพศแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนปัจจัยความเสี่ยงด้านโอกาส ได้แก่ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องสนับสนุนให้ประชาชนมีความรู้ทักษะการป้องกันตนเอง สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาต้องให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ การมีมาตรการ นโยบาย ตรวจสอบตราความปลอดภัยของพื้นที่ให้มากขึ้น การอาศัยการมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งบูรณาการ การปฏิบัติงานของทุกภาคส่วน ส่วนปัจจัยความเสี่ยงด้านผู้กระทำผิด ได้แก่ สถาบันทางสังคมควรอบรมสั่งสอนขัดเกลาให้บุคคลเป็นคนดี มีความประพฤติเหมาะสม สื่อมวลชนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมในการนำเสนอสื่อต่างๆ การควบคุมสื่อ การมีมาตรการหรือกฎหมายควบคุม ปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม ส่วนปัจจัยความเสี่ยงด้านเหยื่อ ได้แก่ หน่วยงานต่างๆ ต้องร่วมรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ไม่ให้ประชาชนตกเป็นเหยื่อ ประชาชนเองต้องเรียนรู้วิธีการป้องกันตนเอง จากอาชญากรรม การบรรจุความรู้เรื่องอาชญากรรมทางเพศในหลักสูตรการศึกษา และการกำหนด โครงการ กิจกรรมควรครอบคลุมการป้องกันแก้ไขปัจจัยเสี่ยงการเกิดอาชญากรรม ดังกล่าวมีระยะเวลาสั้น และเป็น การบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศโดยรวม จึงไม่เหมาะสมสำหรับ ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมีพฤติกรรมกามวิปริต

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

Bonn (1984) กล่าวถึงผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเหยื่ออาชญากรรมหลายๆ กรณี ว่าเหยื่อที่ถูกข่มขืนกระทำชำเรา มักเป็นหญิงอายุ 16-19 ปี เนื่องจากสาเหตุความประมาทรู้เท่าไม่ถึงการณ์ และเวลาเปิดช่องให้กระทำผิดได้

เบอร์เกส และ โฮล์มสตรอม (Burgess and Holmstrom, 1979) ได้แบ่งปฏิกิริยาที่ผู้หญิงถูกข่มขืนออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1) Rape Trauma Syndrome คือ การข่มขืนที่ใช้กำลังและเป็นการกระทำของคนแปลกหน้า

2) Accessory to Sex เป็นการข่มขืนที่สามีกระทำต่อภรรยา

3) Sex –stress Situation เป็นการข่มขืนที่กระทำโดยเครือญาติ

นอกจากนี้ ยังได้แบ่งปฏิกิริยาหลังการข่มขืนทั้ง 2 กรณี ด้วยได้แก่

1) ระยะ วิกฤติ ภายหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ทันที (Intermediate Phase: Disorganization)

2) การปรับตัวระยะยาวหลังเกิดเหตุการณ์ (Longterm Process: Reorganization) Gebhard and Gangnon (1964 อ้างถึงใน อัมพร โอตระกูล และคณะ, 2525, น.4) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักโทษชายที่ข่มขืนเด็ก จำนวน 60 คน เปรียบเทียบกับนักโทษข่มขืนผู้ใหญ่และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ทำผิดใด ๆ ซึ่งผลมาจากการศึกษาพบว่า

2.1 นักโทษข่มขืนเด็ก มีครอบครัวที่ไม่ราบรื่นในวัยเด็กถึงร้อยละ 50 เป็นพวกที่บ้านแตก พ่อแม่หย่าร้างหรือเสียชีวิต ต้องแยกจากพ่อแม่ตั้งแต่ยังเด็ก นอกจากนี้ยังมีสัมพันธภาพที่ไม่ดีกับพ่อแม่ที่ยังมีชีวิตอยู่

2.2 นักโทษข่มขืนเด็กพวกนี้ มีประสบการณ์ทางเพศที่ไม่เหมาะสมมาก่อน เช่น ในวัยเด็กเคยมีเพศสัมพันธ์กับชายถึง ร้อยละ 70 และมีกิจกรรม Homosexual หลังวัยรุ่นถึงร้อยละ 57

2.3 ส่วนใหญ่ผู้ประกอบคดีข่มขืนเด็กไม่ประสบความสำเร็จในการร่วมเพศกับเพศตรงข้ามวัยเดียวกัน

2.4 พวกนี้ส่วนมากมีการศึกษาต่ำ มีอาชีพอยู่ในกลุ่มแรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled และกลุ่มที่ใช้ฝีมือปานกลาง (Semi-skilled Workers) นอกจากนี้ยังมีสติปัญญาต่ำ อยู่ในกลุ่มปัญญาอ่อนถึงร้อยละ 12 และร้อยละ 32 มีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (IG90-110)

Craissati and Cherg (1996, pp.1067-1077) ได้ศึกษาบุคลิกลักษณะของผู้ต้องหาชายที่กระทำผิดทางเพศต่อเด็ก จำนวน 80 คน เปรียบเทียบกับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน พบว่า

1) ผู้ต้องขังชายที่กระทำผิดทางเพศต่อเด็ก ร้อยละ 47.5 มีรายได้ประจำและมีอาชีพที่มั่นคง มีการเปลี่ยนงานบ่อย มีเพียงร้อยละ 55 ที่มีงานทำในช่วงที่กระทำผิด

2) ภูมิหลังของผู้ต้องขังกลุ่มนี้มาจากครอบครัวที่บิดามารดาหย่าร้างกันในวัยเด็กถึงร้อยละ 63 มีประสบการณ์ถูกกระทำทารุณทางร่างกาย ร้อยละ 31 มีประสบการณ์ทางเพศในวัยเด็กถึงร้อยละ 51.5 ส่วนใหญ่ถูกกระทำจากคนแปลกหน้าร้อยละ 67.5 และถูกกระทำโดยบุคคลในครอบครัวร้อยละ 32.5 อายุเฉลี่ยของการถูกกระทำทารุณทางเพศในวัยเด็ก 9.5 ปี

3) ในวัยเด็กของผู้ต้องขังกลุ่มนี้ ถูกกดขี่รังแกมาก่อนถึงร้อยละ 45 อยู่ในภาวะทุพขาก ร้อยละ 40 และมีพฤติกรรมก้าวร้าว ร้อยละ 59 ส่วนใหญ่ถูกรังแกในวัยเด็ก 2 ครั้งหรือมากกว่า

4) พวกนี้ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ ร้อยละ 14 อ่านหนังสือไม่ได้ และมีเพียงร้อยละ 5 ที่ยังคงเรียนหนังสือหลังอายุ 18 ปี เคยได้รับบริการทางด้านจิตวิทยาในวัยเด็กถึงร้อยละ

21.5 และได้รับการบริการทางด้านจิตวิทยาในวัยผู้ใหญ่ร้อยละ 29 สำหรับปัญหาการติดยาและยาเสพติดนั้น พบว่าติดยาร้อยละ 26 และใช้ยาเสพติดถึงร้อยละ 3.7 นอกจากนี้เคยมีประสบการณ์ทำร้ายตัวเองถึงร้อยละ 16.5

5) ผู้ต้องขังเหล่านี้มีพัฒนาการทางเพศที่ไม่เหมาะสม เคยร่วมเพศกับเด็กชายด้วยกันในวัยเด็ก ถึงร้อยละ 29 มีพฤติกรรม Homosexual ในวัยผู้ใหญ่ ถึงร้อยละ 23.8 มีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามเป็นครั้งแรกในอายุเฉลี่ย 20.5 ปี ส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระยะสั้น ๆ มีจำนวนน้อยที่อยู่ร่วมกันเป็นเวลานาน ผู้ต้องขังกระทำทารุณทางเพศกับบุตรของตนเองร้อยละ 26 และกระทำทารุณทางเพศกับลูกเลี้ยง ร้อยละ 21

6) ผู้ต้องขังส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ถูกจำคุกมาก่อน และในจำนวนนี้ถูกจำคุกเนื่องจากการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กถึงร้อยละ 31

Seto (2017) ได้ศึกษาเรื่อง Motivation-Facilitation Model ซึ่งเป็นแบบจำลองที่อธิบายพฤติกรรมอาชญากรรมทางเพศ โดยเฉพาะกรณีการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็ก (Child Sexual Abuse) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าอาชญากรรมทางเพศไม่ได้เกิดขึ้นเพียงเพราะมีแรงจูงใจทางเพศเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าวด้วย ดังต่อไปนี้ องค์ประกอบของ Motivation-Facilitation Model

1) แรงจูงใจ (Motivation)

1.1) แรงขับทางเพศที่ผิดปกติ เช่น Pedophilia (ความต้องการทางเพศต่อเด็ก)

1.2) ความผิดปกติทางจิตหรืออารมณ์ เช่น การขาดความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่เหมาะสม

1.3) ความเชื่อหรือทัศนคติที่สนับสนุนพฤติกรรมล่วงละเมิด เช่น มองว่าการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กเป็นเรื่องปกติ

2) ปัจจัยเอื้ออำนวย (Facilitation)

2.1) การควบคุมตนเองต่ำ (Low Self-Control) ทำให้ไม่สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

2.2) การขาดความเห็นอกเห็นใจต่อเหยื่อ (Lack of Empathy) ทำให้ไม่รู้สึกรู้สึกกับการกระทำ

2.3) การใช้สารเสพติดหรือแอลกอฮอล์ ที่ลดการควบคุมตนเอง

3) โอกาส (Opportunities)

3.1) การเข้าถึงเหยื่อได้ง่าย เช่น การทำงานกับเด็ก หรือการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่สามารถกระทำผิดได้โดยไม่มีใครตรวจสอบ

3.2) การใช้เทคโนโลยี เช่น อินเทอร์เน็ต หรือโซเชียลมีเดีย ในการล่อลวงเหยื่อ

Motivation-Facilitation Model ซึ่งให้เห็นว่า การกระทำความคิดทางเพศไม่ได้เกิดจากแรงจูงใจเพียงอย่างเดียว แต่ต้องมี ปัจจัยเอื้ออำนวย และ โอกาส เข้ามาส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมผิดกฎหมาย ใช้ในการหาแนวทางป้องกันอาชญากรรมทางเพศต้องครอบคลุมทั้งการลดแรงจูงใจ (เช่น การบำบัดผู้ที่มีความผิดปกติทางเพศ) การลดปัจจัยเอื้ออำนวย (เช่น การเสริมสร้างการควบคุมตนเอง) และการลดโอกาส (เช่น การคุมเข้มการใช้เทคโนโลยีของผู้กระทำผิด)

จากการทบทวนวรรณกรรม สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยทางสังคมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการข่มขืนกระทำชำเราของผู้ต้องขังชายมีดังต่อไปนี้

1) ปัจจัยด้านตัวบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ บุคลิกภาพ ประสิทธิภาพ และทัศนคติทางเพศ

2) ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สภาพภูมิหลังทางครอบครัว สัมพันธภาพภายในครอบครัว

3) ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน กลุ่มเพื่อน สิ่งช่วยจากภายนอก เช่น สื่อลามก สุราและยาเสพติด

เมื่อผู้ต้องขังมีปัจจัยดังกล่าวทั้ง 3 ด้านดังกล่าว ประกอบกับมีโอกาสที่เอื้ออำนวย ได้แก่ เวลา สถานที่ และความสัมพันธ์ระหว่างผู้ต้องขังกับเด็ก มีผลทำให้เกิดการข่มขืนกระทำชำเราเด็กขึ้น ทั้งนี้อาจจะสรุปเป็นกรอบแนวความคิดได้ดังต่อไปนี้

จากการทบทวนแนวคิดทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การกระทำผิดของผู้ต้องขังเป็นการกระทำที่สามารถวิเคราะห์ได้หลายแง่มุม หากมองจากตัวผู้กระทำผิดพฤติกรรมนี้ ถูกจัดว่าเป็นอาชญากรรมอันเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศ ผู้กระทำต้องได้รับโทษจำคุกในแง่จิตวิทยา จัดว่าเป็นการแสดงออกทางเพศของบุคคลที่ผิดปกติ ซึ่งสัมพันธ์กับความบกพร่องของพัฒนาการทางเพศและจิตใจของบุคคล เป็นการแสดงออกทางเพศต่อเพศสตรีที่อ่อนแอ หรือเกิดจากตัวเหยื่อที่

ไม่ระวังตัว การแต่งตัวไม่เหมาะสมกับสภาพวัฒนธรรมของสังคมไทย เป็นการยั่วยวนอาชญากรรม
ตลอดจนอาจเกิดจากสภาพแวดล้อม สถานการณ์ที่เอื้อให้การข่มขืนกระทำชำเราของอาชญากรรม
เกิดขึ้นได้ทุกขณะ

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการกระทำความคิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์” เป็นการศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1.1 การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Study) โดยการศึกษาค้นคว้า รวบรวมเอกสาร เช่น วิทยานิพนธ์ วารสาร หนังสือ เอกสารทางวิชาการ สื่อ วิดีทัศน์ ข่าว ฯลฯ เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์

3.1.2 การศึกษาข้อมูลภาคสนาม (Field Survey) เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นวิธีการเก็บข้อมูล โดยมีแบบสอบถามกึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการบันทึกข้อมูลจากผู้ต้องขังสูงอายุ ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนึงถึงจริยธรรมในการวิจัยก่อนเริ่มสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการและแสดงถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการจดบันทึกข้อมูลและต้องได้รับคำยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลก่อนการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ทั้งนี้ การเก็บข้อมูลผู้ต้องขังเป็นเรื่องละเอียดอ่อน เพราะเป็นกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่ต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิที่จะไม่เปิดเผยตัวตนหรือชื่อจริง ดังนั้นการอธิบายข้อมูลในงานวิจัยจะไม่ใช้ชื่อจริงของผู้ให้ข้อมูลหลักและไม่มีการถ่ายภาพไม่มีการบันทึกเสียงมีแต่การจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรขณะสัมภาษณ์เท่านั้น

3.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์ครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความคิดเกี่ยวกับเพศซึ่งคิดถึงที่สุดแล้ว โดยทำการศึกษาทั้งสิ้น 10 ราย ประกอบด้วย ผู้ต้องขังจากเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ต้องมีการขออนุญาตผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง โดยเป็นการพบผู้ต้องขังเพื่อทำความรู้จัก สร้างความคุ้นเคย แจ้งวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัย

คัดเลือกผู้ต้องขังที่ยินยอมให้การสัมภาษณ์ และเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนในรูปแบบของงานวิชาการ

นอกจากนี้ผู้ทำการศึกษา ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้อง มีประสบการณ์การทำงานกับผู้สูงอายุ มีความใกล้ชิด ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแล สงเคราะห์ช่วยเหลือผู้สูงอายุและผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ 3 กลุ่ม รวมผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น 20 ท่าน ได้แก่

กลุ่มที่หนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ได้แก่ นักจิตวิทยาเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และพยาบาลเทคนิคเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รวม 2 ราย เพื่อสัมภาษณ์ให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ลักษณะบุคลิกภาพ พฤติกรรม ความผิดปกติทางจิตของผู้สูงอายุเพศชายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดกับเหยื่อและลักษณะรูปแบบของการกระทำผิดของผู้กระทำผิดแต่ละราย แนวทางการป้องกันปัญหาการทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้สูงอายุ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู

กลุ่มที่สอง เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการควบคุมและเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ฝ่ายควบคุมฯ และผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน 6 ราย เพื่อให้ทราบข้อมูลด้านพฤติกรรมระหว่างอยู่ในเรือนจำ ปัจจัยสาเหตุในการกระทำผิดของผู้สูงอายุ ลักษณะ รูปแบบในการทำความผิด รวมทั้งแนวทางการป้องกันตัวเองของเหยื่อและแนวทางในการแก้ปัญหาการกระทำผิดทางเพศของผู้สูงอายุ

กลุ่ม 3 กลุ่มบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สูงอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ท่าน เพื่อที่จะได้ทราบมุมมอง แนวคิด การป้องกัน แก้ไขปัญหาด้านการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้สูงอายุ จากบุคคลที่ไม่เคยมีความใกล้ชิด ไม่เคยคลุกคลีกับผู้ต้องขัง ว่ามีแนวทางที่เหมือนหรือแตกต่างหรือไม่

3.3 การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ใช้วิธีการคัดเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Criterion Based Selection) เป็นการเลือกแบบไม่มีโครงสร้างที่เคร่งครัด มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการที่ไม่ซับซ้อน กลุ่มตัวอย่างที่เลือกมีลักษณะ

เป็น Information Rich Case คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความเป็นจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะส่งผลให้ข้อมูลที่ได้รับตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ รวมผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งสิ้น 20 ท่าน โดยกระบวนการในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาข้อมูลจากผู้ต้องขังสูงอายุ ที่กระทำความผิดทางเพศในเรือนจำจังหวัด เพชรบูรณ์ จำนวน 10 ราย

3.3.2 ศึกษาข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ในเรือนจำส่วนต่าง ๆ ดังนี้

(1) สถานพยาบาล ได้แก่ นักจิตวิทยา พยาบาล จำนวน 2 ราย

(2) ฝ่ายควบคุม ได้แก่ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ และเจ้าหน้าที่ทำปฏิบัติหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน 6 ราย

โดยเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำดังกล่าว มีหน้าที่โดยตรงในการดูแลควบคุมให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอย่างใกล้ชิด

3.3.3 ขอความร่วมมือจากนักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับผู้สูงอายุ ช่วยแสดงความคิดเห็นในการวิเคราะห์สาเหตุการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ จำนวน 2 ราย

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 แฟ้มประวัติของผู้ต้องขัง ประกอบด้วย ข้อมูลส่วนตัว ประวัติครอบครัว ประวัติการกระทำผิด คำพิพากษา รายละเอียดการกระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ จากงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ฝ่ายทัณฑปฏิบัติ

3.4.2 แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเอง ในส่วนของผู้ต้องขังสูงอายุ แบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างในการเจาะลึก โดยการมุ่งศึกษาโดยการพูดคุย สังเกตพฤติกรรม มีประเด็นคำถามดังนี้

(1) ข้อมูลภูมิหลัง/ชีวประวัติ

(1.1) การศึกษา

(1.2) อาชีพ

(1.3) อุปนิสัย

(1.4) สัมพันธภาพในครอบครัว

(1.5) การเข้าร่วมกิจกรรมในสังคม

(1.6) ประวัติการต้องโทษ/การใช้ยาเสพติด

- (2) สาเหตุ/แรงจูงใจในการกระทำผิด
- (3) พฤติกรรม/รูปแบบการกระทำผิด
- (4) แนวคิดเรื่องเพศ
  - (4.1) ความต้องการทางเพศ รสนิยม
  - (4.2) ทักษะที่มีต่อเพศหญิง
  - (4.3) มุมมองที่มีต่อเหยื่อ
- (5) ความรู้สึก ความสำนึกผิดหลังกระทำความผิดต่อตนเองและเหยื่อ

โดยผู้ศึกษาใช้แนวคำถามปลายเปิดในการสัมภาษณ์ เพื่อที่จะสามารถถามเจาะลึกและได้คำตอบจากนักโทษเด็ดขาดได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ให้ผู้ต้องขังสามารถแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกได้ทุกแง่มุมอย่างละเอียด นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความเกี่ยวข้อง มีประสบการณ์ มีความใกล้ชิด ทำหน้าที่ในการควบคุมดูแล สงเคราะห์ช่วยเหลือ ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่หนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ นักจิตวิทยาเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และพยาบาลเทคนิคเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รวม 2 ราย เพื่อสัมภาษณ์ให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ลักษณะบุคลิกภาพ พฤติกรรม ความผิดปกติทางจิตของผู้สูงอายุเพศชายในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดกับเหยื่อและลักษณะรูปแบบของการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดแต่ละราย แนวทางการป้องกันปัญหาการทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้สูงอายุ ตลอดจนแนวทางในการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู 2) กลุ่มที่สอง เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการควบคุมและจำแนกลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ฝ่ายควบคุมฯ และผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจำแนก ลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน 6 ราย เพื่อให้ทราบข้อมูลด้านพฤติกรรมระหว่างอยู่ภายในเรือนจำ บังคับ สาเหตุในการกระทำความผิดของผู้สูงอายุ ลักษณะ รูปแบบในการกระทำความผิด รวมทั้งแนวทางการป้องกันตัวเองของเหยื่อและแนวทางในการแก้ปัญหาการทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุ 3) กลุ่มที่สาม กลุ่มบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สูงอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ท่าน เพื่อที่จะได้ทราบมุมมอง แนวคิด การป้องกัน แก้ไขปัญหา ด้านการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้สูงอายุ จากบุคคลที่ไม่เคยมีความใกล้ชิด ไม่เคยคลุกคลีกับผู้ต้องขัง ว่ามีแนวทางที่เหมือนหรือแตกต่างหรือไม่

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการพูดคุย สัมภาษณ์ โดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับเพศ การเก็บข้อมูลต้องเป็นความลับ โดยผู้ทำการวิจัยเป็นคนเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด โดยปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ให้ความเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และปฏิบัติตามกฎระเบียบของกรมราชทัณฑ์อย่างเคร่งครัด ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บข้อมูลดังนี้

1) ขออนุญาตกรมราชทัณฑ์ เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการเข้าเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำคามผิดทางเพศและต้องโทษอยู่ในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์

2) การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญก่อนที่ผู้ศึกษาจะทำการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังตามแนวคำถามที่ได้จัดเตรียมไว้แล้ว

3) จัดห้องสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีลักษณะเป็นห้องส่วนตัว มีสัดส่วนที่เหมาะสมที่จะทำการศึกษา โดยขณะสัมภาษณ์จะใช้เวลาประมาณ 1 ชั่วโมงต่อครั้ง ระหว่างการสัมภาษณ์ไม่อนุญาตให้บุคคลอื่นเข้ามาในห้อง เพื่อป้องกันการรบกวนและสูญเสียสมาธิ

4) ดำเนินการเข้าสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำคามผิดทางเพศภายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1) การรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ผู้วิจัยจะทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ เช่น รายงานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความ สิ่งพิมพ์ แบบจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง ตลอดจนคำพิพากษาของผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล เพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมารวบรวม ตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความแม่นยำ น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น

4.2) การสัมภาษณ์ (Interview) ในการสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก โดยจัดพื้นที่ในการสัมภาษณ์ที่ห้องประชุมฝ่ายควบคุม ซึ่งเป็นห้องกระจก ไม่มีคนพลุกพล่านหรือได้ยินเสียงระหว่างพูดคุย ใช้เวลาในการสัมภาษณ์จนกว่าจะได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการ ประมาณ 1 ชั่วโมง/ครั้ง มีการประสานกับนักจิตวิทยา พยาบาล ภายในเรือนจำก่อนและหลังการเข้าสัมภาษณ์ทุกครั้ง เพื่อเป็นการตรวจสอบความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ ก่อนการสัมภาษณ์ ซึ่งการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตั้งคำถามกว้าง ๆ หลีกเลียงคำถามที่กระตุ้นความรู้สึก เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังที่ถูกสัมภาษณ์รู้สึกอึดอัด สะเทือนใจ เสียใจ ไม่สบายใจ และจะแจ้งให้ผู้ต้องขังทราบว่า ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอข้อมูลแบบไม่ระบุตัวตน การเข้าร่วมการวิจัยเป็นไปโดยสมัครใจ ผู้ต้องขังสามารถที่จะปฏิเสธหรือไม่ตอบคำถามได้ หากรู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ

และสามารถที่จะถอนตัวจากการวิจัยได้ทุกขณะ โดยไม่ต้องให้เหตุผล ไม่มีผลเสีย ผลกระทบใด ๆ ต่อผู้ต้องขังที่ขอลถอนตัว

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ มีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1) ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมเอกสาร ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลจากข่าว งานวิจัย วิทยานิพนธ์ สถิติ บทความ ทะเบียนประวัติ สำเนาคำพิพากษา ทั้งที่เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ โดยจะตรวจสอบข้อมูล เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบของการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้สูงอายุ สถิติและแนวโน้มการเติบโตหรือลดลงของปัญหา และหาแนวทางในการป้องกัน แก้ไข ปัญหาดังกล่าวต่อไป

2) ข้อมูลคุณภาพจากการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์เป็นการใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก ตามกรอบแนวคิดการวิจัยตามประเด็นต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการสังเกตบุคลิกภาพ พฤติกรรม ขณะตอบคำถามด้วยการนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขัง และวิเคราะห์ สังเคราะห์ ว่าอะไรคือแรงจูงใจในการก่อคดีทางเพศของผู้สูงอายุ การก่ออาชญากรรมมีรูปแบบ พฤติกรรมอย่างไร ควรมีวิธีการป้องกันแก้ไขอย่างไร

กล่าวโดยสรุป การศึกษาครั้งนี้จะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) ในลักษณะของการตีความ โดยสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เพื่อเป็นการยืนยันข้อมูลและนำมาสรุปเป็นข้อ ซึ่งจะ ทำให้ทราบว่ามีสาเหตุใดบ้างที่มีผลต่อการกระทำผิด พร้อมนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงพรรณนาความ (Descriptive Analysis)

3.7 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) (ศุภางค์ จันทวานิช, 2552, น.32) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกัน เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน กล่าวคือ

มีการตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้า (Triangulation Technique) โดยมีรายละเอียดดังนี้ เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และจดบันทึกมาแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องเพียงพอและความเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าจะสามารถตอบปัญหาของการศึกษาได้อย่างครบถ้วน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงใช้วิธีการ ตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) ซึ่งจะทำการพิสูจน์ว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มานั้นถูกต้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงและตอบปัญหาการวิจัย โดยการตรวจสอบแหล่งข้อมูลพิจารณาใน แหล่งบุคคล หมายถึง ถ้าบุคคลผู้ให้ข้อมูลเปลี่ยนไป ข้อมูลจะเหมือนเดิมหรือไม่ ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ใช้การตรวจสอบแหล่งบุคคลมากที่สุด โดยการสอบถามข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างหลายกลุ่ม ในคำถามเดียวกัน และจากกลุ่มตัวอย่างคนเดียวกันจากแหล่งบุคคลหลายๆ คน เช่น กลุ่มคนหลากหลายอาชีพการงาน มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีเพศแตกต่างกัน หรืออายุแตกต่างกัน รวมทั้งมีที่อยู่อาศัยต่างถิ่นเป็นต้น เพื่อเป็นการยืนยันในข้อมูลที่ได้รับว่ามีความถูกต้องกันหรือไม่

นอกจากนี้ยังใช้วิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการเก็บข้อมูล (Method triangulation) หมายถึง การเปรียบเทียบข้อมูลที่ได้จากวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีการที่แตกต่างกัน แล้วนำมาพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้ออกคล้อยกันหรือไม่ เช่น การนำข้อมูลประเด็นเดียวกัน ซึ่งเก็บโดยวิธีสนทนากลุ่มมาเปรียบเทียบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตหรือการเปรียบเทียบข้อมูลที่เก็บจากวิธีการสัมภาษณ์กับวิธีการสังเกต เพื่อดูลักษณะและความสอดคล้องของข้อมูลเป็นต้น

3.8 จริยธรรมในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รับใบรับรองจากสำนักงานจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยรังสิต COA.No.RSUERB2023-212 และให้ความสำคัญและตระหนักถึงสิทธิส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมวิจัยและเพื่อป้องกันมิให้เกิดผลเชิงลบต่อกลุ่มตัวอย่างโดยมิได้เจตนา จึงกำหนดแนวทางการศึกษาด้านจริยธรรมในการวิจัยไว้ ดังนี้

3.8.1 ผู้ศึกษาได้จัดทำเอกสารเพื่อขออนุญาตเข้าร่วมการวิจัย และมอบให้แก่กลุ่มตัวอย่างเพื่อพิจารณาเข้าร่วมให้ข้อมูลด้วยความสมัครใจ พร้อมกับชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยให้ทราบก่อน และอธิบายให้เข้าใจ เปิดโอกาสให้ซักถามและให้เวลาสำหรับการตัดสินใจ แล้วจึงให้ยินยอม เพื่อให้การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการเป็นไปด้วยความเข้าใจ เต็มใจและสมัครใจ

3.8.2 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้คำนึงถึงสถานะของผู้ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง โดยจะมีการสร้างบรรยากาศในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความผ่อนคลาย เน้นการพูดคุยกันด้วยความเป็นกันเอง และจะไม่แสดงท่าทางข่มขู่หรือวางตัวให้เหนือว่ากลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น ได้อย่างเสรีและมีการเปิดเผยอย่างเต็มที่

3.8.3 ระหว่างการรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง ผู้ศึกษาได้เปิดโอกาสให้ตัวอย่างแต่ละรายได้แสดงออกถึงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มที่ คำนึงถึงความเท่าเทียมกันโดยเสรี

3.8.4 ผู้ศึกษาเน้นการวางตัวเป็นกลาง ไม่ตัดสิน ไม่แสดงความคิดเห็นว่าสิ่งใดถูกหรือผิด เน้นการสอบถามเพื่อกระตุ้นให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นออกมาอย่างเต็มที่

3.8.5 ในการรวบรวมข้อมูลจะไม่มีการเก็บข้อมูลที่เป็นตัวบ่งชี้ตัวบุคคล เช่น ชื่อ-นามสกุล แต่งอย่างใด พร้อมทั้งสร้างความมั่นใจให้กับกลุ่มตัวอย่างว่า ข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวมได้จะถูกเก็บเป็นความลับ

3.8.6 ข้อมูลที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อนำเสนอในภาพรวมเท่านั้นเพื่อทำนายข้อมูลหลังจากวิเคราะห์เสร็จ จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลของตัวอย่างรายใดรายหนึ่งต่อสาธารณะแต่อย่างใด

3.8.7 ผู้วิจัยเป็นผู้มีสิทธิ์เข้าถึงข้อมูลและจะมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น ซึ่งต้องได้รับอนุญาตและความยินยอมจากผู้เข้าร่วมการวิจัย และจะทำการทำลายการจดบันทึกโดยใช้เครื่องย่อยเอกสารทันทีหลังจากที่งานวิจัยได้รับการตีพิมพ์เรียบร้อยแล้ว

3.8.8 การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ถึงแม้ว่านักวิจัยจะเป็นเจ้าหน้าที่ที่ทำงานอยู่ในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ แต่มิได้ทำหน้าที่ในการควบคุม ดูแล ผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบางดังกล่าวโดยตรง ไม่มีความข้องเกี่ยวหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบางจึงไม่สามารถบังคับข่มขู่หรือบังคับจิตใจผู้ต้องขังที่เป็นผู้ให้ข้อมูลได้ พร้อมทั้งได้มีการชี้แจงอย่างละเอียดในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมหากผู้ต้องขังกลุ่มเปราะบาง รู้สึกอึดอัด ไม่สบายใจ ปรึกษากับบางคำถามผู้เข้าร่วมวิจัยมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้หรือหากรู้สึกว่าเป็นการเสียเวลาใช้เวลาไม่เหมาะสม ผู้เข้าร่วมวิจัยสามารถขอหยุดการเก็บบันทึกข้อมูลได้ตลอดเวลา และหากไม่เข้าร่วมในการวิจัยนี้ก็จะไม่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้เข้าร่วมวิจัย

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในจังหวัดเพชรบูรณ์” เป็นการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาสาเหตุในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ (2) ศึกษารูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ และ (3) ศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุ จำนวน 10 ราย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 ราย

ผู้ศึกษาได้ประมวลผลการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการจัดเรียง รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการศึกษาวิจัย สามารถสรุปประเด็นสำคัญ โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

4.1 ผลการศึกษา

การนำเสนอพฤติกรรมของผู้ต้องขังทั้ง 10 รายนี้ ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการเล่าถึงแรงจูงใจ พฤติกรรมและรูปแบบในขณะที่กระทำผิด ตลอดจนความรู้สึกละหลังการกระทำผิดต่อตนเองและเหยื่อ ซึ่งในขณะที่ทำการศึกษานั้นพวกเขามีสภาพเป็น “นักโทษเด็ดขาด” ได้ผ่านการตัดสินใจลงโทษจากศาลอย่างเด็ดขาดมาแล้ว และถูกจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 6 เดือน ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงเป็นการเล่าเรื่องย้อนหลัง

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาคดี ซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญและมีผลต่อการตัดสินใจลงโทษต่อผู้กระทำผิดของผู้ต้องขัง หากแต่ข้อมูลจากตัวผู้ต้องขังและเอกสารต่าง ๆ คงยังไม่สมบูรณ์นัก ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องพยายามที่จะใช้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางเพศมาประกอบกันด้วย

ผู้ศึกษาขอใช้รหัสผู้ให้ข้อมูลเป็นตัวเลขในการนำเสนอเรื่องราวของผู้ต้องขังทั้งหมด โดยจะนำเสนอถึงสาเหตุและแรงจูงใจในการกระทำผิดทางเพศ เหตุการณ์ที่กระทำผิดทางเพศ ตลอดจนความคิดและความรู้สึกภายหลังการกระทำผิดต่อตนเองและเหยื่อ

4.1.1 สาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำคามผิดทางเพศ จำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขังมีหน้าที่ในการควบคุมดูแลผู้ต้องขังสูงอายุโดยตรง จำนวน 6 คน นักจิตวิทยา 1 คนพยาบาล 1 คน ที่มีประสบการณ์ ซึ่งเคยให้คำปรึกษา ให้การรักษาพยาบาลผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำคามผิดทางเพศในเรือนจำ ตลอดจนบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สูงอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 ราย ซึ่งมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับสาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ สรุปได้ ดังนี้

1) ความใกล้ชิดกับเหยื่อ

สาเหตุที่มีผลหรืออิทธิพลต่อการตัดสินใจกระทำการคุกคามทางเพศ หรือก่อเหตุต่อผู้ถูกกระทำในขณะนั้น ส่วนใหญ่ให้ข้อมูลว่า เกิดจากความคุ้นเคยกับเหยื่อ โดยมีปัจจัยนำไปสู่การก่อเหตุ คือ การเสพยาเสพติด หรือการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดการกระตุ้นอารมณ์ เกิดอารมณ์ความต้องการชั่ววูบ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อให้กระทำคามผิด เช่น บ้านของเหยื่อไม่ได้ปิดมิดชิด หรือเหยื่อมักจะเป็นลูกหลานญาติพี่น้องคนใกล้ชิด ทำให้เกิดความไว้วางใจสนิทสนมคุ้นเคย จนนำไปสู่การก่อคดีขึ้น

โดยที่ผู้ต้องขังรายหนึ่งได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผมทำเพราะผมรักใคร่ชอบเด็กคนนี้อยู่แล้ว เห็นหน้ารู้จักกันมานาน อยากมีเพศสัมพันธ์ด้วย และอยากแต่งงานด้วย คิดจะรับผิดชอบจริง ๆ ผมกับเด็กอยู่ละแวกเดียวกัน เคยให้เงินเด็กไปกินขนมอยู่บ่อย ๆ บางทีก็จ้างมานวด วันนั้นผมให้เด็กมานวดให้ที่บ้าน โดยจะจ่ายค่าจ้างให้ ตอนที่เด็กบิบนวดให้ ผมรู้สึกเกิดอารมณ์ทางเพศเป็นอย่างมาก ทนไม่ไหว ดึงเด็กไปกอดจูบ ใช้มือจับอวัยวะเพศของเด็ก ซึ่งตอนนั้นเค้าก็ไม่ได้ขัดขืนรุนแรง แต่ผมได้ยินเสียงคนเดินทางหน้าร้านเลยหยุดทำ” (ผู้ต้องขังชาย 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 พฤษภาคม 2567)

อีกทั้งมีผู้ต้องขังรายอื่นๆ ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องไว้ ดังนี้

“... ผมคุ้นเคยกับครอบครัว เด็กอยู่แล้ว และรับเด็กไปซื้อขนม ไปจีรรถเล่นอยู่บ่อย ๆ แต่วันเกิดเหตุ ผมรู้สึกเกิดอารมณ์ทางเพศ ไม่รู้จักระบายกับใคร จึงไปหาเด็กที่บ้าน บอกว่าจะพาไปเที่ยว ไปซื้อขนม และหลอกมาที่บ้านเพื่อกระทำชำเรา ผมหลอกเด็กไปที่บ้านและจับเด็กถอดเสื้อผ้าออก ใช้นิ้วกับอวัยวะเพศเด็ก และใช้นิ้วสอดใส่เข้าไป แต่เด็กร้องว่าเจ็บก่อน ผมเลยพามาส่งที่บ้าน...” (ผู้ต้องขังชาย 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“... คนนี้ผมทำงานกับพ่อของเค้า ผมไปตัดไม้ให้พ่อเค้าบ่อยๆ เข้าออก บ้านเค้าเป็นประจำ ผมกับเค้าก็รู้จัก พูดคุย กันตลอด ผมคิดว่าเค้าก็ชอบผม เพราะผมเคยพูดหยอกล้อกับเค้าหลายครั้ง แต่ไม่เคยแตะต้องหรือสัมผัสตัว เพราะพ่อสามีเค้าอยู่แถวนั้นด้วย แต่วันเกิดเหตุเค้าอยู่คนเดียว ผมเห็นว่าเป็นโอกาสที่ดี ไม่มีคนอยู่ จึงได้ร่วมเพศกับเค้า ซึ่งเค้าก็ไม่ได้ขัดขืน และทำเช่นนั้นเมื่อสัปดาห์ 2-3 ครั้ง ก่อนจะถูกแจ้งความดำเนินคดี แต่ผมไม่เคยรู้ว่าเค้าเป็นผู้พิการทางสติปัญญา ฟังรู้ต่อนิดนจับ...” (ผู้ต้องขังชาย 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“...ผมมีศักดิ์เป็นตาเด็ก เจอกันบ่อย ครอบครัวเป็นญาติกันหมด ผมสนิทกับเด็กเคยหอมแก้ม กอด บางครั้งก็รู้สึกเกิดอารมณ์ โดยเฉพาะตอนที่กินเหล้า ผมกระทำชำเราเด็กประมาณ 3 ครั้ง แต่ไม่เคยสอดใส่สำเร็จสักครั้ง วันที่เกิดเหตุครั้งแรกผมไม่ได้เมามายอะไร เห็นเด็กกำลังนอนเล่นอยู่ในบ้าน ซึ่งตอนนั้นปลอดคน พ่อแม่เด็กน่าจะอยู่ด้านนอก ผมเลยใช้นิ้วมือจับและสอดใส่ในอวัยวะเพศของเด็ก แต่ไม่ได้สำเร็จความใคร่ ครั้งที่สอง ผมได้มีโอกาสไปค้างคืนที่บ้านพ่อแม่ของเด็ก ผมเพิ่งอาบน้ำเสร็จใส่ผ้าเช็ดตัวออกมา เห็นเด็กนอนเล่นอยู่ท้ายรถกระบะ ก็รู้สึกเกิดอารมณ์ทางเพศ เลยพยายามจับเอาอวัยวะเพศสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศแต่ไม่สำเร็จ จึงดูแค่ภายนอกจนสำเร็จความใคร่ ส่วนครั้งที่ 3 พ่อแม่ของเด็กมาเยี่ยมและมาพักที่บ้าน ตอนกลางวันไม่มีใครอยู่ ผมเลยใช้นิ้วจับอวัยวะเพศของเด็ก ถ้าเป็นคนอื่นผมคงไม่กล้าทำ แต่นี่มันเจอกันบ่อยสนิทกัน...” (ผู้ต้องขังชาย 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดทางเพศ ให้ข้อมูลที่สอดคล้องไว้ ดังนี้

“จากประสบการณ์ในการทำงานผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ มักเป็นผู้ต้องขังที่มีความใกล้ชิดกับเหยื่อ เป็นคนข้างบ้าน เป็นญาติ ประกอบกับการดื่มสุรา ยิ่งเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศยิ่งขึ้น” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“สาเหตุของการกระทำผิดทางเพศเกิดจากความใกล้ชิดกับเหยื่อ อาศัยความคุ้นเคย ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดทางเพศ จะเหมือนคนทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่จะไม่เคยกระทำผิด แต่ไม่มีบุตร หรือครอบครัวคอยดูแล อาศัยอยู่ตามลำพัง สถานที่ โอกาส ยิ่งกระตุ้นให้ผู้สูงอายุสามารถกระทำความผิดได้ง่าย” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

2) เมาสุรา

การดื่มสุรา การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่องหรือในปริมาณมาก ได้ส่งผลกระทบต่ออาการยับยั้งชั่งใจและพฤติกรรมของบุคคล ส่งผลให้เกิดการกระทำที่ผิดศีลธรรมและขัดต่อกฎหมาย ผู้สูงอายุที่กระทำความผิดทางเพศบางส่วนได้รับการกระตุ้นอารมณ์จากการดื่มสุรา ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ เกิดความอึกเขิม ปราศจากการยับยั้งชั่งใจ ซึ่งสอดคล้องกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้แสดงความคิดเห็นไว้ดังนี้

“...ตอนทำผมเมาเหล้า จำอะไรไม่ค่อยได้ รู้สึกเกิดอารมณ์ทางเพศมาก ผมเลิกกับภรรยามานานแล้ว ไม่ได้มีอะไรกับใครเลย ตอนเดินกลับบ้านเห็นเด็กอยู่คนเดียว ไม่มีใครอยู่บริเวณนั้น เลยวิ่งไปอุ้มเด็กออกมา คิดว่าไม่มีใครเห็น ตอนนั้นไม่ได้คิดอะไรเลย แค่อยากมีเพศสัมพันธ์ แต่บังเอิญมีคนเห็นและวิ่งตามมา ผมเลยยังไม่ได้สอดใส่อวัยวะเพศเข้าไป แค่ออดกางเกงเด็กออก...” (ผู้ต้องขังชาย 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 พฤษภาคม 2567)

โดยผู้ต้องขังสูงอายุนานๆ ได้ให้ข้อมูลที่สอดคล้องไว้ ดังนี้

“...ผมไปข่มขืนเค้าเพราะผมเมาเหล้า กินเหล้าขาวไปขวดนึง ตอนนั้นผมคิดแค่ว่า เค้าสติไม่สมประกอบ ถ้าทำอะไรไปแล้ว เค้าคงไม่ไปบอกใคร ผมกำลังจะไปเที่ยว งานวัด ขับมอเตอร์ไซค์มาเจอเค้าเดินอยู่ตามคนเดินขบวนพอดี กำลังจะไปเที่ยวงานวัด เหมือนกัน เลยหลอกว่าจะไปส่งแล้วเลี้ยงเบียร์ ผมกินเบียร์กับเค้าไปอีก ก็ยังมี อารมณ์ เลยตัดสินใจข่มขืนเค้า ประกอบกับเมาด้วย ไม่ได้คิดถึงเรื่องถูกจับเลย เพราะคิดว่าเค้าก็ยอมมากับผมเอง...” (ผู้ต้องขังชาย 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“...วันนั้นผมนั่งกินเหล้ากับเพื่อนรุ่นน้องที่ทำงานก่อสร้างด้วยกัน กินกันที่บ้าน เพื่อน ก็เคยกินกันประจำ รู้จักกัน ตอนนั้น ไม่ได้เกิดอารมณ์อะไรเลย แต่รู้สึกว่ามี มา จนกลับบ้านไม่ไหว เลยนอนพักที่บ้านเค้าก่อน ตอนนั้นได้ยินเสียงคนเข้ามาในบ้าน รู้ว่าเป็นผู้หญิงแต่ไม่รู้ว่าเป็นใคร อยู่ดีๆก็รู้สึกเกิดความต้องการ ผมเลย นุดเค้าเข้ามาในที่นอน และข่มขืนกระทำชำเราจนสำเร็จความใคร่ ระหว่างร่วมเพศ ก็ยังรู้สึกเมา ไม่ค่อยมีสติ หลังจากสำเร็จความใคร่ ก็รีบขับมอเตอร์ไซค์ออกไป ทันที ใหม่ๆที่หลังว่าเป็นแม่ของคนที่ผมไปนอนพักที่บ้านเค้า ถ้าไม่เมาผมคงไม่ทำ เพราะเค้าก็แก่พอๆ กับผม ผมคงไม่ไปข่มขืนคนแก่ ถ้าไม่เมา หรือรู้ตัว...” (ผู้ต้องขังชาย 08, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“...วันที่มีเรื่อง ผมอยู่บ้านคนเดียว ไปซื้อเหล้ามากิน นั่งดูทีวี ระหว่างนั้นก็ดื่มๆ มาวิ่งอยู่ตามบ้าน ซึ่งเป็นลูกหลาน รู้จักคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เคยให้ขนม ให้เงิน เป็นประจำ แต่วันนั้นมีเมานิดหน่อยเด็กมาดูทีวีอยู่ใกล้ ก็เกิดอารมณ์ทางเพศ ที่แรก คิดว่าจะแค่กอดหอม แต่เพราะความเมาเลยทำให้มีอารมณ์ทางเพศมากกว่าปกติเลย ถอดกางเกงออกและพยายามกระทำชำเราเด็ก แต่หันไปเห็นเด็กคนอื่นมา แอบดูอยู่ ตรงหน้าต่างเลยรีบนำอวัยวะเพศออก และใส่กางเกงแล้วเดินออกจากห้องไป...” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำที่มีความใกล้ชิดกับผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดทางเพศ ให้ข้อมูลที่สอดคล้องไว้ ดังนี้

“สาเหตุหลัก ๆ ของการกระทำผิดทางเพศผู้ต้องขังสูงอายุหลักๆ เลย เกิดจากการดื่มสุราแล้วมึนเมา ไม่มีใครห้ามปราม ประกอบกับความเหงา และความใกล้ชิดกับเหยื่อ ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดทางเพศ มักจะเป็นผู้สูงอายุมีบุคลิกภาพเงียบ ๆ ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร เก็บตัวไม่ค่อยพูดจา ไม่มีความรู้ ไม่มีที่ระบาย” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“การกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุเกิดจาก การขาดสติ ยับยั้งชั่งใจ มีการดื่มสุรา เป็นตัวกระตุ้น ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ โดยเลือกที่จะกระทำผิดกับเหยื่อที่เป็นเด็ก ใกล้ชิดสนิทสนมคุ้นเคย สามารถล่อลวง หลอกมาในที่ปลอดภัยจากผู้อื่นได้ง่าย อีกทั้งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ มักไม่ค่อยมีเพื่อนฝูง ไม่เข้าสังคม เพราะดีใจแล้วใจ มีความมั่นใจในตัวเองสูง” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“จากประสบการณ์ที่เคยพูดคุย อยู่ใกล้ชิดกับผู้สูงอายุ ที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ โดยมากสาเหตุของการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุเกิดจากการดื่มสุราแล้วขาดสติ ใช้สารเสพติด หมกมุ่นอยู่กับเรื่องเพศ ไม่มีทางระบาย มีความต้องการทางเพศสูง อาศัยอยู่พัง ขาดสติความยับยั้งชั่งใจ ประกอบกับสภาพแวดล้อม ปัจจัยต่างๆ เอื้อต่อการกระผิด” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“หลักๆ เลยการทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุเกิดจาก การเสพยาเสพติด เช่น ดื่มสุรา ทำให้ขาดสติและความยับยั้งชั่งใจ หรือมีอาการทางจิตและการควบคุมอารมณ์ อีกทั้งประกอบกับ เกิดจากความเหงา ความโดดเดี่ยว รวมถึงความรู้สึกขาดแคลนอะไรบางอย่าง ต้องการมีเพศสัมพันธ์ ได้รับความรักความอบอุ่น และอยากได้รับการยอมรับ อยากเป็นที่ต้องการของเพศหญิงเหมือนในตอนยังหนุ่ม” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ผมคิดว่าสาเหตุของการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุเกิดจากการดื่มสุราขาดความยับยั้งชั่งใจ ประกอบกับรู้สึกเหงา รู้สึกว่าตน ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว สังคม” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

เมื่อมีการดื่มสุรา เสพสารเสพติด มักทำให้ผู้ต้องขังขาดสติ ไม่รู้จักยับยั้งชั่งใจ ไม่คิดถึงเรื่องผลของการกระทำที่จะตามมา ไม่คิดถึงโทษที่ต้องได้รับตามกฎหมาย ทั้งที่เชื้อส่วนใหญ่เป็นคนที่มีความรู้จักรู้ สนิทสนม เป็นลูกหลาน

ดังตัวอย่างที่นักจิตวิทยา ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...การที่ผู้ต้องขังดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมาก จะทำให้เกิดผลกระทบต่อสมอง ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งเรื่องความจำ ความคิด ความเข้าใจ การใช้เหตุผล พฤติกรรมการแสดงออก การเคลื่อนไหว บุคลิก อารมณ์ จะแสดงออกโดยขาดความสำนึก หรือย่ำคิด ทำให้เกิดการกระทำผิดได้โดยไม่มีการคำนึงถึง ศีลธรรม จรรยา หรือผลที่ตามมา... (นักจิตวิทยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับพยาบาล 01 ได้กล่าวว่า

“หลักๆ เลย เท่าที่เห็นผู้ต้องขังที่ทำความผิดและเข้ามาในเรือนจำ ไม่ว่าจะเป็นครีติเพศ ครีติทำร้ายร่างกาย มักมีปัจจัยมาจากการดื่มสุราเป็นหลัก พอเวลาดื่มสุรา มันจะมีความกล้า ความฮึกเหิม อะไรไม่เคยทำ ก็กล้าทำ การดื่มสุราในปริมาณมาก ทำให้ขาดการถ่วงถ่วง การใช้ความคิดตามหลักเหตุและผล” (พยาบาล 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

3) ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยามานานและขาดความยับยั้งชั่งใจ

ในมุมมองของนักสังคมสงเคราะห์ พบว่า การที่ผู้ต้องขังสูงอายุชายมิได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับภรรยา หรือคู่รักมานาน อาจทำให้เกิดความเก็บกด ความเครียด รู้สึกเหงา

ว่าแห้ว เหมือนตนเองไม่ได้รับความรัก ไม่มีคุณค่า ประกอบกับการอยู่ในบ้านเพียงลำพัง ไม่มีบุตรหลาน คนในครอบครัว ชวนทำกิจกรรมอื่นๆ ในเชิงบวก ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน ยิ่งทำให้เกิดความหมกมุ่นทางเพศ และก่อให้เกิดการกระทำความผิดทางเพศ

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“ผมไม่ได้ร่วมเพศกับภรรยามานานมาก ไม่เคยไปซื้อบริการทางเพศ เพราะอายุมากแล้ว เวลาที่มีอารมณ์ก็ไม่รู้จะไปบรรยายที่ไหน ถ้าจะไปซื้อบริการ ก็ไม่รู้จะไปที่ไหน และในชุมชนก็มีแต่ไม่มีหลังคาเรือน รู้จักกันหมด ถ้าผมไปซื้อบริการ คนแถวบ้านจะหาว่าผมไม่ปกติ ผมแก่แล้ว ผมอายุ กับเด็กคนนี่ผมรู้จักแม่เค้า เพราะมายืมเงินผมประจำ เคยคิดจะปล้ำลูกเค้าหลายครั้ง เพราะเด็กไม่ค่อยได้ระวังตัวเอง ผมแอบเห็นหน้าอกบ่อยๆ พอเห็นบ่อยก็เริ่มจินตนาการ เริ่มมีอารมณ์ ในวันเกิดเหตุเด็กมายืมรถขี่ไปโรงเรียน ผมเลยรีบฉวยโอกาส” (ผู้ต้องขังชาย 09, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

ซึ่ง พยาบาล 02 ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า

“บางครั้งการที่เพศชาย อยู่คนเดียว ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยามานาน บางคนภรรยาเสียชีวิต หย่าร้าง ก็อาจทำให้เกิดความปล่าวเปลี่ยว อ่อนไหวง่าย เวลาที่มีเพศหญิงเข้ามาใกล้ก็ไม่สามารถยับยั้งจิตใจได้” (พยาบาล 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

เจ้าหน้าที่เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ก็ได้กล่าวไว้ว่า

“ผมเห็นคนแก่ที่ทำผิดเรื่องพวกนี้ ส่วนใหญ่ ไม่ได้อยู่กับเมีย คงเหงา อยู่คนเดียว ลูกหลานก็ไม่ค่อยมาดูแล จะไปหาเมียใหม่ก็หาไม่ได้ เพราะแก่แล้ว และไม่มีเงินด้วย” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

4) การรับรู้สิ่งช่วยุทางกามารณ์จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือลามกอนาจาร เว็ปไซค์ คลิปวีดีโอ เป็นสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ

การรับรู้สิ่งช่วยุทางกามารณ์จากสื่อต่าง ๆ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ โดยเฉพาะกับกลุ่มบุคคลที่มีความอ่อนไหว เช่น ผู้สูงอายุ เป็นต้น โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ลำพัง การดู การรับรู้สื่อลามกต่าง ๆ เป็นประจำจะทำให้เกิดความหมกมุ่น เคยชิน

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ในวันเกิดเหตุประมาณเดือนมีนาคม ผมอยู่ที่บ้านคนเดียว ภรรยาผมเสียชีวิตแล้ว ส่วนลูกสาวก็ไปทำงานต่างจังหวัด ผมเห็นฉากกอดจูบในหนังก็เริ่มรู้สึกเกิดอารมณ์ ก็เลยขับมอเตอร์ไซค์ออกไปซื้อเหล้ามาดื่ม ระหว่างไปที่ร้านขายของชำ เห็นเด็กที่เป็นหลานของครูจ๊กแถวบ้าน นอนเล่นโทรทัศน์อยู่ในเปลใต้ถุนบ้านคนเดียว ผมตัดสินใจอดมอเตอร์ไซค์ไว้สวนมะขามข้างบ้านเค้าแล้วเดินไปจูบมือเด็กออกมา ซึ่งเด็กก็เดินตามมาเพราะผมบอกจะให้เงินครับ...” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับเจ้าหน้าที่ในเรือนจำ ที่ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

“คนแก่อยู่บ้าน ไม่มีอะไรทำก็นั่งดูคลิปโป๊ๆ เดี่ยวนี้มันเยอะมาก ใครก็เข้าถึง ยิ่งดูยิ่งหมกมุ่น ยิ่งฟังชานยิ่งเหงา ก็ไปทำความผิดกัน” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“มีครับ บางคนดูสื่อลามก หนังสือหนัง มั่ง รูปตามปฏิทินบ้าง เกิดอารมณ์ชั่ววูบ ยิ่งผู้สูงอายุบางคนมีภาวะทางจิตไม่ปกติ ฟันเพื่อน สิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยต่อการกระทำความผิด ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มัก ไม่ค่อยแสดงอาการผิดปกติ นั่งเงียบและมีความใกล้ชิดกับเหยื่อ ก็ยิ่งทำผิดง่าย” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ผมเคยถามบางคนว่าแก่แล้ว ทำไมไม่เข้าวัด ฟังธรรม มาหมกมุ่นเรื่องพวกนี้ คน แก่บางคนตอบผมว่าก็ในหนัง ในทีวี มันมีฉากกอด จูบ บางครั้งเห็นมันก็มี ความรู้สึก เมียก็ไม่มีแล้ว อยู่คนเดียวไม่รู้จะไปหาทางระบายความรู้สึกออกทาง ไหน” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

5) โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ

การกระทำความผิดที่เกิดจากโอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะเหยื่อและตัวผู้ก่อเหตุ หรือ อาจเกิดจากปัจจัย ทั้ง 3 ประกอบกัน เช่น ไม่มีคนอยู่ เหยื่อแต่งกายล่อแหลม หน้าตาน่ารัก ประกอบกับผู้กระทำผิดเองที่กำลังมีความต้องการทางเพศ คี๋มสุรา หรือเสพยาเสพติดมา ปัจจัย เหล่านี้ยิ่งกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ขาดการยับยั้งชั่งใจ ทำให้ก่ออาชญากรรมทางเพศได้ง่ายขึ้น

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“ผมเมาค่าย มีผู้หญิงเข้ามาในบ้านพอดี ผมไม่ค่อยมีสติ รู้แค่ในบ้านไม่มีคนอยู่ ผมก็ตัดสินใจทำเค้า” (ผู้ต้องขังชาย 08, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“ผมว่ามันน่าจะทั้ง 3 ปัจจัยครับ ผมสนิทกับเด็ก แม่เด็กไปทำงานบางครั้งก็เคยเอ เด็กมาฝากไว้กับผม พออยู่ใกล้กัน 2 คน มันก็เกิดอารมณ์ เด็กมานั่งตัก มาหอม มากอด วิ่งเล่นอยู่ มันก็ทำให้เกิดอารมณ์ชั่ววูบ ไม่ทันคิดจริงๆ ครับ” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“ผมเห็นเค้าคุยกับผม เหมือนจะมีใจให้ แต่งตัวโป๊ บางทีก็ไม่ระวังตัว ผมคิดว่าต่าง คนก็ต่างมีใจ มีความรู้สึกให้กัน ไม่งั้นเค้าคงไม่มาคุย มาหยอกกับผม เวลาเกิดเหตุก็ ไม่มีคนอยู่ โอกาสมันเป็นใจไปหมด ถ้าพ่อเค้าอยู่ หรือแฟนเค้าอยู่ผมอาจไม่กล้าทำ อะไร” (ผู้ต้องขังชาย 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักสังคมสงเคราะห์ ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

“การที่จะเกิดอาชญากรรมทางเพศขึ้น มันอาจมีหลายปัจจัยประกอบ ปัจจัยแรกเลยคือ ตัวผู้กระทำผิด อาจอยู่ในช่วงเกิดอารมณ์ทางเพศ เสพยาเสพติด ดื่ม เหล้า ปัจจัยที่สอง คือเหยื่อเป็นเด็ก เป็นผู้พิการทางสติปัญญา และปัจจัยท้ายสุดคือสภาพแวดล้อมต้องอำนวย ไม่มีคนอยู่ เป็นที่ลับตาคน มิดชิด คือ ยิ่งไงถ้าปัจจัยทั้ง 3 มันมาพร้อมกัน โอกาสจะเกิดเหตุมันยิ่งง่าย” (นักสังคมสงเคราะห์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

4.1.2 รูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

ปัจจุบันอาชญากรรมทางเพศ ถือเป็นปัญหาสังคม ที่มีความสำคัญ สร้างความหวาดกลัวต่อผู้คนในสังคมเป็นอย่างมาก อีกทั้งรูปแบบในการล่อลวง หลอกลวงเหยื่อ มีความหลากหลาย บ้างก็ใช้เงินทอง สิ่งของมีค่า เข้ามาหลอกล่อเหยื่อ บ้างก็วางแผน ใช้งลอุบายพาเหยื่อไปที่ลับตาคน บ้างก็ใช้กำลังบังคับ ชื่นใจ โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันเป็นสังคมออนไลน์ รูปแบบ พฤติกรรมในการกระทำผิดยังมีความซับซ้อนยิ่งขึ้น ครอบครัวที่ให้เด็ก สตรี อยู่ตามลำพังต้องมีความระมัดระวังรู้เท่าทัน จึงจะสามารถป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศได้ ซึ่งการสัมภาษณ์พูดคุยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่เรือนจำ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ และพยาบาล เกี่ยวกับรูปแบบ พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ สามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้

1) การใช้เงิน/สิ่งของ ล่อลวงเหยื่อ ที่มีความสนิทสนม คู่เนค อายุน้อย หรือมีความบกพร่องทางสติปัญญา

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผมกับเด็กอยู่บ้านใกล้ๆ กัน เด็กอายุประมาณ 9 – 10 ขวบ เด็กอยู่กับยายแค่ 2 คน ผมให้เด็กมาบีบนวดบ่อยๆ ก็ให้เงินค่าขนมตอบแทน แต่วันนั้นผมรู้สึกมีอารมณ์ พออยู่ใกล้เด็กผมทนไม่ไหว กอดจูบเด็กไป ผมว่าเด็กไม่ได้จัดขึ้นอะไร

มาก หรืออาจจะกลัว หรือตกใจ แต่มีคนผ่านมาก่อนผมเลยยังไม่ได้ทำอะไร...”
(ผู้ต้องขังชาย 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 พฤษภาคม 2567)

“...วันนั้นผมทำงานบ้านอยู่ในบ้าน กินเหล้าไปด้วยนิดหน่อย รู้สึกมีอาการทางเพศ เดินไปเดินมาคิดอยู่ว่าจะเอาอย่างไร ผมเลยตัดสินใจไปหาเด็กที่เคยมาวิ่งเล่น อยู่แถวบ้าน ก็ยังเด็กๆ อยู่ เหมือนจะอยู่ ป.2 ถ้าจำไม่ผิด วันนั้นเค้าอยู่กับทวด ผมเลยพาไปซื้อขนม ชีรตพาเที่ยวบ่อย ๆ เด็กคุ้นกับผมดี ผมหลอกว่าจะพาไปซื้อขนม เด็กก็มากับผมไม่ได้ขัดขืน แต่ผมหลอกเด็กไปที่บ้านผมก่อน และจับเด็กถอดเสื้อผ้าออก ใช้ลั่นกับอวัยวะเพศเด็ก และใช้นิ้วสอดใส่เข้าไป แต่เด็กร้องว่าเจ็บก่อน ผมเลยไม่ทำต่อแล้วพาไปส่งบ้าน...” (ผู้ต้องขังชาย 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“...ผมหลอกเค้าครับว่าจะเลี้ยงเป็ยร์ ผู้หญิงเป็นคนในหมู่บ้าน ผมเห็นเค้าสติไม่ค่อยดี ชอบกินเหล้ากินเป็ยร์เหมือนกัน เห็นกำลังจะเดินไปเที่ยวงานวัด ก็เลยบอกเค้าว่าจะเลี้ยงเป็ยร์ แล้วจะพาไปส่งที่งานวัด เค้าก็ซ้อ นรดไปกับผมนะ ผมพาไปกระท่อมแถวป่าช้าวัด พยายามจะข่มขืนเค้า เค้าขัดขืนผม แต่พอผมขู่ว่าถ้าไม่ยอมผมจะตี แล้วจะไม่พาไปส่งบ้าน เค้าสติไม่ค่อยดีอยู่แล้วก็คงกลัวมากเลยยอมผม ไม่ขัดขืน จนผมสำเร็จความใคร่ ก็พาเค้าซ้อ นรดไปกินเป็ยร์บ้านเพื่อนต่อ ตั้งใจว่าจะปล้ำอีกครั้งด้วย พอถึงบ้านเพื่อน ผมกินเป็ยร์ต่อเค้าแอบหนีกลับไปตอนไหนไม่รู้...” (ผู้ต้องขังชาย 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“...บ้านเด็กคนนี้เค้าไม่ค่อยมีเงิน แม่เค้าชอบมายืมเงินผม มายืมรถผมไปส่งลูกไปโรงเรียนประจำ ผมก็ให้เป็นบางครั้งตามกำลังที่ผมมี วันเกิดเหตุเด็กมายืมรถไปโรงเรียนแต่มาคนเดียว แม่ไม่ได้มาด้วย ผมเลยหลอกให้ไปเอาถุงเงินจากบ้านผม แล้วถือติดตามไปขู่ขอร่วมเพศ ตอนนั้นเด็กกลัวเลยไม่กล้าขัดขืนผม จนทำจนสำเร็จความใคร่ แล้วผมก็เอาเงินให้เด็กไป 400-500 บาท แล้วสั่งไว้ว่าห้ามบอกใคร ผมจะให้เงิน ให้รถไปโรงเรียน...” (ผู้ต้องขังชาย 09, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“ผมอยู่บ้านคนเดียว ภรรยาผมไม่อยู่บ้านออกไปสวน เด็กก็เป็นลูกหลานกัน ผมซื้อขนมให้กินประจำวันนั้นดื่มสุราเข้าไป ผมเมา พอเห็นหลานสาวนั่งดูทีวีในบ้าน รู้สึกมีอารมณ์ เลยบอกเด็กว่าจะพาไปซื้อขนม แต่ขอตาถอดกางเกงหน่อย ผมพยายามเอาอวัยวะเพศของสอดใส่เข้าไป แต่ก็ทำไม่ได้ หันไปเจอหลานอีก 2 คน แอบมองตรงหน้าต่าง ผมเลยรีบแยกออกไป” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับเจ้าหน้าที่เรือนจำ ที่ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

“คนแก่ที่เข้ามาในเรือนจำคดีเกี่ยวกับเพศ ส่วนใหญ่เลือกเหยื่อที่รู้จัก ความใกล้ชิด ไร้เดียงสา อายุยังน้อย มักถูกชักจูงด้วยให้สิ่งของ ขนม เงินทอง เป็นการตอบแทน และลวงละเมิด โดยการสัมผัสและลูบคลำเหยื่อ แต่จะไม่ค่อยมีการทำร้ายร่างกาย” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ผมคิดว่าผู้ต้องขังสูงอายุกระทำผิดทางเพศ จะมีพฤติการณ์การกระทำความผิดโดยการเลือกเหยื่อที่ตนเหนือกว่า ในด้านอายุ ด้านความสามารถ เช่น เด็ก ผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สามารถควบคุมได้ เชื่อฟังตน ไม่กล้าขัดขืน ส่วนใหญ่เป็นคนรู้จัก เป็นคนใกล้ชิด ล่อลวงด้วยการเรียกใช้งาน ให้เงินทอง ขนมหรือหยิบยื่นสิ่งของให้ ไม่มีการทำร้ายร่างกาย เหยื่อมักยอมทำตามเพราะความกลัว ความไร้เดียงสา” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ตามความเห็นผม ประสบการณ์ที่เจอ คือ ผู้กระทำผิดเกือบทั้งหมด รู้จักคุ้นเคยกับเหยื่อมาก่อน เลือกเหยื่อที่เป็นเด็ก ไม่มีความเข้าใจเรื่องเพศ ใช้วิธีหลอกล่อเหยื่อโดยการให้เงิน ให้ขนม เหยื่อส่วนใหญ่ถูกกระทำล่วงละเมิดในลักษณะที่ถูกกอดจูบ ลูบคลำหน้าอก และอวัยวะเพศให้เหยื่อจับอวัยวะเพศของตนหรือสอดใส่อวัยวะเพศ” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ผู้สูงอายุที่ทำความผิดเกี่ยวกับเพศจะทำกับเด็กอายุ ประมาณ 3 - 7 ขวบ ฐานะยากจน พ่อแม่หาเช้ากินค่ำ ส่วนอีกพวกหนึ่งจะเป็นผู้หญิงที่มีความพิการทางสติปัญญา ไม่มีการศึกษา ซึ่งเหยื่อสองประเภทนี้ไม่สามารถป้องกันตัวเองได้

ถูกหลอกถูกล่อลวงง่าย ไม่มีผู้ดูแลอย่างใกล้ชิด มักจะเป็นญาติ หรือคนที่รู้จักสนิทสนม และคุ้นเคยกับครอบครัวของเหยื่อ และล่อลวง หลอกเหยื่อ โดยให้เงินให้ขนม ชวน ไปเที่ยว เพื่อแลกเปลี่ยนกับการขอจับอวัยวะเพศหรือล่วงละเมิดทางเพศ (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“ที่ผมเคยถามมา มักจะหลอกเด็ก ช่วงอายุ 2-12 ปี น่าจะเพราะไร้เดียงสา หลอกง่าย สามารถข่มขู่ได้ โดยมากก็จะใช้วิธีให้เงินกินขนม ประมาณ 30 – 50 บาท ให้สิ่งของ พาไปเที่ยว เพื่อแลกเปลี่ยนกับการจับอวัยวะเพศ หรือมีเพศสัมพันธ์กับเหยื่อ ส่วนใหญ่จะเป็นคนรู้จักคุ้นเคยกับเหยื่อหรือเป็นญาติพี่น้องหรือคนบ้านใกล้ซิดกัน” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“คนแก่จะใช้เงินหรือสิ่งของมาล่อเด็กอายุน้อยหรือเป็นสาววัยรุ่น ที่ตนรู้จัก คุ้นเคยกับเหยื่อและครอบครัวเหยื่อเป็นอย่างดี” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“...เท่าที่เห็นส่วนใหญ่จะละ ผู้สูงอายุจะเลือกเหยื่อที่เป็นคนรู้จัก มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มักจะเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี โดยการหลอกล่อว่าให้เงิน หรือสิ่งของมีค่าที่เหยื่อมีความต้องการ เช่น รู้ว่าเด็กวัยรุ่นต้องการเงินไปเที่ยวกลางคืน ชื้อของฟุ่มเฟือย รู้ว่าเด็กเล็กต้องการขนม เงินเล็กน้อย ก็จะนำสิ่งของพวกนี้มาเป็นสิ่งล่อใจ...” (พยาบาล 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

“...พฤติการณ์การทำความผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ จะใช้วิธีการหลอกล่อเด็ก หรือผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ตนรู้จัก คุ้นเคย มีความสนิทสนมในระดับหนึ่ง หลอกว่าจะให้ค่าขนมเล็กน้อย พาไปซื้อของเล่น บ้างก็เป็นเด็กวัยรุ่นที่อยากจน ขาดแคลนเงินทอง ฐานะยากจน และจ่ายค่าตอบแทนหลังสำเร็จความใคร่เป็นเงินหรือสิ่งของที่เด็กอยากได้ และเวลาจับได้มักจะไม่ยอมรับ ชอบอ้างว่าตนไม่ได้ทำ ไม่เคยมีเหตุการณ์พวกนี้เกิดขึ้น เหมือนปฏิเสธ อายตัวเอง รับไม่ได้กับสิ่งที่ตัวเองทำ...” (พยาบาล 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

ดังตัวอย่างนักจิตวิทยา ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...การกระทำความคิดเกี่ยวกับเพศ การเลือกเหยื่ออาจมีความเกี่ยวข้องกับโรคไคร์เด็ก ซึ่งถือเป็นความคิดปกติทางจิต ซึ่งลักษณะของผู้ป่วยโรคนี้จะไม่แสดงพฤติกรรมชัดเจน มีความคลั่งไคล้ได้เกินปกติ อยากได้มาเป็นของตน แต่มักเกิดกับผู้ชายสูงวัย ไม่มีความสุขกับชีวิตครอบครัววัยเดียวกัน จะพยายามตีสนิทกับเด็กด้วยการหลอกล่อให้รางวัล ให้ขนม แลกกับการได้สัมผัส ลวนลาม หรือมีเพศสัมพันธ์ด้วย...” (นักจิตวิทยา , การสื่อสารส่วนบุคคล, 10 พฤษภาคม 2567)

2) การหาโอกาสข่มขืน /อนาจาร ในช่วงที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง

การอยู่ลำพังไม่ได้เป็นสาเหตุโดยตรงของการข่มขืน แต่ในบางสถานการณ์ การอยู่คนเดียวอาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการตกเป็นเป้าหมายของอาชญากรรม รวมถึงการข่มขืน เนื่องจากขาดการช่วยเหลือทันที เมื่ออยู่คนเดียว ย่อมเป็นธรรมดาที่จะไม่มีผู้อื่นที่สามารถช่วยเหลือหรือแจ้งเตือนได้ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัย อีกทั้งยังเป็นการสร้างโอกาสที่อาชญากรจะลงมือคนร้ายมักมองหาคนที่ดูไม่มีทางป้องกันตัวได้หรือไม่มีพยานในบริเวณใกล้เคียง คนที่อยู่ลำพังอาจดูเหมือนเปราะบาง โดดเดี่ยว ในสายตาของผู้ที่ประสงค์ร้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ลำพังเป็นเด็กที่ยังไร้เดียงสา ผู้หญิงที่มีความพิการทางสติปัญญา ย่อมเพิ่มความเสี่ยงเป็นทวีคูณ

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดทางเพศ ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...วันเกิดเหตุผมเลิกงาน และผมกินเหล้ามาพอสมควร ขณะที่กำลังเดินกลับบ้าน ในช่วงค่ำ ๆ เห็นเด็กนั่งอยู่หน้าบ้าน คนเดียว ปลอดภัยคน ไม่มีผู้ใหญ่อยู่ ตันรู้สึกเกิดอารมณ์ทางเพศ จนทนไม่ไหว ประกอบกับเมาสุรา จึงเดินไปอุ้มเด็กแล้ววิ่งไปที่ป่าท้ายหมู่บ้าน หวังจะข่มขืน...” (ผู้ต้องขังชาย 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 พฤษภาคม 2567)

“...ในวันเกิดเหตุ ผมนั่งดื่มสุราอยู่หน้าบ้านเพื่อนที่รู้จักกัน เมาเลยขอเข้าไปนอนในบ้านเค้า ตอนนั้นในบ้านไม่มีคนอยู่ ผมอยู่คนเดียว เห็นมีคนเข้ามาในบ้านเป็นผู้หญิง ผมทั้งเมา ทั้งเกิดอารมณ์ ก็เลยจุดเค้าเข้ามาปล้ำ ตอนนั้นเริ่มรู้ว่าเป็นแม่เพื่อน

ซึ่งแก่มาแล้ว แต่ก็ระงับความต้องการทางไม่ได้ หลังจากสำเร็จความใคร่ ยังไม่มีใครมา ผมก็รีบขับรถมอเตอร์ไซด์ออกไป เพราะกลัวคนจะมาเห็น..." (ผู้ต้องขังชาย 08, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

"วันนั้นผมอยู่ที่บ้านคนเดียว ภรรยาเสียชีวิตแล้ว ส่วนลูกสาวก็ไปทำงานต่างจังหวัด จะขับรถออกไปซื้อเหล้ามากิน เห็นเด็กเล่นโทรศัพท์อยู่ที่ถุนบ้านในบ้านที่ไม่มีใครอยู่ เลยตัดสินใจด้วยอารมณ์ชั่ววูบ จอดมอเตอร์ไซด์ไว้สวนมะขามข้างบ้าน แล้วดึงมือเด็กไปที่ห้องเก็บของหลังบ้าน ไข้กำลังบังคับ ลงมือร่วมเพศทันที หลังจากการกระทำเราจนสำเร็จความใคร่ ก็กำชับเด็กว่าอย่าบอกใคร" (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

"ผมเคยเจอผู้หญิงหลายครั้ง แต่ไม่เคยได้มีโอกาสนอนร่วมเพศ แต่เคยพูดหยอกกันตลอด ผมว่าเค้าก็น่าจะชอบผม พอสบโอกาสได้อยู่กัน 2 คน สามีกับพ่อสามีเค้าไม่อยู่ ผมเลยเข้าไปกอด หอม ร่วมเพศกับเค้า ซึ่งเค้าก็ไม่ได้ขัดใจอะไรผม ผมก็หาโอกาส ที่ได้อยู่กัน 2 คน มีอะไรกันมาเรื่อย ๆ ประมาณ 2-3 ครั้ง จนครั้งสุดท้ายพ่อสามีเค้ามาเจอ เอาไม้ฟาดผม ผมตกใจเลยรีบหนีออกไปจากบ้าน" (ผู้ต้องขังชาย 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

"ผมเจอกับเด็กหลายครั้ง แต่ก็มักจะเลือกตอนเด็กอยู่คนเดียว เด็กเป็นหลานผม พ่อแม่เค้ามาเที่ยวบ้านผม วันนั้นเด็กนอนเล่นอยู่ที่ท้ายรถกะบะ เห็นไม่มีคน ผมรีบใช้อวัยวะเพศสอดใส่ แต่ไม่สำเร็จ ทำได้เพียงถูไถกับอวัยวะเพศภายนอก จนสำเร็จความใคร่ และกำชับว่าห้ามบอกใคร โดยจะซื้อขนมให้กิน อีกครั้งที่ทำก็เป็นช่วงกลางวัน ไม่มีคนอยู่ ผมกำลังจะจับอวัยวะเพศเด็ก แต่ปากกลับมาเจอก่อน" (ผู้ต้องขังชาย 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

4.1.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

ปัญหาการกระทำผิดทางเพศของผู้สูงอายุเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจเพิ่มมากขึ้นในสังคมปัจจุบัน เนื่องจากเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อผู้เสียหาย ครอบครัว และความสงบสุขของชุมชน โดยเฉพาะในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จะเกิดความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจในช่วงวัยนี้ รวมถึงปัจจัยแวดล้อมทางสังคม อาจส่งผลให้ผู้สูงอายุมีแนวโน้มกระทำพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ กลุ่มคนในสังคมที่กำลังต้องเข้าสู่วัยสูงอายุ ควรมีการเตรียมความพร้อมได้รับการเรียนรู้ การยอมรับในความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจของตน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยเป็นครอบครัวเดี่ยว ลูกหลานแยกไปอยู่คนละพื้นที่ ความห่างเหินจากครอบครัว ลูกหลาน ยังสร้างความเหงา ความปล่าวเปลี่ยวในจิตใจ และในขณะเดียวกันก็เกิดช่องว่างในการก่ออาชญากรรมทางเพศมากขึ้น เนื่องจากครอบครัวบางครอบครัวปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพังในบ้าน บางครอบครัวก็ทิ้งให้บุตรหลาน อยู่กับปู่ ย่า โดยไม่มีผู้ปกครองคอยควบคุม ดูแลใกล้ชิด ผู้สูงวัยบางคนเหงา ว่างงาน ไม่มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ทำ หัน ไปดื่มสุรา ใช้สารเสพติด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำผิด เนื่องจากขาดความยับยั้งชั่งใจ การแก้ไขและป้องกันปัญหานี้จึงจำเป็นต้องอาศัยความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับสาเหตุและปัจจัยเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิทยาและชีวภาพในผู้สูงอายุ ความอ่อนแอของกลุ่มเปราะบาง เช่น เด็กและผู้พิการ รวมถึงการขาดความรู้เรื่องสิทธิและการปกป้องตนเองในสังคม จึงต้องมีการแก้ไขปัญหานี้ที่เน้นการบูรณาการระหว่างครอบครัว ชุมชน และภาครัฐ เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและยั่งยืนสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย โดยสามารถแยกประเด็นที่สำคัญ 5 ประเด็นสรุปได้ ดังนี้

- 1) ไม่ให้เด็ก เยาวชน สตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา อยู่เพียงลำพังกับผู้สูงอายุ

เพศชาย

การไม่ให้ผู้สูงอายุชายอยู่ใกล้เด็กและสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญาในการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ เป็นการจำกัดหรือควบคุมสภาพแวดล้อมที่ผู้สูงอายุชายสามารถอยู่ใกล้เด็กและสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญาเป็นแนวทางป้องกันที่อาจลดความเสี่ยงของการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ เนื่องจากกลุ่มเปราะบางเหล่านี้มักมีข้อจำกัดในการปกป้องตนเองหรือการ

ตัดสินใจอย่างเหมาะสม ด้วยวิธีระทางร่างกายของเด็กนั้น ยังมีร่างกายที่ไม่แข็งแรง ไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะปกป้องหรือดูแลตนเองได้ และยังมีควมไร้เดียงสา ถูกล่อลวงได้ง่าย ภาวะในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกับสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มักถูกรังแก เอาเปรียบ หลอกลวง จำเป็นต้องมีผู้ดูแลใกล้ชิด

โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

“...แนวทางการป้องกันสำคัญเลยที่จะไม่ทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ คือ ต้องไม่สร้างโอกาส ซึ่งก็คือ การไม่ปล่อยให้ลูก หลาน ผู้หญิง อยู่ลำพังกับผู้ชาย โดยเฉพาะ เด็กเล็ก ผู้พิการ เพราะกลุ่มคนลักษณะนี้มักจะเป็นเหยื่อของผู้สูงอายุเพศชาย เป็นกลุ่มที่หลอกลวง ถูกชักจูงง่าย...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...เวลาคนแก่เลือกเหยื่อ ก็ต้องเลือกจากคนที่ตัวเองเอาเปรียบ ช่มชู้ ได้ เพราะถ้าจะไปข่มขืน กระทำชำเรา ผู้หญิงที่แข็งแรง เป็นวัยรุ่น ก็คงไม่สามารถทำได้ เพราะด้วยสภาพร่างกายก็น่าจะลำบาก ดังนั้น คนแก่ที่เข้ามาในเรือนจำด้วยคดีเกี่ยวกับเพศ เหยื่อ มักจะเป็นลูก หลาน ที่อายุน้อยๆ ถูกทิ้งให้อยู่บ้านด้วยกัน หรือเป็นคนข้างบ้านที่คุ้นเคย เค้ารู้ว่าพ่อแม่เด็ก อยู่บ้าน หรือไม่อยู่บ้าน คือ รู้ความเคลื่อนไหว มันก็ทำให้หาช่องทางที่จะเข้าไปตอนเด็กอยู่คนเดียวง่ายๆ ทางที่จะช่วยได้ คือ ต้องไม่ปล่อยให้เด็กเล็กอยู่ลำพัง อย่าไว้ใจเพศชาย...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...จริงๆ แล้ว มันไม่ยากเลยนะ ถ้าจะป้องกัน อันดับแรก คือ ต้องไม่เปิดโอกาส ถ้าเด็กไม่อยู่คนเดียว มีพ่อ แม่ ครอบครั้ว คอยปกป้องดูแลใกล้ชิดตลอด ก็ยากที่ผู้สูงอายุจะไปทำอะไรเด็กได้ มันต้องเริ่มจะการไม่เปิดโอกาส...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...คือ มันไม่ใช่ว่าจะเหมารวมว่าห้ามปล่อยเด็กไว้กับตา กับ ปู่ หรือคนแก่เพศชาย ตามลำพัง มันก็ต้องดูองค์ประกอบอย่างอื่นด้วย เช่น เค้าดื่มเหล้าไหม เค้ามีลักษณะนิสัยยังไง มันต้องเอามาวิเคราะห์ประกอบกัน แต่หลักๆ การมีพ่อ แม่ คนรอบข้าง

ช่วยดูแลด้วยมันก็คิดว่า ปล่อยให้เด็กล้าพังกับคนที่ไม่ใช่พ่อแม่...” (เจ้าหน้าที่ เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักจิตวิทยา ได้ให้ข้อมูล ดังนี้

“...ที่เน้นว่าไม่ควรปล่อยเพศชาย ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงวัยไหน อยู่สองต่อสอง เพราะ มันคือ แนวทางหนึ่งการปกป้องกลุ่มเปราะบาง เด็กและสตรีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาซึ่งมักไม่สามารถรับรู้หรือป้องกันตัวเองจากพฤติกรรมที่เป็นภัยได้ เช่น การล่อลวง การหอม กอด ถอดเสื้อผ้า หรือจับอวัยวะเพศ เด็กกับคนที่เค้ายกพร่องทางสติปัญญา เค้ายไม่สามารถแปลความหมายของพฤติกรรมพวกนี้ได้ว่ามันไม่เหมาะสมไหม มันส่อไปทางการล่วงละเมิดใหม่ เค้ายอาจแปลความหมายว่ามันคงเป็นเรื่องปกติ ที่ตาเค้ายับอวัยวะเพศ หรือให้แก้ผ้า ดังนั้นการไม่ให้ยู่ล้าพังก คือการแยกสภาพแวดล้อมออกจากกลุ่มเสี่ยงช่วยปกป้องพวกเขาจากการถูกล่วงละเมิด หรือการกระทำผิดทางเพศ...” (นักจิตวิทยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

โดยพยาบาล 01 ได้ให้ข้อมูล ดังนี้

“...ผู้สูงอายุชายที่มีปัจจัยเสี่ยง เช่น ความรู้สึกเหงา ความผิดปกติทางจิต หรือการเสพติดแอลกอฮอล์ อาจแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การป้องกันไม่ให้พวกเขาอยู่ในสถานการณ์ที่อาจกระตุ้นความต้องการ เช่น การปล่อยให้ยู่ล้าพังกกับเด็กเล็กสองคน มันจะช่วยความคิดในเชิงลบจะช่วยลดโอกาสเกิดอาชญากรรม...” (พยาบาล 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...มันเป็นการลดความเข้าใจผิดที่อาจเกิดขึ้นด้วย ในบางกรณี การปล่อยให้ผู้สูงอายุชายอยู่ใกล้ซิดเด็กหรือสตรีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยไม่มีการควบคุม อาจนำไปสู่การตีความผิด เช่น เด็กอาจเข้าใจผิดว่าการสัมผัสตัวเป็นเรื่องปกติ สตรีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาอาจไม่เข้าใจว่าตนถูกล่วงละเมิด ถ้าการลดโอกาสการอยู่ใกล้ซิดจะช่วยป้องกันความเข้าใจผิดเหล่านี้...” (พยาบาล 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

2) ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การดื่มสุราเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะเชื่อมโยงกับการกระทำผิดทางเพศ เนื่องจากสุรามีผลกระทบต่อสมองและระบบประสาท ส่งผลต่อการควบคุมตนเอง พฤติกรรม และการตัดสินใจ การดื่มสุราและความสัมพันธ์กับการกระทำผิดทางเพศ เมื่อดื่มสุราในปริมาณมากความสามารถในการยับยั้งความต้องการหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะลดลง ทำให้ผู้ดื่มมีโอกาสกระทำผิดทางเพศโดยไม่คิดถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นอารมณ์ให้ผู้ดื่มมีความก้าวร้าวมากขึ้น และลดความยับยั้งชั่งใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรุนแรง รวมถึงการกระทำผิดทางเพศ เช่น การบังคับหรือคุกคามทางเพศ ผู้ประกอบกับดื่มอาจไม่สามารถแยกแยะระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม หรือเข้าใจผิดในสัญญาณและความต้องการของผู้อื่น เช่น การตีความพฤติกรรมปกติว่าเป็นการเชื้อเชิญทางเพศ

ดังตัวอย่างผู้ต้องขังให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ตอนนั้นผมจำอะไรไม่ได้เลย กินเหล้าไปเยอะ ถ้าไม่เมาผมจะไปปล้ำอู้มเด็กออกมาได้ยังไง ผมคงไม่กล้าทำแบบนั้น แต่ตอนนั้นมันเมา ไม่รู้สมองคิดอะไรอยู่ถึงทำแบบนั้น ถ้าย้อนเวลากลับไปแก้ไขได้ ผมคงไม่ทำ ถึงผมจะยังไม่ได้ข่มขืนเด็กก็จริง แต่ผมก็ไม่ดีกับเค้าอยู่ดี เด็กคงตกใจกลัวมาก...” (ผู้ต้องขังชาย 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 2 พฤษภาคม 2567)

“...ผมทำเพราะผมกินเหล้า มันเลยทำให้มีอารมณ์ รู้ว่าเค้าสติไม่ค่อยดี ผมก็คิดแค่ว่าน่าจะหลอกได้ ไม่ได้คิดต่อเลย ว่าถ้าไปข่มขืนเค้า แล้วอะไรจะตามมา จะถูกจับไหม คิดไปก็อายลูกหลานเหมือนกันครับ นี่พัน โทษไปคงจะเลิกเหล้าจริงๆ...” (ผู้ต้องขังชาย 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 3 พฤษภาคม 2567)

“...ผมทำร้ายร่างกายแม่เพื่อนด้วย ก่อนข่มขืนเค้าเพราะเค้าขี้ขลาด รู้ว่าเค้าบาดเจ็บนอนโรงพยาบาลอยู่หลายวัน ผมก็เคยไปเยี่ยมเค้านะ เพราะผมก็สำนึกผิด แต่ตอนที่ทำมันไม่รู้จริงๆ เหมือนจำอะไรไม่ได้ ภาพมันชัด...” (ผู้ต้องขังชาย 08, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“...คือ ถ้าเลี้ยงได้ก็เลี้ยงเถอะครับ เวลากินเหล้าผมว่ามันทำให้เรากล้าทำอะไรผิด ๆ แล้วก็ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ด้วย ปกติผมก็ไม่ได้รู้สึกอะไร หอมกอดเหมือนลูกหลาน แต่วันนั้นกินเหล้าด้วย เปิดโทรศัพท์ก็เห็นพวกกูไปไปด้วย มันเลยยิ่งกระตุ้นความรู้สึกไปใหญ่...” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“...เวลาดื่มเหล้ามันก็จะคิดมากครับ เครียด คิดถึงลูกหลาน คิดถึงเมีย บางทีก็น้อยใจว่าทำไมปล่อยเราไว้คนเดียว ไม่ค่อยมาเยี่ยมมาหา มันเหมือนจะฟุ้งซ่านเหงา บางทีก็เคยคิดอยากตาย เพราะไม่รู้จะอยู่ไปทำไม...” (ผู้ต้องขังชาย 09, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

3) เพิ่มมาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้กระทำผิด

การเพิ่มมาตรการทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดทางเพศให้รุนแรงขึ้น การลงโทษที่เหมาะสมและมีความรุนแรงพอสมควรสามารถช่วยยับยั้ง (Deterrence) และลดการกระทำผิดทางเพศในสังคมได้ โดยเฉพาะการลงโทษในคดีสะเทือนขวัญ อุกฉกรรจ์ คดีที่มีเหยื่อเป็นเด็ก สตรี กลุ่มเปราะบาง จำเป็นต้องมีการดำเนินการทางกฎหมายที่มีความเหมาะสม จึงจะทำให้คนในสังคมรู้สึกถึงความยุติธรรมต่อเหยื่อ อาชญากรเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำ และเป็นการป้องปรามคนที่กำลังคิดจะกระทำผิด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 งดเว้นสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่เรือนจำเห็นว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำที่กระทำความผิดในบางคดี ไม่สมควรได้รับสิทธิ ประโยชน์ เช่น การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การได้รับอภัยโทษ ฯลฯ เพราะการได้รับสิทธิ ประโยชน์ ทำให้ผู้ต้องขังไม่หลบจำ ในความผิดที่ได้กระทำไป ทำให้คนในสังคมไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นความผิดที่สร้างผลกระทบที่รุนแรงต่อเหยื่อ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ การดำเนินชีวิตในอนาคต ความรู้สึกของเหยื่อในระยะยาว

ดังตัวอย่างเจ้าหน้าที่เรือนจำให้ข้อมูลไว้ดังนี้

“ผมคิดว่ามาตรการลงโทษนี้สำคัญเลย ถ้าโทษเยอะ คนก็กลัว ไม่กล้าทำผิด เพราะตอนนี้มันมีเรื่องของสิทธิประโยชน์ อย่างพวกคดีข่มขืน คดีฆ่า คดีทางเพศ นี่ไม่ควรได้รับการพักการลงโทษ หรือลดวันต้องโทษเลย ควรต้องโทษจำคุกไปตามที่ศาลพิพากษา...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“คนแก่บางคนถึงจะไม่ได้ทำผิดถึงขั้นสำเร็จความใคร่ แต่การที่คนวัยนี้คิดทำ ความผิดกับเด็กซึ่งเป็นลูกหลาน เป็นคนในครอบครัว ควรได้รับการลงโทษสถานหนัก มีกำหนดโทษที่สูง อย่างน้อย คือ เพื่อเป็นการป้องปรามให้คนอื่นสังคม ไม่คิดอะไรง่ายๆ ในกรณีที่กระทำความผิด เกิดความยุ่งคิดมากขึ้นก่อนที่จะทำอะไร และเกรงกลัวต่อกฎหมาย เกรงกลัวต่อผลที่ตามมา” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“ในไทยบทลงโทษเบามาก เข้ามาในเรือนจำศาลพิพากษามา 7-8 ปี ได้ลดโทษไป เป็นปี เพราะมันมีเรื่องของการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ เข้ามา มาอยู่ในเรือนจำผมมองว่าก็ไม่ได้ลำบากมาก เพราะผู้สูงอายุก็จะได้รับการดูแลขั้นพื้นฐานในเรื่องการรักษาพยาบาล ได้แยกห้องนอน บางครั้งผมรู้สึกว่สิ่งที่ลงโทษเค้ามันน้อยเกินไป เมื่อเทียบกับการที่เค้าทำลายความไว้วางใจของคนในครอบครัว สร้าง トラบาปให้ลูกหลานตัวเอง” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งได้ให้ความเห็นไว้ ดังนี้

“โดยส่วนตัวมองว่าคดีพวกนี้เป็นคดีร้ายแรง ที่สร้างตราบาปให้กับเหยื่อแบบระยะยาว ไม่มีใครรับประกัน หรือรับรู้ได้ว่าจิตใจเหยื่อเป็นยังไง จะอ่อนไหวแค่ไหน เพราะเท่าที่เห็นมามีหลายเคสที่ถูกล้วงละเมิดตั้งแต่ 5-6 ขวบ แต่ภาพของการถูกระทำมันยังอยู่ในความทรงจำ ในความรู้สึกของเหยื่อหลายสิบปี และมันส่งผลอย่างมากในการใช้ชีวิตในอนาคต การลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น จำคุกนานขึ้น น่าจะ

เป็นทางออกที่ดี ทำให้คนที่ทำเจ็ดหลาบ ทำให้คนที่คิดจะทำไม่กล้าทำ ทำให้คนในสังคมรู้สึกว่าคุณภาพสร้างคุณธรรมให้กับผู้ถูกกระทำได้” (นักสังคมสงเคราะห์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

3.2 มีการเพิ่มการค่าใช้จ่ายทางการเงินให้เหยื่อทุกราย

นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่านอกจากการลงโทษทางกฎหมาย ประเทศไทยควรมีกองทุนสำหรับเหยื่อจากอาชญากรรมทางเพศ โดยมุ่งเน้นการดำเนินคดีด้วยการเรียกเงินเยียวยาจากตัวอาชญากร และไม่ควรรยอมให้มีการต้องโทษแทนจำนวนเงิน หรือค่าเสียหายที่ต้องชดใช้ ต้องมีการตามอายัดทรัพย์สินที่มี เพื่อขายทอดตลาดชดใช้ให้เหยื่ออย่างจริงจัง เพื่อเยียวยาเหยื่อโดยเร่งด่วน ซึ่งเจ้าหน้าที่เรือนจำได้สนับสนุนว่า การจ่ายเงินชดใช้เยียวยาให้เหยื่อทุกรายก็เป็นสิ่งที่ควรทำ และควรเป็นการชดใช้โดยตัวผู้ก่อเหตุ โดยพิจารณาตามความรุนแรง ลักษณะคดีเป็นสำคัญ

ดังตัวอย่างนักจิตวิทยา ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เด็กและสตรี ที่เป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศ ควรได้รับการชดใช้ที่เหมาะสม และยุติธรรม อาชญากรรมดังกล่าวไม่เหมือนแผลที่รักษาแล้วหาย แต่มันเป็นตราประทับที่อยู่ในจิตใจของเหยื่อตลอดชีวิต อาจมีผลต่อการใช้ชีวิต การทำงาน ชีวิตครอบครัวในอนาคตเหยื่อได้ แม้เหตุการณ์การผ่านไปหลายสิบปีก็ตาม เห็นด้วยกับการได้รับเงินเยียวยาจากกองทุน และจากผู้กระทำผิด...” (นักจิตวิทยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำคนอื่นๆ ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“การเรียกค่าชดใช้ ถือว่าเป็นสิ่งที่สมควรต้องทำ เพราะเป็นประโยชน์กับเหยื่อโดยตรง แต่อาจคิดปัญหาตรงที่ผู้ก่อเหตุส่วนใหญ่ ไม่มีเงินมาชดใช้ให้เหยื่อ ไม่มีเงินเสียเงินค่าปรับ ซึ่งในส่วนนี้ต้องหามาตรการในการจัดการต่อไป” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“ผมมองว่าตรงนี้ต้องเป็นการบูรณาการร่วมกัน เงินกองทุนที่เหยื่อก็ควรจัดสรรให้เลย โดยที่เหยื่อไม่ต้องดำเนินเรื่องเพื่อขอรับ เมื่อศาลพิพากษาสิ้นสุดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาจัดการดูแล และผู้กระทำความผิดก็ต้องถูกสืบทรัพย์ตามกระบวนการทันที เพื่อนำเงินมาชดเชยตามความเหมาะสม” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักสังคมสงเคราะห์ ได้ให้ข้อมูล ดังนี้

“เท่าที่ทราบมีหน่วยงานที่ช่วยเหลือด้านการเยียวยาผู้ที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศ แต่ก็ยังคิดว่ากลุ่มเด็ก ผู้พิการทางสติปัญญา ที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ ควรได้รับความช่วยเหลือ เยียวยา ในเชิงรุกมากขึ้น เพราะเด็กและผู้พิการทางสติปัญญา จำเป็นต้องมีครอบครัว ผู้ดูแลเป็นผู้ยื่นดำเนินเรื่องขอรับการเยียวยา ซึ่งหากมีการช่วยเหลือทันทีเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ตั้งแต่ขั้นสอบสวน น่าจะเป็นผลดีกับเหยื่อค่ะ” (นักสังคมสงเคราะห์ , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

4) สร้างความเข้มแข็งภายในสถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม ซึ่งมีบทบาทโดยตรงต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ค่านิยม และจริยธรรมของบุคคลในทุกช่วงวัย ความเข้มแข็งของครอบครัวส่งผลต่อการสร้างบุคคลที่มีจิตสำนึกในเรื่องศีลธรรม ความรับผิดชอบ และการเคารพสิทธิของผู้อื่น อีกทั้งเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มักถูกทอดทิ้งให้อยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย เพียงลำพัง พ่อแม่หย่าร้างกัน ไม่มีผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด อ่อนไหว ถูกชักจูงได้ง่าย เปิดช่องว่างให้เกิดอาชญากรรม ตัวผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ มักเป็นคนแก่ที่ถูกทิ้งให้อยู่บ้าน ลูกหลานไม่ค่อยมาเยี่ยม ไม่มีปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว ไม่มีกิจกรรมทางสังคม

ดังนั้นความสัมพันธ์ ความใกล้ชิด ความอบอุ่น จากครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการลดและป้องกันการกระทำผิดทางเพศ การกระทำผิดทางเพศไม่ได้เกิดจากปัจจัยทางชีววิทยาหรือสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีรากฐานมาจากการขาดความเข้าใจในเรื่องคุณค่าและความสัมพันธ์ที่เหมาะสม การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวจึงเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงบวก

ดังตัวอย่างเจ้าหน้าที่เรือนจำ ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ส่วนใหญ่ของผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ 80% มักจะอยู่คนเดียว ภาระยาเสียชีวิต ลูกหลานไปทำงานในเมือง ในกรุงเทพฯ พออยู่คนเดียวก็ฟุ้งซ่าน หมกมุ่น...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 02 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...ครอบครัว คือ ส่วนสำคัญเลยที่จะปกป้อง เด็ก สตรี หรือผู้ที่พิการทางสติปัญญา จากพวกอาชญากรรมทางเพศ ถ้ามีครอบครัวดูแลใกล้ชิด ไม่ปล่อยให้ลูกหลานอยู่ลำพัง ก็ยากที่พวกอาชญากรทั้งหลายจะเข้าถึงตัวเด็ก...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...การสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว พ่อ แม่ใกล้ชิดลูก คอยสอนให้ลูก รู้จักระมัดระวังตัว รู้เท่าทันคน ไม่ถูกขังขู่ได้ง่าย จะสามารถป้องกันได้ส่วนหนึ่ง และคนแก่ที่มีลูกหลานคอยดูแลใกล้ชิด ก็จะไม่ฟุ้งซ่าน ไม่หมกมุ่นกับเรื่องทางเพศ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 04 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักสังคมสงเคราะห์ที่ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...การไม่ให้ผู้สูงอายุอยู่คนเดียวสามารถป้องกันการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ เพราะเป็นการลดความเสี่ยงจากความเหงาและพฤติกรรมเบี่ยงเบน ผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียวมักเผชิญกับความเหงาและความรู้สึกโดดเดี่ยว นำไปสู่การแสวงหาความพึงพอใจในทางที่ไม่เหมาะสม เช่น การกระทำที่เกี่ยวข้องกับการล่วงละเมิดทางเพศ การที่มีสมาชิกในครอบครัวหรือคนดูแลใกล้ชิด จะช่วยให้ผู้สูงอายุมีการสื่อสาร และปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ลดโอกาสเกิดพฤติกรรมที่อาจเป็นอันตรายต่อผู้อื่น...” (นักสังคมสงเคราะห์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

พยาบาล 01 ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เวลาที่คนแก่ไม่ได้อยู่คนเดียว มีลูกหลาน คนในครอบครัว คอยสังเกต พฤติกรรมที่อาจเสี่ยงต่อการกระทำผิด รวมถึงการช่วยกันป้องกันไม่ให้เข้าไปใน สถานการณ์ที่อาจก่อให้เกิดปัญหา เช่น การอยู่ใกล้กลุ่มประจบประแจงโดยไม่มีการดูแล การเฝ้าระวังนี้ช่วยลดโอกาสการกระทำผิด...” (พยานบาล 01 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...ครอบครัวเป็นสถาบันที่มีความสำคัญแน่นอน ที่จะช่วยป้องกันการกระทำผิด ได้ การที่ผู้สูงอายุมีคนดูแลหรือมีครอบครัวอยู่ใกล้ จะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตและ อารมณ์ที่ดี ลดความเครียด ความหงุดหงิด หรือความเบื่อหน่าย ซึ่งอาจเป็นปัจจัย กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกใน ครอบครัวหรือชุมชนยังช่วยส่งเสริมจิตสำนึกและพฤติกรรมที่เหมาะสมต่อผู้อื่น” (พยานบาล 02 , การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับผู้ต้องขังชาย ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ที่ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผมอยู่คนเดียว ภรรยาเสียชีวิตแล้ว ส่วนลูกสาวก็ไปทำงานต่างจังหวัด ผมเหงา” (ผู้ต้องขังชาย 10, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

“...เวลาดื่มเหล้ามันก็จะคิดมากครับ เครียด คิดถึงลูกหลาน คิดถึงเมีย บางทีก็ น้อยใจว่าทำไมปล่อยเราไว้คนเดียว ไม่ค่อยมาเยี่ยมมาหา มันเหมือนจะฟุ้งซ่าน เหงา บางทีก็เคยคิดอยากตาย เพราะไม่รู้จะอยู่ไปทำไม...” (ผู้ต้องขังชาย 09, การสื่อสารส่วนบุคคล, 5 พฤษภาคม 2567)

5) ส่งเสริมบทบาทของสถาบันศาสนา

ศาสนาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างจิตสำนึกที่ดีและยับยั้งพฤติกรรมที่นำไปสู่ การกระทำผิดทางเพศ โดยการปลูกฝังศีลธรรม การส่งเสริมการควบคุมตนเอง และการสนับสนุน ชุมชนที่ปลอดภัย หากนำหลักคำสอนทางศาสนามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

ดังความเห็นของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผู้สูงอายุที่กระทำความผิดต้องได้รับการปลูกฝังจริยธรรมและศีลธรรม ในระหว่างต้องโทษในเรือนจำทุกราย เพราะผมมองว่า ศาสนาส่วนใหญ่มุ่งเน้นการ สอนให้มนุษย์มีจิตสำนึกด้านศีลธรรม เช่น ความเมตตา ความเคารพซึ่งกันและกัน และการควบคุมตนเอง หลักคำสอน เช่น สี่ลห้ของศาสนาพุทธ ข้อห้ามในศาสนา อิสลาม ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งเสริมให้บุคคลปฏิบัติตนในแนวทางที่ไม่ก่อความ เดือดร้อนแก่ผู้อื่น การปฏิบัติตามคำสอนนี้ช่วยลดแรงกระตุ้นที่อาจนำไปสู่การ กระทำผิดทางเพศได้...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...ไม่ใช่แค่เรียนรู้เรื่องศาสนาในเรือนจำแค่ตอนต้องโทษ ครอบครัวยุ ชุมชน ก็ควร เป็นหน่วยทางสังคมที่ช่วยกันกระตุ้น ผลักดันให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่ ในหมู่บ้าน ชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ เพราะผมเชื่อว่า ศาสนาจะส่งผลให้ควบคุมตนเอง รู้ผิดชอบ ชั่วดี ได้ดีขึ้น...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ04, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...การใช้หลักธรรมทางศาสนายึดเหนี่ยวจิตใจ จะช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถ ควบคุมความต้องการและกิเลส ลดความเสี่ยงที่จะกระทำการ โดยขาดสติหรือความ ยิ่งคิดได้มากขึ้น...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 05, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...ลูกหลานที่บ้าน คนในครอบครัว ควรชี้แนะ ส่งเสริม แนะนำ ให้ผู้สูงอายุในบ้าน เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม เข้าวัด ฟังธรรม เพื่อทำให้จิตใจสงบ ได้พูดคุยกับผู้อื่น ได้ใช้กิจกรรมในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อลดปัญหาการกระทำผิดทางเพศ...” (เจ้าหน้าที่ เรือนจำ 06, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับที่พยาบาล 01 ที่ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...เท่าที่เคยพูดคุยกับผู้สูงอายุที่กระทำความคิด ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ไม่มีเพื่อน ไม่มีสังคม อยู่บ้านเฉยๆ ชอบดื่มสุรา การชักนำกลุ่มคนพวกนี้เข้าวัด ฟังธรรม ฟังเทศน์ น่าจะช่วยได้ส่วนหนึ่งในการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิด...” (พยาบาล 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...เห็นด้วยกับการนำสถาบันศาสนาเข้ามามีบทบาทในการป้องกัน แก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเพศ เพราะศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว เป็นศูนย์กลางที่สร้างความสัมพันธ์และความไว้วางใจในชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา เช่น การสวดมนต์หรือการประกอบพิธีกรรม ช่วยสร้างพื้นที่ที่ปลอดภัย ลดความเสี่ยงของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกในชุมชนและยังทำให้คนมีสติและเรียนรู้ที่จะควบคุมพฤติกรรม รวมถึงรู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ระหว่างที่ต้องโทษก็ควรต้องนำการอบรมธรรมะปฏิบัติ เข้ามาใช้ในการขัดเกลาจิตใจของคนกระทำความคิด...” (พยาบาล 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

6) ส่งเสริมความรู้ในด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศให้เด็กและเยาวชน

การเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศ ถือเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน เสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ให้มีทักษะในการรับมือกับสถานการณ์เสี่ยง ลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของอาชญากร รู้เท่าทัน การหลอกลวง ล่อลวง ในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งยังรู้จักการนำตนเองออกจากสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อ

ดังความเห็นของนักจิตวิทยา ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...การให้ความรู้กับเด็กและเยาวชน เป็นเรื่องสำคัญเลยทีเดียว ครอบครัวต้องสอน ยังมีลูกผู้หญิงต้องสอนให้เค้ารู้จักสิทธิในร่างกาย ต้องให้เค้ารู้ว่าใครก็ไม่มีสิทธิมาแตะตัวเค้าถ้าเค้าไม่อนุญาต ต้องสอนให้เค้ารู้ว่าแยกแยะได้ว่า การสัมผัสตัวแบบไหน

ปลอดภัย แบบไหนไม่ปลอดภัย...” (นักจิตวิทยา, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

เจ้าหน้าที่เรือนจำคนอื่นๆ ได้ให้ข้อมูลไว้ ดังนี้

“...ผมว่าถ้าเด็กรู้เท่าทัน ว่าการหลอกให้ไปอยู่ตามลำพัง ขอลอดกางเกง ขอกอดจูบ คือ พฤติกรรมที่ผิดปกติที่เพศชายไม่ควรทำกับเพศหญิง มันจะทำให้เด็กสามารถ ขอความช่วยเหลือ ป้องกันตัวได้ทันท่วงที และต้องสอนให้เด็กกล้าบอก กล้าเล่าใน สิ่งที่พบเจอ ให้ครู ให้ผู้ปกครองฟังด้วย...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 01, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...เดี๋ยวนี้ยุคสมัยมันเปลี่ยนไปครับ การสอนเรื่องการป้องกันตัวเองไม่ให้ เป็นเหยื่ออาชญากรนี้ต้องทำแบบเปิดเผย ชัดเจน ควรมีหลักสูตรเฉพาะในโรงเรียนด้วย เพราะโลกสมัยนี้มันน่ากลัว ไว้ใจใครได้ยาก คนในครอบครัวยังไว้ใจไม่ได้เลย เรื่องเพศศึกษา เรื่องความเปลี่ยนแปลงในร่างกาย นี่ต้องสอนเด็กแล้ว ถ้าจะได้รู้จัก ดูแล ป้องกันตัวเอง...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 02, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

“...ผมมีลูกผู้หญิงผมก็สอนนะครับว่าถ้าอยู่ 2 คน ห้ามให้ผู้ชายคนไหนมาถูกตัว ถ้าไม่มีพ่อหรือแม่อยู่ หรือต้องมีคนอื่นที่พ่อกับแม่รู้จักอยู่ด้วย ผมว่าสังคมมันน่ากลัวยิ่งอยู่ในเรือนจำเราเห็นเยอะ เราก็กลัว สอนลูกถามลูกทุกวันว่าไปโรงเรียนวันนี้เป็นยังไง ถ้าฝากลูกไว้ให้คนอื่นเลี้ยงก็จะถามว่าทำอะไรกันบ้างมีใครมาถูกตัว หนู รีเปล่า ...” (เจ้าหน้าที่เรือนจำ 03, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

สอดคล้องกับนักสังคมสงเคราะห์ ที่ให้ความเห็น ดังนี้

“...เรื่องการป้องกันตนเอง การสร้างทักษะชีวิต จากอาชญากรพวกนี้นี้เป็นเรื่อง จำเป็นมาก ซึ่งการที่เด็กจะกล้าสื่อสารกล้าพูดกับครอบครัว ครอบครัวเองก็ต้อง ปลุกฝังความไว้วางใจ มีการสื่อสารที่เปิดกว้าง ให้เด็กสามารถพูดคุยปัญหาได้อย่าง

เปิดเผย โดยไม่กลัวว่าจะถูกตำหนิ อาจมีการจำลองสถานการณ์ให้เด็กๆ ได้เรียนรู้จริง เวลาเจอเหตุการณ์จริงจะได้ไม่ตื่นตระหนก...” (นักสังคมสงเคราะห์, การสื่อสารส่วนบุคคล, 15 พฤษภาคม 2567)

4.2 อภิปรายผลการศึกษา

สำหรับการอภิปรายผลการศึกษา “ปัจจัยในการกระทำความคิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์” ปรากฏผล ดังนี้

4.2.1 สาเหตุในการกระทำความคิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

จากการศึกษาพบว่าสาเหตุในการกระทำความคิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ส่วนใหญ่เกิดจากความใกล้ชิด คู่เนย สนทนากับเหยื่อหรือ เมาสุรา บ้างก็ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยา นานและขาดความยับยั้งชั่งใจในการระงับตนเองไม่ให้เกิดความคิด ได้รับรู้สิ่งชั่วร้ายทางกามารณ์ จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือลามกอนาจาร เว็บไซต์ คลิปวิดีโอ ทำให้เป็นสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศประกอบกับ โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ โดยสรุปได้ ดังนี้

1) ความใกล้ชิดกับเหยื่อ ซึ่งเป็นเด็กที่เป็นเพศหญิง หรือผู้พิการทางสติปัญญาซึ่งมีความด้อยกว่าตนทั้งในด้านสรีระร่างกาย สติปัญญา ทักษะการป้องกันตนเอง สามารถชักจูง ล่อลวงได้ง่าย ทำให้ผู้สูงอายุที่กระทำความคิดล่วงละเมิดทางเพศเหยื่อ โดยมีความใกล้ชิดเป็นเป็น ตัวกระตุ้นแรงขับทางเพศ สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Analysis) สามารถนำมาอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความใกล้ชิดและการกระทำผิดทางเพศ โดยมองว่าความใกล้ชิดอาจกระตุ้นแรงขับทางเพศที่อยู่ใน “Id” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของจิตใต้สำนึกที่ขับเคลื่อนด้วยความต้องการและแรงปรารถนาเบื้องต้น หากแรงขับดังกล่าวไม่ได้รับการควบคุมจาก “Ego” หรือ “Superego” ที่ทำหน้าที่ปรับสมดุลและยับยั้งพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมและสังคม อาจนำไปสู่การกระทำที่ไม่เหมาะสม เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ

ความใกล้ชิด เช่น การอยู่ใกล้กันในพื้นที่ส่วนตัวหรือการสร้างความสัมพันธ์ที่เกินขอบเขต อาจทำให้แรงกดดันหรือแรงขับทางเพศที่เคยถูกกดทับในจิตใต้สำนึก (Repressed Desires)

ถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ซึ่ง فروยด์อธิบายว่าแรงขับเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของพลังชีวิต (Libido) ซึ่งหากไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม อาจแสดงออกในรูปของพฤติกรรมที่ละเมิดสิทธิผู้อื่น ดังเช่นการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้สูงอายุนั่นเอง

จากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีภูมิหลังทางครอบครัวมาจากครอบครัวที่แตกแยก บิดามารดาหย่าร้างกัน หรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียชีวิต ในวัยเด็กจึงขาดความรัก ความอบอุ่น สภาพจิตใจไม่เข้มแข็ง อารมณ์อ่อนไหว ถูกชักจูงได้ง่าย มีลักษณะพึ่งพาบุคคลอื่น บุคคลเหล่านี้จะหาสิ่งทดแทนที่ตนเองไม่เคยได้รับด้วยการร่วมกลุ่มกับพวกอันดพาล มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากกรอบของสังคม กล่าวคือ ดิตยาเสพติด เล่นการพนันและดื่มสุราเป็นนิสัย และเมื่อไม่สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง จึงกลายเป็นอาชญากรข่มขืนเด็ก หากบุคคลมีสภาพจิตใจที่เข้มแข็งแล้วจะสามารถควบคุมตัวเองไม่ให้เข้าไปอยู่ในแหล่งอบายมุข สามารถแยกแยะพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ นอกจากนี้ถ้าจะพิจารณาจากประเด็นของเด็กที่ตกเป็นเหยื่อการข่มขืนแล้ว พบว่า เด็กส่วนหนึ่งอยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาทางด้านสัมพันธภาพ บิดามารดาสมรสใหม่ ไม่ได้ดูแลอย่างใกล้ชิด ปล่อยให้เด็กอยู่ในความดูแลของญาติ ดังนั้นผู้ข่มขืนจึงมีโอกาสที่จะสร้างความไว้วางใจจากเด็ก ด้วยการให้ของขวัญหรือเงิน และหลอกล่อเด็กเพื่อทำการข่มขืนในโอกาสต่อมา

2) เมาสูรา การดื่มสุรา เป็นสาเหตุหนึ่งในการทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมมา อรุณจิต (2564) ที่พบว่าสาเหตุที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมทางเพศเกิดจากการดื่มสุราและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล จักกระโทก (2561) ที่พบว่าสาเหตุของการข่มขืนกระทำชำเราเด็ก เกิดจากการดื่มสุรา เด็กอ่อนแอและโอกาส สถานที่ เวลา มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ فروยด์ สามารถเชื่อมโยงสาเหตุดังกล่าวกับโครงสร้างทางจิต 3 ส่วน ได้แก่ Id, Ego และ Superego ได้ดังนี้ Id (แรงขับดั้งเดิม) เป็นส่วนหนึ่งของจิตที่ควบคุมแรงขับตามสัญชาตญาณ เช่น ความต้องการทางเพศและความพึงพอใจส่วนตน แอลกอฮอล์ทำหน้าที่ลดการควบคุมจาก Ego และ Superego ซึ่งปกติจะทำหน้าที่ตรวจสอบและยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เมื่อ Id อยู่ในสภาพไร้การควบคุมจากส่วนอื่น ผู้สูงอายุในภาวะเมาสูราอาจแสดงออกถึงแรงขับดั้งเดิมในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม เช่น การกระทำความผิดทางเพศ Ego เป็นส่วนของจิตที่ทำหน้าที่ประนีประนอมระหว่างแรงขับของ Id และข้อจำกัดทางสังคมหรือศีลธรรมที่ Superego กำหนด อย่างไรก็ตาม ภาวะเมาสูราส่งผลต่อความสามารถในการใช้เหตุผลของ Ego ทำให้ผู้สูงอายุไม่สามารถตัดสินใจหรือควบคุมพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม พฤติกรรมที่ควรถูกควบคุมกลับถูกปลดปล่อยออกมา Superego เป็นส่วนที่สะท้อนค่านิยม ศีลธรรม และบรรทัด

ฐานของสังคม แต่แอลกอฮอล์สามารถลดทอนอิทธิพลของ Superego ทำให้บุคคลขาดความละเอียดหรือความรู้สึกผิดในพฤติกรรมที่ตนเองแสดงออก เมื่ออยู่ในภาวะมีนเมา ผู้สูงอายุอาจไม่ตระหนักถึงผลกระทบของการกระทำ หรือไม่รู้รู้สึกผิดแม้จะกระทำผิดทางเพศ

ในเชิงจิตวิเคราะห์ ความเมามสุราเป็นตัวเร่งให้ Id มีบทบาทเหนือ Ego และ Superego ทำให้แรงขับดั้งเดิมที่ปกติถูกควบคุมแสดงออกมาในรูปแบบที่ไม่เหมาะสม เช่น ความต้องการทางเพศที่แสดงออกโดยการละเมิดผู้อื่น หรือการกระทำที่ขัดต่อบรรทัดฐานทางสังคม ภาวะเมามสุราส่งผลให้สมดุลระหว่าง Id, Ego และ Superego เสียไป ทำให้ผู้สูงอายุขาดการยับยั้งชั่งใจ และแสดงพฤติกรรมทางเพศที่ละเมิดศีลธรรมและผู้อื่น การทำความเข้าใจสาเหตุเหล่านี้สามารถนำไปสู่การป้องกันและลดโอกาสในการเกิดการกระทำผิด เช่น การให้ความรู้เรื่องผลกระทบของแอลกอฮอล์ต่อจิตใจและพฤติกรรม รวมถึงการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการควบคุมตนเองในผู้สูงอายุ

3) ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาและขาดความยับยั้งชั่งใจ การห่างเหินจากการมีเพศสัมพันธ์มานาน การไม่ได้รับความรักความอบอุ่น การแสดงออก การสัมผัสทางร่างกาย สอดคล้องกับทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ในด้านความต้องการพื้นฐานทางสรีระ (Physiological Needs) ผู้สูงอายุยังคงมีความต้องการทางสรีระ ซึ่งรวมถึงความต้องการทางเพศ หากความต้องการดังกล่าวไม่ได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสม อาจนำไปสู่พฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เช่น การกระทำผิดทางเพศ โดยเฉพาะในบริบทที่ผู้สูงอายุอยู่ใกล้ชิดกับบุคคลที่ไม่มีอำนาจปฏิเสธ อีกทั้งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรณิภา ปราบปราม (2563) ที่พบว่าการข่มขืน อนาคตและกระทำชำเรา บางส่วนเกิดจากความผิดปกติทางด้านจิตใจ ไม่สามารถควบคุมความต้องการทางเพศได้

4) การรับรู้สิ่งช่วยๆทางกามารณ์จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือลามกอนาจาร เว็บไซต์คลิปวิดีโอ เป็นสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ สอดคล้องกับทฤษฎีบุคลิกภาพ ได้กล่าวไว้ ลักษณะของผู้กระทำความผิดทางเพศน่าจะมีนิสัยหมกมุ่นทางเพศ กลุ่มลักษณะนี้ ได้แก่ ชอบเที่ยวโสเภณี ชอบแอบดูผู้หญิงอาบน้ำ ไปสถานบริการอาบอบนวด ชอบผู้หญิงแต่งตัวยั่วชวน ชอบอ่านหนังสือ คอลัมน์ทางเพศ ภาพยนตร์ วิดีโอลามกอนาจาร การอ่านหนังสือพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งจะกระตุ้นความรู้สึกทางเพศจึงทำให้มีความต้องการทางเพศตามมา ถ้าหากผู้ที่สนใจเรื่องเพศ โดยหมกมุ่นกับหนังสือที่เกี่ยวกับเพศ วิดีโอโป๊ อ่านหนังสือเกี่ยวกับ

พฤติกรรมทางเพศ แล้วน่าจะมีส่วนที่จะไปกระตุ้นอารมณ์และความต้องการที่มีอยู่ ถ้าหากไม่สามารถควบคุมได้ อาจทำให้เขากระทำความผิดทางเพศได้ สอดคล้องกับทฤษฎีหลายสาเหตุของแมนไฮน์ ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า อาชญากรรมทางเพศ มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยทางกายภาพ (Physics Factors) ซึ่งการที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่คนเดียวตามลำพังภายในบ้าน ทำให้เกิดโอกาสในการที่จะเปิดสื่อลามกดู โดยที่ไม่ต้องกังวลว่าจะมีใครเห็น มีใครได้ยิน 2) ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) สิ่งแวดล้อมทางสังคมเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมไม่น้อยกว่าสิ่งแวดล้อมทางด้านอื่น ๆ ปัจจัยทางสังคม เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศนั้น มักว่างงาน ไม่มีกิจกรรมทางสังคม ไม่มีการทำกิจกรรมนันทนาการ ไม่มีครอบครัวคอยใส่ใจ ใกล้ชิด คนที่ในชุมชน ไม่ได้ให้ความสำคัญ เนื่องจากไม่มีอาชีพ ไม่มีเงิน ไม่มีหน้าที่การงาน ประกอบกับ 3) ปัจจัยทางจิต (Mental Factors) ซึ่งเกี่ยวข้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud (1917) กล่าวว่า การประกอบอาชญากรรม เป็นการแสดงออกของสัญชาตญาณที่ปราศจากการควบคุม กล่าวคือ ปัจจัยทางกายภาพหรือปัจจัยทางสังคมเพียงประการเดียว ไม่ใช่สาเหตุในการก่อเกิดการกระทำความผิดเสมอไป จะต้องมีการผลักดันหรือได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางจิตใจด้วย ว่ามีความรู้สึกผิดชอบชั่วดี สติยับยั้งของบุคคล ที่จะเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด ถ้ามีมากก็จะไม่ก่อเกิดการกระทำความผิด แต่ถ้ามีน้อยหรือมีไม่เพียงพอ ก็จะก่อให้เกิดการกระทำความผิดขึ้น

5) โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ ในการก่ออาชญากรรมทางเพศนั้น หากมีความสัมพันธ์กัน ด้านโอกาส เหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ จะมีความเสี่ยงสูงในการก่ออาชญากรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงกมล จักกระโทก (2561) ได้ศึกษาเรื่อง สาเหตุการข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 13 ปี ผลการศึกษาพบว่า การข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงมีสาเหตุปัจจัย 3 ส่วน คือ 1) สาเหตุปัจจัยจากตัวผู้กระทำผิดที่ขาดความรัก ความอบอุ่น ไม่มีความผูกพันกับครอบครัว ผู้ให้กำเนิด ไม่ได้รับการขัดเกลาทางสังคมอย่างเหมาะสม ทำให้เป็นคนที่มีการควบคุมตัวเองต่ำ มีบิดาหรือบิดาเลี้ยงเป็นต้นแบบในการดื่มสุรา ผู้กระทำผิดมีชีวิตที่ล้มเหลว ผิดหวัง จากความรัก 2) เหยื่อที่เหมาะสม คือ เด็กหญิงมีความอ่อนแอทั้งร่างกายและจิตใจ ถูกหลอกได้ง่าย และรู้จักคุ้นเคยกับผู้กระทำผิดมาก่อน 3) โอกาส เวลา สถานที่ที่เหมาะสม คือ มีโอกาสอยู่เด็กหญิงเพียงลำพังในสถานที่มืดซิด เปลี่ยวมืด ปราศจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่รัฐ จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 ส่วนนี้ เป็นปัจจัยสำคัญ เมื่อเด็กอยู่บ้านเพียงลำพัง มีความอ่อนแอทางร่างกาย จิตใจ ไม่มีครอบครัว คนใกล้ชิด คอยดูแล ปกป้อง ย่อมเป็นช่องว่างให้ผู้สูงอายุ ซึ่งอยู่คนเดียว ไม่มีลูกหลาน ภรรยา ให้ความรักความใส่ใจเข้ามาล่อลวงเด็กไปล่วงละเมิดทางเพศในสถานที่ลับตาคน ซึ่งส่วนใหญ่จะเกิดเหตุในบ้านตนเอง หรือบ้านเหยื่อ นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม

กล่าวคือ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย มีบุคลิกภาพเฉพาะ เช่น ผู้สูงอายุที่กระทำความผิด มักมีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำ ขาดความมั่นใจ ซึมเศร้า เก็บกด 2) เหยื่อ (Victim) เป้าหมาย (Target) เหยื่อของการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของผู้สูงอายุ จะเป็นเด็กที่ไร้เดียงสา สตรีที่ไม่สามารถดูแลช่วยเหลือตนเองได้ เป็นผู้มีความบกพร่องทางสติปัญญา 3) โอกาส (Opportunity) ปัจจัยด้าน โอกาส ส่วนใหญ่เกิดจากความไว้วางใจ สนับสนุนระหว่างผู้กระทำและเหยื่อ ซึ่งความใกล้ชิด เนื่องจากเป็นคนรู้จักสนิทสนมกัน สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เปลี่ยน เป็นต้น

4.2.2 รูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

รูปแบบ/พฤติกรรม การกระทำผิดทางเพศของผู้สูงอายุที่กระทำต่อเหยื่อที่เป็นเด็ก และสตรีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการล่อลวง หลอกลวงเหยื่อ โดยใช้เงินทอง สิ่งของมีค่า บ้างก็วางแผนใช้กลอุบายพาเหยื่อไปที่ลับตาคน บ้างก็อาศัยโอกาสที่เหยื่ออยู่ลำพัง บ้างก็ใช้กำลังบังคับ ชื่นใจ รูปแบบ พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ สามารถแยกเป็นประเด็นสำคัญ 2 ประเด็น ดังนี้

1) การใช้เงิน/สิ่งของ ล่อลวงเหยื่อ ที่มีความสนิทสนม คู่เนย อายุน้อย หรือมีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยอาชญากรรมทางเพศที่ผู้สูงอายุเป็นคนกระทำความผิดนั้น มักจะกระทำกับเด็ก สตรี ที่ตนรู้จักคุ้นเคยอยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมมา อรุณจิต (2564) ที่พบว่าปัจจัยสาเหตุของการเกิดอาชญากรรมทางเพศประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ 1) การควบคุมตัวเองไม่ได้จากการดื่มสุรา 2) ผู้กระทำความผิดเคยมีประวัติกระทำความผิดทางเพศมาก่อนหรือการกระทำผิดซ้ำ 3) กลุ่มเพื่อนชักชวนกันกระทำความผิด 4) สถานที่เปลี่ยว ลับตาคน 5) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำผิดกับผู้ถูกกระทำเป็นคนรู้จัก คู่เนยใกล้ชิดกัน 6) โอกาสในช่วงเวลากลางคืน

2) การหาโอกาสข่มขืน /อนาจาร ในช่วงที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมมา อรุณจิตละวุฒิผล มั่นเหมาะ (2559) ซึ่งพบว่า พบว่าปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศส่วนหนึ่ง คือ ความใกล้ชิดเนื่องจากเป็นคนรู้จักสนิทสนมกัน เหตุเกิดในเวลากลางคืน-ดึก และอยู่ในสภาพแวดล้อมเสี่ยง พื้นที่เปลี่ยว

สอดคล้องกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม 3 ด้าน ได้ดังต่อไปนี้ 1) ปัจจัยด้านผู้กระทำผิด/คนร้าย (Offender) พบว่า ส่วนใหญ่เกิดจากสาเหตุเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและเสพ

ยาเสพติด การได้รับสิ่งยั่วยุจากสื่อ ครอบครัวมีปัญหาหรือแตกแยก และบุคลิกภาพเฉพาะ เช่น การควบคุมตนเองต่ำ ขาดความมั่นใจ ซึมเศร้า เก็บกด มีค่านิยมชายเป็นใหญ่ เป็นผู้ใช้ชีวิตที่เสี่ยงภัย และมีกลุ่มเพื่อนยั่ว 2) เหยื่อ (Victim) เป้าหมาย (Target) พบว่า เหยื่อมักเป็นผู้ที่อยู่ในภาวะมีนเมาจากการเสพของมีนเมา และครอบครัวไม่สมบูรณ์ แตกแยก เหยื่อมีรูปร่างหน้าตาดี แต่งกายหล่อแหลม ห่างเหิน มีช่วงวัยอยู่ในช่วงวัยรุ่น และมีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 3) โอกาส (Opportunity) พบว่า ปัจจัยที่เสี่ยงการเกิดอาชญากรรมทางเพศมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านโอกาส ส่วนใหญ่เกิดจากความไว้ใจ สนิทสนมระหว่างผู้กระทำและเหยื่อ ซึ่งความใกล้ชิดเนื่องจากเป็นรู้จักกันสนิทสนมกัน โอกาสการเกิดเหตุมักเกิดในเวลากลางคืน และการอยู่ในสภาพแวดล้อมเสี่ยง พื้นที่เปลี่ยว หรือลับตาคน

เมื่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ง่าย เด็ก ผู้เยาว์ ผู้พิการทางสติปัญญา เมื่อถูกทิ้งให้อยู่เพียงลำพัง ก็ไม่สามารถปกป้อง ดูแลตนเองได้ บ้างมีฐานะยากจนก็จะถูกผู้กระทำความผิดล่อลวงด้วย เงิน ทอง สิ่งของมีค่า ฯลฯ ประกอบกับมีโอกาสในการเข้าหาเหยื่อได้ง่ายเพราะความสนิทสนมคุ้นเคย จึงทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศได้

4.2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความผิดทางเพศของผู้สูงอายุเป็น ถือเป็นปัญหาสังคมที่ควรมีการบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็น ชุมชน ครอบครัว สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ ควรมีการเตรียมความพร้อมได้รับการเรียนรู้ การยอมรับในความเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และจิตใจของตน เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมทางเพศ ในขณะที่เดียวกันก็เกิดช่องว่างในการก่ออาชญากรรมทางเพศมากขึ้น เนื่องจากครอบครัวบางครอบครัวปล่อยให้เด็กอยู่ตามลำพังในบ้าน บางครอบครัวก็ทิ้งให้บุตรหลาน อยู่กับปู่ ย่า โดยไม่มีผู้ปกครองคอยควบคุม ดูแลใกล้ชิด ผู้สูงวัยบางคนเหงา ว่างงาน ไม่มีกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ทำ หันไปดื่มสุรา ใช้สารเสพติด ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำผิด รวมถึงการขาดความรู้ เรื่องสิทธิและการปกป้องตนเองในสังคม จึงต้องมีการแก้ไขปัญหาที่เน้นการบูรณาการระหว่างครอบครัว ชุมชน และภาครัฐ เพื่อสร้างสังคมที่ปลอดภัยและยั่งยืนสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย มีแนวทางในการดำเนินการ ประกอบด้วย

1) ไม่ให้เด็ก เยาวชน สตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา อยู่เพียงลำพังกับผู้สูงอายุเพศชาย

การไม่ให้ผู้สูงอายุชายอยู่ใกล้เด็กและสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญาในการป้องกันอาชญากรรมทางเพศ เป็นการจำกัดหรือควบคุมสภาพแวดล้อมที่ผู้สูงอายุชายสามารถอยู่ใกล้เด็กและสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญาเป็นแนวทางป้องกันที่อาจลดความเสี่ยงของการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ เนื่องจากกลุ่มเปราะบางเหล่านี้มักมีข้อจำกัดในการปกป้องตนเองหรือการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ด้วยสรีระทางร่างกายของเด็กนั้น ยังมีร่างกายที่ไม่แข็งแรง ไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะปกป้องหรือดูแลตนเองได้ และยังมีความรู้เพียงสา ถูกล่อลวงได้ง่าย ภาวะในการแก้ไขปัญหา การตัดสินใจค่อนข้างน้อย เช่นเดียวกับสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มักถูกรังแก เอาเปรียบ หลอกลวง จำเป็นต้องมีผู้ดูแลใกล้ชิด

2) ไม่ข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การดื่มสุราเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะเชื่อมโยงกับการกระทำผิดทางเพศ เนื่องจากสุรามีผลกระทบต่อสมองและระบบประสาท ส่งผลต่อการควบคุมตนเอง พฤติกรรม และการตัดสินใจ การดื่มสุราและความสัมพันธ์กับการกระทำผิดทางเพศ เมื่อดื่มสุราในปริมาณมาก ความสามารถในการยับยั้งความต้องการหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะลดลง ทำให้ผู้ดื่มมีโอกาสกระทำผิดทางเพศโดยไม่คิดถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น อีกทั้งยังสามารถกระตุ้นอารมณ์ให้ผู้ดื่มมีความก้าวร้าวมากขึ้น และลดความยับยั้งชั่งใจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรุนแรง รวมถึงการกระทำผิดทางเพศ เช่น การบังคับหรือคุกคามทางเพศ ผู้ประกอบกับดื่มอาจไม่สามารถแยกแยะระหว่างพฤติกรรมที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม หรือเข้าใจผิดในสัญญาณและความต้องการของผู้อื่น เช่น การตีความพฤติกรรมปกติว่าเป็นการเชื้อเชิญทางเพศ

3) เพิ่มมาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้กระทำผิด

การเพิ่มมาตรการทางกฎหมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดทางเพศให้รุนแรงขึ้น การลงโทษที่เหมาะสมและมีความรุนแรงพอสมควรสามารถช่วยยับยั้ง (Deterrence) และลดการกระทำผิดทางเพศในสังคมได้ โดยเฉพาะการลงโทษในคดีสะเทือนขวัญ อุกฉกรรจ์ คดีที่มีเหยื่อเป็นเด็ก สตรี กลุ่มเปราะบาง จำเป็นต้องมีการดำเนินการทางกฎหมายที่มีความเหมาะสม จึงจะทำให้คน

ในสังคมรู้สึกถึงความยุติธรรมต่อเหยื่อ อาชญากรเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำผิดซ้ำ และเป็นการป้องปรามคนที่กำลังคิดจะกระทำผิด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1) งดเว้นสิทธิประโยชน์ ที่ได้รับ

เจ้าหน้าที่เรือนจำเห็นว่า ผู้ต้องขังในเรือนจำที่กระทำความผิดในบางคดี ไม่สมควรได้รับสิทธิ ประโยชน์ เช่น การลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การได้รับอภัยโทษ ฯลฯ เพราะการได้รับสิทธิ ประโยชน์ ทำให้ผู้ต้องขังไม่หลบหลีก ในความผิดที่ได้กระทำไป ทำให้คนในสังคมไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นความผิดที่สร้างผลกระทบที่รุนแรงต่อเหยื่อ ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย จิตใจ การดำเนินชีวิตในอนาคต ความรู้สึกของเหยื่อในระยะยาว

3.2) มีการเพิ่มการชดเชยทางการเงินให้เหยื่อทุกราย

นักสังคมสงเคราะห์ เห็นว่านอกจากการลงโทษทางกฎหมาย ประเทศไทยควรมีกองทุนสำหรับเหยื่อจากอาชญากรรมทางเพศ โดยมุ่งเน้นการดำเนินคดีด้วยการเรียกเงินเสียหายจากตัวอาชญากร และไม่ควรยอมให้มีการต้องโทษแทนจำนวนเงิน หรือค่าเสียหายที่ต้องชดเชย ต้องมีการตามอาชญากรรมที่มี เพื่อขายทอดตลาดชดเชยให้เหยื่ออย่างจริงจัง เพื่อเยียวยาเหยื่อโดยเร่งด่วน ซึ่งเจ้าหน้าที่เรือนจำได้สนับสนุนว่า การจ่ายเงินชดเชยเยียวยาให้เหยื่อทุกรายก็เป็นสิ่งที่ควรทำ และควรเป็นการชดเชยโดยตัวผู้ก่อเหตุ โดยพิจารณาตามความรุนแรง ลักษณะคดีเป็นสำคัญ

4) สร้างความเข้มแข็งภายในสถาบันครอบครัว

สถาบันครอบครัวเป็นหน่วยพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม ซึ่งมีบทบาทโดยตรงต่อการหล่อหลอมพฤติกรรม ค่านิยม และจริยธรรมของบุคคลในทุกช่วงวัย ความเข้มแข็งของครอบครัวส่งผลต่อการสร้างบุคคลที่มีจิตสำนึกในเรื่องศีลธรรม ความรับผิดชอบ และการเคารพสิทธิของผู้อื่น อีกทั้งเด็กที่ถูกล่วงละเมิดทางเพศ มักถูกทอดทิ้งให้อยู่กับ ปู่ ย่า ตา ยาย เพียงลำพัง พ่อ แม่ หย่าร้างกัน ไม่มีผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด อ่อนไหว ถูกชักจูงได้ง่าย เปิดช่องว่างให้เกิด

อาชญากรรม ตัวผู้สูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ มักเป็นคนแก่ที่ถูกทิ้งให้อยู่บ้าน ลูกหลานไม่ค่อยมาเยี่ยม ไม่มีปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัว ไม่มีกิจกรรมทางสังคม

ดังนั้นความสัมพันธ์ ความใกล้ชิด ความอบอุ่น จากครอบครัวจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการลดและป้องกันการกระทำผิดทางเพศ การกระทำผิดทางเพศไม่ได้เกิดจากปัจจัยทางชีววิทยาหรือสิ่งแวดล้อมเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีรากฐานมาจากการขาดความเข้าใจในเรื่องคุณค่าและความสัมพันธ์ที่เหมาะสม การสร้างความเข้มแข็งในครอบครัวจึงเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงสำหรับการพัฒนาพฤติกรรมเชิงบวก สอดคล้องกับทฤษฎีกลไกการควบคุม (Containment Theory) ของ Reckless (1973) ซึ่งให้ความสำคัญทั้งปัจจัยภายนอก โดยเฉพาะปัจจัยทางสังคม และปัจจัยภายในคือ สภาพของจิตใจ เป็นแนวทางสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเบี่ยงเบนในสังคม โดยจะต้องพยายามปรับปรุงสถาบันทางสังคมต่างๆ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัวให้มีเข้มแข็ง พร้อมๆ กับการฝึกฝนระเบียบวินัยหรือความมีสติสัมปชัญญะให้เกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอในตัวบุคคล ซึ่งหากปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น มีความใกล้ชิดกัน จะสามารถป้องกันมิให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศได้ อีกทั้งยังป้องกันให้เด็กและเยาวชนมีเกราะคุ้มกัน มีผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด ไม่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากร

5) ส่งเสริมบทบาทของสถาบันศาสนา

ศาสนาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างจิตสำนึกที่ดีและยับยั้งพฤติกรรมที่นำไปสู่การกระทำผิดทางเพศ โดยการปลูกฝังศีลธรรม การส่งเสริมการควบคุมตนเอง และการสนับสนุนชุมชนที่ปลอดภัย หากนำหลักคำสอนทางศาสนามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม

6) ส่งเสริมความรู้ในด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศให้เด็กและเยาวชน

การเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศ ถือเป็นการสร้างภูมิคุ้มกัน เสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ให้มีทักษะในการรับมือกับสถานการณ์เสี่ยงลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของอาชญากร รู้เท่าทัน การหลอกลวง ล่อลวง ในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งยังรู้จักการนำตนออกจากสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ : กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในจังหวัดเพชรบูรณ์” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสาเหตุในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ ศึกษารูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ และศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ จากการสัมภาษณ์และนำข้อมูลที่ได้มาเสนอผลการวิจัย ในบทที่ 4 สามารถ สรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยทั้งข้อมูลจากเอกสารวิชาการ ตำรา บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงได้ และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้ง 20 คน ประกอบด้วย ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ 10 คน ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป ได้แก่ นักจิตวิทยาเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ และพยาบาลเทคนิคเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ รวม 2 คน เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการควบคุมและเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำผิดเกี่ยวกับเพศ ได้แก่ เจ้าพนักงานราชทัณฑ์ฝ่ายควบคุมฯ และผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง จำนวน 6 คน และบุคคลภายนอกที่ไม่ได้ปฏิบัติงานในกรมราชทัณฑ์ ได้แก่ นักสังคมสงเคราะห์จากเทศบาลเมืองเพชรบูรณ์ และพยาบาลจากโรงพยาบาลเพชรบูรณ์ซึ่งมีประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้สูงอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป จำนวน 2 คน โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เป็นผลการวิจัยดังที่เสนอในบทที่ 4 แล้ว ในส่วนนี้ จะเป็นการสรุปผลการวิจัย ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

5.1.1 สาเหตุในการกระทำคามผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

1) ความใกล้ชิดกับเหยื่อ ความคุ้นเคยกับเหยื่อเป็นเหตุให้ก่ออาชญากรรมทางเพศ ซึ่งพบว่า การก่อเหตุส่วนใหญ่ เกิดจากความคุ้นเคยกับเหยื่อ โดยมีปัจจัยนำไปไปสู่การก่อเหตุคือ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้เกิดการกระตุ้นทางอารมณ์ สอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Analysis) โดยมองว่าความใกล้ชิดอาจกระตุ้นแรงขับทางเพศที่อยู่ใน “Id” ทำให้ไม่สามารถแยกแยะ ผิดชอบชั่วดี ไม่สามารถควบคุมความต้องการของตนเองได้ ประกอบกับความใกล้ชิดเหยื่อที่เป็นเด็ก การสัมผัสตัวเด็ก การกอดหอม นำไปสู่การเกิดอารมณ์ทางเพศ อีกทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้ออำนวยให้กระทำความผิด เช่น บ้านของเหยื่อไม่ได้ปิดมิดชิด หรือเหยื่อเป็นลูกหลาน ญาติพี่น้องคนใกล้ชิด ที่มีความไว้วางใจ เชื่อใจผู้กระทำความผิด และผู้กระทำความผิดเป็นผู้สูงอายุล้วนมีความด้อยในเรื่องของความแข็งแรงของร่างกาย รูปร่างหน้าตา การศึกษาฐานะ ซึ่งไม่สามารถที่จะทำให้ผู้หญิงเข้าหา หรือชอบพอได้ ดังนั้นความคุ้นเคยกับเหยื่อ โอกาสเอื้ออำนวย สถานที่เอื้ออำนวยให้ก่อเหตุ ทำให้เป็นปัจจัยหรือสาเหตุในการที่ผู้สูงอายุจะก่ออาชญากรรมทางเพศได้

2) เมาสูรา การดื่มสุราการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง เป็นสาเหตุของการก่ออาชญากรรมของผู้สูงอายุ เมื่อดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้ขาดการยับยั้งชั่งใจ แรงขับดังกล่าวไม่ได้รับการควบคุมจาก “Ego” หรือ “Superego” ที่ทำหน้าที่ปรับสมดุลและยับยั้งพฤติกรรมตามหลักศีลธรรมและสังคม นำไปสู่การกระทำที่ไม่เหมาะสม เช่น การล่วงละเมิดทางเพศเกิดความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมไม่คิดถึงเรื่องข้อกำหนดทางกฎหมาย ผลกระทบที่ตามมาจากการกระทำของตน ส่งผลให้เกิดการกระทำที่ผิดศีลธรรมและขัดต่อกฎหมาย และในบางครั้งการดื่มสุรายังนำไปสู่ การข่มขู่ การทำร้ายร่างกาย เพราะมีฤทธิ์สุรากระตุ้น นอกจากจะทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ ยังเกิดความฮึกเหิม พร้อมที่จะข่มขู่เหยื่อที่มีความด้อยกว่าตนทั้งในด้านร่างกาย ใจคิด อีคิว

3) ไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาตามความต้องการได้รับการตอบสนองตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) ในด้านความต้องการพื้นฐานทางสรีระ (Physiological Needs) ผู้สูงอายุยังคงมีความต้องการทางสรีระและขาดความยับยั้งชั่งใจทำให้เกิดแรงกระตุ้นทางเพศ อีกทั้งผู้ต้องขังสูงอายุชายที่มีไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางเพศกับภรรยา คู่รัก หรือเพศหญิงมานาน ทำให้เกิดความเก็บกด ความเครียด รู้สึกเหงา ว้าเหว เหมือนตนเองไม่ได้รับความรัก ไม่มีคุณค่า ประกอบกับการอยู่ในบ้านเพียงลำพัง ไม่มีบุตรหลาน คนในครอบครัว ชวนทำกิจกรรมอื่นๆ ในเชิงบวก ไม่มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมในชุมชน ยิ่งทำให้เกิดความหมกมุ่นทางเพศบางคนก็มีความต้องการทางเพศสูง ความยับยั้งชั่งใจต่ำ ไม่รู้สึกผิดชอบชั่วดี จากการศึกษพบว่า

ผู้สูงอายุที่ล่วงละเมิดทางเพศต่อเหยื่อ เป็นบุคคลที่มีสติ รู้ตัว มีความตั้งใจวางแผนในการล่อลวงเหยื่อ เพื่อกระทำชำเรา เมื่อถูกจับกุมจะรู้สึกอายก่อนเกิดความรู้สึกสำนึกผิด บางส่วนบอกว่าเป็นเรื่องของเวรกรรม โทษสุรา ความเหงา ความใกล้ชิด แต่น้อยคนที่จะสำนึกผิดว่าเกิดจากการกระทำและความไม่ยับยั้งชั่งใจของตน

4) การรับรู้สิ่งช่วยุทางกามารมณ์จากสื่อต่างๆ เช่น หนังสือลามกอนาจาร เว็บไซต์ คลิปวิดีโอ เป็นสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศในการก่อเหตุอาชญากรรมทางเพศ การรับรู้สิ่งช่วยุทางกามารมณ์จากสื่อต่างๆ ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกทางเพศ โดยเฉพาะกับกลุ่มบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบพึงพิง จะมีความอ่อนไหว ขาดความเชื่อมั่น ขาดความมั่นใจในตนเอง เช่น ผู้สูงอายุเป็นต้น ประกอบกับทฤษฎีหลายสาเหตุของแมนไฮน์ ซึ่งมีแนวคิดที่ว่า อาชญากรรมทางเพศ มีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นปัจจัยจากชีวภาพ ความเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมน ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และสังคม ที่เป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กัน เอื้อต่อการกระทำผิด โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ลำพัง มีโอกาสในการดู การรับรู้สื่อลามกต่าง ๆ เป็นประจำจะทำให้เกิดความหมกมุ่น เคยชิน เสพติด และนำไปสู่การก่ออาชญากรรมทางเพศ

5) โอกาสเอื้ออำนวย ลักษณะเหยื่อ และตัวผู้ก่อเหตุ ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม ก็เป็นเป็นสาเหตุในการก่ออาชญากรรมทางเพศ คือ โอกาสเอื้ออำนวย เช่น สภาพสังคม ทั้งของเหยื่อและผู้ก่อเหตุ เกิดในช่วงเวลาที่เอื้อต่อการก่อเหตุ เช่น ในเวลาที่ไม่มีคนอื่นอยู่ด้วย สถานที่เหมาะสมกับการก่อเหตุ เช่น สถานที่ลับตาผู้คน ไม่มีคนอื่นอยู่ด้วยในสถานที่นั้น เป็นต้น ลักษณะของเหยื่อ เช่น ความสนิทสนม คู่กันเคยกับเหยื่อ เหยื่อมีความน่ารัก หลอกหลวงได้ง่าย และเกิดจากตัวผู้ก่อเหตุ เช่น มีความต้องการทางเพศมากกว่าปกติ ซึ่งมาจากการดูสื่อลามก และการดื่มสุราเป็นตัวกระตุ้น

5.1.2 รูปแบบ/พฤติกรรมในการกระทำผิดทางเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

1) การใช้เงิน/สิ่งของ ล่อลวงเหยื่อ ที่มีความสนิทสนม คู่กันเคย อายุน้อย หรือมีความบกพร่องทางสติปัญญา

ผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมักจะใช้เงินและสิ่งของล่อลวงเหยื่อ เนื่องจากมองว่าเงินและสิ่งของเป็นวิธีง่ายที่สุดในการเข้าถึงหรือสร้างความไว้วางใจจากเหยื่อ โดยเฉพาะเมื่อเหยื่อเป็นเด็กหรือผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความสนิทสนม คู่กันเคยกันอยู่แล้ว การใช้เงินหรือของขวัญ มักง่ายต่อการล่อลวง โดยเฉพาะกลุ่มที่เปราะบาง เช่น เด็กที่อาจสนใจ

ของเล่น ขนม หรือสิ่งของมีค่า อีกทั้งยังลดโอกาสที่เหยื่อจะสงสัยในเจตนา และเพิ่มโอกาสให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงเหยื่อได้โดยไม่ต้องใช้กำลัง

2) การหาโอกาสข่มขืน /อนาจาร ในช่วงที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง

ช่วงเวลาและสถานที่เกิดเหตุ พบว่าเหตุมักเกิดในช่วงกลางวัน ภายในบ้านของเหยื่อเอง และบ้านของผู้กระทำ ทุกครั้งที่เกิดเหตุจะเป็นช่วงเวลาที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง ซึ่งเหยื่อเกือบทั้งหมด มีความสนิทสนม คຸ້ຍเคຍ ไปมาหาสู่กันเป็นประจำกับผู้กระทำ ผู้สูงอายุที่ก่ออาชญากรรมทางเพศเกือบทั้งหมด เป็นบุคคลที่เหยื่อรู้จักมาก่อน และคนในครอบครัวของเหยื่อเอง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังทั้ง 10 ราย มีลักษณะความสัมพันธ์กับเหยื่อใน 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เป็นบุคคลที่อยู่ภายนอกครอบครัวของเหยื่อ มีลักษณะความสัมพันธ์กับเหยื่อในฐานะเพื่อนบ้านหรือคนรู้จัก
- 2) เป็นบุคคลที่เป็นญาติใกล้ชิดหรือเป็นบุคคลภายในครอบครัวของเหยื่อ มีลักษณะความสัมพันธ์ในฐานะตา ลุง น้า

การเกิดเหตุการณ์ข่มขืนกระทำชำเรา เกิดขึ้นใน 2 ลักษณะ ดังนี้

- 1) เกิดขึ้น โดยบังเอิญ ผู้ต้องขังมิได้เตรียมการไว้ล่วงหน้า ในกรณีที่เกิดขึ้น เมื่อผู้ต้องขังเมาสุรา ควบคุมอารมณ์ไม่อยู่ และใช้วิธีการขู่บังคับให้เหยื่อกลัว ส่วนใหญ่เกิดขึ้นในขณะที่เหยื่ออยู่ตามลำพัง และโอกาสที่เื่ออ่านวย
- 2) เกิดขึ้น โดยผู้ต้องขังเตรียมการไว้ล่วงหน้า การกระทำในลักษณะนี้เกิดขึ้นในกรณีที่ผู้ต้องขังเป็นบุคคลภายในครอบครัวของเหยื่อ และเมื่อก่อเหตุแล้ว จะข่มขู่ไม่ให้เหยื่อบอกใคร ผู้กระทำมักใช้วิธีการหลอกล่อ ให้เหยื่อหลงเชื่อ เพื่อหาโอกาสใกล้ชิดกับเหยื่อ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ต้องขังบางรายใช้อามิสสินจ้าง เป็นเงินหรือสิ่งของ เพื่อให้เหยื่อไว้วางใจ

5.1.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ

1) ไม่ควรรำให้เด็ก เยาวชน สตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา อยู่เพียงลำพังกับผู้สูงอายุเพศชาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการจำกัดหรือควบคุมสภาพแวดล้อม เป็นแนวทางป้องกันที่จะช่วยลดความเสี่ยงของการเกิดอาชญากรรมทางเพศได้ เนื่องจากกลุ่มเปราะบางเหล่านี้มักมีข้อจำกัดในการปกป้องตนเองหรือการตัดสินใจอย่างเหมาะสม ด้วยสรีระทางร่างกายของเด็กนั้น ยังมีร่างกายที่ไม่แข็งแรง ไม่เข้มแข็งเพียงพอที่จะปกป้องหรือดูแลตนเองได้ เช่นเดียวกับสตรีที่เป็นผู้พิการทางสติปัญญา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มักถูกรังแก เอาเปรียบ หลอกลวง จำเป็นต้องมีผู้ดูแลใกล้ชิด

2) ผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน และผู้พิการทางสติปัญญา ไม่ควรข้องเกี่ยวกับยาเสพติด และเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การดื่มสุราเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะเชื่อมโยงกับการกระทำผิดทางเพศ มีผลกระทบต่อสมองและระบบประสาท ส่งผลต่อการควบคุมตนเอง พฤติกรรม และการตัดสินใจ การดื่มสุราและความสัมพันธ์กับการกระทำผิดทางเพศ เมื่อดื่มสุราในปริมาณมาก ความสามารถในการยับยั้งความต้องการหรือพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมจะลดลง ทำให้ผู้ดื่มมีโอกาสกระทำผิดทางเพศโดยไม่คิดถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

3) เพิ่มมาตรการทางกฎหมายในการลงโทษผู้กระทำผิด การลงโทษที่เหมาะสมและมีความรุนแรงพอสมควรสามารถช่วยยับยั้ง (Deterrence) และลดการกระทำผิดทางเพศในสังคมได้ ผู้สูงอายุที่กระทำความผิดทางเพศ ไม่ควรได้รับการลดวันต้องโทษ การพักการลงโทษ การได้รับอภัยโทษ ฯลฯ เพราะการได้รับสิทธิ ประโยชน์ ทำให้ผู้ต้องขังไม่หลายจำ ทำให้คนในสังคมไม่เกรงกลัวต่อการกระทำผิด โดยเฉพาะความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นความผิดที่สร้างผลกระทบที่รุนแรงต่อเหยื่อ และควรมีการเพิ่มมาตรการลงโทษกับอาชญากรโดยการชดใช้ทางการเงินให้เหยื่อทุกราย หากไม่มีการชดใช้ควรให้ต้องโทษจำคุกต่อไปเพื่อชดเชยกับเงินเสียหาย ไม่ควรรำให้เหยื่อต้องเป็นผู้ดำเนินคดีเรียกร้องทางแพ่งอีกครั้ง

4) สร้างความเข้มแข็งภายในสถาบันครอบครัว เนื่องจากครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่ทำให้การอบรมขัดเกลาทางสังคมแก่บุคคล ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูภายในครอบครัวมีผลต่อการพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจริยธรรมแก่บุคคล อีกทั้งยังเป็นที่พักทางจิตใจให้แก่บุคคล ทำให้รู้สึกว่าคุณค่าตนเองได้รับความรักความอบอุ่น มีคุณค่า เมื่อได้รับการใส่ใจดูแลจากครอบครัว จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังสูงอายุที่กระทำความผิดมักอาศัยอยู่คนเดียว ไม่ได้รับการดูแล เอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว อีกทั้งเด็กที่ตกเป็นเหยื่อมักเป็นเด็กที่อาศัยอยู่กับตา ยาย หรือบิดามารดา

ไม่อยู่บ้าน ไปทำงาน ปล่อยให้ยู่ตามลำพัง ซึ่งสามารถถูกล้วงละเมิด โดยการล่อลวงด้วยรางวัล ขนมหินทอง ได้ง่าย

5) ส่งเสริมบทบาทของสถาบันศาสนา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างจิตสำนึกที่ดีและยับยั้งพฤติกรรมที่นำไปสู่การกระทำผิดทางเพศ โดยการปลูกฝังศีลธรรม การส่งเสริมการควบคุมตนเอง และการสนับสนุนชุมชนที่ปลอดภัย หากนำหลักคำสอนทางศาสนา มาประยุกต์ใช้ที่เหมาะสม

6) ส่งเสริมความรู้ในด้านการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศให้เด็กและเยาวชน เนื่องจากการเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากอาชญากรรมทางเพศ ถือเป็น การสร้างภูมิคุ้มกัน เสริมสร้างทักษะชีวิตแก่เด็กและเยาวชน ให้มีทักษะในการรับมือกับสถานการณ์ เสี่ยง ลดโอกาสในการตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรม รู้เท่าทัน การหลอกลวง ล่อลวง ในรูปแบบต่าง ๆ อีกทั้งยังรู้จักการนำตนออกจากสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงในการตกเป็นเหยื่อ

5.2 ข้อเสนอแนะ

อาชญากรรมทางเพศ เป็นปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งจากการศึกษาพบว่า การข่มขืน กระทำซ้ำเร่า เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกคน ขึ้นอยู่กับผู้กระทำ ผู้ถูกกระทำและ สถานการณ์ที่เหมาะสม ทุกคนมีโอกาสที่จะตกเป็นเหยื่อของการข่มขืน ไม่ว่าจะสถานที่นั้นจะเป็นที่ บ้านตนเอง หรือที่เปลี่ยว ผู้กระทำมักจะเป็นบุคคลใกล้ชิด เพื่อนบ้าน หรือคนรู้จัก ซึ่งเหยื่อไม่อาจ คาดคิดได้ว่าคนกลุ่มนี้จะเป็นคนทำร้ายตนเอง ดังนั้นสังคมโดยส่วนรวมจึงต้องช่วยกันป้องกันมิให้ เด็กตกเป็นเหยื่อทางเพศ และจากผลการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาขอเสนอแนวทางในการป้องกัน อาชญากรรมทางเพศ ดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จัดทำยุทธศาสตร์การป้องกันอาชญากรรมทางเพศ ด้านการควบคุม การแก้ไข และการฟื้นฟู ดังนี้

1) ด้านการควบคุม

1.1) มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด มีการปรับปรุงและ บังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะในด้านการป้องกันการ

ละเมิดสิทธิของบุคคล เช่น การข่มขืน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ามนุษย์ทางเพศ โดยการบังคับใช้กฎหมายที่มีมาตรการลงโทษที่รุนแรงและการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินคดี

1.2) การออกกฎหมายควบคุมสื่อและกิจกรรมที่เสี่ยงต่อการกระตุ้นพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม เช่น การควบคุมช่วงเวลา อายุของเด็ก เยาวชน ในการเผยแพร่สื่อที่เกี่ยวข้องกับภาพลามก รวมถึงการจัดโซน จำกัดพื้นที่ในการเปิดสถานบันเทิง รวมถึงตรวจสอบสถานบันเทิงและสถานที่ให้บริการทางกามอารมณ์ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระตุ้นความต้องการทางเพศที่ไม่เหมาะสมในสังคม

1.3) การเสริมสร้างระบบการรายงานและการตรวจสอบ มีการพัฒนาระบบการรายงานและตรวจสอบเหตุการณ์ทางเพศอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตั้งสายด่วนสำหรับรายงานการละเมิดสิทธิ การจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุและให้คำปรึกษา การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่อาจถูกปกปิดหรือปล่อยผ่าน

2) ด้านการแก้ไข

2.1) การจัดการกับผู้กระทำผิด

มีการจัดทำโปรแกรมฟื้นฟูสำหรับผู้กระทำความผิดทางเพศ เช่น การให้การศึกษาและการบำบัดด้านจิตใจ โดยการนำเอาหลักการบำบัดทางจิตวิทยาและโปรแกรมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่มุ่งเน้นการทำให้ผู้กระทำผิดตระหนักถึงผลกระทบจากการกระทำของตน และไม่ทำการกระทำความผิดซ้ำในอนาคต การฟื้นฟูเพื่อให้ผู้กระทำผิดกลับเข้าสู่สังคมได้อย่างมีความรับผิดชอบ

2.2) การพัฒนาระบบการฟ้องร้องและกระบวนการยุติธรรม

การปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมเพื่อให้มีความรวดเร็วและโปร่งใสในการดำเนินคดีอาชญากรรมทางเพศ โดยการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และทักษะในการรับมือกับคดีเหล่านี้ รวมถึงการสร้างช่องทางที่ผู้เสียหายสามารถเข้าถึงความยุติธรรมได้ง่ายและปลอดภัย

3) ด้านการฟื้นฟู

3.1) การจัดให้มีบริการช่วยเหลือผู้เสียหาย มีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางเพศ โดยการให้บริการทางจิตวิทยา การฟื้นฟูร่างกาย

และจิตใจ รวมถึงการให้การสนับสนุนทางกฎหมายแก่ผู้เสียหายเพื่อให้พวกเขาสามารถกลับสู่สังคมได้อย่างมั่นใจ

3.2) การส่งเสริมการฟื้นฟูชีวิตและการประกอบอาชีพ การสนับสนุนการฟื้นฟูชีวิตผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการกระทำทางเพศผ่านการให้โอกาสในการเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ การฝึกอบรมอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตและส่งเสริมให้พวกเขามีชีวิตที่ดีขึ้นหลังจากได้รับความช่วยเหลือ

3.3) การสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือในชุมชน ดำเนินการสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือในชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้มีการสนับสนุนระยะยาวแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากอาชญากรรมทางเพศ โดยการสร้างกลุ่มสนับสนุนที่ประกอบด้วยทั้งผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่มิประสบการณ์ในการฟื้นฟูชีวิต โดยมีการติดตามและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบให้สามารถกลับสู่ชีวิตปกติได้อย่างมีความสุข

5.2.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) กรมราชทัณฑ์ เป็นหน่วยงานที่มีการดำเนินงานในด้านการควบคุม แก้ไข ฟื้นฟู พฤตินิสัยผู้พ้นโทษโดยตรง ควรมีการจัดทำโครงการ กิจกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ให้ครบทุกด้าน ดังนี้

1.1) ด้านการฟื้นฟูพฤติกรรมผู้ต้องขังสูงอายุ ควรจัดหลักสูตรอบรมและบำบัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเพศ เช่น การปรับทัศนคติ การจัดการอารมณ์ และการฝึกสมาธิ รวมทั้งมีการพัฒนาหลักสูตรที่ความเหมาะสม ทันสมัย สามารถนำไปใช้ได้แล้วสามารถแก้ไข ฟื้นฟูผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศได้

1.2) ระบบการประเมินความเสี่ยงก่อนพ้นโทษ ควรมีการจัดทำแบบประเมินความเสี่ยงก่อนพ้นโทษ และจัดการประชุมเพื่อประเมินความเสี่ยงเป็นรายบุคคล โดยทีมงานสหวิชาชีพ เช่น นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล เจ้าพนักงานคุมประพฤติ ฯลฯ เพื่อเป็นการประเมินความเสี่ยงในการกระทำผิดของผู้พ้นโทษและสร้างความปลอดภัยให้กับสังคม

1.3) ระบบติดตามและให้คำปรึกษาหลังพ้นโทษ ควรมีการจัดระบบดูแลและให้คำปรึกษาผู้สูงอายุที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ เพื่อลดโอกาสกระทำผิดซ้ำและมีการนำการบำบัดจิตสังคม โดยใช้จิตแพทย์ นักจิตวิทยา และนักสังคมสงเคราะห์ ในการช่วยเหลือด้านจิตใจและพฤติกรรมของนักโทษสูงอายุในระหว่างต้องโทษและหลังพ้นโทษ

2) สถาบันทางสังคม ได้แก่

สถาบันศาสนา ควรดำเนินการ ดังนี้

2.1) การจัดอบรมหลักธรรมทางศาสนา ส่งเสริมการเรียนรู้หลักศาสนาที่เน้นความเมตตา การลดกิเลส และการควบคุมอารมณ์ เพื่อช่วยให้ผู้สูงอายุมีจิตใจที่สงบและลดพฤติกรรมเสี่ยง

2.2) การจัดกิจกรรมทางศาสนา ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรม เช่น การทำบุญ การปฏิบัติธรรม หรือกิจกรรมจิตอาสา เพื่อนำพลังงานไปใช้ในทางบวก

2.3) การให้คำปรึกษาทางศาสนา ให้พระ นักบวช หรือผู้รู้ทางศาสนาให้คำปรึกษาผู้สูงอายุเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและจิตใจ เพื่อให้เข้าใจและยอมรับตนเอง

3) สถาบันครอบครัว ควรดำเนินการ ดังนี้

3.1) การเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว กระตุ้นให้ลูกหลานเข้าใจและใส่ใจความต้องการทางอารมณ์ของผู้สูงอายุ ลดความรู้สึกโดดเดี่ยว ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.2) การส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุในครอบครัว สนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีบทบาท เช่น การดูแลหลาน การถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้รู้สึกมีคุณค่าและไม่แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

3.3) การให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตและพฤติกรรมทางเพศในวัยสูงอายุ ให้ความรู้กับครอบครัวเกี่ยวกับพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของผู้สูงอายุ เพื่อหาทางรับมือและช่วยเหลืออย่างถูกต้อง

4) ชุมชน

4.1) การสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังในชุมชน เช่น การตั้งกลุ่มอาสาสมัครดูแลพฤติกรรมของผู้สูงอายุในพื้นที่ และแจ้งเตือนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่ออาชญากรรมทางเพศ

4.2) การส่งเสริมกิจกรรมสังคมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้สูงอายุได้ใช้พลังงานในทางที่สร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมออกกำลังกาย งานฝีมือ หรือการเป็นอาสาสมัคร

4.3) การให้ความรู้เรื่องพฤติกรรมเสี่ยงแก่สมาชิกในชุมชน จัดเวทีพูดคุย ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศและแนวทางป้องกัน เพื่อให้ชุมชนสามารถช่วยกันดูแลกันเอง

4.4) ควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์และจิตใจแก่เยาวชนและประชาชนในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการบริการสุขภาพจิต การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตที่ดีและเป็นสุข การเผยแพร่หลักธรรมคำสอนที่ประชาชนเข้าถึงหลักธรรมคำสอนได้ง่าย กิจกรรมสันทนาการรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นศูนย์เยาวชน ศูนย์กีฬา ศูนย์ส่งเสริมศิลปะหัตถกรรม สวนสาธารณะและที่พักพักผ่อนใจเป็นต้น ซึ่งเยาวชนและประชาชนสามารถใช้บริการและเข้าถึงเพื่อบรรเทาผ่อนคลายความตึงเครียดทางจิตใจและอารมณ์ของบุคคล

4.5) การเสริมสร้างความตระหนักรู้ในสังคม มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ และให้ความรู้แก่ประชาชนทุกระดับ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศและวิธีการป้องกันตนเอง รวมถึงการเสริมสร้างความเข้าใจในเรื่องสิทธิและการเคารพซึ่งกันและกันในด้านเพศ เพื่อป้องกันการเกิดเหตุการณ์ล่วงละเมิดในอนาคต

5) สื่อมวลชน

คณะกรรมการบริหารงาน โทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียง (กบว.) ควรมีการพิจารณาตรวจสอบสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางภาพยนตร์ละคร โทรทัศน์หรือสื่อธุรกิจโฆษณาต่างๆ ให้ละเอียดรอบคอบมากยิ่งขึ้นเพื่อเป็นการปิดกั้นโอกาสในการเรียนรู้เรื่องเพศในทางที่ไม่ถูกต้อง และควรมีการควบคุมสื่อลามกอนาจารและสิ่งชั่วร้ายทางเพศ เช่น วิดีโอ สิ่งพิมพ์อย่างเข้มแข็ง เนื่องจากเป็นสื่อในการเรียนรู้ที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดการลอกเลียนแบบ อันก่อให้เกิดปัญหาทางเพศ การควบคุมสิ่งเสพติดและของมีนเมา โดยเฉพาะทำให้ขาดการไตร่ตรองก่อนการนำมาใช้ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ และก่อให้เกิดอาชญากรรม

5.2.3 ข้อเสนอสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาเชิงปริมาณ ต่อการก่ออาชญากรรมทางเพศ จากสาเหตุต่างๆ เช่น ครอบครัว สิ่งแวดล้อม และบุคลิกภาพต่อไป

- 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้ก่ออาชญากรรม
- 3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับมาตรการในการดูแล ป้องกัน และแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเพศของภาครัฐ
- 4) ควรทำการศึกษาวิจัยถึงกระบวนการตัดสินใจ การกระทำความคิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราในกลุ่มของผู้ต้องขังที่มีขั้นตอนการวางแผน
- 5) ควรทำวิจัยเปรียบเทียบกระบวนการตัดสินใจ การกระทำความคิดในคดีข่มขืนกระทำชำเราระหว่างกลุ่มที่รู้จักคุ้นเคยกับผู้เสียหาย กับกลุ่มที่ไม่รู้จักคุ้นเคยกับผู้เสียหาย
- 6) ควรมีการศึกษาถึงลักษณะบุคลิกภาพ ในกลุ่มของเด็กและเยาวชนที่กระทำความคิดในคดีข่มขืนกระทำชำเรา
- 7) ควรทำการศึกษาวิจัยเชิงจิตวิทยา เกี่ยวกับพฤติการณ์ข่มขืนกระทำชำเราบุคคลในครอบครัวเดียวกัน
- 8) ควรมีการศึกษาในเรื่องของลักษณะทางจิตและบุคลิกภาพของผู้ข่มขืนกระทำชำเราเด็ก เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาหาแนวทางป้องกันปัญหาการข่มขืนกระทำชำเราเด็กต่อไป

บรรณานุกรม

- กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย สำนักส่งเสริมสุขภาพ. (2561). *การเปลี่ยนแปลงและเตรียมตัวเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุ*. สืบค้น 26 กันยายน 2565, จาก <http://hp.anamai.moph.go.th/soongwai>
- กรมราชทัณฑ์. (2557). *ประวัติกรมราชทัณฑ์*. สืบค้น 30 กรกฎาคม 2565, จาก http://www.correct.go.th/correct2009/index.php?action=showcontent&c_id=3
- กรมราชทัณฑ์. (2565). *สถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด*. สืบค้น 5 ตุลาคม 2565, จาก http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_result_rt103.php?date=01-10.2022.
- กรมราชทัณฑ์. (2568). *รายงานสถิติผู้สูงอายุที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2564-2567*. สืบค้น 3 มกราคม 2568 จาก http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_index.php
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ : แนวความคิดและเทคนิค*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กุลธิดา รังคจิตประภัสร์. (2535). *การสร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (ฟอร์ม A) ในนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- ขวัญไชย สันติภราภพ. (2547). *สาเหตุการก่ออาชญากรรมทางเพศของผู้ต้องขังเด็ดขาดเรือนจำกลางนครปฐม : ศึกษากรณีข่มขืนกระทำชำเรา* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- คชาพัฒน์ บุญเงิน และ อัจฉริยา ชูตินันท์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างอาชญากรรมและโทษ : ศึกษากรณีความผิดทางเพศตามกฎหมายอาญา มาตรา 276 วรรคแรกกับมาตรา 277 วรรคแรก*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์*, 1(6), 1-16.
- จารี ศรีปาน. (2554). *พฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- จินตนันท์ ชญาตร์ สุภมิตร. (2561). *ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กและการค้ำมนุษย์ที่เกิดจากสื่อลามกอนาจารเด็ก อันส่งผลต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.
- จุฑารัตน์ เอื้ออำนวย. (2544). *ปัจจัยที่มีความเสี่ยงต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมทางเพศของผู้หญิงไทย*. กรุงเทพฯ : ฝ่ายวิจัยแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เชษฐกฤต วรจันทร์. (2549). *ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการร่วมกันโทรดมหญิงของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- จิตติธิตา ธิติธรรมพฤษ และ ธเนศ เกษมศิลป์. (2564). แนวคิดและรูปแบบการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังสูงอายุของราชทัณฑ์ไทย. *วารสารสหศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล*, 20(2), 2-17.
- ดวงกมล จักกระโทก. (2561). *สาเหตุการข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุต่ำกว่า 13 ปี* (Unpublished Master's thesis). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เดลินิวส์ออนไลน์.(2565). *พบเหยื่อถูกข่มขืนอายุน้อยลง .สืบค้น 20 ตุลาคม 2565 จาก* <https://www.dailynews.co.th>
- ธนวรรณ แจ่มสุวรรณ. (2561). *สื่อกับการกระทำผิดทางเพศ : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำคลองเปรม* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ธิตี ทศนชัยกุล. (2553). *ปัจจัยที่เป็นสาเหตุการข่มขืนกระทำชำเราของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณีศาลจังหวัดนนทบุรี แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว* (Unpublished independent study). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- ไทยรัฐออนไลน์. (2559). *สธ.พบเด็ก-ผู้หญิงถูกทำร้ายทุก 15 นาที ล่วงละเมิดทางเพศที่1.สืบค้น 20 ตุลาคม 2565 จาก* <https://www.thairat.co.th/content/408556>
- นवलจันทร์ ทศนชัยกุล. (2545). *อาชญากรรม : การป้องกันและควบคุม*. กรุงเทพฯ : พรทิพย์การพิมพ์.
- นवलจันทร์ ทศนชัยกุล. (2545). *รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความผิดเกี่ยวกับเพศ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นันทิ จิตสว่าง . (2559). *การกระทำผิดของผู้ต้องขังหญิงสูงอายุของไทย.กรุงเทพฯ: ศูนย์บริการวิชาการแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- แนวหน้าออนไลน์. (2561). *คดีข่มขืนทั่วประเทศยังไม่ลดลง.สืบค้น 21ตุลาคม 2565 จาก* <https://www.naewna.co.th/content>
- ประนอม โอทกานนท์. (2537). *ความต้องการพยาบาลของผู้สูงอายุในชมรมและสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2544). การสร้างมาตรฐานประเมินและปกติวิสัยของความฉลาดทางอารมณ์ สำหรับวัยรุ่นไทย. *วารสารวัดผลการศึกษา*, 22(6), 1-22.
- พรเพ็ญ ใจกว้าง. (2542). *ปัจจัยทางสังคมกับการข่มขืนกระทำชำเราเด็กของผู้ต้องขังชาย : ศึกษาเฉพาะกรณีเรือนจำกลางอุตรธานี* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พุดพิงศ์ พุทธวงศ์ ณิช วงศ์ต่อจ้ำ และณรงค์ กุลนิเทศ. (2562). ปัจจัยการก่ออาชญากรรมทางเพศ และพยานหลักฐานด้านนิติวิทยาศาสตร์ในการตัดสินคดีของผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา. *วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 5(2), 196-208.
- ภาณุ อดกลั่น. (2556). *ทฤษฎีการสูงอายุ*. สืบค้น 8 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.bcnu.ac.th/bcnu>
- มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย. (2560). *รายงานสถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ.2559*. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีคิวพี จำกัด.
- รติมา คชนันท์. (2561). *สังคมผู้สูงอายุกับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย*. เอกสารวิชาการ อีเล็กทรอนิกส์. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- รศรินทร์ เกรย์, อุมาภรณ์ ภัทรวานิชย์, เฉลิมพล แจ่มจันทร์ และ เรวดี สุวรรณนพ. (2556). *มนทัศน์ใหม่ของนิยามผู้สูงอายุ : มุมมองจิตวิทยาสังคมและสุขภาพ*. นครปฐม : บริษัท โรงพิมพ์เดือนตุลา จำกัด.
- เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์. (2568ก). *โครงสร้างบุคลากร*. สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.correct.go.th>
- เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์. (2568ข). *ประวัติเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์*. สืบค้น 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.correct.go.th>
- เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์. (2568ค). *17 ระบบ*. สืบค้น 23 พฤศจิกายน 2565, จาก <http://www.correct.go.th>
- วศินี กมลวารินทร์. (2558). *มาตรการบำบัดผู้กระทำผิดทางเพศด้วยวิธีการใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนเพศ* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วิลาวัลย์ บริรักษ์ และ อรวรรณ ลอยฟู. (2555). *การใช้ชีวิตอย่างมีความสุขของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุตำบลห้วยพระ อำเภอคอนตูม จังหวัดนครปฐม* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- ศรีวราห์ รังสีพราหมณกุล และชยพล ฉัตรชัยเดช. (2558). *การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดยทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม*. กรุงเทพฯ : สำนักงานตำรวจนครบาล.
- ศิริพร โลหะปาน. (2555). *ความผิดฐานฆ่าเรื่อเด็กหญิง : ศึกษากรณีการรับโทษตามกฎหมาย* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- สัมฤทธิ์ ศรีธำรงสวัสดิ์ และกนิษฐา บุธรรมเจริญ. (2553). *รายงานการสังเคราะห์ระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวสำหรับประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : บริษัท ทีคิวพี จำกัด.
- เสกสิทธิ์ สวรรยาธิปัติ. (2545). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดทางเพศ : กรณีการข่มขืนกระทำชำเราของผู้ต้องขังชายในทัณฑสถานวัยหนุ่มสาว* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยมหิดล, นครปฐม.
- สุขุม อรุณจิต. (2564). การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออาชญากรรมทางเพศด้วยวิธีการวิเคราะห์ตีความหมาย. *วารสารธรรมศาสตร์*, 40(2), 157-172.
- สุขุม อรุณจิต และวุฒิพล มั่นเหมาะ. (2559). ปัจจัยการเกิดอาชญากรรมทางเพศและแนวทางป้องกันอาชญากรรมทางเพศตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม. *วารสารวิชาการอาชญาวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ*, 2(1), 23-34.
- สุชีลา ต้นชัยนันท์. (2535). *ข่มขืน : ปัญหาความรุนแรงทางเพศ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ผลึก.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2552). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมนทิพย์ จิตสว่างและนัทธี จิตสว่าง. (2559). การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังสูงอายุในเรือนจำ. *วารสารสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*, 24(2), 78-101.
- สำนักข่าวไทย. (2563). *สถิติความผิดเกี่ยวกับเพศ ปี 60-63*. สืบค้น 8 กุมภาพันธ์ 2565, จาก http://tna.mcot.net/crime_530217
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว*. สืบค้น 26 กันยายน 2565, จาก http://www.nesdb.go.th/ewt_w3c/ewt_news.php
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). *สำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ.2553*. สืบค้น 18 มิถุนายน 2565, จาก <https://www.crimespolice.com>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2561). สถิติฐานความผิดคดีอาญา 4 กลุ่ม หน่วยงานทั่วประเทศ. สืบค้น 19 ตุลาคม 2565 จาก <http://thaicrimes.org/pdf/crimes/2562.pdf>
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2565). สถิติฐานความผิดคดีอาญา (คดี 4 กลุ่ม). สืบค้น 5 ตุลาคม 2565, จาก <http://www.popcensus.nso.go.th/file/popcensus-10-01-65-T.pdf>.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2566). รายงานสถิติการรับแจ้ง-จับ ผู้ก่อคดีความผิดคดีข่มขืนกระทำชำเราที่วราชอาณาจักร ตั้งแต่ปี 2563-2566. <http://thaicrimes.org/pdf/crimes/2563.pdf>
- ศรีสุดา วงศ์วิเศษกุล, รุ่งนภา ป้องเกียรติชัย, วิวิมล ปุระณะ, ศิริพร นันทเสณีย์, อริยา ดิประเสริฐ และ อรณัฐ ชูศรี. (2562). ภาวะสมองเสื่อมในผู้สูงอายุ: การป้องกันในวัยผู้ใหญ่ การฟื้นฟูสุขภาพจิตและการสนับสนุนในครอบครัวสำหรับผู้ดูแลหลัก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
- เอกภพ อินทรวิวัฒน์. (2542). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในการก่ออาชญากรรมทางเพศ : ศึกษาเฉพาะผู้ต้องขังคดีข่มขืนกระทำชำเรา (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- Allport, G. W. (1937). *Personality: A Psychological Interpretation*. New York, NY: Holt, Rinehart & Winston.
- American Psychiatric Association (APA) (1994). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (4th ed.) (DSM-IV)*, Washington DC: American Psychiatric Association.
- Campbell, B.H. (1979). *Black's law dictionary (fifth edition)*. USA: West publishing.
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review*, 50(4), 370–396. <https://doi.org/10.1037/h0054346>
- Peck R. (1968). Psychological developments in the second half of life. In B., Neugarten, (Ed.), *Middle Age and Aging*. Chicago: University of Chicago Press.
- Seto, M. C. (2017). *The Motivation-Facilitation Model of Sexual Offending*. Retrieved from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/28715948/>
- Sanasayan. (2018). *Active aging design sangkom "karuna" phu sung wai plod phara su okart*. Retrieved from <http://www.realinspire.com/2018/active-aging-thailand>

บรรณานุกรม (ต่อ)

The Active Thai PBS. (2023). เปิดสถิติปี 2566 เหยื่อคุกคามทางเพศเพิ่มขึ้น ชาวชนไทยยังเสี่ยงภัยรอบด้าน. Retrieved from <https://theactive.thaipbs.or.th/news/public-health-20231228>

ประมวลกฎหมายอาญา

ลักษณะ 9 ความผิดเกี่ยวกับเพศ (มาตรา 276 - 287/2)

ลักษณะ 9

ความผิดเกี่ยวกับเพศ

มาตรา 276 ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น โดยขู่เชือดด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหนุยิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส และคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้

มาตรา 277 ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีกระทำต่อเด็กซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวจะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สถิติปัญหา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกระทำ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกระทำ หรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกระทำด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย

มาตรา 277 ทวิ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 277 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 277 ตรี ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสาม หรือมาตรา 277 วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต

มาตรา 278 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่บุคคลอายุกว่าสิบห้าปีโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยบุคคลนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้บุคคลนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่วงล้ำอวัยวะเพศหรือทวารหนักของบุคคลนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำความผิดเข้าใจว่าผู้กระทำความผิดมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 279 ผู้ใดกระทำอนาจารแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นจะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้กระทำได้กระทำโดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยเด็กนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้เด็กนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เป็นการกระทำโดยใช้วัตถุหรืออวัยวะอื่นซึ่งมิใช่อวัยวะเพศล่งล้าอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กนั้น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่ เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำความผิดมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสี่หรือวรรคห้า ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิดหรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 280 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 278 หรือมาตรา 279 เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

มาตรา 280/1 ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 หรือมาตรา 279 ได้บันทึกภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารนั้นไว้ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งภาพหรือเสียงการกระทำชำเราหรือการกระทำอนาจารที่บันทึกไว้ ต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ กึ่งหนึ่ง

มาตรา 281 ความผิดตามมาตราดังต่อไปนี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

(1) มาตรา 276 วรรคหนึ่ง และมาตรา 278 วรรคสอง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล หรือไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย

(2) มาตรา 278 วรรคหนึ่ง ถ้ามิได้เกิดต่อหน้าธารกำนัล ไม่เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำรับอันตรายสาหัสหรือถึงแก่ความตาย หรือมิได้เป็นการกระทำแก่บุคคลดังระบุไว้ในมาตรา 285 และมาตรา 285/2

มาตรา 282 ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 283 ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น เป็นธุระจัดหา ล่อไป หรือพาไปเพื่อการอนาจารซึ่งชายหรือหญิง โดยใช้อุบายหลอกลวง บู่เชิญ ใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต หรือประหารชีวิต

ผู้ใดเพื่อสนองความใคร่ของผู้อื่น รับตัวบุคคลซึ่งมีผู้จัดหา ล่อไป หรือพาไปตามวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม หรือสนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าว ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก วรรคสอง หรือวรรคสาม แล้วแต่กรณี

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 283 ทวิ ผู้ใดพาบุคคลอายุเกินสิบห้าปีแต่ยังไม่เกินสิบแปดปีไปเพื่อการอนาจาร แม้ผู้นั้นจะยินยอมก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคแรกเป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปี ผู้กระทำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรกหรือวรรคสอง ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติ ในวรรคแรกหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณี

ความผิดตามวรรคแรกและวรรคสามเฉพาะกรณีที่กระทำแก่บุคคลอายุเกินสิบห้าปี เป็น ความผิดอันยอมความได้

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 284 ผู้ใดพาผู้อื่นไปเพื่อการอนาจาร โดยใช้อุบายหลอกลวงขู่เข็ญ ใช้กำลัง ประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

ผู้ใดซ่อนเร้นบุคคลซึ่งถูกพาไปตามวรรคแรก ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้พาไปนั้น ความผิดตามมาตรานี้ เป็นความผิดอันยอมความได้

[อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล กฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 285 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ มาตรา 278 มาตรา 279 มาตรา 280 มาตรา 282 หรือมาตรา 283 เป็นการกระทำแก่บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดา ญาติสืบสายโลหิต ศิษย์ซึ่งอยู่ใน ความดูแล ผู้อยู่ในความควบคุมตามหน้าที่ราชการ ผู้อยู่ในความปกครอง ในความพิทักษ์หรือใน ความอนุบาล หรือผู้อยู่ภายใต้อำนาจด้วยประการอื่นใด ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติ ไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในส่วน

มาตรา 285/1 การกระทำความผิดตามมาตรา 277 มาตรา 279 มาตรา 282 วรรคสาม มาตรา 283 วรรคสาม และมาตรา 283 ทวิ วรรคสอง หากเป็นการกระทำต่อเด็กอายุไม่เกินสิบสามปี ห้ามอ้างความไม่รู้อายุของเด็กเพื่อให้พ้นจากความผิดนั้น

มาตรา 285/2 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ มาตรา 278 หรือมาตรา 279 เป็นการกระทำแก่บุคคลซึ่งไม่สามารถปกป้องตนเองอันเนื่องมาจากเป็นผู้ทุพพลภาพ ผู้มีจิตบกพร่อง โรคลจิต หรือจิตฟั่นเฟือน คนป่วยเจ็บ คนชรา สตรีมีครรภ์ หรือผู้ซึ่งอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ หนึ่งในสาม

มาตรา 286 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด ๆ ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินยี่สิบปี และปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

- (1) ช่วยเหลือ ให้ความสะดวก หรือคุ้มครองการค้าประเวณีของผู้อื่น
- (2) รับประโยชน์ไม่ว่ารูปแบบใดจากการค้าประเวณีของผู้อื่นหรือจากผู้ซึ่งค้าประเวณี
- (3) บังคับ ชูเชิญ หลอกลวง หรือใช้อำนาจครอบงำผู้อื่น หรือรับผู้อื่นเข้าทำงานเพื่อการค้าประเวณี
- (4) จัดให้มีการค้าประเวณีระหว่างผู้ซึ่งค้าประเวณีกับผู้ให้บริการ
- (5) ปกปิดหรืออำพรางแหล่งที่มาของรายได้หรือทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการค้าประเวณี
- (6) อยู่ร่วมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีหรือสมาคมกับผู้ซึ่งค้าประเวณีคนเดียวหรือหลายคนเป็นอาจิม และไม่สามารถแสดงที่มาของรายได้ในการดำรงชีพของตน
- (7) จัดขบวนการดำเนินการของหน่วยงานที่ดูแลในการป้องกัน ควบคุม ช่วยเหลือ หรือให้การศึกษแก่ผู้ซึ่งค้าประเวณี ผู้ซึ่งจะเข้าร่วมในการค้าประเวณี หรือผู้ซึ่งอาจได้รับอันตรายจากการค้าประเวณี

ความในวรรคหนึ่ง (2) และ (6) มิให้ใช้บังคับแก่ผู้รับประโยชน์ไม่ว่ารูปแบบใดซึ่งพึงได้รับตามกฎหมายหรือตามธรรมเนียม

มาตรา 287 ผู้ใด

- (1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือโดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มีไว้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งเอกสาร ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพหรือสิ่งอื่นใดอันลามก
- (2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชน หรือให้เช่าวัตถุหรือสิ่งของเช่นนั้น
- (3) เพื่อจะช่วยการทำให้แพร่หลาย หรือการค้าวัตถุหรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้ว โฆษณา

หรือไขข้อสงสัยโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือไขข้อสงสัยว่าวัตถุ หรือสิ่งของลามกดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ [อัตราโทษ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 26) พ.ศ. 2560]

มาตรา 287/1 ผู้ใดครอบครองสื่อลามกอนาจารเด็กเพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางเพศสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งส่งต่อซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็กแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 287/2 ผู้ใด

(1) เพื่อความประสงค์แห่งการค้า หรือ โดยการค้า เพื่อการแจกจ่ายหรือเพื่อการแสดงอวดแก่ประชาชน ทำ ผลิต มิได้ นำเข้าหรือยังให้นำเข้าในราชอาณาจักร ส่งออกหรือยังให้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร พาไปหรือยังให้พาไปหรือทำให้แพร่หลายโดยประการใด ๆ ซึ่งสื่อลามกอนาจารเด็ก

(2) ประกอบการค้า หรือมีส่วนหรือเข้าเกี่ยวข้องในการค้าเกี่ยวกับสื่อลามกอนาจารเด็ก แจกจ่ายหรือแสดงอวดแก่ประชาชนหรือให้เข้าสื่อลามกอนาจารเด็ก

(3) เพื่อจะช่วยให้แพร่หลาย หรือการค้าสื่อลามกอนาจารเด็กแล้ว โฆษณาหรือไขข้อสงสัยโดยประการใด ๆ ว่ามีบุคคลกระทำการอันเป็นความผิดตามมาตรา นี้ หรือโฆษณาหรือไขข้อสงสัยว่าสื่อลามกอนาจารเด็กดังกล่าวแล้วจะหาได้จากบุคคลใด หรือโดยวิธีใด

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

COA. No. RSUERB2023-212

เอกสารรับรองโครงการวิจัย (Certificate of Approval)

โดย คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

เอกสารรับรองเลขที่ : COA. No. RSUERB2023-212

ชื่อโครงการวิจัย : ปัจจัยในการกระทำผิดเกี่ยวกับเพศของผู้ต้องขังสูงอายุ:
กรณีศึกษาผู้ต้องขังชายในเรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์
The Factors of Offences relating to Sexuality: A case study of
Male prisoners in Phetchabun Provincial Prison

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย : นางสาวภาวารี ทรสาตร์

หน่วยงานที่สังกัด : คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต

วิธีทบทวน : พิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคนแบบเต็มคณะ (Full Board Review)

เอกสารที่รับรอง : 1. แบบเสนอโครงการวิจัย
2. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
3. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
4. แบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์

วันที่รับรอง : 22 ธันวาคม 2566

วันที่หมดอายุ : 22 ธันวาคม 2568

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต ได้พิจารณาและมีมติรับรองเอกสาร ดังที่ระบุไว้ข้างต้น โดยยึดหลักจริยธรรม Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ลงนาม .....

(รองศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ ทรัพย์อรุณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยรังสิต

COA. No. RSUERB2023-212

**Certificate of Approval
By
Ethics Review Board of Rangsit University**

COA. No.	COA. No. RSUERB2023-212
Protocol Title	The Factors of Offences relating to Sexuality: A case study of Male prisoners in Phetchabun Provincial Prison
Principle Investigator	Miss Phuwaree Horasad
Affiliation	Faculty of Criminology and Justice Administration, Rangsit University
How to review	Full Board Review
Approval includes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Project proposal 2. Information sheet 3. Informed consent form 4. Data collection form/Program or Activity plan
Date of Approval:	22 December 2023
Date of Expiration:	22 December 2025

The prior mentioned documents have been reviewed and approved by Ethics Review Board of Rangsit University based Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline and International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice or ICH-GCP

 Signature.....
 (Associate Professor Dr. Panch Kanthapoom)
 Chairman, Ethics Review Board for Human Research

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	ภูวารี หรสาตร์
วัน เดือน ปีเกิด	23 มกราคม 2526
สถานที่เกิด	จังหวัดเพชรบูรณ์ ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์, 2548 มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชญา วิทยาและการบริหารงานยุติธรรม, 2567
ที่อยู่ปัจจุบัน	79/80 หมู่ 12 ตำบลนางิ้ว อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
สถานที่ทำงาน	เรือนจำจังหวัดเพชรบูรณ์ ถนนพระพุทธบาท ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
ตำแหน่งปัจจุบัน	นักสังคมสงเคราะห์ชำนาญการ